

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Manuel de Pedrolo
A N O N I M, III
Novel.la
1971

de petjades, es perd en la sorra, cap a la mar. Es natural. Incomptables parelles els han precedit i moltes d'altres els succeiran. I totes, un moment o altre, s'han aturat a besar-se amb aquesta tendresa insistent que els fa créixer els llavis. Les mans d'ella li premen l'esquena, desficioses, endutes per la mateixa avidesa que l'obliga a rebregar-la contra seu. I aleshores, quan es redreça i la mira, veu els seus ulls càlids que brillen, humits i meravellosament consentidors, com el de totes les dones del món des de l'origen del temps.

- Estimada... - mormola amb la veu trencada per l'emoció.

I ella, deliciosament sensible, se li abraça de nou i cerca encara la boca que, n'està segura, ja no l'abandonarà mai.

F I

Bé, ja està !

Ara, lectora encuriosida i apassionada, podràs llegir amb calma i assaborir sense impaciència les peripècies que menen a aquest final feliç i totalment ortodox; ja no et caldrà córrer cap a la darrera pàgina per tal de comprovar que el "noi" i la "noia" es redimeixen degudament de llurs pecats o febleses, i que seran feliços com es mereixen, com ho ets o ho has estat tu, com ho sóc o ho he estat jo, com ho som, ho hem estat i ho serem tots amb una petita empenta de la bona voluntat, per poc que tinguem la sort de no envellir, de morir-nos aviat...

Tu tranquil·la, però, eh ?

Capítol II

Els escamots de l'ordre públic i les tropes més selectes de la pau hi pugen en jeep, a cavall, a peu, de genollons, arrossegant-se; avancen a les palpentres, immersos en la nit sorollosa d'helicòpters, afeixugats per un equip de campanya que, entre més andròmines, comprèn dues mudes de llana, racions uniformes setmanals, mantes, pistoles, fusells, metralletes, granades, bombes de gasos, escuts protectors, escapularis, cordes... Acampen pels camins de cabra, sota els arbres de fulla perenne, al peu de les roques, en la negror de les clotades, al marge dels rierols mandrosos; obren trinxeres, alcen parapets de sacs terrers, eleven filferrades, construeixen refugis subterranis, instal·len latrines i cuines portàtils, tallen pins rabassuts i avets de vida tendra, canten himnes patriòtics i esbossen marxas guerreres...

Tot de forces de reserva evacuen els pobles i llogarrets veïns, les masies i les barraques de llenyataire, i formen un segon cinyell compacte entorn de la Tossa esplèndidament il·luminada i remorejant de veus que discuteixen proposicions temporals darrera les finestres que ara i adés s'obren de bat a bat perquè s'escapi una fumera espessa, gairebé d'incendi, que fa pensar en pellers abrandats en ple estiu o en els focs de Sant Joan, la festa ritual del desflorament. Aleshores les veus són més clares i els servidors jurats de l'ordre escolten atentament, però sense deferència, amb l'esperança de recollir un mot incriminador, un fragment de tesi herètica, un crit contrari a l'ordre natural i etern de les coses.

Quan el pesquen, els enllaços corren adalerats cap als hostals i cases pairals on l'estat major repassa mapes, assessorat per tot d'experts en geologia i en història eclesiàstica, entre ells en Canyís i el reverend Prick, ràpidament convocats i ascendits a aquest honor en arribar a orelles dels oficials llur vinculació a l'Església de la Relativitat Objectiva. Disposen de textos gruixuts i antics en pergami ratat pels segles i la descurança monacal i d'espelmes que substitueixen amb desavantatge l'electricitat, misteriosament interrompuda.

Les enraonies que comuniquen els enllaços són immediatament transcrites per l'escrivent que en fa quaranta-nou còpies destinades als arxius particulars de les quaranta-~~unes~~ unitats que participen en l'acció de desallotjament, i qui sap si de represàlia, i als set ministeris que, des de la capital remota, segueixen les operacions a través d'un circuit clos de televisió. Una còpia extra-especial, en paper de barba i il·luminacions imitatives, és establerta pel secretari de confiança que ha delegat el Director.

En Canyís, capmassat en els llibres...

Stop !

No és això. No és així.

Cal començar pel Capítol Primer, procedir amb ordre. On aniríem a parar, si no ? L'ordre és la sal de la vida, la condició de la vida. Que no ho veieu ? Una cua davant d'una taquilla, les baranes que orienten la circulació dels transeünts per les vies públiques, els nois engriscats a pull a train, l'arregllement per estatures a les desfilades solemnes i commemoratives, les daisy-chains, l'ordenació natural de l'alfabet, la successió no menys natural dels números, la simple existència dels sexes, el costum de fer un cens de la població de tant en tant, tot ens parla d'un ordre que cal respectar i que, us ho asseguro, respectarem caigui que caigui ! Res no ens és tan sagrat.

S'impone, doncs, una petita autocrítica, el reconeixement d'un error que, de mica en mica (s'omple la pica), ens podria dur a conseqüències greus, trasbalsadores, qui sap si a sembrar la llavor d'un futur moviment revolucionari en el qual ho perdríem tot, bous i esquelles, i, en primer lloc, les conquestes humanes (llegiu socials) aconseguides amb esforç, amb sacrifici.

Repetim la consigna eternal : ordre al preu que sigui ! Hip ! Hip ! Hip ! Hurra !

Ara podem començar prudentment pel

Capítol Primer

El lector m'agrairà que m'interrompi de nou : li he de fer una REVELACIÓ SENSACIONAL. Per què he escrit Capítol Primer quan abans he posat Capítol II i, més endavant (ja ho veureu), em proposo d'escriure Capítol III, Iv. V, etc. ? Es corrent de fer-ho així tant en les obres narratives com en d'altres de pretesament més serioses i, de fet, em cal confessar sense falsa modèstia, si bé també sense jactància, que aquesta fou una de les primeres tècniques que vaig dominar. Fins després, però, no hi he reflexionat. Ara, com a fruit de les meves reiterades meditacions (en general de dues a tres de la matinada i, excepcionalment, alguna tarda de diumenge), em trobo en situació d'aclarir per PRIMERA VEGADA aquest caprici aparent.

Per què, repeteixo, el Primer Capítol o Capítol Primer (diuen que l'ordre de factors no altera el producte) ha d'anar en lletres mentre els altres són expressats per mitjà d'una xifra ? Es ben senzill, i la solució fa pensar immediatament en l'ou de Colom. La formulació "in extenso" del Capítol Primer evita al lector la interrogació vagament filosòfica que fa : els capítols són numerats ordinalment o cardinalment ? Aquest dubte, que podria proporcionar una certa incomoditat als cervells que filen prim, queda així dissipat des de bon començament i la seguretat que se'n segueix permet, doncs, una lectura planera i, en alguns casos, com l'actual, àdhuc agradable.

Capítol Primer

Quantes hores deu fer que es pensen que parlen per boca de Déu - o que Déu parla per boca d'ells - davant l'edifici caserho-cavernari del Banc Nacional ? En aquest moment no hi ha ningú, cap de les deu o dotze persones mal comptades que seran, que han estat abans de la detenció i durant la detenció, que són ara, quan en Canyís ha decidit d'esperar les explicacions del reverend que l'Església de la Relativitat Objectiva ens ha enviat des d'algun racó obscur, suposadament rural, de la Potència. Obeint un protocol ben adaptat a les nostres latituds cerimonioses, l'ha presentat, el presenta ella, la noia minifaldillera que en el començament de tot, abans de formar-se el cel i la terra, l'univers nou que trencarà amb el vell, aprofita el pas casual del xicot darrera el cec que s'adreça a la seva garita ombrejada per tot de fulles púbiques - a vint-i-cinc metres i tan imponent, espiritualment parlant, com l'edifici-símbol que, si tingués ulls per a veure'l, contemplaria vuit o deu hores cada dia, sense enveja, sense projectar-se, tampoc, en cap de les dues tosses uniformades que en protegeixen l'accés prop dels cartells invisibles, però efectius, on en tinta invisible, però efectiva, la mà llarga que instaura l'ordre ha escrit : "Reservat el dret d'admissió" - per escometre'l amb un somriú cordial, d'ascendència cinematogràfica, i dir-li que el reverend li vol parlar, sí, a ell, precisament a ell, l'individu de trenta-tres anys, brut de nuca, bigotut i en cos de jersei balder que ha llambregat amb interès la naixença bruna de les mamelles suposadament blanques i les cuixes daurades en les quals la mirada s'atarda encara, a mesura que més homes i més dones de trenta-tres anys cauen en l'esquer d'una revelació pròxima.

Qui més, qui menys, tots es pregunten si serà gaire explícita, detallada. Sabran a la fi amb tota certesa que ~~l'any~~ la divinitat de Crist no fou reconeguda oficialment fins l'any 269 ? O que el confessional no començà a usar-se fins al darrer terç del segle XVI ? O que tot just fa cinc segles que no s'examinen els genitals dels qui volen ésser sa-

cerdots ? En l'aire hi ha la premonició de tot de secrets històrics condemnats a convertir-se en matèria de coneixement públic. El nom inicial ja ha estat prou prometedor :

- El reverend Prick... - ha mormolat la noia, sense pronunciar el seu propi nom, potser per modèstia.

Caldrà que vingui la policia i que els interrogui sobre la finalitat d'una reunió clandestina a les portes dels subterranis farcits de paper-moneda sense garanties àuries, per assabentar-se que es diu Cunt.

- No sembla un nom cristià...

- Som pre-post cristians.

- Ah ! - exclama el comissari, desconcertat.

Conseqüentment, l'assemblea, encara sense autorització, se celebra a la cel.la on els tanquen indiscriminadament després d'haver procedit a un escorcoll ritual que amuntega damunt la taula de l'oficial tot d'objectes que ells etiqueten amb precisió :

Quinze mocadors

Un %Emko"

Nou carteres

Cinc capses de "pep pills"

Sis capses de "red birds"

Un exemplar de "The Romance of Lust"

Dos rosegons de pa

Tres salsitxes

Un tros de paper amb el telèfon de la CIA : 361.1100

Dinou paquets de tabac

Vint-i-cinc grams de marihuana

Un drap higiènic

Una capseta de pastilles per a la tos (buida)

Tres ganivets

Un pela-patates

Quaranta dues pessetes (en total)

Un cordill de dos metres vuitanta

Onze encenedors

Sis capses de llumins

Una Bíblia adaptada (?)

Onze targes d'identitat

Tres diaris

Vuit bolígrafs

Vuit llibretes de notes

Trenta-set claus diverses.

Una recepta de cuina

Dues citacions judicials
Tres flascons de perfum
Sis polveres
Set pintallavis
Sis llapis pintacelles
Sis miralls de butxaca
Setze fotografies
Un pot de melmelada de pruna.

Llur zel de neòfits passarà per alt l'empobriment quan es comenci a parlar de matrimoni de grup i Cunt, que predica amb l'exemple, els ofereixi la delicadesa de la seva tavella sota el bosc que en Canyís separa per enfonsar-hi la seva erecció i la saba ardent amb què tot seguit traça una creu grega sobre el ventre de la noia. Les altres hi reposaran la galta mentre els companys les embesteixen per la reraguarda, assistits pel reverend que beneeix els llavis vaginals de les adeptes amb el toc màgic d'un sexe que no ha conegut dona.

- Beneït sigui el ventre que acull la semença del mascle ! - psalmodia -. Beneïda sigui la vara puixant que es buida en la vulva ! Adam, el nostre pare, fornica amb ell mateix, i Eva, carn de la seva carn i sang de la seva sang, va donar naixença a fills i filles que copularen endògamicament perquè avui nosaltres, els fidels de l'Església de la ~~manipulació~~ Relativitat Objectiva, ens puguem unir com germans i germanes en una obra comuna que venç els tabús de les edats fosques i instaura la comunió carnal dins del grup tribal, de la gens, bressol contradictori de l'espècie... Astarté, Cybeles, Istar, Bendis, Atargatis, Anaitis, Thea, Artemis, la Magna Mater de mil noms, encarna en cada dona oberta per Bacus, per Iesus, pels déus solars i priapics que honorem en la soledat de les muntanyes, en el formigueig de les viles, en l'ombra de les presons on serem honorats al nostre torn com a precursors de la restauració orgiàstica, destí de la humanitat...

El carceller, ben entrenat als discursos persuasius, consuma amb ells, darrera d'ells, quan les dones s'eixamplen encara amb l'orgasme que l'home renova, i no serà cap sorpresa veure'l acudir l'endemà passant l'altre a la cerimònia inaugural de la capella, l'antiga vaqueria desafectada on l'enterren sense cants ni pregàries, tots reunits entorn de la tomba improvisada damunt la qual pendolègen els membres inflats que elles munyen amb els llavis i es barden els talls humitejats i profunds en homenatge a la primera víctima, al protomàrtir que, abans de morir en una actitud submissament semblant a la de Lleó VIII, els llegeix una targeta i una adreça.

- No s'havia fet fotografiar mai - els assegura la muller quan es pre

senten al domicili conjugal.

No els creu ni gens ni mica; era incapaç des de tres anys enrera i, per tal de convencer-los, els mostra la clivella que comença a tancar-se hermèticament darrera una vegetació verdosa que ha heretat la filla.

Però tanmateix hi ha una fotografia, la del carnet oficial que recuperen de la capsa de naftalina i fan ampliar per penjar-la a la paret de la capella, sobre mateix del jaç on dormen les menstruants. Ella, commoguda, plora entre els braços del comissari que en Canyís s'encarrega de representar en absència de l'hòme. Li toca els pits i les nates per tal d'animar-la, però els seus trenta-nou anys la priven d'ingressar a la secta i només la compassió mou els fidels a visitar-la tres tardes consecutives, les ~~del~~ del dol oficial, al pis on sempre coincideixen amb els antics col·legues del difunt i fins i tot amb el cap de serveis, amic de vídues i d'orfes, sobretot si són femelles i tenen divuit anys com la Mora, i esportivament inclinat al proselitisme.

El pacte, en aquestes condicions, es segella ràpidament.

El sou serà magre, com s'acostuma, però les obligacions són poques i agradables i, des d'ara, la vaqueria és declarada lloc privilegiat; els carnets provisionals els asseguren ~~mm~~ d'altres avantatges: el transport de franc, descomptes a les botigues, dret de fiscalitzar les parelles que s'entretenen massa pels parcs a l'hora fosca, permís d'insult circumstanciat i, sobretot, la immunitat contra les denúncies que faran ~~mm~~ els veïns sobtadament enrojolats quan els vegin sortir a prendre la fresca entre dos coits o, de nit avançada, encordar els detinguts que de vegades es resisteixen.

- No comprenc que sempre hagin de ser de trenta-tres anys; és una edat suspecta - es queixa el comissari -. Esteu ben segurs que no és subversiu, això ?

Viu amb l'ai al cor i, de tant en tant, han de suportar interrogatoris llargs i d'una estranya complexitat sobre antecedents massa remots perquè la memòria sigui de gaire ajut.

- Però comissari ! - exclama Cunt.

- Insisteixo - fa ell.

La noia mou el cap, somrient. Té una manera absolutament deliciosa de repenjar els peus damunt la taula que a ell, encara aviciat a pràctiques infantils, li facilita un modest gaudi mentre li clava els ulls en la ratlla carnal del sexe que Cunt obliga massa fàcilment, a propòsit. En aquells moments, en fa el que vol.

- Tirava engrunes de pa als peixos - li contesta per exemple.

O bé :

- Hi havia una parella que s'estimava; aleshores vaig aprendre que no tot es reduïa a la "missionary position".

O encara :

- El meu germanet feia pipi cada dia a les cinc.

El comissari ~~murmurava~~ sospira i es corda. En tot el dia ja no farà res més de bo.

Capítol II

Ara sí, sencer (1)

Els escamots de l'ordre públic i les tropes de la pau més selectes hi pugen en jeep, a cavall, a peu, de genollons, arrossegant-se; avancen a les palpentes, immersos en la nit sorollosa d'Helicòpters, afeixugats per un equip de campanya que, entre més andròmines, comprèn dues mudes de llana, racions uniformes setmanals, mantes, pistoles, fusells, metralleres, granades, bombes de gasos llagrimògens (aclariment que m'havia oblidat de primer i l'omissió del qual no sé encara si faria anar coixa la narració), escuts protectors, escapularis, cordes... Acampen pels camins de cabra, sota els arbres de fulla perenne, al peu de les roques, en la negror de les botades, al marge dels rierols mandrosos; obren trinxeres, alcen parapets de sacs terrers, claven filferrades, construeixen refugis subterranis, instal·len latrines i cuines portàtils, tallen pins rabassuts i avets de vida tendra, canten himnes patriòtics i esbossen marxas guerreres...

Tot de forces de reserva evacuen els pobles i llogarrets veïns, les masies i les barraques de llenyataire, i formen un segon cinyell compacte entorn de la Tossa esplèndidament il·luminada i remorejant de veus que discuteixen proposicions temporals darrera les finestres que ara i adés s'obren de bat a bat perquè s'escapi una fumera espessa, gairebé d'incendi, que fa pensar en pallers abrandats en ple estiu o en focs de Sant Joan, la festa ritual del desflorament. Aleshores les veus són més clares i els servidors jurats de l'ordre escolten atentament, però sense deferència, amb l'esperança de recollir un mot incriminador, un fragment de tesi herètica, un crit contrari a l'ordre natural i etern de les coses.

Quan el pesquen, els enllaços corren adalerats cap als hostals i cases pairals on l'estat major repassa mapes, assessorat per tot d'experts en geologia i en història eclesiàstica, entre ells en Canyís i el reverend Prick, ràpidament convocats i ascendits a aquest honor en

arribar a orelles dels oficials llur vinculació a l'Església de la ~~humanitat~~ Relativitat Objectiva. Disposen de textos gruixuts i antics en pergami ratat pels segles i la descurança monacal i d'espelmes que substitueixen amb desavantatge l'electricitat misteriosament interrompuda.

Les enraonies que comuniquen els enllaços són immediatament transcrites per l'escrivent que en fa quaranta-nou còpies destinades als arxius de les quaranta-dues unitats que participen en l'acció de desallotjament, i qui sap si de represàlia, i als set ministeris que, des de la capital remota, segueixen les operacions a través d'un circuit clos de televisió. Una còpia extra-especial, en paper de barba i il·luminacions imitatives, és establerta pel secretari de confiança que ha delegat el Director.

En Canyís, capmassat en els llibres, va reunint precedents que es remunten a les èpoques medievals, quan l'orde, encara tendra, pràcticava ja un dret d'asil abusiu i encenia controvèrsies escassament religioses entre feudals i servents de la gleba poc inclinats a reconèixer privilegis de "jus cunni" i massa propeçosos a perforacions prematures a l'ombra discreta de les donardes o sobre llits flairosos d'herbes medicinals. No el peçtorben pas els comunicats que se succeeixen cada cop amb més abundor ~~monstruosa~~ fins a l'assoliment d'un climax: entre els vuitanta-vuit mandarins que s'han reclòs a la Tossa hi ha divuit mandarines.

Ho comprovaran l'endemà, quan l'oficialitat en pes pugi a les trinxeres més avançades i, amb la col·laboració indiferent dels prismàtics, distingeixi les dones, en llur totalitat solteres o malavingudes amb el marit o l'amant, que es pentinen a la balconada. Les ulleres de llarga vista passen de mà en mà, fins a l'encarregat del Servei de Minories, el qual les va identificant i dicta els noms al seu segon, un home de lletra impecable que, al seu torn, comunicarà la llista a un missatger, el qual, a ungla de cavall, corre cap a ciutat amb la missió d'informar els llebrers escorcolladors de cases i torres, de despatxos i magatzems.

Cap a migdia s'inicia la guerra d'altaveus, quan les forces atrinxerades, per boca del comissari i, en honor a l'element femení, de Cunt, inviten els assetjats a una rendició incondicional que no té lloc, potser per culpa de la noia, tan poc enèrgica i, a parer d'alguns, tan ambigua, que el policia es veu obligat a detenir-la immediatament. Confiada a dos forçuts i destres servidors de la pau immunes a les temptacions públicament esmentades en el sisè manament, és duta a ciutat i tancada en una cel·la on fins al cap de dos dies no podrà visitar-la el representant diplomàtic de la Potència, prou experimentat

per donar-li a entendre hàbilment, sense dir-li-ho, que el seu compromís amb un govern estranger li ha fet perdre automàticament la ~~nova~~ nacionalitat.

Quin serà el destí de la pobra noia, lliurada sense cap mena de protecció a les urpes d'una llei estranya i, encara pitjor, al caprici d'un comissari venjatiu que l'acusa del seu fracàs davant els cent mil homes acampats a la Muntanya Santa ? Quina serà la sort dels mandarins i mandarines envoltats per tot de forces hostils ben proveïdes mentre a ells els falta fins i tot l'indispensable ? I com és que en Ganyís, que encara no hi és, acabarà per fer cap també darrera les reixes ?

Ho veurem en alguns dels capítols següents.

(1) Es a dir, si aquells que en saben més, perquè ens superen en prudència i en coneixements de sastreria, no es decideixen a empunyar la més democràtica de totes les armes : les tisores. Gràcies. De res.

El desig prou natural de contribuir a una raonable intel·ligibilitat dels fets, m'obliga ja des d'ara a introduir el següent poema d'en Canyís, mancat de títol i escrit amb anterioritat als seus embolics, si bé no descobert fins després de la seva anada a la Potència :

Que és teva la pàtria
potser ?

La bossa
la banca
la cartera
la butxaca
els diners.

La bossa
la banca
la cartera
la butxaca
els diners ?

Fam de puta
de manobra
d'escrivent
de jornalero
ben maurada en terra de xalets i de pinedes
de whisky i de bikinis
de bôites amb noies a gogo
i de safumant als pits de les daneses.

Per res del món no escriuria a la banca
amb un cigar a la boca

sí senyor

i corbata obligatòria

per res del món no presidiria un consell d'administració
ben assegut sobre un poble sense vagues
que estalvia camisa en temps de samarreta
per res del món no voldria confondre la pàtria
amb els comptes-corrents que tens a la banca
amb les finques que et cobreixen el ronyó.

La pàtria és la gana que passes
la llibertat que no passa
el silenci amb què passem
mentre criden altaveus i diaris
com avui anem farts

i som lliures

i cantem.

Com s'assenyala reiteradament des de l'antigor, és un fet que mai
no acabem de conèixer la gent. I els familiars, menys.

Clima

El ciutadà Z, de quaranta-tres anys, relativament ben peixat, propietari a mitges d'una gestoria administrativa, ~~marró~~ mullerat amb una antiga dependenta d'un "prisunic" i pare de tres fills, dues nois i un noi, que li donen més disgustos que satisfaccions, s'avorreix.

La cafeteria on tots, unànimament, s'han begut un got de llet, està desanimada. La conversa se'n resent, llangueix, i només de tant en tant algú pronuncia unes paraules breus que, sovint, ni obtenen resposta. Badallen, encenen cigarretes, joguineixen amb la capsa de llumins, es netegen les ungles amb un escuradents...

- I si féiem un pensament, nois ?

Tots consulten el rellotge. Són tres quarts d'una.

- Sí, es fa tard. I demà hi ha matines.

- Tu rai !

- Com, jo rai ?

- No t'hi deus matar pas, oi ?

- Si parles per tu...

- Ja m'agradaria veure't al meu lloc !

- Ara mateix canvio, ja veus.

- Te'n penediries...

Mentrestant butxaqueixen, criden el cambrer, es desen els paquets de tabac escampats damunt la taula, un d'ells xarrupa la darrera gota de llet que queda al cul del vas.

- Ja se'n van, senyors ? Vostès sempre puntuals.

- Quin remei queda !

Paguen, s'alcen i, l'un darrera l'altre, recullen les gavardines, els abrics, les bufandes, els barrets.

- Un dia més.

- Una nit més, diràs...

- Tant li fa.

Avancen cap a la porta i, al carrer, s'aturen breument.

- Bé, nois...

- Fins dijous.
- Si Déu vol...
- Fins dijous, doncs.

Encaixen.

- Tires cap amunt, tu ?
- Si; com sempre.
- I tu ?
- Tinc el cotxe a la cantonada. Et puc acompanyar, si vols.
- No; són dos passos.
- Com et sembli.
- Sí. No val la pena.
- Bona nit, doncs.
- Adéu, noi.

El ciutadà Z travessa cap a l'altra banda d'avinguda, s'alça el coll de la gavadina i s'enfonsa més el barret sobre els ulls. Fa fresca i s'estremeix. Ben mirat, aquelles sortides són bèsties. Perquè anys enrera van estudiar plegats... No justifica res, això. Si ja ni saben què dir-se ! Són com un matrimoni vell...

Una mà el tusta a l'espatlla i, en girar-se, veu dos homes. L'altre, que no l'ha tocat, avança la mà dreta, on brilla alguna cosa de metall.

- Policia. Ens haurà d'acompanyar.
- Com ?
- Si us plau...

L'escorten cap a un cotxe negre, on hi ha un altre home, assegut darrera el volant. Deferents, li cedeixen el pas i, quan és dalt, s'instal·len al seu costat, tanquen la porta.

- Deu ser un error...
- No crec. Vostè és el senyor Z, oi ?
- Sí.

- El comissari l'espera.
- De què es tracta ?
- Ell li ho dirà.

El cotxe ha engegat i ara corre gairebé veloçment per la calçada buida, entre els escassos neons que encara anuncien productes comercials a la nit solitària.

Més avall tomben a l'esquerra, el xofer frena prudentment a la cruïlla i accelera de nou sense perdre de vista una dona força maquillada que està a punt de travessar.

La comissaria és a l'altra cantonada.

Aturen davant la porta mateix, on el sentinella saluda els inspec-

tors amb un gest informal.

- Per aquí...

Corredors. Unes escales. Més corredors amb tot de portes que van deixant enrera. Al capdavall de tot, on el passadís es bifurca, un dels policies el toca pel musclet mentre truca amb l'altra mà.

- Endavant.

L'home obre la porta.

- Entri.

El comissari, alt i ample d'espatlles, el mira des de l'altre costat d'una taula rònega, carregada de papers, i, sense aixecar-se, interroga l'inspector amb l'esguard.

- Es el senyor Z.

Desplaça de nou els ulls cap als seus i esbossa un petit gest.

- Segui...

- De què es tracta ?

- Es una simple formalitat... si vostè col·labora. Tinc entès que cada dijous es veu amb una colla d'amics a "La gàbia buida"...

- Si, ja fa anys.

- Es molt senzill, doncs. Unicament ens interessa saber de què parlen. Si no li fa res, començarem amb la conversa d'aquesta nit i anirem retrocedint. Serà una mica llarg, és clar, però no importa. Tenim temps, senyor Z, molt de temps...

L'inspector, inconspicuament, s'ha assegut davant la màquina d'escriure i hi introdueix cinc folis separats per quatre fulls de paper carbó.

- Quan vulgui, comissari...

Capítol III

Malgrat la detenció de Cunt, la seva col.laboradora més íntima, com ja indica el nom, el reverend Prick no ha perdut la confiança de les autoritats i, en les seqüeles de l'acció contra els mandarins, el trobem al front del departament d'estudi i investigació que s'organitza a la mateixa vaqueria desafectada, com qui diu a l'ombra protectora del carceller-policia sebolit amb honors orgiàstics.

Un equip d'especialistes assistit pels fidels reuneix i completa tot de biografies sospitoses i provocatives que fan ballar el cap del comissari quan es deixa caure pel local.

- No pot ser que tots ells tinguin també trenta-tres anys ! - exclama cada cop.

Recela falsejaments de partides baptismals, d'inscripcions al registre civil, i ell mateix, personalment, verifica que els llibres no hagin estat alterats per funcionaris poc de fiar o per sacerdots amb escàs sentit patriòtic. Un ordre judicial l'autoritza a apoderar-se circumstancialment de tots els documents mentre plouen les denúncies per calúnnia.

El reverend Prick ho dirigeix tot amb eficàcia, sempre ben assistit pel seu braç dret, en Canyís, prou imprescindible ja a hores d'ara perquè el comissari li passi, de moment, les seves recriminacions, les seves exigències i tot quan es refereix, que és ben sovint, a Cunt.

- No hi ha dubte que abuseu de les vostres atribucions. Per començar, l'heu detinguda per raons purament subjectives, personals.

- Subjectives ? - s'estranya l'home, poc versat en pràctiques d'arrel filosòfica.

- Es clar. Us va semblar que parlava amb poc convenciment. N'hi ha d'altres que no són de la vostra opinió.

- No en conec cap.

- Jo sóc una ^{d'ells} ~~de les~~, i em coneixeu.

- Bé - contraataca el comissari - a vós us fan parlar motius més confessables. Mireu, farem una cosa; així potser no m'amoinareu més...

Us puc autoritzar una visita de mitja hora cada tres dies, fins i tot dia per altre, si voleu.

- Això seria una simple precaució higiènica.
- Què voleu, doncs ?
- Que la deixeu en llibertat.
- No puc. De primer, cal definir la seva situació legal.
- Quina situació legal ?
- La noia no és ciutadana del país i ara, com ja sabeu, ha perdut la nacionalitat del seu.
- O sia que és com si no existís ?
- Exacte. Això suposa moltes complicacions jurídiques.
- La faré escapar.
- I aleshores us haureu de tancar a vós.
- Amb quina excusa ? Si legalment no existeix, de què m'acusareu?
- Per què no sou més raonable? - es lamenta l'home -. La podeu substituir fàcilment. Aquí mateix teniu l'orfeneta, la Mora...
- No m'agrada, el pèl verd.
- Si sou tan capritxós ! En darrer extrem, l'hi podrieu fer tenyir.

L'observació té el seu pes, tota vegada que entre les dones de l'Església de la Relativitat Objectiva comença a fer-se normal el canvi de coloració dels boscos axil·lars i púbics. El reverend Prick ha dit no fa gaire :

- Una coloració permanent, o simplement continuada, és contrària a les lleis de l'amor i facilita els grans corrents d'odi racial que divideixen la humanitat en bons i dolents, en superiors i inferiors. No caiguem en el pecat maniqueu ! Cal rectificar l'obra de la naturalesa i, mentre esperem que els repetits connubis exogàmics uniformitzen pells i trets distintius, acudim sense reserves als recursos de la ciència i mostrem la nostra bona voluntat, la nostra set de germanor, amb un canvi ininterromput de colors i de matisos en aquells indrets més freqüentats, tan encertadament protegits de tot dany per la pilositat, més abundant en uns que en d'altres, però sempre present en la criatura dilecta de la creació...

Els funcionaris que no pertanyen a l'Església de la Relativitat Objectiva observen amb estranyesa aquestes falses mutacions a les quals no poden sostreure la vista quan elles els fan jutges de l'encert d'un matis, de la bellesa d'una tonalitat, de la conveniència d'enriquir artísticament la dotació natural amb tot de tots que espesseeixen o aclareixen els bardissars ocultadors. Alguns, no hi ha dubte que sol·licitats per l'habilitat de determinades fidels, secumbeixen a la crida de la novella fe i, entre biografia i biografia de mandarí suspecte, es

dediquen activament, perversament, a alterar papers personals amb el decidit propòsit d'atenyer aquella edat selecta que els permetrà d'ingressar a la comunitat. D'altres, repel·lits potser per tonalitats massa violades i agressives, decandeixen de mals misteriosos abans de renunciar als càrrecs que ocupen.

Tot plegat allarga les investigacions, ja prou complicades quan un bon dia un dels experts ensopega amb aquest fet esbalaïdor : alguns dels mandarins se serveixen de dos noms, un d'ells totalment i irrecusablement clandestí, atès que no es retroba en cap document legal. El comissari, assabentat, profereix una exclamació admirada :

- Quina astúcia !

Amb la seva llestesa habitual, comparable o superior i tot a la dels mandarins, ordena tot seguit la redacció de biografies paral·leles i demana una assignació de fons destinada a cobrir les despeses creixents.

En Canyís, murri, calla, i ho fa ~~hmmmm~~ tan ostentosaament que l'altre se n'adona i, després de resistir dos dies, per pur amor propi, no pot abstenir-se d'inquirir ?

- Què m'amagueu ?

- Jo ? - replica el retorç Canyís -. Res.

- Si no parreu, hauré de creure que sou còmplice...

- Vós mateix - fa amb un arronsament d'espatlles.

La seva displicència impressiona el comissari, el qual, renunciant a les amenaces, insisteix en un altre to :

- Apel·lo al vostre sentit de l'honor. El lloc que ocupeu...

- Més val que penseu en el vostre, de lloc.

- Per què ? - se sorprèn el comissari.

- Perquè potser esteu a punt de perdre'l. Als vostres superiors no els farà gens de gràcia que us poseu, i els poseu, en ridícul.

El comissari es mastega el bigoti, nerviós i enquimerat.

- Bé... Estic disposat a considerar una proposició raonable...

- Cunt - diu simplement en Canyís.

- Altre cop ?

No en vol ni sentir parlar i trenca immediatament les negociacions. D'altra banda, renuncia a l'establiment de les biografies ~~paral·leles~~ paral·leles. Però sap que duu les de perdre. No està en el seu poder d'abolir el doble nom d'alguns dels mandarins ni d'evitar llur recurrència cada cop més sovintejada a mesura que avança la investigació dels fets ~~hmmmm~~ de la Tossa. N'hi haurà prou amb tres dies per doblegar la seva obstinació. Abans de cedir, però, encara prova d'engalipar-lo :

- Un ascens us aniria bé, oi ?...

- No em serviria de res - declara en Canyís -. No sóc ambiciós. És possible que aviat m'ordeni ministre de l'Església de la Relativitat Objectiva. Hauré de fer un viatge a la Potència, és clar...

El comissari dreça l'orella a l'acte.

- Us podria posar pegues...

- Difícil. En aquell moment, prou feina tindreu.

- Molt bé, vos guanyeu. Us donaré Cunt -. Fa una pausa -. Quin és el secret ?

En Canyís riu, el mira entre commiseratiu i desvergonyit.

- Vós no llegiu gaire, oi ?

- Amb quina em sortiu, ara ! Com si ignoréssiu que ^{ocupo} ~~teno~~ un lloc responsable !

- Es cert. De vegades tinc absències, sabeu ? - I aleshores, amb tota simplicitat, fa - : Pseudònims.

Naturalment, després li ho ha d'explicar.

Capítol IV-A

Pregunta : Què pretenien, els mandarins (1), en tancar-se a la Tossa de la Muntanya Santa ?

Resposta : Ha estat un acte de protesta contra el Pacte-Tractat d'Amistat Mútua Preferent amb la Potència.

P. No és avantatjós ?

R. Sí, per a la Potència.

P. Què estableix, concretament ?

R. El dret del país a participar en les guerres desencadenades per la Potència.

P. I no ofereix cap contrapartida ?

R. Ben cert que sí. Un préstec l'import del qual ha estat convingut que s'empraria en l'adquisició de material bèl·lic fabricat pels proveïdors d'armament de la Potència.

P. No és permès l'ús d'armes del país, doncs ?

R. La Potència no hi té cap confiança; són envellides.

P. Hi havia algun perill de guerra, en el moment de signar-se el Pacte-Tractat ?

R. Perill, no; hi havia guerra. De fet, unes quantes guerres.

P. Hi ha entrat, ja, el país ?

R. Aquestes, per sort, se les estalvia. El Pacte no té efectes retroactius.

P. Una badada de la Potència ?

R. Càlcul. Això ha permès als governants del país de mostrar al poble la prudència amb què defensen els seus interessos i el seu benestar. Alguns diaris han fet ressaltar únicament aquest aspecte del Tractat.

P. Han negligit la publicació de les altres clàusules ?

R. ~~Però~~ Les han publicades en lletra menuda que contrasta amb els grans titulars referents al punt al·ludit.

P. I el poble ho ha acceptat ?

R. Segons les fonts oficials, amb alegria i entusiasme. Fins i tot hi han hagut manifestacions.

P. Espontànies ?

R. Espontàniament decidides pels dirigents. Per això els mandarins van tancar-se.

P. Confiaven que la seva protesta tindria algun efecte positiu ?

R. Sí.

P. En el sentit que el govern podia denunciar el Pacte ?

R. No. Més que res, es contituïen en consciència de la comunitat.

P. Han redactat algun manifest ?

R. Han facilitat un ~~manifest~~ comunicat a la premsa.

P. Què diu ?

R. Denuncia l'alienació del territori nacional i la venda de la sang dels fills del país a les aspiracions hegemòniques de la Potència a canvi d'un plat de llentilles.

P. I els diaris han publicat aquest text ?

R. No. No han pogut; ha estat interceptat pels serveis de Consulta

P. No ha arribat a coneixement del poble, doncs ?

R. Hi ha arribat en la forma habitual entre nosaltres : fullets ciclostilats.

P. Clandestins ?

R. En la mesura que no duen el vist i plau de Consulta.

P. Es un document signat per unanimitat ?

R. Sí. Malgrat les diferents tendències polítiques dels reunits, es va arribar ràpidament a un acord.

P. Quants dies ha durat la reclusió ?

R. Quatre.

P. Els han desallotjat per la força, de la Tossa ?

R. Els han rendit per la fam. Tots els camins que menen a la Muntanya Santa van ser tallats des del primer moment perquè els simpatitzants no els poguessin proveir.

P. No havien amagatzemat reserves de queviures ?

R. No hi ha haver temps. La precipitació amb que fou decidida la reclusió els va impossibilitzar d'organitzar-se com calia.

P. I quin tracte els han donat, les forces de la pau ?

R. Deferent. Han sofert una deficiència curta, més que res amb propòsits identificatoris.

P. Es normal, això ?

R. En aquest moment, sí. No els interessa de fer màrtirs.

P. No hi han hagut sancions, per tant ?

R. N'hi haurà, probablement de tipus econòmic. Darrerament, els dirigents s'han adonat que els actes qualificats de subversius consti-

tueixen una bona font d'ingressos.

P. Ha narrat els esdeveniments, la premsa ?

R. Hi ha dedicat quatre ratlles informatives.

P. Sense comentaris ?

R. Amb escassos comentaris; sempre condemnatoris, no cal dir-ho.

P. Per què ?

R. Perquè no és lliure d'expressar-se.

P. I tot ha quedat com abans ?

R. Ara per ara, sí.

- (1) Potser ja és hora que els lectors i les lectores tinguin present que la qualificació de "mandarins" és obra de la premsa reaccionària i que no respon a cap realitat. Entre els reclosos voluntaris, a més dels humils industrials, dels humils comerciants i dels humils terratinents, hi havia un grapat d'intel.lectuals sense altres ingressos que els del magre "deu per cent" habitual entre els jornalers de la ploma. (Nota del negre)"
- (") No indica una actitud antifeminista, l'ordre de prelació que/s'estableix entre lectors i lectores ? (Nota del novel·lista)"
- ("") Em sembla que l'autor s'equivoca. Atès que és un home, les normes de la bona educació l'obliguen a aquesta deferència. (Nota de l'assessor editorial)""
- ("") Quina manera de badar ! Si l'assessor ha llegit tot el text amb la mateixa atenció, no m'estranya que hagi recomanat aquest monstre tan vagament emparentat amb la literatura (Nota del corrector)""
- ("") Com és natural, no subscriu aquesta nota tan menysprejativa. No hi ha dubte que al corrector li falta nas literari o li sobra enveja; de segur que és això darrer. (Nota de l'autor en llegir les galeres).

Capítol IV-B

Pregunta : Què pretenien, els "andarins (1), en tancar-se a la Tossa de la Muntanya Santa ?

Resposta : Ha estat un acte de protesta contra el tracte discriminatori que es dóna a la seva cultura.

P. Discriminatori en quin sentit ?

R. El que es desprèn del fet que els elements oficials la consideren una mena de subcultura.

P. I no ho és ?

R. Díficilment ho pot ser una cultura que es desenvolupa independentment i que té la seva pròpia història.

P. I en què es nota, aquesta discriminació ?

R. En els obstacles que se li posen.

P. Obstacles o prohibicions ?

R. Una mica de tot. Es prohibeix, per exemple, l'ús de la llengua en matèries oficials. No és prohibida, en canvi, la publicació de diaris, però s'hi posa tota mena de pegues.

P. Quants en surten ?

R. Cap.

P. Cap ?

R. No. Mai no s'ha pogut obtenir el permís indispensable.

P. L'han negat ?

R. Sovint han anat ajornant la decisió amb excuses variades. A la pràctica, això equival a negar-lo.

P. I la ràdio, la televisió...

R. No. Ben just petits espais de caràcter folklòric o en hores inconvenients.

P. I en l'ordre de l'ensenyança ?

R. La llengua minoritària no és permesa.

P. I no és contrari a la Declaració Universal dels Drets de l'Home, aquesta actitud ?

R. Ben cert. Aquesta és també la queixa dels mandarins. Segons ells, es tracta d'una declaració platònica que ningú no respecta.

P. Quines defenses té, doncs, aquesta cultura minoritària ?

R. Pràcticament, cap. La publicació de llibres.

P. Però si no s'ensenya en la llengua...

R. No tan sols no s'ensenya en la llengua, sinó que ni s'ensenya la llengua.

P. Enlloc ?

R. En alguna institució privada. En institucions públiques, no.

P. O sia que hi ha unes generacions que desconeixen el seu propi idioma ?

R. Com a instrument de cultura, sí.

P. Qui pot llegir aquests llibres, doncs ?

R. Molt poques persones.

P. Però hi ha gent que escriuen ? Vull dir si es produeix obra original...

R. Sí. Hi ha una literatura autòctona.

P. I aquestes obres són tractades també amb esperit discriminador ?

R. Sovint, sí. Els serveis de Consulta s'hi mostren més rigurosos que amb els textos escrits en la llengua oficial.

P. Hi ha unes normes legals que els autoritzen a fer-ho així ?

R. No. Es a dir, si existeixen mai no s'han fet públiques.

P. I els mandarins, amb el seu acte, pretenien fer pressió sobre les autoritats ?

R. Si. Més que res, denunciar públicament una situació a la qual no és tolerat de referir-se.

P. Ni en la llengua oficial ?

R. No sigueu ingenu ! Es un problema tabú i, per tant, força ignorat fora dels límits del país. De vegades fins i tot dintre d'aquest.

P. Es possible ? Que no afecta tothom ?

R. No pas a aquells que pertanyen a la cultura majoritària.

P. Però com poden ignorar-lo ?

R. En alguns casos, potser és una ignorància voluntària.

P. També entre gent de cultura ?

R. També. Encara que sembli estrany, la gent de cultura no sempre estan disposats a respectar en els altres una llibertat que reclamen per a ells.

P. I els mandarins creuen que el seu acte^{el} pot obligar a canviar d'actitud ?

R. Si més no, pot obligar-los a definir-se. I, sigui com sigui, testimonien per un poble.

P. No els pot costar car ?

R. Voleu dir personalment ?

P. Si. Hi deurà haver sancions...

R. Es d'esperar.

P. Greus ?

R. No se sap, encara. De moment, les autoritats callen. Esperem.

(1) Recomanem de llegir o de rellegir l'horripilant combat de notes que el negre, el novel·lista, l'assessor literari i el corrector es lliuren a la pàgina 27.

Capítol IV-C

Pregunta : Què pretenien, els mandarins (1), en tancar-se a la Tossa de la Muntanya Santa ?

Resposta : Ha estat un acte de protesta contra les detencions amb motiu de la darrera vaga.

P. N'hi ha hagut moltes ?

R. Es calcula que han detingut si fa no fa el deu per cent del total de persones que hi van participar.

P. Tantes ?

R. Sí, uns milers.

P. De tota manera, tinc entès que aquesta vaga era il·legal.

R. Aquesta ? Ho són totes.

P. Voleu dir que no és reconegut el dret de vaga ?

R. Exacte.

P. Ni en casos extrems, quan s'han esgotat^{els} els recursos del diàleg entre patrons i obrers ?

R. No, mai. Per si fos poc, sempre es pretèn que les vagues obeeixen a motivacions polítiques.

P. I no és veritat, això ?

R. Sovint, es tracta exclusivament d'aconseguir unes millores salarials, d'instal·lacions sanitàries, de condicions de treball...

P. I aquest cop ?

R. Aquest cop es demanava llibertat. Dret de reunió, d'associació, d'expressió... ~~l'~~amnistia.

P. Era política, doncs.

R. Tots aquests, són drets naturals i ~~amb~~ inalienables de la persona. Se situen per damunt de qualsevol actitud política.

R. Però tinc entès que hi van haver violències.

R. Petites violències. Comparativament.

P. Què voleu dir ?

R. Els vaguistes van volcar unsquants vehicles, van apedregar^e mitja dotzena d'establiments...

P. I us sembla poc ?

R. Es molt poc. Compareu-ho amb les violències dels agents de la pau.

P. No s'havien de defensar, doncs ?

R. Ningú no els atacava.

P. Però bé havien de protegir unes propietats que al capdavant són del poble, oi ? I, després, la violència sempre és la violència.

R. D'acord. Fins i tot quan és institucionalitzada.

P. Institucionalitzada ?

R. Sí. Hi ha una violència de les institucions anterior a la protesta que, com és natural, també degenera en violència. Si el sistema no fos repressiu, no hi hauria necessitat de combatre'l, o es podria fer pacíficament.

P. Soï del parer, doncs, que els governs no haurien de disposar de forces destinades a conservar l'ordre ?

R. Per començar, em refereixo a una altra violència; a aquella que dimana de l'exercici d'un poder que no respecta la dignitat dels ciutadans i els obliga a una obediència sense discussions.

R. Ja entenc... Però bé hi ha d'haver lleis.

R. Naturalment. Lleis que ordenin una convivència civilitzada, ~~immens~~ ~~més~~ lleis de respecte i no de denigració...

P. I no és aquest el cas ?

R. No. Són unes lleis que imposen un criteri particular contrari al bé del poble.

P. Com ho sabeu ?

R. El poble ho diu continuament amb la seva actitud. I, si no fos així, no caldria tenir-lo subjecte sota l'amenaça constant d'unes forces policials.

P. Però els vaguistes van pertorbar l'ordre públic...

R. No existeix cap ordre públic. Hi ha només una violència pública a càrrec de les institucions, del sistema. Els mandarins ho diuen ben clar en el seu manifest.

P. No ho han dit d'altres vegades, ja ?

R. Sí; sempre que han tingut ocasió de fer-ho.

P. I amb quin èxit ?

R. Confesso que escàs.

P. I potser encara sou massa generós. Què han fet canviar, amb les seves protestes ?

R. L'actitud de molts indecisos, de moltes persones que no sabien acabar de definir el seu malestar. També han contribuït a que fossin modificades, ni que sigui lleugerament, algunes posicions dels governants.

P. Modificacions substancials ?

R. Potser No.

P. Duradores ?

R. Tampoc. De fet, més aparents que reals.

P. Aleshores ?

R. Voleu dir si val la pena ?

P. Sí.

R. Jutgeu vós mateix. Deu anys enrera, una vaga hauria estat impossible.

P. Però ha fracassat. Com ha fracassat la reclusió dels ~~mandarins~~ mandarins.

R. Tot fracassa fins que triomfa.

P. Cal preveure, per tant, que hi haurà més vagues i més reclusions ?

R. Sí.

P. Malgrat les represàlies ?

R. Si no hi hagués represàlies, no caldria fer-les. Senyal que el poble ja hauria triomfat.

(1) Recomanem de llegir o de rellegir el deliciós diàleg per escrit que, a la nota de la pàgina 27, sostenen algunes de les persones responsables de la publicació del millor llibre de l'any.

Un examen comparatiu acurat dels tres textos que acabo de transcriure sense ometre ni una sola paraula i l'autenticitat dels quals, ben garantida, es troba per damunt de qualsevol maniobra encaminada a desacreditar-los, mostra dues coincidències colpidores :

- a) els mandarins s'han tancat efectivament a la Tossa
- b) s'esperen represàlies per part de les autoritats.

Hi ha divergències, en canvi, pel que fa al motiu de la tancada : mentre el primer document la relaciona amb la firma del Pacte-Tractat d'Amistat Mútua Preferent amb la Potència, el segon hi veu un acte d'affirmació de la personalitat cultural de la minoria a la qual pertanyen els reclosos i, el tercer, un gest de solidaritat amb els vaguistes destinguts.

Això, que podria fer creure en una falta d'informació segura per part de les persones ~~interrogades~~ interrogades, de fet estableix d'una manera ben clara que tots tres interlocutors parlen d'una tancada diferent. En podem deduir, doncs - i és en aquest sentit que els documents són d'una importància capital - que la protesta dels ciutadans més conscients és constant o, pel cap baix, prou sovintejada per crear una situació endèmica de disconformitat amb la política del Director.

Que encara no hi participa tothom, però, es veu prou pel to vagament polèmic del tercer interrogador, el qual probablement està a sou (màgre) del sistema. Es indiscutible que ensenya l'orella.

Capítol V

Mai no s'havia dit, ni cregut, que la tomba del protomàrtir era provisional. Sorprenen doncs una mica l'ordre del cap de serveis de traslladar les despulles del difunt al Panteó Patriòtic encara no totalment enllestit an raó de la seva complexitat ornamental. Per tot el que se sap, no ha consultat ningú, i seria permès de creure en una iniciativa personal, potser ben intencionada, si bé intempestiva als ulls dels fidels de l'Església de la Relativitat Objectiva, si no fos que a la vídua se li escapen unes paraules imprudents.

- Tots els honors són pocs - diu en ocasió d'una visita a la vaqueria, on sempre és acollida respectuosament per la comunitat.

Un moment, el reverend Prick se sent inclinat a creure que es tracta de despit, i en Canyís també abunda en aquesta opinió. Al capdavall, li han negat l'ingrés a la secta i, d'altra banda, ni que la rebin cor-dialment, mai no s'ha trobat amb cap vara alta, o, si s'hi ha trobat, de seguida ha vist que l'homenatge no li era adreçat.

No tarden, però, a esbrinar que no pot sentir-se engelosida, tota vegada que el cap de serveis, després d'haver desegellat la Mora, ha començat a burxar en el clos gairebé hermètic, a les portes del qual sacrificarà mentre el camí no sigui totalment practicable.

També en freqüenta un altre de menys fresat, com presència en Canyís la vetlla del trasllat, en presentarse a la casa i sorprendre'l, a ell, aparentment mutilat per l'ocultació a què procedeixen les natges de la vídua, la qual, com si ignorés aquella ocupació, recull tot de botons potser escampats a posta i, sigui com sigui, prou abundants perquè ell tingui temps d'entretenir una mica les mans i substituir seguidament el cap de serveis quan ella no dona cap indicació de voler redreçar-se i continua doncs enfeïnada amb la collita sense fer cabal d'una entrada diferent, més musculada i juvenil, tan impenetrable que acaba per fer-la caure a terra, on ella, obstinadament ordenada, no renuncia a cap botó.

- Què pot ser, doncs ? - es pregunta el reverend Prick, un cop assabentat dels amors de la vídua, degudament compartits, com s'esxau entre do-

nes ben avingudes, amb la filla.

- Potser si que li han pujat els fums al cap...

El reverend Prick escup, disgustat per aquestes febleses, i fins pensa a bocotejar la cerimònia. Ignora, l'infeliç, que, en aquesta circumstància, es prescindirà dels seus serveis, car l'organització ha estat confiada a la Central Alegre, la qual, amb molt d'encert, fa coincidir el trasllat amb la Festa dels Pobres.

De bon matí, la triple renglera d'Indigents Vergonyants, Indigents de Solemnitat i Indigents Simples és sobriament afaitada pels ~~sot~~-secretaris del Director, tots tres vestits de blanc i proveïts de brotxes amples que s'enfonsen majestuosament en els bacins plens de sabonera, al costat de les navalles ben afilades que, sobre la safata daurada, recullen els primers raigs del sol eixent. Les marques més dintingides s'han disputat amb ferotgia l'honor d'oferir llurs productes i ara la casa guanyadora fa onejar arreu de la ciutat els colors de la seva senyera comercial.

Els pobres, escarmentats per experiències anteriors, esperen amb temor el moment de la rasurada, però aquest any, potser perquè d'altres cops hi ha hagut queixes i ferits, els ~~sot~~-secretaris han seguit un curset d'entrenament i se'n surten sense causar gaire dany; tot just mitja orella arrencada, una escapçada a la nou del coll del pobre més vell i mitja dotzena de talls inoportuns en qualques barbes. Hi ha felicitacions, enhorabones i uns quants visques mentre, discretament, els ajudants s'enduen els ferits més greus a l'hospital. Del pèl caigut se'n farà un coixinet que, el dia del seu natalici, serà ofert al Director.

Mentrestant, la tomba, excavada amb pulcritud, ha lliurat les despulles del difunt sota el rebombori d'una marxa militar i en presència de la vidua, obligada a una darrera identificació perquè mai no es pugui dir que hi ha hagut error. El cap de serveis i el comissari la confirmen en llur qualitat d'agents de l'autoritat i el reverend Prick, sense que ningú li ho demani, i sobreposant-se baronikment als seus greuges, pronuncia una breu oració fúnebre.

- Hem assistit a la resurrecció de la carn, germans ! Fidel, malgrat les seves negligències dels darrers anys, a l'impuls vital que fa créixer els membres dels arbres, dels animals i de l'home, el nostre màrtir va saber retrobar el camí de l'origen, la deu sempre oberta on la nostra voluntat s'endureix i prospera cap a l'entranya fecunda que ens multiplica. Amb tota la veritat podem dir que res de femení no li era aliè. L'exemple dels patriarques li era norma, i un afany d'emulació que el feia digne d'ells, va presidir les seves darreres hores... les seves pri-

meres hores, germans ! Perquè tots recordem amb admiració con la font continuava brollant, inexhaurible, quan el guerrer ja era caigut. Voleu un senyal més clar, una indicació més certera de la seva entrada a la virilitat perenne dels elegits ? En ell, tot d'una, es feia present la resurrecció promesa, i per això l'inscrivim en el registre immaculat dels pocs ~~quans~~ que han sabut conquerir una mort pròpia, la vida eternal !

A l'altra banda de la tomba oberta i ara buida, un grup de fidels copulen amb una sobrietat que no exclou les variacions amb què, a tall d'il·lustració, alguns virtuosos prolonguen aquell acte íntim i prou estimulante perquè, al cap d'uns minuts, quan el difunt abandona definitivament l'antiga vaqueria, li sigui rendit amb tota naturalitat, sense esforç, el preuat homenatge de les vares altes i de les tavelles badades, totes reunides al seu entorn mentre avancen entre els pobres ara dempeus i els sots-secretaris que ja s'han rentat i desinfectat les mans amb l'aigua de colònia de les ocasions solemniais.

El poble, respectuosament, contempla el següent, al qual ara s'afegeixen els caps de les corporacions locals i una representació dels mestres d'escola. Només han de recórrer uns metres, però. El cotxe fúnebre, argentat, espera a la cantonada, sota un arc de triomf a l'ombra del qual entretenen un moment el cadàver amb la voluntat, declarada oficialment per boca dels tres sots-secretaris, que parlen a cor, d'oferir-li un comiat digne del símbol en què s'ha convertit, en què s'havia convertit ja des de l'hora de la seva mort, amén.

Dos homes de la funerària oficial, profusament engalonats, introdueixen el bagul al cotxe i el xofer, que els vigila des de darrere el volant, engega immediatament, en solitari. Unes normes dictades el dia abans estableixen a perpetuitat que els enterraments de les glòries nacionals al Panteó Patriòtic seran d'una austeritat espartana, sense fanfàrries, i tan sols en presència del cap de ~~els~~ Monuments.

Aquest cop, però, ni ell no hi assistirà. Es al Palau de la Delegació del Director, on se celebra la recepció dels pobres, que el comissari, urgentment cridat al telèfon, dirà tot seguit a un grup d'intims:

- No ha arribat !

En algun lloc, entre la vaqueria i el Panteó, el cotxe, el xofer i el cadàver, han desaparegut. El cap de serveis, amoinat, declara a l'acte :

- No hi ha dubte, és l'oposició !

I ara, plenament conscient de la meva responsabilitat, demano als lectors que es preparin a rebre una sorpresa. Que tots aquells als quals no espanten les emocions fortes es disposin a girar full al compte de tres. Els altres, més delicats o propensos a caure en basca, són pregats de passar directament al capítol VII.

Som-hi :

Un... dos... i...

Un moment, amics ! No correm tant.

No cal dir com m'afalaga aquesta impaciència, però recordeu que sense disciplina no es va enlloc; és una condició indispensable d'aquest ordre al qual ens subjectem amb tant de rigor.

Tornem a començar, doncs :

Un... dos... i tres !

A R A !

Capítol VI

ambquèquèquècomaquíhotensaquíhoteniutanpensarhi&tansenzillsinomhandei-
 xatresenca raemquedaaixl&sortdetenirhosemhaavançatnoemtocavafinslasetma-
 naentrantlemocióelnerviosisme&aquells pocavergonyaaveurenenaqueamagues-
 alpotdelaconfitura&ielsditsaltallpersirevòlverspistolesganivetscomsapro-
 fitenelsbacons&araaveureinclinatendavant&nosencansenfinséssestranyqueno-
 selatreguin&telaposindeganesjaendevientenirpotserperquèerentantstres-
 quatrequanhaentratlaltreaixònom&podienprendreencaranohtenia&araenca-
 raqueemcastiguinemturmentinematintot plequeneteginemtreclescalcespot-
 serjaentincproutotjustcomençaarajarpocaperòjaenvindràmessemprelestinc-
 abundantssisávacennotantditadaaquíditadaallàtotalaparetnomplirédese-
 guidaensortiràmesquenoenperdisgensshadaprofitarquevermellaempastifaaixò
 propdelaportacomençaquí&capalfonsláltraparetdesprés totes quatrenohi hau-
 ràprousangnosó cunbbudegollat¬indrétèmpshandevenirvinfranaveurelacara
 que posenpodenlligarmelesmans•demans&peussenseaixòresnicàstignitortu-
 resdepressadepressadepressaapaméstotes les emprentes digitalsnolesvolien-
 jaleshanpreses el primerquefanaraentindran&mésquenovolenelsensobraranfren-
 gabéquenosenperdigens&aratornarhigairebénonhihaelsditsbenendins fins-
 m'excitapodriaambunamàmentreamblaltrabojamésquebojaconsifosmomentapator-
 nahitotjustunatacadeno resniesnota sipogués callasí araemsemblaqueentànca-
 gesdesdahirquenohofàgprovehmoaquímateixalmigdelacel.laquenoesperdiniuna
 engrunabenculivadaambelculgairebéarrandeterranomésaltqueencaramembruta-
 ria&quétantésmésvalquenoaixíarajaesmouenunamicael sorinssempresurtenpri-
 merunfilet&aramésampleunabonapixarradasemblesunamulajasuretcomençaasor-
 tirésgrosperònmassadursivapenjantestrençaràsempreestrencajacauunamica-
 de fumlescalfordedinsencaraentincmesganesesperaunmomentnosenaniràja-
 tornaésmésgruixutmeixamplanosabi aqueenportava&tantatampocun altrecopde-
 colldecul&adarreraunxiclíquidnoba&ntéméstoumeixugoamblamàtambéhedenves-
 carlaalaparetfafortor&tambélasangnomhipucposarelsditsarasíelsdelaltra
 mànhihamésmerda&sangalavegaaveuresiemmarejonopintapinta&aixòjaestà més
~~inútil~~ béagafemneunaltretrostotalaparet nopodràserperòaquíproplaporta-
 encara fumejaéscalenta javeigelsullsqueposaranunanoi acaca&sang&pixa tsaveu

resienca ratindranganes depalpar menoelshivoleuficararamésamunttana lteom
arribis perquèsitotnohopu complir quines mans encara en queda a pro fitemhotot-
lacama això no commhotre cnotembrutis lal tramàladelas angaquinha caigut és més-
dura queno és pensava apauna al trapassada tapael sesperits és estrany nosé perquè-
mexcita aquesta es pot escampar més ningú no hodeu haver fet maino no empoden pas co-
sirencara que si volen hopoden fer tot & fer mhotre ure amb la llengua també que ho pro-
vinli quida hauria fet més fort o d'un hidònoté ni un metre puc escopir hia ité & ho es-
campoun xic més poc de seguida et que de senses alivasi ara ~~màl~~ sithies forces amb la
màdelas angno fatantania encara que convinguimania empuja & baixa contra la paret
mhotre ctòt noelssos tenidors no cala quinom embrutaré no res ambles mans brutes ves-
tidadoncs apados dits fregals primeraixi encara fangust depressaaaaah és amarg
mheesquitxates pera aratornaaaah no puc siaaah raja aprofitah & aaah no hi fa res oh
quemare jadapintapintasotala merdala sang molta aiguaaaah no ja no notin cres més

La punyent brevetat d'aquest fragment m'estalvia d'excusar-me davant les ànimes cànides o pudibundes (si és que alguna d'elles ha arribat fins aquí). L'expressió del continuum consciència-acció al qual potser caldria referir-se amb el tecnicisme d'aprehensió "intro-extra" de la realitat, ha estat reduït a un esquema que elimina rigorosament totes les associacions ofensives no referides a l'acte actual. Es tracta, doncs, d'una reconstrucció hipotètica, i aquesta és la seva única feblesa. Potser no tan accentuada, però, com podríem pensar de primer, tota vegada que es basa en experiències anàlogues, personals, reforçades per la relació circumstanciada d'altres experiències de terceres persones que han coneïgut també el confinament involuntari i s'han vist sotmeses a temptacions semblants, si no idèntiques, i tan abassegadores com les que assalten la Cunt.

No cal dir res més perquè quedi clar el propòsit altament moralitzador d'aquesta història exemplar. Tot i així, si algun lector té encara dubtes, el negre o jo mateix contestarem amb molt de gust, i amb la suficient extensió, totes les consultes que se'ns faci. Només exigim que siguin honestes. Sedassers, aberrants, setmesons i enganyapastors, queden exclosos d'aquests avantatges. Val.

Clima

Havent sopat, el ciutadà Y desplega les pàgines reduïdes de "La veu del poble" i, discontinuament, llegeix alguns paràgrafs d'un article sobre la llibertat i les seves formes d'expressió dialèctica. La seva muller, que torna a acabar de despaçar la taula, s'estranya:

- Has comprat el diari de la nit ?

- No. És un d'aquests que de vegades envien per correu; l'he trobat a la bústia.

- Ah ! Recordat d'esquinçar-lo, després. No m'agrada de veure aquests papers per casa...

- No t'amoïnis - li recomana el ciutadà Y, un xicot de trenta-cinc anys, alt i ceplat, que treballa d'enginyer tècnic en una indústria del ram de maquinària hidràulica.

Continua llegint, sense aplicar-s'hi gaire, distretament conscient de les remors que vénen de la cuina, on la dona renta plats amb aquella energia tan seva que, quan camina, li fa moure els pits amb una mena de penòleig estimulant. El pensament l'escomet, l'abandona, torna a sobreposar-se a la reflexió sobre la lectura, li provoca una pujada agradable, una lleugera arrítmia del pols... Als set anys de casats, aquestes evocacions encara el pertorben.

Què té de sorprenent, doncs, que al cap d'una estona barri el pas de la seva dona que surt a deixar els coberts al calaix del trinxant? Ho ha calculat amb una precisió ben digna dels seus coneixements professionals, perquè hi ensopega com per casualitat, quan fa veure que s'adreça a la comuna. De tota manera, a qui vol enganyar ? No pas a ella, prou acostumada a interpretar correctament aquella llufisor dels ulls, el gest afeixugat amb què li toca les anques, la roentor de la besada...

- Deixa ! - riu, amb els coberts a les mans.

Però el ciutadà Y insisteix, passeja els dits cap a les natges, per on la prem contra seu mentre desplaça els llavis cap al coll i els va abaixant en direcció a l'escot. Ella mormola :

- Puc deixar això, abans ?

Té la veu una mica ronca, i ell, progressivament abrindat, l'acompanya fins al moble sense treure-li les mans de sobre, ben a l'inrevés, car quan la dona obre el calaix, el ciutadà Y, tan correcte si el veïet pel carrer o a la feina, ja li ha arregussat les faldilles i li palpa el ventre amb una destresa més pròpia d'amant que de marit.

La besa després de nou i, a reculons, la va empenyent cap al dormitori, cap al llit, on sembla que s'assereni una mica quan la fa seure als seus genolls i la despulla conjugalment a canvi que ella li faci el mateix favor. Encara té esma d'encendre el llum perquè l'acte sancionat a l'església i al registre civil sigui més complert, i, un moment, la veu dreçada al seu davant, o inclinada, o amb la mà avançada, amb les cames obertes, no ho sap... Deu ser això darrer, però ara ja no ho veu; no veu res.

El xiscle del timbre, insistent, l'atura, el redreça lleugerament, i ella, que el segueix amb tot el cos, per no perdre'l, xiuxiueja :

- No...

- Es la porta...

- Deixa...

S'apodera ara de la iniciativa i reprén un ritme que els separa i els ajunta, els ajunta més que no els separa, sobretot quan el ciutadà Y li mossega els llavis i ella li esgarrapa l'esquena bo i escometent-lo gairebé amb ferotgia, desbridada sota l'acció combinada de l'home i del timbre.

No ha deixat de sonar ni un sol instant, i ell, més disciplinat, salta del llit, del costat del qual besa els llavis inflats mentre recull la bata.

- Qui deu ser, aquest carallot ?

Són dos. Alts com ell, musculats, amb una expressió adusta que encara ho sembla més quan un d'ells diu :

- Policia.

- Policia ? - repeteix ell, automaticament esfereït.

- Tenim ordre de procedir a un escorcoll.

La hi mostren, ja dins del rebedor, on adrecen tot ~~dinamides~~ de llambregades receloses als mobles, a les parets.

- Hi ha algú més ? - li pregunten.

- La meva dona.

Encara és al llit, nua, i el ciutadà Y corre cap a la porta del dormitori que s'ha quedat oberta. Un dels homes, però, el priva de tancar-la i tots tres contemplen el salt que fa ella en adonar-se de llur presència. Púdica, es gira, engrapa el vestit caigut prop de la tauleta de

nit, potser oblidada que, en ajupir-se, renova l'espectacle per a un públic escassament entusiasta a jutjar pel to reposat d'un dels homes que, sense entretenir-se més, diu :

- Comencem.

Eficients i ben entrenats, passen revista a tots els mobles, fan saltar els calaixos, escampen la roba, despengen i palpen els vestits, examinen objectes menuts, fotografies, cartes, l'album dels segells, fullegen les tres dotzenes de novel·les de la saleta, els volums tècnics del petit despatx, estudien com si l'entenguessin un plànol tot just esbossat, miren darrera els quadres, sota el lavabo, l'aiguera i el bidet, donen un cop d'ull a la comuna i fiquen les mans al dipòsit de l'aigua... El ciutadà Y i la seva muller, comminats a no deixar-los de petja, els segueixen mansament.

Al menjador fan la primera i darrera troballa. Un dels homes alça el diari que ell, més atent als deures que imposa el matrimoni que als temors expressats per la seva dona, ha deixat sobre la taula, obert i tot.

- Què és, això ?

Ni espejren resposta. Els ulls experts han copsat a l'acte la importància de la descoberta i ara els poden mirar amb un esguard victoriós.

- Ens haureu d'acompanyar - diu l'altre tot traient-se les manilles de la butxaca.

- Per què ? - protesta el ciutadà Y, i assenyala - : Per això ?

- Us sembla poc ?

- Si l'ha trobat a la bústia ! - intervé la seva esposa.

Els dos se somriuen per primer cop.

- Tots ho diuen... Haureu de respondre del delictes de difusió d'impressions clandestins.

- Si només en tinc un exemplar !

- Se'n pot treure còpies, oi ? - fa un dels policies -. Au, allargueu les mans, que al comissari li agradarà de veure-us.

I l'emmanilla.

Capítol VII

Qui s'atreviria a blasmar el comissari per allargar el sojorn de Cunt a la presó en càstig de la seva conducta anti-social ? I, al capdavall, que potser no l'ha pres d'acord amb els seus sup^{er}iors, aquesta decisió ? Més i tot : li ha estat imposada. Ell, si l'escoltem, més aviat ha fet mans i mànegues per escurçar la penalitat.

- He aconseguit que la hi rebaixessin a tres dies; d'aquí no he pogut passar - explica -. El cap de serveis pretèn que el mínim que li correspon és un dia per cada una de les... diguem substàncies... amb què ha emporcat les parets i, de fet, tota la cel.la : sang, vòmits i excrements. I ben content podeu estar que les dues menes d'excrement comptin només per una.

Tots els fidels, i en reverend Prick mateix, ho accepten amb resignació, sense fer-hi gaires escarafalls, però en Canyís creu que el comissari s'ha burlat d'ell, que tot plegat és una combinació bruta dels serveis políciacs, als quals deu interessar de retenir la noia en llur poder.

- Sou de mala llei - l'acusa -. Vam fer un tracte...

- I com podia preveure jo que la vostra amiga ens faria aquesta porcada la vigília mateix de deixar-la en llibertat ?

- Quina vigília ? No l'hi heu deixada, oi ?

- No. Per això que...

- No podeu parlar de vigília, doncs. Seria vigília, hauria estat vigília, si ara fos al carrer - li recalca ell -. Veieu com no sou de cap confiança ? Fins i tot us feu un embolic amb la lògica.

- Jo ? - s'enrabiava el comissari -. L'expressió és absolutament correcta !

- Ho seria si haguéssiu dit la vigília del dia que volíem posar-la en llibertat. Si és que en teníeu la intenció, que en dubto.

- Busqueu massa potes al gat, vós !

- Tampoc no es diu així - el corregeix ell -. Es diu buscar tres potes al gat. Però és clar, esteu acostumat a pensar d'una manera retorçada

^{tan} i falsa, que ara ja no n'encerteu ni una.

- Es que la vostra mala fe faria perdre l'oremus a tothom !

En Canyís el subjecta per les solapes de l'americana i el sacseja violentament fins que li fa caure el barret.

- Mala fe ? Us atreviu a acusar-me de mala fe quan us consta positivament que, sense mi, a hores d'ara no tindríeu ni ofici ni benefici, que potser fins i tot seríeu un perseguit si als vostres superiors se'ls hagués ficat al magí que aquella magnífica idea vostra, la de la doble biografia, obeïa a intencions sabotejadores ?

- Deixeu-me anar les solapes immediatament ! - el commina el comissari, pàl·lid d'ira.

-Quan vulgui - el desafia en Canyís.

- Ara mateix !

Els fidels s'interposen entre els dos homes i, a una indicació discreta del reverend Prick, una de les dones inclús s'alleugereix sensiblement de roba i inicia una petita dansa voluptuosa i lasciva amb el decidit propòsit de distreure'ls.

Res no val de res. El comissari i en Canyís, retinguts a una discreta distància l'un de l'altre, es contemplen com dos galls de panses, s'amenacen amb el puny, s'increpen :

- Venut !

- Aprofitat !

- Ja me les pagareu totes !

- La por que em feu !

Els tapen la boca, però ells mosseguen dits i palmells de mans momentàniament anònimes, fan esforços per alliberar-se dels tentacles dels fidels, donen guitzes a tort i a dret i el comissari, que la té més a prop, acaba per fer coincidir violentament la punta de la sabata amb el ventre tendre de la despullada que es contorsiona.

- Botxi ! - li crida en Canyís, amatent.

- Carcamal ! Us ho faré empassar a punta de pistola, això !

Quan els fidels se n'adonen, els dos homes ja estan concertant un desafiament i, tot d'una, les veus parlen amb precisió, fredament. Serà l'endemà, a la sortida del sol i a doble sang. L'indret, una estació abandonada del metro.

No han previst, però, que els caldrà forçar la porta i que el serraller serà un sapastre. Ben cert que el detenen a l'acte i, amb eines i tot, ingressa a les masmorres policials. No hi fa res; en aquell moment el sol ja és alt i cal ajornar-ho fins el matí següent, quan tots es tornen a trobar a la porta i, cerimoniosament, es cedeixen el pas.

Els testimonis i el metge, precabuts, salten la rasa de les vies,

des d'on el reverend Prick dirigeix les operacions. Se situen un a cada extrem de l'andana, armats amb dues pistoles prèviament examinades per uns experts que no han acudit però han enviat unes declaracions jurades, i avancen tots dos a poc a poc, comptant els quinze metres per cap que, d'acord amb les instruccions del reverend Prick, han de recórrer abans de disparar. Aleshores s'aturen, esperen la veu de comandament, alcen les armes, apunten...

- Foc !

Els trets desvetllen un deversall de ressons que els multipliquen i els perllonguen pel túnel baix i estret, però tots dos homes continuen dempeus, il·lesos, potser una mica encongits, amb el cap ben enfonsat en el coll, eixordats pel rebombori. Cal que el reverend repeteixi dues vegades més l'ordre d'agredir-se perquè provoquin de nou un altre allau de ressonàncies catastròfiques entre les quals se sent el crit angosiat del comissari :

- Aiii !...

El metge, seguit dels testimonis, escala la paret sense agilitat i, mentre en Canyís s'immobilitza, encara indemne, tots envolten el policia que mostra una ferida superficial, però de sang escandalosa, al braç esquerra. El doctor hi treu importància i diu :

- Sang senzilla.

Cal proseguir, doncs; el desafiament és a doble dang.

El reverend, que s'està revelant com un jutge perfecte, dictamina que ara tots dos homes només utilitzaran una pistola. Atès que el comissari no pot servir-se prou destrement del braç ferit, és just que el seu adversari no lluiti amb tots dos.

Repeteixen per tant el passeig per l'andana novament escombrada de testimonis i, arribats a la distància reglamentària, s'engeguen encara un parell de trets per barba, dos d'ells suficientment certers; en Canyís augmenta les seves possessions amb una menuda clenxa on ja no creixerà mai més el pèl i el comissari ~~admirablement~~ s'enriqueix amb un petit forat, sota mateix de la rascada anterior, sinó que ara la cosa interessa el múscul flexor.

- Res d'important - assegura el doctor.

El comissari, en sentir-lo, es refà prou per allargar la mà al seu contricte i tots, commoguts, presencien l'encaixada que liquidaria l'incident sense la imprudència que comet en Canyís en comentar :

- La justícia sempre preval...

- Quina justícia ? - salta immediatament el comissari.

- Negareu encara que defensàveu una mala causa ?

- Ben cert ! Hem satisfet l'honor, no la justícia.

En Canyís branda el cap i s'eixuga amb el dors de la mà una goteta minúscula de sang que li ha caigut sobre el nas.

- No escarmentareu mai ! La vostra lògica defectuosa...

Però el comissari l'interromp :

- Ja estic cansat de lliçons ! Perquè ara l'atzar us ha afavorit...

- L'atzar ? La destresa, deueu voler dir.

- Si agafàveu les pistoles com un carnisser !

- Més ho deueu ser vós, amb el vostre càrrec... Això o un infeliç !

- Calma, calma - recomana el reverend Prick.

Però el comissari, solemne, es treu el mocador de la butzaca amb la mà del braç il·lès i dóna un copet a la galta d'en Canyís, el qual es precipita immediatament cap a les pistoles. Fins després no reacciona.

- No vull que m'acusin d'assassinat. Ens tornarem a veure les cares quan tingueu el braç en condicions.

- Perquè esperar ? En tinc prou amb una mà...

- Llengua, teniu !

- Si ?

I ara és ell qui es llença sobre les armes. Els testimonis, però, el subjecten a temps, l'arrossegueu cap a la sortida sense fer cas de les seves protestes, de l'entossudiment amb què no para de girar-se tot cridant :

- La pell us faré, una altra vegada !

- Aquí us espero - contesta en Canyís.

Ben entès, s'hauria d'esperar massa; per això, al cap d'una estona, segueix mansament el reverend Prick cap a la vaqueria on ~~mihmammmmm~~ dues adeptes novelles de l'Església de la Relativitat Objectiva es preparen a rebre el vencedor.

Capítol VIII

A les vuit en punt del matí, un home s'atura al bell mig de la Plaça Principal, estreu el gec, els pantalons i els calçotets, que deixa amuntegats en un costat, es penja dos rètols de cartó a les mans i, vestit únicament amb la camisa, alça els braços en creu.

Els transeünts, escassos en aquesta hora, escurcen el pas, tenen un moment d'indecisió, es consulten mútuament amb la mirada recelosa i, a la fi, dos d'ells, més encuriosits o gosats, s'atansen a l'home i llegeixen les inscripcions, traçades amb tinta vermella i en una escriptura clara :

Qui pot parlar en nom del poble, si
el poble no li dóna la seva veu ?

diu el primer; i el segon :

La dignitat és de tots o de ningú,
i ara ens és negada i us la negueu.

S'hi atansa més gent, i tots llegeixen en silenci sense que l'home faci cap moviment ni els adreci la paraula. Immòbil com una estàtua, mira al seu davant, cap a l'edifici de la Banca Nacional.

Més i més transeünts fan una parada al seu costat, i ara ja n'hi ha que xiuxiueigen i bescanvien unes frases tímides i breus, com espantades, abans d'enretirar-se en un costat de plaça a l'espera dels esdeveniments o, si tenen pressa, de proseguir el camí cap a la feina.

A les vuit i dotze, dos policies fan llur aparició, pel que sembla no premeditada, i, sorpresos per la indumentària i la posició de l'home, s'acosten també a donar un cop d'ull als escrits. L'interpel·len amb brusqueria, gairebé vermells d'indignació, però ell no contesta, es limita a redreçar una mica més els braços que se li deuen cansar.

Al cap de trenta segons, els dos agents li arrenquen els cartells de les mans i se l'enduen sense que ell hi oposi cap resistència.

A un quart de nou en punt, un segon individu s'atura en un extrem de la Placeta Vella, fora de la protecció dels arbres, es lleva els pan-

talons i calçotets, el gec i l'armilla, ho deposita tot en un banc de pedra on no seu ningú, subjecta dos rectangles de cartó amb les puntes dels dits i posa els braços en creu.

Dues criatures que van a escola riuen, però ni elles ni la mare, que les acompanya, no tenen temps de llegir res, car la dona, cauta, s'apressa a allunyar-se d'aquell veïnatge perillós.

Els honors de la primera lectura corresponen a un foraster carregat de maletes que fa una pausa prop de l'home, al qual s'ha atansat amb un atreviment, o una inconsciència, que de seguida encoratja d'altres persones a imitar-lo. Una d'elles, un vell mal afaitat i camacurt, fins i tot confegeix en veu relativament alta el dontingut dels dos cartells.

Negueu-vos a col·laborar
sembla que rondini abans de passar a l'altre on diu :

Llibertat, ara i aquí.

N'hi ha que se separen ràpidament, temerosos de comprometre's, però tot de vinguts de nou acorren ja, atrets per aquella petita aglomeració a la qual demanen clarícies que no obtenen. Hi ha cares consiro-ses i cares alegres; gairebé totes es miren l'interessat amb una expressió llunyanament aprovadora que ell no pot observar : des de bon començament que ha tancat els ulls.

El vehicle policiaic que frena sorollosament arran de calçada provoca una escampada tan general i uniforme que, en arribar on l'home es manifesta, els agents ja no tenen cap necessitat d'obrir-se pas; l'home torna a estar sol.

El sergent que comana la petita força llegeix les dues frases sense donar senyals d'emoció i, seguidament, amb un cop enèrgic, abat la porra contra el braç dret, que cau, com mort.

- Som-hi - li ordena.

Són exactament les vuit divuit.

A dos quarts de nou en punt, una tercera persona, una noia, pren possessió d'un dels rajols quadrats de la plaça del Rovell de l'Ou, es treu el jersei pel cap i la faldilla pels peus i, únicament drapada amb bragues i sostenidors, adopta la posició del crucificat, sinó que a ella li pengen dos cartells dels canells.

Se senten corregudes i exclamacions mentre un escamot de mascles, gairebé tots pixatinters, travessa la plaça per tal de contemplar aquella meravella des d'un lloc més privilegiat. La noia es prou bonica perquè tardin una estona a adonar-se dels rètols, no pas menys provocatius que ella. El del braç dret declara :

Protesteu sempre contra l'ordre establert,
i s'acaba amb una petita fletxa idealment adreçada al del braç esquer-
ra, on la frase continua :

si no respecta els drets humans.

Hi ha més exclamacions i cops de colzes, els esguards es passegen
dels missatges a les cuixes, al ventre, als pits avarament protegits
de la noia, ara envoltada per una multitud creixent i inclinada al comen-
tari gruixut. Ella, estupendament serena, va mastegant xiclet.

La plaça s'omple, s'obren balcons i apareixen els primers prismà-
tics en mans madures o senectes que negligeixen, a favor de la carn
rosada, el contingut de la proclama. Qualques dones, a distància res-
pectable, posen cara d'indignades i xiuxiueigen mots condemnatoris
que atenyen tota la joventut.

La policia, alertada des d'una cabina telefònica pública, no acut
fins a tres quarts, però ho fa amb abundància : quaranta-vuit agents
a les ordres d'un oficial s'obren pas pràcticament a garrotades i en-
tre ~~ommes~~ crits que l'alдарull ciutadà absorbeix amb tota facilitat.
Quan els primers aconseguen d'arribar prop de la noia, per terra ja
hi ha ben bé dues dotzenes de ferits.

L'oficial es queda palplantat i, amb un gest lent, s'enretira les
ulleres de sol. Amb la mateixa lentitud, fa la volta entorn del cos im-
mòbil, llegeix la frase, es mira la culpable, alça els ulls fins als
seus ulls que ara tenen una expressió menyspreativa, i aleshores pro-
jecta violentament un braç enlaire.

Dos policies, un a cada costat, escorten la noia cap al vehicle
que els espera amb les portes obertes. L'oficial, a darrera, fita amb
l'esguard en les natges que oscil·len lleugerament, dolces i sense pro-
vocació.

Un anònim !

L'acabo de rebre per correu ordinari i, com és lògic, m'apresso a comunicar-lo als lectors, còmplices meus en aquesta aventura que, pel que sembla, ens pot portar complicacions. (Ja veig que n'hi ha uns quants que se'n van; aquest plural no els fa gràcia).

Heus ací el text :

"Et vigilem. Fa temps que no et perdem de vista. M'hi viu, doncs. No els agrada gens el que fas. Tenim molta paciència, però ara ja se'ns acaba. Abandona immediatament aquesta obra de caníbal malparit. No tomerarem que arrosseguis el bon nom de la pàtria pel fang. T'has venut a l'or dels nostres enemics. Mira de no cobrar en plom. La nostra mà és tan llarga com la nostra voluntat d'exterminar totes les cuques verinoses que no llauren dret. No et tornarem a avisar. Amb nosaltres, és a la segona que va la vençuda"

He quedat degudament impressionat, és càar. Però no m'explico com aquests elements tan masxles han pogut entrar en coneixement del manuscrit. No l'he llegit a ningú, no l'he confiat a ningú, gairebé ni n'he parlat. Es possible que...

Sí, falten setze pàgines; ho acabo de comprovar. Algú les ha pres de casa. Però qui ? A veure, fem memòria de les persones que m'han visitat durant aquestes dues setmanes darreres... El cobrador del gas, el de l'aigua, el de l'electricitat, el del pis, el de la casa on vam comprar el wàter a pagues, el paleta que duia la factura d'unes modestes reformes a la cuina, el llauner que ens ha carregat cent vint pàfies per desembussar la canonada del lavabo... No ho entenc; sembla que només passin gent a cobrar, per casa ! Ah, sí ! També han vingut un parent llunyà que, una vegada l'any, té necessitat d'impressionar-nos amb la relació detallada dels seus negocis cada cop més nombrosos, i un desconegut que havia sentit dir que posàvem rellogats per tal de compensar d'una manera o altra la crisi de l'edició. Potser és aquest, doncs. L'excusa és una mica prima, ben mirat. Sí, de segur que devia ser ell.

Oh, sí ! Ara recordo que el vaig haver de deixar un moment sol al despatx; algú trucava a la porta i al pis no hi havia ningú més... No es pot negar que va ser llest.

Per si algú el veu, facilitaré ara la seva descripció : si fa no fa, d'un metre seixanta-vuit d'alçada; complexió robusta; cara afable, amb un granet sense pus a la galta esquerra; bigoti discret, de persona madura tot i que no devia passar dels vint-i-cinc anys; nas afilat i llavis plens; barbata arrodonida; ulls enfonsats i petits; lleugerament curt de braços; cabells negres, pentinats sense clenza. Vestia pantalons grisos i americana fosca de tres botons; camisa blanca, amb el coll una mica arrugat, i corbata de color perla. Senyes particulars : una bossa al costat esquerra de l'americana, sota l'aixella, que podia indicar la presència d'un revòlver.

Possiblement es tracta de persona perillosa. Si el veieu, no féu l'heroi; eviteu-lo. No cal que morim tots.

Capítol VIII
(Continuació)

A tres quarts de nou en punt, a l'hora precisa que els policies detenien la noia, una quarta persona, aquest cop un vell, es despulla a la plaça dels Corifeus i amb un gest forçat, d'artrític, recull la roba entre els seus peus abans de desplegar els braços degudament proveïts, als extrems, de cartells amb inscripcions.

Es un indret concorregut, prop del mercat, i no tarda a tancar-lo un cercle de compradors i de venedors entre els quals, els qui el coneixen, poden veure el director de la plaça. La seva aparició, però, es fugitiva, ja que de seguida que llegeix el contingut dels cartons,

Al ramat li sobren pastors,

i

Estem farts de fer beeee !

gira cua i se'n torna al mercadal; no és pas dels qui es perden el lloc per una imprudència.

Les dones tampoc no resisteixen gaire, però el públic es renova sense decaure, ben a l'inrevés, s'observa una tendència a l'augment i un interès ~~numeros~~ accentuat quan un noi explica a la rodona :

- A la placeta Vella també n'hi havia un...
- Despullat ?
- Sí. I amb uns escrits, com aquest.
- No seria el mateix ?
- Era jove, aquell. Després, la policia se l'ha endut.

També s'enduen el vell. Ara són dos inspectors que s'identifiquen i l'obliguen a vestir-se sense deixar ni un sol moment els cistells de la compra; la fan ells, perquè els resulta més econòmic. Mentrestant, l'interroguen.

El vell, que potser és sord, es fa repetir les preguntes, però es comprèn que es tracta de pura coqueteria. Cada cop contesta el mateix :

- Beeee !

I el pitjor és que, en alguns racons prou allunyats, els badocs li

fan cor. Els policies, ben disciplinats, dissimulen.

A les nou en punt, una cinquena persona

A un quart de deu en punt, una sisena persona

A dos quarts de deu en punt, una setena persona

A les dues en punt de la tarda, la persona que fa vint-i-cinc, una dona d'uns trenta anys, robusta, inicia el segon cicle de l'operació a la Plaça Principal, on es despulla de pell a pell, gira un cartó si fa no fa d'un metre quadrat i ofereix el seu text a la gentada que immediatament s'aplega :

Per què ens heu despullat ?

La circulació s'atura, els passatgers de tramvies i autobusos fan parar els conductors i abandonen els vehicles, els clients que feien el vermut als bars s'afuen cap a les portes, sense pagar, tot de vailets s'enfilen a les branques més altes dels arbres, als fanals, als balcons dels entresols, als sostres dels vehicles...

La policia avança a peu, des de tres blocs de cases més enllà, on han hagut de deixar els cotxes, i van repartint llenya grossa per tal d'obrir un solc estret en la mar remorosa que torna a tancar-se a llur darrera.

La dona els espera amb la pancarta contra el ventre, entre els pits que se n'escapen per dalt i el pubis parcialment visible per sota. La hi arrenquen amb una estrebada, l'esquincen sense llençar els trossos i, a pes de braços, per damunt la gentada, s'emporten la pertorbadora que somriu.

La multitud inicia un moviment indecís, de seguiment, però d'un extrem de plaça s'alça una veu que acaba d'establir associacions :

- A la placeta Vella !

I la gent, com fulminada per una sobtada comprensió, gira cua, s'esmuny entre els cotxes que obstrueixen la calçada, corre per les voreres, es desboca cap a la placeta on, al moment que hi arriba, un xicot jovenet, de dinou o vint anys, comença a ~~desordenar~~ desordenar-se els pantalons. Al seu davant, girat contra el terra, reposa un cartó d'un metre quadrat, aproximadament.

Quan l'alça, ja totalment nu, el pobre llegeix :

Ens avergonyim de l'ordre

Però tot d'agents han seguit la riuada humana cap a la placeta Vella i el noi és immediatament hissat per mitja dotzena de mans amples

i endurides que, sense delicadesa, el garfeixen per l'esquena, per les cames, pels braços, pel cul, i, al cap d'un moment, el tanquen a la gàbia d'una camioneta de les forces de la pau.

La gentada, ara sense que calgui el galvanitzador d'una veu més espavilada, emprèn una nova correguda, aquest cop cap a la plaça del Rovell de l'Ou, on al cap de cinc minuts irromp una veritable riuada, acrescuda pel camí i tan impetuosa que gairebé esclafa l'individu somrient i sense ni un fil de roba, però relativament protegit per la pancarta de dimensions standard on és escrit :

No serem lliures si no ens ho guanyem

Expressa un ideal. Ningú no se sent encara amb vocació de màrtir quan una novella onada de policies carrega contra la multitud, s'apodera del xicot i, amb més malhumor que els agents que han actuat a la plaça Principal i a la placeta Vella, l'arrossega cap al cotxe on el xofer, darrera el volant, espera amb el motor ^{engegat} ~~en funcionament~~.

L'espectacle s'ha acabat. Ara ja no hi fa res que tothom galopi cap a la plaça dels Corifeus, a tocar del mercat, perquè, a la fi, la policia també ha captat el missatge i cinc camionetes fardides d'uniforme han precedit el torrent de ciutadans. El protestatari de torn, si hi era, no ha tingut temps de manifestar-se, o potser l'han detingut quan es preparava. L'indret és ocupat militarment.

I ho són també tots els altres on, des de les vuit, de quart en quart, homes i dones d'un estrany moviment subterrani exposen el concepte que els mereix llur societat i el govern del Director. Aparentment, les mesures de les autoritats, previsibles i tot com eren, els han agafat desprevinguts, sense un pla alternatiu. Mancats de places, els companys dels detinguts renuncien a prosseguir l'operació.

O potser ja no hi havia ningú més ?

El temps ens ho dirà. No ens descoratgem, encara.

Capítol IX

Avui, amb data d'ahir, s'ha rebut el següent comunicat a vuitanta-vuit llars. Lliurat discretament a mans de l'interessat o d'algun dels seus familiars per una petita brigada de vint-i-dos homes d'aspecte inconspicu acostumats a què els rebin amb la cara llarga, el document raona :

"L'Estrenu Cap de la Delegació del Director en aquest Veral, en escrit que obra en el meu poder, em diu :

ORDRE. - A propòsit de la tancada que tingué lloc darrerament a la Tossa de la Muntanya Santa i de les investigacions dutes a terme a partir d'aquest fet, es declarem provats els següents extrems :

La participació personal de vostè en l'esmentada tancada col·lectiva que, amb l'excusa d'unes actuacions aconsellades per la conservació de la tranquilitat pública i el benestar general de la comunitat, procedí a alterar la normal convivència entre els ciutadans i a redactar un comunicat ofensiu per al govern del país; el qual comunicat fou profusament distribuït per conductes clandestins i enviat a l'estranger amb la intenció manifesta de desacreditar les nostres institucions als ulls de les potències amigues.

Atès que en els fets al·ludits vostè resulta responsable d'una infracció prevista en el Capítol III, article 81, paràgraf m) i nota Sisena del vigent Reglament de Convivència Ordenada, l'Estrenu Cap de la Delegació del Director, degudament assistit per les facultats que li concedeixen els articles 10 i 12 d'aquest document legal, ha decidit que la transcendència dels fets i les circumstàncies que concorren en la seva persona d'acord amb el que disposa l'article 31, aconsellen d'imposar-li una penya de CINQUANTA MIL.

Contra aquesta sentència pot interposar triple recurs consecutiu, amb caràcter, respectivament, de prece, ratificació i insistència, davant la Delegació del Director. Aquest recurs s'ha de presentar en el termini de tres dies hàbils, compresos els festius no oficials o religiosos assimilats oficialment, a comptar des d'aquell en què serà rebuda la notificació i sempre que, prèviament, es faci efectiu l'import de la penya, a títol provisional, en alguna de les caixes de la Delegació.

Passat aquest termini sense que hi hagi hagut recurrència i pagament, l'autoritat procedirà a exercir les facultats de captura de béns i de subjecció personal previstes per la llei.

Notificació que, per ordre de l'Estrenu Delegat del Director, li comunico als efectes indicats.

Que la pau l'acompanyi

El Comissari
(firma il·legible)

Mea culpa ! Cal que m'acusi de precipitació calumniosa.

Les setze pàgines a què em referia en parlar de l'anònim, no havien desaparegut; les he retrobades. Per error o badoqueria, foren desades a la carpeta que correspon a un altre text també en curs de redacció. La distracció és fàcil : totes dues carpetes, exteriorment idèntiques, reposen l'una damunt de l'altra en una lleixa immediata a la taula on escric. Res d'això, però, no m'excusa. Confio que encara sigui a temps d'esmenar o, encara més bé, de prevenir, el dany que podria fer al noi que es pensava que volíem posar rellogats a casa. Es innocent. Anava de bona fe. No us preocupeu, doncs, d'evitar-lo. Aquella bossa suspecta sota l'americana podia ésser qualsevol cosa, potser una cartera especialment ben proveïda... Les aparences enganyen.

Ara, és clar, resulta més inexplicable que mai l'anònim que vaig rebre. Si les pàgines són a casa, no les ha pogut llegir ningú. L'obra, sobre la qual m'he franquejat després amb unes quantes persones, en aquell moment era totalment desconeguda. I no se'm podia amenaçar, dir jo, per una obra de la qual no tan sols s'ignorava el contingut, sinó fins i tot l'existència o, més modestament, la gestació.

Cal que entre tots trobem el desllorigador d'aquest petit misteri. He donat veus sobre l'afer i ara espero les suggerències, les quals, hi pujaria de peus, de segur que seran nombroses i variades.

Capítol X

Estem d'enhorabona: Cuht, a la fi, ha pogut abandonar el calabós on era confinada i, extraoficialment, s'ha banyat i tot a l'establiment clandestí que, prop de la comissaria, regenta un carceller honorari. Els fidels de l'Església de la Relativitat Objectiva, que tenen ganes de celebrar-ho sense estalviar-hi res, ofereixen una mena de recepció llampec davant les portes del Banc Nacional, a l'indret exacte on la sucursal nostrada de la secta fou inaugurada informalment i àdhuc una mica a l'atzar. Per respecte a les ordenances, s'ha renunciat a la idea d'instal·lar un bufet i cada fidel, humilment, es porta la beguda i l'entrepà.

El reverend Prick, que gairebé qu^equeja d'emoció, enceta l'acte amb un petit parlament característic :

- Benvinguda sigui entre nosaltres la filla d'un pare essencial que resuscitem diàriament en la seva imminència viril, permanent a través del temps i de les òrbites universals. Restituïda a l'ordre dels germans, l'acollim ara com el símbol etern de la fontana, del retorn cíclic, de l'erecció humana latent o manifesta, del sanglot visceral que obre les portes consuetudinàries de la renovació ! Avui és un jorn d'alegria i de lliris, una fita en la temporalitat d'una existència multiplicable i repetida que, a partir de l'espasme ventral, fundà pobles i civilitzacions enllaçades pel mateix ritus, agermanades pel trasbals genèsic de l'espècie amb vocació de perennitat. Recollim-nos doncs un moment abans de l'òscul amb què provarem d'una manera exemplar, en honor de la retrobada i en la incidència de la seva feminitat, el nostre afany de restitució comunal...

Però el temps s'ha plegat i ens tornem a trobar al començament, davant del comissari que acaba de sortir de l'hospital i que ara, per prudència, els tracta com uns desconeguts; fins i tot pregunta noms i ocupacions, i s'admira de les respostes amb els mateixos mots d'antany;

- No sembla un nom cristià...

- Som pre-post cristians.

- Ah !

Sinó que el pàec no és perfecte. El carceller de temps enrera és mort i ben mort (i ara desaparegut i tot), i aquest que els toca avui, gairebé un adolescent, es capmassa en la seva novel·la de lladres i serenos de curs reglamentari mentre Cunt, enmig de la cel·la penumbrosa, rep l'òsoul promès pel reverend i encara, com a favor especial, el dels dos ganapis que ja ocupaven la masmorra. Ni l'un ni l'altre, però, no són autoritzats a la penetració subsegüent que separa els fidels en grups de dos, renovats de tant en tant fins a l'aparició del comissari, ja de nit, en deixar el servei en mans d'un substitut.

Parla vagament de fer-los repetir el jurament i responsabilitza el reverend Prick dels desordres de la tarda en uns termes no gaire intel·ligibles :

- Oblideu continuament les característiques de les societats me'nys evolucionades - li diu -. Em sembla que el tracte no era aquest.

- Hi ha una terapèutica del shock... - comença el reverend.

- En tot cas, encara no la domineu prou bé, prou científicament. Potser ho haviem d'haver deixat més clar, això. No som animals de laboratori, tanmateix.

- Si parleu amb eufemismes... - es lamenta en Canyís.

El comissari, que no s'hi fa, continua mirant el reverend, ara silencios i aclaparat, i després s'allunya cap a la porta, des d'on encara diu :

- Caldrà establir un programa més coordinat.

El reverend, que hi està d'acord, el segueix, i tots ~~minimant~~ els altres surten darrera d'ell, inclús els dos ganapis que, durant un parell de setmanes, es barrejaran amb els fidels de l'Església de la Relativitat Objectiva sense que ningú hi posi cap objecció. Són discrets i faran feines menudes, potser amb l'esperança, s'ignora si totalment defraudada, de pescar alguna tavella desocupada pels mascles prou ocupats amb els treballs de l'investigació que els obliga a fer diligències a l'exterior, a interrogar testimonis, a rebre visites imprevistes, notablement, fora programa, les de la vídua i la seva filla Mora, totes dues convençudes que la ~~desaparició~~ clau de la desaparició del proto-màrtir es troba entre aquelles parets.

El cap de serveis, que no és exclusivista, les deixa fer amb una generositat lloable si es té present que enreden l'afer i distreuen el personal amb llurs provocacions potser involuntàries però indiscutibles i, pitjor encara, amb l'acceptació d'alguns homenatges que, fins a cert punt, els permeten de creure, o d'imaginar, que no són totalment forasteres a la secta que les ha rebutjades.

En Canyís, que ja supera el seu disgust per les pilositats verda-
des i, d'altra banda, no ha oblidat el tortell que va tenir ocasió
de tastar, hi torna a caure una tarda que l'arreglegen amb més tempera-
tura que de costum i sense companyia femenina des de cinc o sis hores
abans, quan tot el personal ha sortit darrera una pista infructuosa.
Sinó que aquest cop, de sobte, en ple atac, canvia d'objectiu i pretén
d'escometre la terra promesa. Sense adonar-se'n, ha caigut en una tram-
pa.

Sempre ignorarà per quins motius el creu més digne de confiança,
la vídua, però és ben cert que posa condicions tan comprometedores com
falagueres. Parla de sacrificis, gairebé l'assegura de la presència
d'un segon obstacle virginal contra el qual, al capdavant, no han pogut
resels esforços ben intencionats del cap de serveis, esmenta les satis-
faccions d'amor propi que es derivarien d'una victòria i, tot seguit,
posa en dubte que en sigui capaç. Crea prou confusió perquè en Canyís,
cada cop més preparat per la destresa amb què ella aprofita les pauses,
probablement amb el lloable propòsit de no deixar vagar massa els lla-
vis, s'avingui a iniciar unes pesquises personals sobre la desaparició
del cadàver a canvi del permís, que aleshores ella li dona graciosament,
d'intentar l'assalt de la fortalesa.

No li caldria pas, com fa, preparar-s'hi amb una inserció breu i
fàcil en l'esquerda complaent de la Mora, car en sortir-ne sense consu-
mar i amb una turgència tan arrodonida que prou feina té a separar la
vara de la carn del ventre, verifica una penetració tan fulminant i
profunda que l'arma se li escapa per l'altre costat.

- En surten ben bé dos centímetres - assegura la Mora.

La vídua, doncs, revela comunicacions interiors secretes i, segons
diu, insospitades d'ella mateixa, i no cal dir que de la filla, una mi-
ca envejosa, però no tant que es negui a afegir el vas propi al vas
matern que, així, serà parcialment frustrat de la recompensa.

Ara, com que paraula és paraula i tractes són tractes, queda en
ppu el compromís i el noi, al qual és indispensable una gran llibertat
d'acció, deserta aleshores mateix. Des d'ara, fins a la seva reaparició,
viurà amagat al pis de la vídua.

Capítol XI

URGENT. A TOTES LES DELEGACIONS DEL DIRECTOR. ORDRE DE RECERCA I CAPTURA DE LES VUITANTA-VUIT PERSONES PENYORADES A REL CONCENTRACIO NO AUTORITZADA A TOSSA MUNTANYA SANTA. SEGUEIX RELACIO. REPETIM URGENT.

En conseqüència, les forces de la pau, en una operació de gran envergadura que equival a una mobilització general, es concentren a les quatre fronteres del país i es van estirant en una línia ininterrompuda que avança cap a l'interior a través de valls i muntanyes, de poblacions, de regadius i de deserts; travessa rius i llacs, carreteres i línies fèrries, aiguamolls i congresus i, als boscos, s'atura a examinar amb cura matolls i arbres, coves i fondalades on els fugitius es poden haver acollit. Escorcollen ciutats i llogarrets de casa en casa, sense oblidar temples ni cases de tolerància i, a llur pas, van uniformant homes de les associacions de pares de família, funcionaris provincials i forces vives, autoritats municipals i antics guerrers de les classes passives. A poc a poc, els segueix un estol de dones, mullers, mares, germanes i filles dels reunits, prostitutes professionals o no tant, proveïdores de tabac i de caramels, admiradores de les virtuts marcial i vídues de nissaga insegura.

El seguixi és tan nombrós que cal publicar decrets i bàndols amb ordres d'un nou ~~mapma~~ repoblament rural que provoca tot de corregudes cap a les terres més ufanes, on hi ha cops de puny i ganivetades abans que les forces de reserva, fins aleshores retingudes a les casernes, intervinguin amb llur eficàcia acostumada. Mentrestant s'instaura una pausa que els guerrers de la pau aprofiten per fer créixer l'índex de natalitat a les zones on són acampats. És clar que això no es veurà fins d'aquí a nou mesos; de moment tot es redueix a una ocupació permanent de pallers, golfes, cambres de lloguer, raconades de muntanya, cellers i altres refugis possiblement discrets, en els quals homes i oficials, democràticament barrejats, tasten fruites verdes i madures amb la tole-

rància paternal de l'autoritat. En reprendre la marxa, ja no queda cap clot sense tapar.

Les ciutats són entretingudes i, per tal de no esmerçar-hi un temps que afavoriria els fugitius, cada membre de la tropa té el comès, assignat per endavant, d'ocupar-se d'un habitatge particular, al qual es presenta proveït del corresponent extracte del full del cens establert pels serveis de les batllies, que ara treballen a ple rendiment tot i comptar amb l'ajut dels jubilats de les darreres promocions. Cada servidor de la pau, dones, professional o juramentat, passa llista als moradors del pis que li toca, els tanca en un recambró per tal d'evitar-se recomptes enfadosos, i procedeix seguidament a un escorcoll sistemàtic. Visitants i criatures nades després del darrer registre censal són menats als camps de classificació perquè d'altres oficials que disposen de les fotografies dels penyorats, separin el gra de la palla.

Sinó que només hi ha palla. Els escàpols deuen haver anat retrocedint davant l'avanç de les forces de l'ordre i de segur que acabaran per concentrar-se a la capital que ocupa el centre geomètricament exacte del país. Cada fracàs, per tant, augmenta les probabilitats d'un èxit sorollós, quan tots vuitanta-vuit siguin sorpresos potser al mateix barri, qui sap si a la mateixa casa. Les notícies que en aquest sentit escampen els responsables entre els homes de la tropa, provoquen escenes d'entusiasme, adhesions caluroses als dirigents, missatges de lleialtat al Director i d'altres excessos en els quals abunden els talls i la beguda. S'han suspès les normes corrents de disciplina i tots els armats hi corresponen amb un sentiment acrescut de la responsabilitat; hi contribueix el fet que, durant les operacions, no s'admeten denúncies de furt, violació o assassinat.

A les envistes de la capital hi ha una altra pausa, més llarga i més solemne que l'anterior. Una selva d'homes armats que ocupa uns vuit quilòmetres de profunditat a partir dels ravals, acampa colze contra colze, tan atapeïdament que, la darrera nit, es fa indispensable de dormir els uns sobre els altres, en dos pisos. Càlculs posteriors estableixen que la major incidència de coïts té lloc entre les onze i les dotze, amb un decreixement notable que es va accentuant fins a les quatre, quan, ja prop de l'alba, els guerrers fan un altre vaitot col·lectiu i embeinen de nou l'espasa. Es cert que alguns, més precabuts, no han desembeinat en tota la nit.

Els primers raigs d'un sol indecís els veu avançar en formació multitudinària fins als primers carrers, on els elegits se separen del cinyell que assegura l'isolament absolut de la ciutat i, un darrera l'altre, penetren a les cases, sense estalviar els edificis oficials. Els fu-

gitius són prou astuts, per haver trobat la manera de refugiar-se, hi sap si disfressats i tot de funcionaris. Només les habitacions particulars del Director són respectades.

En aquesta darrera etapa, que obliga a mostrar-se rabiosament meticulós, els homes procedeixen de tres en tres i, quan es tracta de palaus o d'institucions governamentals, de deu en deu, reforçats, encara, per les forces especials comissionades en aquests indrets. Cambràrera cambrà, es desmunten els llits, es capgiren les taules, s'escorcollen els armaris i, darrera cada habitació, hom tanca les portes i les segella per tal d'assegurar-se que ningú no hi entrarà. Els soldats de la pau sorprenen parelles al llit, velles a les comunes, noies a la dutxa, famílies que esmorzen a la cuina, criatures abandonades en racons insospitats, un moneder fals que no ha tingut temps de fer desaparèixer les eines del seu ofici, xicots viciosos que dormen amb doble acompanyament, matrimonis que fan llit a part, barons d'aparença honesta que encara tenen a l'abast de la mà els fuets amb què s'han fregel·lat, fadrines madures que s'han distret d'enretirar-se els godemichs de fabricació oriental amb què distreuen lluts nits solitàries...

A la porta de cada casa, un cop enllestit l'escorcoll, resta un sentinella a tall de guardià i, alhora, de testimoni per si més endavant hi hagués algun dubte. Ràpidament, la línia s'allarga, va dibuixant el transcurs i el perímetre de carrers i places, sistemàticament recorreguts pels escamots de control. L'operació ha estat muntada sense estalviar-hi detall i amb tota pulcritud, com calia esperar de l'Estat major avesat a planejar accions tèbriques d'una magnitud que sobrepassa la comprensió del ciutadà corrent, ara investigat, envaït, escorcollat, identificat amb de dalt a baix amb la seva família i cominat, després, a no moure peu ni cama del seu pis fins que els altaveus pregonin la declaració oficial que ara ja no es pot fer esperar.

Però s'hi fa. A les cinc de la tarda, al cap de dotze hores d'haver iniciat les operacions, ja només resten per investigar el barri central, comerciant, un convent femení i les cotxeres dels tramvies. I, a les sis, ja s'ha mirat tot.

Una reunió apressada de l'alt comandament decideix que hi ha hagut negligència per part dels oficials a les ordres dels quals actuen els escamots i, vint minuts després, els piquets d'execució ja s'han format al pati dels Esbarzers, l'indret tradicional dels afusellaments. Quinze responsables carregats de condecoracions cauen amb gestos virils, d'heroi, mentre els reunits els substitueixen per altres quinze xicots de fidelitat immaculada.

Comença doncs el segon escorcoll de la ciutat, el qual es prolonga

sense descans fins a les vuit del matí següent, quan el pati dels Esbarzers té hostes nous i l'alt comandament decideix confiar la missió a set generals que, anys enrera, s'han distingit en exercicis tàctics a les colònies ara perdudes, si bé no pas per culpa d'ells.

Prudents i estudiosos com són, divideixen la ciutat en quadrícules menudes, cadascuna de les quals serà ocupada per tants soldats o membres de les forces de la pau com habitants que hi resideixen habitualment. Aquets seran reunits al carrer, davant la casa on viuen, acordats per unitat d'habitatge i retinguts en aquesta situació fins després de la segona passada de les tropes, aquest cop pels pisos buits. La jugada és tan genial que, segons es murmura, fins i tot el Director els envia un mot d'elogi.

Carrers i places s'omplen de gom a gom de grupets separats que no poden fraternitzar perquè els en priven els policies, ~~manejats~~ esparverats per unes mesures tan severes que no saben fins on els poden afectar si també aquest cop la maniobra fracassa. Tothom observa, per força, un silenci que no s'adiu amb el parannà senzill del poble i les mares, que ploren en secret, ofeguen com poden els xiscles i protestes de les criatures afamades; fa prop de vint-i-quatre hores que ningú no ha menjat un mos.

Cap a la matinada següent, els altaveus alteren ^{de sobte} ~~silenci~~ la quietud en escampar a tort i a dret les darreres ordres del comandament. Qualsevol ciutadà que tingui ~~comunicament~~ notícies, per insignificants que siguin, d'algun dels perseguits, és obligat a comunicar-les a l'acte al cap de l'escamot encarregat de la custòdia del grup, el qual, al seu torn, les comunicarà al seu superior immediat perquè aquest en doni coneixement, a través de la jerarquia, al comitè de generals reunit en sessió permanent. La desobediència a aquest deure ciutadà serà castigada amb la pena de mort de l'interessat i el bandejament a perpetuitat dels seus familiars fins al tercer grau.

Quan l'altaveu calla, un silenci més espès agermana els ciutadans impossibilitats de comunicar-se i els soldats i policies que ara potser encara estan més esporuguits que llurs presoners. Hora darrera hora, la situació es perllonga, tensa, plena d'auguris malestrucs i de remugs de budell incapaços de sotmetre's a la consigna. Ni la sortida del sol ni la posta no alteraran aquest estat de coses, cada cop més agreujat pels plors de les criatures, pels treballs de les velles que cauen en basca, per l'acompliment natural d'unes necessitats que cadascú ha de fer dintre el cercle clos de la seva rotllana.

Ja són les nou tocadetes de la nit quan els altaveus comuniquen que se suspèn l'operació; s'ha sabut que els escàpols havien travessat la

frontera dies enrera, abans de mobilitzar-se les forces que els havien de detenir. Tothom se'n pot tornar a casa. I gràcies per la col.laboració.

L'endemà, però, es comença a rumorejar que el grup que ha travessat la frontera ho ha fet la vetlla mateix, i que no era tan nombrós. Es tracta dels set generals, exiliats pel Director, el qual els ha concedit la vida en atenció a llurs merits passats, colonials, però no els ha estalviat, en canvi, l'humiliació de treure'ls els galons i, per tant, la pensió. Encara que sembli estrany, n'hi ha que se n'alegren.

Fa dies que em pregunto, i no dec pas ser jo sol, a què obeeix el silenci de l'Església Regular davant el predomini que va adquirint l'Església de la Relativitat Objectiva en un país tradicionalment tan susceptible a les sectes. Confesso que m'intriga. Al capdavant, el reverend Prick i els seus fidels han aconseguit d'infiltrar-se, i afegiria que sense cap esforç, en un aparell tan poderós com el policíac. No hi fa res que llur status sigui un xic especial, ambigu i tot; el fet és que, d'una manera o altra, compten amb la confiança de les forces d'ordre, i això fins a l'extrem que el cap de serveis i el comissari toleren de bon grat llur participació activa en afers tan delicats com el de la reunió dels mandarins a la Tossa de la Muntanya Santa i el de la desaparició del cadàver del promartir, tots dos matèria classificada segons l'argot oficial.

Què hi ha, sota de tot això ?

No queda exclosa alguna connivència poc confessable, però també és possible que l'Església Regular ignori encara els maneigs de la secta, potser fins i tot la seva existència. Hi ha motius per creure que, oficialment, no se li ha comunicat res. Es prou sabut que les relacions de l'Església Regular i els poders públics no són gaire amicals; ja no es donen el bec, com antany. Ben a l'inrevés, comencen a discutir-se asprament qüestions de competència que poden menar molt lluny, si molt convé fins a una ruptura que, si es produís, afectaria profundament les estructures de la nostra societat.

Potser peco per malícia, però se m'ha acudit que tal vegada el sistema s'està servint de l'Església de la Relativitat Objectiva a tall d'alçaprem, com a mitjà de pressió. Ben cert que no és clar com pot servir-se d'aquesta bona gent si manté llur existència en la clandestinitat, però no perdem de vista que els òrgans de govern tenen subtilitats el sentit de les quals no arriba a l'abast dels ciutadans corrents. El temps ho dirà.

Ara com ara, no s'ha manifestat res i, per tant, no hi ha cap indicatiu que permeti de conjecturar el futur. Ni m'ho proposo, naturalment.

La narració, com ja es deu haver observat, avança a mesura que tenen lloc els esdeveniments, o sia que, amb petites diferències d'hores o, a tot estirar, de dies, els és contemporània.

Des d'algun lloc del país

Motius totalment estranys a la redacció d'aquest text, si bé estretament emparentats amb la situació, m'han obligat a escapolir-me del meu domicili i a cercar refugi prop d'una família pagesa que, des de fa temps, em té reservada una habitació - i sospito que també la filla. Són gent de molt bon consell que, de vegades, em sorprenden per llur claredat. Es així que, gràcies a ells, o més concretament al cap de casa, un vell força garneu, he pogut aclarir l'assumpte de l'anònim.

- Sóc del parer - m'acaba de dir - que el vostre comunicant es referia més al conjunt de la vostra obra que no pas a això que encara teniu inèdit i, pel que veig, a mig fer. Què diu, la carta? "Abandona immediatament aquesta obra de caníbal malparit", oi?

- Sí. Textualment.

- Doncs no falla: us aconsella de renunciar a escriure. No vol que deixeu aquest treball que teniu entre mans, sinó que no en feu cap. Per a ell, si és com ens pensem i com fa creure la seva carta, tot el que heu publicat ha de ser per força "obra de caníbal malparit".

- Com ho sabeu? M'heu llegit, potser?

- No; ja sabeu que tinc poca lletra jo. Però les orelles, gràcies a Déu, encara les tinc bones. La gent parlen, i hom escolta... m'enteneu?

L'entenc. I, de sobte, m'adono que m'acaba de penjar una medalla. Sí, són llestos, aquests vells. Caldrà que em fixi una mica més en la noia...

Clima

El ciutadà X, assegut a la segona butaca, entrant per la dreta, de la renglera divuit del "Cinema Modr", es desperta amb un petit espant. Canonades ? Bé, són al llenç, on ara passen un documental que, com diu la veu en off, va costar la vida a tres membres de l'equip que el filmava a primera línia, entre els combatents. Es tracta d'una de les dotze o quinze guerres localitzades que tenen lloc en aquest moment, i el ciutadà X, acostumat a que sempre hi hagin hagut conflictes bèl·lics des que, vint-i-nou anys enrera, la seva mare el va posar al món, n'hi sap gaire. Al capdavant, també són prou tristes les seves circumstàncies. Fa deu mesos que s'ha quedat sense feina i durant els quatre darrers no n'ha cobrat ni cinc; l'assistència als obrers en atur forçós, força magra, cessa automàticament als sis mesos.

Fa temps que viu pràcticament de miracle. El seu ram, de vidrieria, passa per una crisi severa i, tot i que és un bon oficial, enlloc no ha trobat ni l'engruna de mitja jornada, d'unes hores, d'un treball eventual. Sobren operaris, prou que ho sap. Per sort, el ciutadà X és home solter, sense obligacions presents ni futures des que s'ha cregut en l'obligació de renyir amb la xicota. I, per més sort encara, viu a dispesa d'una santa dona que, compadida, tolera que dormi a la seva habitació, en un malalàs que cada nit estèn a terra. Una altra dona, més jove i cambrera de restaurant, li reserva de tant en tant les sobres dels clients llepafils i, ara i adés, fins i tot li esmuny unes monedes a la butxaca. Es clar que s'ho cobra un cop cada setmana, el dia de festa, i de vegades potser àdhuc amb escreix usurari. No hi fa res. Després d'uns temps en vénen uns altres.

Mentre els espera, es passa les tardes dardant pels carrers, assegut al moll, on en dues ocasions ha tingut ocasió de perseguir un taxi pel·l, compte de viatgers carregats de maletes, o mig endormiscat en aquest cinema d'entrada fàcil si saps que al costat de les comunes hi ha una porteta d'emergència sense contral·lar i, en general, oberta. No hi va pas perquè li agradin les pel·lícules, sinó perquè és un lloc de bon repòs.

S'hi estaria bé si no fos per aquests recargolaments del ventre que encara no s'ha acostumat a dejunar. Ara mateix li n'agafa un de força dolorós que l'obliga a inclinar-se endavant, amb les mans premudes si fa no fa a l'altura del melic. El sofriment fins i tot li provoca una menuda transpiració. Es veritat que ara, feble com està, sua molt fàcilment.

Es fixa poc en la pantalla, però els sorolls no se'ls pot estalviar. El locutor crida molt, com si tothom fos sord, i, quan calla, es desencadenen marxes guerreses estrepitoses i obsessionants. Després cessen bruscament, quan les imatges del combat són substituïdes per les panoràmiques d'uns tossals i d'una carretera en zig-zag per la qual corren tot de ciclistes, de segur que estimulats pel xerraire que, només calia ! també hi diu la seva.

Una altra pausa sonora, i aleshores, entre ~~sonoritat~~ ^{estudencios} de trompeta i de timbal, l'aparició de tot d'uniformats que precedeixen el pas del Director cap a la sala del consell on es debaten unes lleis que, de moment, encara no tenen denominació oficial, atès que, fins a llur aprovació, ~~anunciam~~ són confidencials. La cerimònia, curiosament, té un aspecte ranci, com el mateix cel.luloide, però el ciutadà X ho remarca molt distretament. El ventre no para de recargolar-se-li i continua inclinat endavant, sobre el respatller del seient immediatament anterior, amb una ganyota que li fa obrir els llavis mentre el cos és estretit per unes vagues contorsions.

Gairebé no s'adona de l'individu que el contempla des del passadís lateral i que després avança per darrera, on la renglera de seients és desocupada. De fet, no el veu conscientment fins que l'home li tusta l'espatlla amb un sol dit molt punxegut.

- Eh ? - fa aleshores.

L'altre esbossa un gest amb el cap i, quan ell no es mou, el torna a tocar i li indica el passadís.

El ciutadà X es va descargolant tan bé com pot, es/redreça amb totes dues mans repenjades als braços del seient i, amb passa lenta, el segueix fins prop d'una cortina, on l'home s'atura.

- Us feia riure, oi ? - li etziba de bones a primeres.

- Com ?

- No ho podeu negar; us he vist. Us réieu del ~~anunciam~~ Director.

El ciutadà X bada uns ulls esfereïts.

- Jo ? Mai del món ! - assegura.

- No negueu l'evidència; empitjoreu la vostra situació.

- Però si és veritat ! No reia, sinó que em feia mal el ventre. Encara me'n fa.

- Es el que em pensava : de tant riure.

El ciutadà X, molestat per aquella obstinació, reacciona :

- I a què carall vé, tot això ? Què us importa, ben mirat ?

L'altre li mostra la placa, clavada sota la corbata.

- Es suficient ? - li pregunta.

El ciutadà X, que es torna a plegar en dos, assaltat per un novell cargolament de budells, balbuceja :

- Jo... Us asseguro que no reia; és la fam.

-Fam ? Aquí, entre nosaltres ? - L'agafa pel braç -. Au, veniu. Ja ho explicareu al comissari . Em sembla, però, que si no trobeu una excusa més convincent...

Capítol XII

Des d'un amagatall, és clar, no es pot menar cap investigació. Es per això que en Canyís s'imposa un ocultament només relatiu, limitat, de fet, a les hores nocturnes, les més perilloses des de la tançada de la Tossa i els actes de subversió duts a terme per unes quantes persones en un estat més o menys total de despullament. Les hores de llum se les passa a la carretera que, des de la ciutat, s'adreça al "anteó Patriòtic", un curt trajecte d'uns sis o set quilòmetres en el qual, tot i la seva brevetat, s'han pogut fer fonedissos un comboi fúnebre, el xofer que el conduïa i el cadàver que transportaven a la seva darrera morada. El que ho complica tot, però, són els abundants camins i senderes transitables per on pot haver-se desviat el vehicle. Ara, quan ja han passat uns quants dies, no pot fiar-se dels senyals de neumàtics, car mentrestant ha caigut una modesta pluja que els ha esborrats; els que hi ha en aquest moment, per força són posteriors, recentíssims. D'altra banda, ignora del tot la marca i el disseny de les ~~mm~~ gomes del cotxe. No disposa, doncs, de cap element que el pugui orientar. Ni pot demanar ajut a ningú; la seva és una feina personal, subjecta a una extremada precaució. I, per si fos poc, hi ha encara la investigació paral·lela, i començada anteriorment, o sigui amb avantatge, dels serveis policials.

Què pot fer, en aquestes condicions? S'ho pregunta per enèsima vegada el tercer vespre, mentre reposa en les profunditats descordades de la vídua, tan immòbil com ell, i aparentment adormida tot i que el clau li comunica unes vibracions finíssimes, d'una creixença estimulada per la presència, més amunt, arran de llavis, de la vulva inquieta de la Mora, en la qual, ara i adés, fa incursions sobtades fins que a la fi, quan ella s'abaixa més, ben eixamplada, s'hi queda com ~~abhamm~~ adherit, enganxat per les secrecions oloroses i ardents que, boca endins i cos avall, van nodrint les altres secrecions explosives i intermitents amb què inunda els teixits més íntims de la dona, xops i esponjosos com una alga saturada, en la qual es perden, indescernibles ja... I aleshores ho troba. El cervell li fa un petit salt, inconscientment

traduït en tot de moviments sobtats que les dues vestals interpreten a llur manera : la Mora se li esclafa més contra els llavis i la vídua li rejomeneix el membre un xic las amb una abraçada de parets oportunes i sàviament contràctils, entre les quals es vessa mentre malda per retenir la idea en un racó del seu cervell envaït per d'altres imatges, deliciosament carnals i palpables.

L'endemà, gairebé a punta de dia, cerca doncs l'indret més prometedor, tancat fins a les nou, gairebé un quart de deu, quan es presenta l'encarregat, còmplice o encobridor, n'està raonablement convençut. Per això no li dirà res i, amb molt bon sentit, simularà interessar-se en la compra d'un cotxe que, idealment, ha de respondre al vehicle en què pot haver-se convertit la furgoneta del servei fúnebre. Com veu a l'acte, quan l'home el passeja pel cementiri de ferramenta, n'hi ha uns quants que ho podrien ser i entre els quals potser vacil·laria llarg estona si no fos per la finor del seu nas. Val a dir que els altres han badat : l'interior del cotxe conserva un rellent de carn putrefacta, o simplement mal conservada, ben perceptible per sota l'olor de reïna i de pintura de les fustes tendres i artificialment envellides que ara substitueixen les posts antigues. Se'n convenç encara en gratar una mica un respatller que, dins, reté presències indiscutibles de saba.

No és fins llavors que pregunta :

- I al xofer també li heu canviat l'aparença ?

L'altre fa veure que no l'entèn, però ha empal·lidit i s'ha de ficar a les butxaques les mans que li tremolen. Ell se'l mira, irònic, l'atabala amb un petit silenci d'assabentat, de persona que està al corrent del secret, l'obliga a donar més explicacions sense demanar-les-hi, el deixa embullar-se en la seva pròpia troca fins que la corda se li acaba.

- Molt bé - li diu -. Sou un home convincent, però m'agradaria que tornéssiu a començar. Del xofer no n'heu dit res.

- No sé qui era. La gent, sap ? els deixen fora i...

- Què, deixen fora ? - l'interromp ara ell -. Els cadàvers ?

L'encarregat, ara més verd que pàl·lid, es subjecta la nou del coll que li puja i li baixa contra la seva voluntat

- Quins cadàvers ? - fa amb la veu esguerdada.

- En aquest cas concret, el del protomàrtir. Deveu saber que va desaparèixer, oi ?

L'altre afirma amb el cap.

- Es... és de la policia... vostè ?

En Canyís, maquiavèlic, contesta amb ambigüitat :

- Depén de vós, que ho sigui.

- De mi ?

- Exacte. Si col·laboreu, no ho sóc; en el cas contrari...

I fa uns punts suspensius llargs i amenaçadors que per força han d'impressionar el pobre encarregat, un home primet i galtaxuclada poc avesat a aquestes situacions. Una honradesa fonamental, però, li posa més excuses i més mentides a la boca, totes prou convincents si no fossin contradictòries i, en alguns casos, massa elaborades. En Canyís el deixa dir, fins i tot assenteix, de vegades; acaba de posar-se al descobert una vena de crueltat ~~sublim~~ que es complau amb el sofriment de l'home. Perquè l'encarregat ~~no~~ té el costum de mentir, és un comerciant que, com tots els de la seva professió, es mostra ordinàriament veraç i discuteix sempre amb el cor a la mà. Se li nota l'angúnia en el capgirament de les paraules, en una sintaxi defectuosíssima, en l'abundància de barbarismes que se li escapen, en les frases ~~amadorables~~ versificades en assonants que no pot evitar...

El joc dura prou perquè en Canyís tingui temps de fumar dues cigarretes lentes i d'es mussar la seva sensibilitat sàdica. Quan en té prou, el talla amb un :

- Molt bé, si ho voleu així : seré de la policia.

- Oh, no, no ! - protesta l'home -. Ja em van detenir una vegada, any enrera, i no vull...

- Ningú no ho diria. No pareu de captenir-vos com si tinguéssiu por que no us detingués.

L'altre es retorça les mans amb un gest que no correspon ni a la seva edat ni a la seva condició i del qual, normalment, s'avegonyiria. En Canyís ho aprofita per afegir :

- No veieu en quina situació humiliant us posa la mentida ? I una mentida ben inútil, perquè, de la manera que em sembla que sou, amb una mica mica de turment...

- Oh, no ! - torna l'encarregat, i profereix un gran sospir -. Ja veig que no em queda més remei...

- Així m'agrada !

- Però no sou de la policia, eh ?

- No; ara no - li confirma en Canyís, sense imaginar-se que al cap de cinc minuts li caldrà emprendre un viatge de prop de cent quilòmetres.

El xofer, que no té la intenció de sortir de casa fins que li hagi crescut més la barba, viu en una habitació/sota teulada guardada per dues dones velles que deuen tenir cabres, car no paren de gratar-se l'entreuix en el curs de l'entrevista, a la qual assisteixen silenci-

ses i atentes mentre en Canyís dóna garanties al xicot i quan l'altre, així i tot, es mostra remís, àdhuc la seguretat d'un ~~Passaport~~ ^{Passaport} amb el qual podrà fugir a l'estranger. El ~~xioter~~ ^{xioter} s'hi pensa una mica i, encara desconfiat, demana :

- Despul·leu-vos.

Les velles s'encarreguen d'escorcollar totes les peces que reuneixen en un munt, i ho fan amb una expertesa que no oblida replecs ni costures. Les sabates les desmunten i les tornen a clavar amb una habilitat de pegot i, amb la mateixa destresa, li obren en canal la corretja abans de cosir-la-hi de nou.

- Res - diuen en acabar.

- Tranquil, ara ? - pregunta ell.

- Sí - fa el xicot.

- Som-hi, doncs. On és, el cadàver?

Però no ho sabrà. La història del xofer de la camioneta, que ell narra amb una mica de monotonia i sense excitació, finalitza a cinc o sis-cents metres del cementiri d'automòbils, quan va haver d'aturar-se davant d'un miserable carret de mà que li interceptava el pas i fou assaltat per un grup que calcula en dues dotzenes de persones, si no més, homes i dones d'aspecte amenaçador i armats amb eines de tall ben afilades que van obrir el vehicle, enretiraren el bagul, el van carregar al carrer i se l'endugueren camps a través mentre uns quants que s'havien quedat prop seu, vigilant-lo, li espatllaven el motor abans de fer-se fonedissos.

- Vaig córrer cap al cementiri de ferralla - explica -. Encara sort que hi tenia un bon amic - somriu a l'encarregat -. Entre ell i jo vam empènyer el cotxe costa avall. Vam disfressar-lo tan bé com vam poder i, després, jo em vaig amagar.

- I no hauria estat més natural denunciar el fet ?

- Natural ? - s'escandalitza el xicot, i les velles posen tot seguit una cara esparverada i ofesa que no les priva pas de continuar gratant-se amb energia -. Ja es veu que vós no sou del servei. Si ho fóssiu, sabríeu que les tombes del Panteó Patriòtic, un cop obertes, no poden quedar buides en cap cas.

- Insinueu potser...

- Faig més que insinuar-ho. A falta del proto-màrtir, m'hi haurien enterrat a mi.

- I aquesta gent que us va assaltar... Qui eren ?

- No en sé res. És el vostre problema, si de veritat voleu retrobar aquest ditxós cadàver.

En Canyís, que ho reconeix, pensa que li cal ^{una altra inspiració}
I on la pot trobar més bé que entre els braços (llegiu les cuixes) de
la vídua ?

Continuarà, doncs, en la clandestinitat.

Capítol XIII

En menys de vint-i-quatre hores (exactament, en vint-i-dues i quaranta-tres minuts), han estat interceptades quatre-centes vuitanta-cinc cartes entre les quals es repeteix cent catorze vegades el primer text, cent cinquanta-dues el segon i dues-centes dinou el tercer.

Text primer

Les novenes, fins ara, han estat de poca eficàcia, i alguns, entre nosaltres, pensen que la fórmula s'ha anat deteriorant amb l'ús. Em sembla que no els falta raó i, amb aquest convenciment, he donat l'ordre d'interrompre-les. Confio, confiem tots, que no ho interpretareu com un senyal d'insubordinació. No ens podem sostreure a la idea que temps nous exigeixen remeis nous. Les circumstàncies, ho sabeu prou bé, han evolucionat en un sentit desfavorable, i mentre no se'ns acudiria gens ni mica de creure que això té alguna relació amb les novenes, sí que veiem cada dia més clarament que sense una acció estrictament humana, o sia centrada en un esforç més nostre que diví, no anirem gaire lluny. Ens abstindrem de fer suggerències sense que se'ns hi inviti, tota vegada que fins ara hem estat únicament la boca que prega i el cor que es recull, però si que ens cal dir-vos que freturem per ésser també, i sobretot, el braç que actua. La nostra posició és insostenible i no m'estranyaria que, en un futur més o menys immediat, alguns dels membres s'abandonessin al desànim. Esperem amb confiança les vostres disposicions.

Text segon

A tots els adherits de comunió diària : alguns fets, dels quals ens consta que teniu un coneixement personal directe, aconsellen de renunciar, durant una temporada, a aquesta piadosa habitud. Si bé mai no recomanarem prou una actitud digna i honesta i una pràctica exemplar de la virtut, els fets al·ludits ens obliguen a creu-

re que el confort de l'ànima por conduir a quietismes totalment nefands en moments de perill, personal o comunitari. Consulteu. si us sembla, els vostres directors espirituals, el guiatge dels quals us ha estat sempre tan precís en situacions de destret (desavinències conjugals, malalties, enterraments, exhumacions, etc), i exposeu-los els votres dubtes i perplexitats, si en teniu. Estem però segurs que cap dels adherits no interpretarà aquesta circular i l'advertiment que conté com un intent d'interferir en la seva vida privada. Parlem, simplement, en nom d'una consecusió que podria ajornar-se, no sabem si indefinidament, per manca de disciplina. El moment que vivim és massa compromes per tolerar posicions individuals que podrien comprometre la nostra lluita.

Text tercer

Les ordres dimanaran sempre, sense excepcions, de la superioritat lliurement elegida, en laqual cal veure la voluntat expressa, manifestada majorativament, del nucli fundador i dels grups que comparteixen les nostres aspiracions. Ens adrecem ara particularment a aquests darrers, de vegades extraviats per impaciències que només beneficien el sistema establert. Ens cal reprovar, amb tota l'energia possible, certes actuacions anàrquiques que indiquen un desconeixement lamentable dels dispositius de seguretat de l'enemic, prou puixant encara per anorrear els imprudents que es creuen autoritzats a actuar amb independència. L'ur irresponsabilitat, disfressada d'audàcia, significa un risc que el consell no està disposat a acceptar. Actulament s'estan estudiant les línies mestresses d'un vast programa de renovació que podria ésser seriosament pertorbat per tots aquests aventurers que cerquen en el nostre moviment uns avantatges de tipus peculiar i socialment destructor. Importa, per part de tots, un control rigorós d'algunes exuberàncies inútilment provocadores. Cal que s'imposi el seny.

Curiosament, totes aquestes cartes, a les quals escauria més el nom de circulars, són adreçades a l'estranger. Es per això que els serveis de control de correus decideixen cursar-les després de treure'n la fotocòpia corresponent; estan segurs que tornaran.

M'interessa d'evitar especulacions gratuïtes i suposicions enviliadores. Amb aquesta única finalitat vull precisar que el meu allunyament de la vida ciutadana i la meua estada a pagès, més obligada que voluntària, no han tallat el meu contacte amb les fonts que assegurin la continuació d'aquesta crònica. Aniria molt errat el crític malèvol que establís un abans i un després amb la intenció de veure, a partir del meu modest exili, una invenció de fets en substitució de la realitat anterior.

No revelaré, és ben natural, el nom dels meus informants ni els procediments, de vegades prou insòlits, de què ens servim per a comunicar-nos. Tampoc no he de dir res de les precaucions que he adoptat per tal de controlar l'exactitud de les dades que arriben al meu coneixement. N'hi ha d'haver prou amb saber que els meus escrúpols arriben a l'extrem de no introduir en el text cap dada dubtosa, per mínim que sigui el grau d'aquest dubte. Es possible que, amb aquest procedir, ens perdem episodis saborosos i qui sap si importants, però m'he promès d'ésser d'un gran rigor, d'una gran severitat, tal com cal quan hom és conscient de fer obra històrica. El meu lema és : objectiu i veraç. Em penso que ja es veu.

Capítol XIV

Dels interrogatoris a què han estat sotmesos repetidament i, en general, amb nocturnitat, els detinguts que es manifestaren a diverses places de la ciutat, es desprèn :

Individu detingut a la Plaça Principal - Que és mascle, de raça blanca, solter i estudiant de professió; que viu a casa dels seus pares, dos honestos botiguers que sempre s'han mantingut dintre la llei; que es troba en el tercer curs de la carrera de dret i, ocasionalment, fa classes; que no pertany a cap organització ni li ha estat demanat mai de pertanyer-hi; que, de fet, no té coneixement de cap organització; que a les vuit del matí del dia tretze dels corrents va acudit a la Plaça Principal amb dues petites pancartes on era escrit "Qui pot parlar en nom del poble, si el poble no li dóna la seva veu ?" i "La dignitat és de tots o de ningú, i ara ens és negada i us la neguen"; que es va treure tota la roba, llevat de la camisa, abans d'exhibir-les; que ningú no l'havia obligat a fer aquest acte, el qual decidí lliurement; que ningú no tenia coneixement de les seves intencions; que ell mateix, a casa seva, d'amagat dels seus pares, va escriure les frases esmentades; que mai no ha cregut que constituïssin injúria ni fossin motiu de pertorbació de l'ordre; que en procedir com va procedir estava convençut d'inserir-se en una legalitat que el seu acte reforçava; que no es va resistir a l'autoritat quan les forces de la pau acudiren a detenir-lo; que és pacifista i no ha posseït mai armes de cap classe; que si va procedir d'amagat dels seus pares fou únicament perquè creu que la generació anterior no accepta les seves responsabilitats cíviques; que aquestes responsabilitats cíviques obliguen, al seu veure, a una participació ~~passiva~~ activa en la vida pública; que ignorava que altres persones es manifestaven o s'havien de manifestar aquell mateix matí; que no coneix cap de les persones que ho van fer.

(Nota al dors : ha ingressat a l'hospital a conseqüències d'una caiguda que li ha lesionat la mandíbula inferior).

Individu detingut a la placeta Vella - Que és mascle, de raça blanca, casat i obrer mecànic de professió; que viu amb la seva dona i els dos fills del matrimoni, ara de cinc i de dos anys respectivament; que anteriorment ja havia estat detingut en una manifestació col·lectiva no permesa; que fou condemnat a nou mesos de reclusió, els quals complí íntegrament; que no es membre de cap partit ni sap de ningú que ho sigui; que a un quart de nou del dia tretze dels corrents va despullar-se a la placeta Vella i, vestit únicament amb camisa, exhibí dues petites pancartes on era escrit : "Negueu-vos a col·laborar" i "Llibertat, ara i aquí"; que va escriure aquests textos sense l'ajut de ningú; que en escriure'ls i després, en exhibir-los en públic, es proposava de contribuir a una presa de consciència col·lectiva; que per això entén un desvetllament dels ciutadans a la realitat del país; que la primera de les dues frases esmentades té un sentit irònic del qual esperava un efecte revulsiu; que no pretenia alterar l'ordre públic i que no ho va fer; que no és responsable de les interpretacions que es puguin donar a les seves frases; que el seu acte obeïa a una necessitat moral ineludible; que creu que l'ordre no ha d'ésser repressiu; que l'ofèn la seva detenció; que no es va resistir als agents de l'autoritat; que no va pronunciar cap paraula subversiva; que no coneix els altres manifestants, l'actuació i els propòsits dels quals ~~desconec~~ ^{ignora}.

(Nota al dors : una infecció intestinal ha obligat a internar el detingut a l'hospital).

Individu detingut a la plaça del Rovell de l'Ou - Que és femella, de raça blanca, soltera i mecanògrafa de professió; que és orfena i viu en una residència de noies des que, tres anys enrera, els seus pares es van matar en un accident; que mai no ha estat membre de cap grup ni organització política ni està en contacte amb persones afiliades a partits clandestins o il·legals; que el dia tretze dels corrents va adreçar-se a la plaça del Rovell de l'Ou, on es va llevar el jersei i la faldilla i es penjà als braços dues pancartes que deien : "Protesteu contra l'ordre establert si no respecta els drets humans"; que no pensava provocar ningú amb el seu estat de semi-nuesa; que ningú no va col·laborar amb ella en la confecció de les pancartes; que no havia comunicat els seus propòsits a cap de les altres pensionistes de la residència ni als companys de treball; que el seu acte fou espontani i natural, no aconsellat ni ordenat per cap persona; que n'accepta tota la responsabilitat; que no té cap necessitat d'interpretar el sentit del missatge, tota vegada que és prou clar; que no es penedeix del seu acte i que el tornaria

a repetir; que no ha faltat a cap norma de convivència civilitzada; que té dret a expressar les seves opinions; que no pot haver alterat un ordre que no existeix; que amb la seva detenció queda demostrat que és un ciutadà de segona; que no va resistir l'acció de l'autoritat perquè no creu en la violència; que no sap res dels altres detinguts que es van manifestar ni hi ha tingut mai cap tracte; que s'alegra d'aquesta coincidència d'acció.

(Nota al dors : la detinguda, que es queixa d'una afecció renal, ha estat transportada a l'hospital, on serà objecte d'un examen mèdic)

Individu detingut a la plaça dels Corifeus - Que és mascle, mestís, vidu i de professió paleta, actualment jubilat; que viu amb una filla casada i el marit d'aquesta, també paleta; que en el curs dels darrers anys ha estat detingut cinc vegades, dues d'elles per haver participat en vagues, la tercera per haver dirigit una marxa de protesta i les dues restants a conseqüència de manifestacions subversives en locals públics; que en conjunt ha complert sis anys de presó; que no pertany a cap partit ni associació i que, si en fos, tampoc no ho diria; que el dia tretze dels corrents va manifestar-se a la plaça dels Corifeus, on a les nou, parcialment desvestit, enlairà dues pancartes en les quals era escrit : "Al ramat li sobren pastors" i "Estem farts de fer beeee !", que qualsevol ciutadà podria subscriure aquestes frases, però que això no vol dir que li calgués assistència; que la seva filla i el seu gendre ignoraven els seus propòsits i, si els haguessin sabut, els haurien desaprovat; que no vol dir res que el seu gendre hagi estat detingut també tres vegades i dues la seva filla; que es caga en la policia i que, sigui com sigui, ja sap que el tornaran a condemnar ; que es massa vell per temer una autoritat repressiva; que confia morir a la presó i donar un exemple.

(Nota al dors : l'estat del pacient, que sofreix de desnutrició, ha obligat a internar-lo a l'hospital).

Hi ha vint-i-tres declaracions més, totes semblants i amb el mateix colofó, si exceptuem que una de les notes al dors diu : "Passa a la infermeria". Hom no sap si és una badada, si l'estat del pacient era més lleu o si a l'hospital ja no disposaven de llits.

Capítol XV

Han començat les excavacions. Tota una secció de les forces de la pau, potser uns cinquanta mil homes, ha estat gratificada amb un excedent de tres mesos, pagat, i s'incorpora a la companyia d'"Investigacions i Aprofitaments del Subsol", les accions de la qual no es cotitzen a la borsa. Oficialment, té el monopoli de prospeccions petrolífiques i minaires, però el seu veritable comès és la recerca i captura dels mandarins introbables.

Tots els indicis, escrupolosament ocultats al poble des de la declaració pels altaveus, tendeixen a assenyalar la impossibilitat d'un pas de frontera i, per tant, llur presència al país. Anàlisis llargues i acurades establertes per especialistes de competència local ben reconeguda mostren d'una manera prou clara, amb unanimitat en els resultats, que els reunits a la Tossa de la Muntanya Santa han escollit, literalment, la vida subterrània. Cal, doncs, descobrir i escorcollar pous, sisternes, antics conductes d'aigua, clavegueres fora d'ús, cellers tapiats, mines abandonades, coves prehistòriques d'accés difícil, llogrigueres d'animals, una tasca complicada que obliga a aprofitar, i a eixamplar, la idea dels generals exiliats.

Tot el país és dividit en zones de cent metres quadrats subdividides en parcelles de deu metres, igualment quadrats, confiades a escamots de cinc homes dirigits per un ^{tècnic} ~~capità~~ que es comunica diàriament amb el director de les operacions, un buròcrata assegut davant d'una paret on els cartògrafs han dibuixat un mapa precís amb aparences d'escaquer. Tota la missió del funcionari es redueix a anar assenyalant amb una creu discreta les quadricules ja explorades i a prendre nota ~~de les~~ de les característiques de la regió. A poc a poc s'entra en coneixement d'una geografia subterrània complexa, es va establint un cens de fonts ocultes, de refugis d'homes prehistòrics, de temples de déus ctònics, i, de passada, s'enruna alguna mina en explotació, alguna casa habitada...

A les viles i ciutats cal procedir amb circumspecció, entrar pels

orificis ja existents, públics o privats, i perforan aleshores per camps allunyades de la superfície, obrir-se pas per pous morts on s'han endurit les defecacions de generacions enterrades segles enrera o passar a gual cisternes vabaloses en les quals els exeguardians de l'ordre es renten els peus. Hi ha descobriments inesperats, com el del cementiri dels síbars, els moradors més primitius de l'indret, sobre els quals s'aboquen immediatament els estudiosos, o el santuari de les verges làmies, de la raça successora dels síbars, un poble guerrer de costums homosexuals que li valgueren la derrota a mans dels nols, antecessors directes del poble actual.

Una xarxa de corredors va posant en comunicació les parcel·les on els exploradors abandonen deixalles abundants de llur pas i, algun cop, homes sorpresos per ensulsiades traïdores de les quals es beneficien els supervivents, que llavors exigeixen un augment de paga, assegurances més crescudes, primes, el dret de cohabitació subterrània, tota vegada que fins a l'acabament de les operacions no podran sortir a l'exterior.

Un contingent de dones de vida notòriament deshonest a és autoritzat a instal·lar-se en les profunditats, on s'estableixen les anomenades zones eròtiques, a reraguarda de l'avanç que prossegueix inexorablement. Com que tampoc les necessitats religioses no poden ésser desateses, darrera les marfantes comencen a baixar els sacerdots de l'Església Regular, immediatament seguits del reverend Prick que, en assabentar-se dels treballs, capeix ~~immediat~~ a l'acte una ocasió de proselitisme. Tot d'influències que entren ~~immediat~~ simultàniament en joc aconseguen per la Cunt el ~~lloc~~ lloc d'instructora-guardiana de les noies. La fama del grup, ensinistrada en tècniques noves, d'importació, creix, i les autoritats, amatents, l'escampen per la superfície amb la intenció d'atreure voluntaris a les obres de perforació. Al capdavall les baixes són contínues i no resulta aconsellable de sostreure més forces als cossos armats.

Antics minaires, pouers, sibarites afeccionats a les sensacions rares, escàpols de la llar conjugal o del sostre patern, especialistes del folk-lòre sexual, psicoanalistes i d'altres predestinats davallen doncs als subterranis i s'integren, de dia, a la tasca excavatòria i, de nit, a la concupiscència ben guanyada. En algunes ocasions, cal refusar fins i tot voluntaris.

El buròcrata, sempre atent al mapa, va eliminant parcel·les, les creus, iniciades al nord, avancen torrencialment cap al sud, però enlloc no es detecta la presència dels fugitius obstinats a no pagar la panyora. Fins ara no han deixat rastre, en les pregoneses de la terra

no hi ha senyals de campaments, de focs mal apagats, de petjades humanes, de detritus com els que solen acompanyar les migracions o els ocultaments. Ara, també és cert que ells no s'hi encaparren; des que disposen de dones, la vida sembla més confortable, menys perillosa. I, al capdavant, quan algun dels expedicionaris se sent cansat de llums artificials, de sostres baixos i de parets que s'estrenyen massa, sempre queda el recurs de la malaltia venèria, discretament administrada per una de les tres professionals del servei extra-oficial que Cunt ha tingut cura de crear a benefici dels homes. La culpa es varrega a compte de qualsevol de les afeccionades prou hàbils o decidides per burlar els serveis de vigilància. Es un fet reconegut que cada dia s'emmuni a les ~~mines~~ galeries un promig de quinze a vint dones sense controlar, en general xicotes àvids de guanys ràpids o, també, culs calents als quals atreu l'experiència subterrània.

Hi ha un moment d'emoció quan els exploradors ensopeguen amb una colònia de troglodites instal·lada prop d'unes termes, on viuen frugalment d'animals excavadors, però l'equívoc s'aclareix de seguida; d'algun indret del ministeri de permisos especials surten documents que proven l'existència autoritzada de la tribu. Llur descens a les pregoneses del globus és tan antic que hom ja ^{no se'n recordava.} ~~sempre havia estat~~. A tall de desgauge, se'ls organitza ràpidament un homenatge en el curs del qual no falten dues o tres condecoracions concedides als "avis fundadors", com s'anomenen. Després, la recerca continua.

Els exploradors coincideixen a les cruïlles de les parcel·les respectives, se separen de nou, van progressant més i més cap al sud, s'entretenen en obres d'apuntalament quan la naturalesa del terreny ho aconsella, desenterren algun animal prehistòric, comuniquen diàriament amb el buròcrata enfastidit i no se sorprenen gens quan comencen a córrer rumors d'una segona passada, en sentit invers, si llurs esforços no donen resultat. Com a bons coneixedors que són de ^{la minúcia} ~~la minúcia~~ amb què procedeix el sistema, s'ho havien temut. Més endavant, doncs, acolliran sense protesta ni disgust la decisió governamental que prolonga de tres mesos l'excedència de les forces de la pau alhora que assimila, potser per evitar gelosies, els voluntaris a la categoria de funcionaris.

La tasca, doncs, prossegueix, cada cop més ben organitzada. No hi fa res que alguns dels expedicionaris ja s'hagin oblidat de l'objectiu d'aquell treball immens. Hi ha feines que es justifiquen per elles mateixes. Com diu Prick en una ocasió:

- Tornem al temps de les grans iniciatives !

Per sort, no ho aprofita per a fer un sermó.

Tinc la immensa satisfacció d'anunciar als lectors, amics, simpatitzants i públic en general que, gràcies a un contacte imprevist, des d'ara em serà possible de nodrir aquest text amb la inserció, confio que més o menys regular, de tot de fragments de borradors, notes, apunts i sobrants de la taula del comissari. Ben cert que a cap dels despatxos oficials no falta el seu incinerador, on és obligatori de cremar immediatament ^{els papers} no destinats a una posterior ~~inmediata~~ classificació, però també és veritat que les ordres no sempre són obeïdes amb tota es-
crupulositat i, per tant, que ara i adés alguns d'aquests documents, esquinçats, fan cap a la paperera en principi únicament destinada a recollir les sobres d'esmorzars i berenars, els cordills i els papers oliats que, per un motiu o altre, encara no esbrinat, pertorben la bona marxa d'aquells aparells destructors.

Com és natural, una prudència de les més elementals m'obliga a no revelar el nom del meu comunicant; tota especulació que es faci sobre la seva personalitat - ordenança, dona defer feines, secretari, etc.- serà ociosa.

També cal fer-se càrrec que la naturalesa d'aquests fragments - sovint tan mutilats - dificulta la seva interpretació. En la mesura del possible, però, acudiré en auxili de la imaginació del lector.

Culs de paperera

"zació general
ordre d'inco
excepcions reconegudes pel tribunal militar"

(Nota : Probablement es tracta d'un projecte de mobilització total, que no ha prosperat, a rel de la desaparició dels mandarins. Raons d'ordre pràctic deuen haver aconsellat de renunciar-hi).

"non
pelle
aux-Saints
Ehring
Swansc
Font
Steinhein"

(Nota : No hi ha dubte, em sembla, que ens trobem davant d'una llista relacionada amb els fòssils homínides. La reconstrucció és senzilla : Cro-magnon, Combe-la pelle, Chapelle-aux Saints, Swanscombe, Ehringsdorf, Fontécherade i Steinhhein. Resulta menys clar el per què d'una relació d'aquesta mena en un despatx policial. Un hobby del comissari ?)

"deu deu, a les ordres de l'oficial de miss
il.legal d'armes
pertorbació de l'ord
tornal complet a partir primera detenció, als quin"

(Nota : una ordre corrent d'escorcoll i detenció amb acompanyament, per a l'ús de l'oficial, dels antecedents del subjecte).

"la carena
amor meu
la lluna et/hansa als pi
oh noia, noia
l'eternal que et fecunda i
rones

des
ora foscant
les mans"

(Nota : Un poema ? No sembla que hi hagi cap més explicació. Costa, però, de veure el comissari escrivint versos, ni que siguin dolents. De tota manera, si més no provisionalment, cal acceptar aquesta hipòtesi).

"nil	11
anet	2
quet	1
i	<u>0'50</u>
	14'50

(Nota : el preu de l'esmorzar, detallat. Aquests càlculs tan minuciosos indiquen, una de dues : un sou molt escàs • la mania d'anotar-ho tot. Es probable que hi intervinguin tots dos factors).

(Capítol XVI)

El segon pecejament del cadàver té lloc a deu quilòmetres de distància, en una ampla plataforma de fusta sense desbastar que penja de les copes més espesses dels arbres més alts i robustos al llindar d'una clariana, prop d'un riu mans i transparent afamat, per la manifestació sovintejada, als seus marges, d'ànimes en pena i d'altres difunts indòcils que aconsellen els nadius d'evitar aquells verals.

De primer, a continuació de l'atac al cotxe funerari, ja han procedit a un primer desmembrament i a una immediata distribució de cames, braços, tors i cap, entre els elements més forçuts que encara conserven una mica de vigoria a desgrat de la fam permanent. Els han posat en sacs bruts d'adobs i de nit, esmunyint-se per senderes poc conegudes i per boscos que coneixen pam a pam, han fet cap a la clarera on ara, a la llum de la lluna que en alguns indrets aconsegueix de filtrar-se fins a les plataformes, es lliuren a la tasca, sempre agradable, de separar la carn dels ossos abans de fer un repartiment equitatiu.

Les fulles dels ganivets ben afilats llampegueixen entre els tendons ablanits per l'estada sota terra, gràten les articulacions, escapen nervis i músculs i retallen amb netedat les parts més nobles : cor, fetge, ronyons, genitals. Els ajudants dels carnisers llesquen natges, trenquen costelles, escuren carcanades i, de tant en tant, piquen els dits d'algun impacient que els allarga massa.

Hi ha un instant de silenci, d'immobilitat, quan passa un avió de reconeixement. Però ningú no els pot veure : no han encès foc i el tendal dels arbres els protegeix eficaçment. Els cossos, acostumats al nudisme i a la intempèrie, són tan foscos com les ombres.

El cap de colla compta la tribu : trenta-dos; des del darrer recompte n'han desaparegut quatre, tres homes i una dona que, precabudament, han anat a morir lluny, en qualque fondalada d'accés massa atzarós perquè llurs cadàvers siguin rescatats per ~~les~~ companys obligats a l'antropofagia mentre es discuteixen lleis de protecció social.

La "boccata" d'honor, el membre viril, és atorgada a la dona més jove, el ventre inflat de la qual no és cap promesa de maternitat, mentre els testicles es reserven per a l'únic infant de la colla, tan arru-

gat com les pellerengues corretjoses que tot seguit mastega amb unes dents insuficients i trontolladisses i, així i tot, una mica més sanes que les dels altres mascles i femelles de genives parcialment desguarnides per la falta de calç. Molts, xuclen i xarrupen, ensaliven i llepen en lloc de triturar. O deixen que d'altres membres de la tribu, de canines més segures, trinxin la carn que després els passen de boca a boca, en un gest de solidaritat poc freqüent a les societats civilitzades.

L'àpat és pacífic i amical, d'autèntica germanor i no mancat de rialletes satisfetes a mesura que els ventres callen llur desconsol rener, o fins i tot d'algun rot tímid i no ben reeixit que provoca comentaris favorables i ullades de complicitat.

A la fi, amb un cop sec que ressona bosc enllà, es parteixen els ossos llargs, tíbies i perenàs, fèmurs i hùmers, en fragments proporcionals pels quals tothom passeja les llengües aspres quan ja no resta gens ni mica de l'escassa mèdula eixugada pel temps. Amb una rapidesa esbalaïdora els ossos van minvant de volum, s'aprimen, s'essurcen, queden reduïts a una massa blana que els sucs gàstrics, provocats, acabaran de devorar en la fosca dels ^{intestins} ~~intestins~~ més avesats a les herbes, a les rels, a les fulles de la selva generosa.

Molt de pressa s'inicia el període de defecacions habitual en ocasions de festa grassa. Culivats entorn de la plataforma ara ja escrupolosament neta de carnassa, projecten les natges enfora per tal que l'excrement caigui sobre el terra ufanós i agraït que donarà naixença a més vegetals aprofitables. Amb un control admirable, aguante'n l'orina fins que el terme de la buidada els permet de girar-se i afegir les aigües residuals a la solidesa de la matèria que s'ha abatut amb un plaf ! de bon auguri.

Tot de disponibilitats novelles creixen en els cossos mínimament satisfets, les vares s'allarguen i s'afermen, les vulves s'eixamplen i palpiten, i homes i dones, ara reunits en parelles, van esmunyint-se pels arbres i corren pels límits de la clariana a la recerca d'un lloc predilecte o acostumat, però mai ocult, on s'acacrien les carns flacides i es besen els llavis tous abans de lliurar-se a un coit lent i conservador, senzill, que només un d'ells repetirà : el cap de colla, obligat a satisfer la femella sobrant al bell mig d'una rodona de cares que els animen i de mans que adhuc col·laboren si observen un moment de feblesa, de compromís. Es cert que per tal de facilitar les coses a l'estrenu cavaller, li han reservat la més jove i la més bella de les femelles del clan.

Mentrestant, una mica separats, la dona més experimentada, de

bits maternal, inicia l'únic infant impúber en els misteris del tall i del clau.

Amb les primeres vermellors, encara pàl·lides, de l'alba, la tribu torna a instal·lar-se a les plataformes on, ara que han complert amb el triple ritual de menjar, defecar i aparellar-se, tots dormiran fins al vespre, quan sortiran de nou de cacera; per dissort, les peces no abunden i de proto-màrtir ja no n'hi ha cap més. Ara per ara).

Em sembla que m'he sortit del compromís amb prou habilitat. Desitjós, d'una banda, de fer honor al meu propòsit, ja manifestat, de no acollir cap mena d'informació dubtosa, i ben conscient, d'una altra, de la importància, i si més no de l'interès, d'una relació tan insòlita com la que acabem de veure, he esgotat tots els mitjans de comprovació que tinc al meu abast per tal de decidir el grau de veracitat d'uns fets que, si són certs, expliquen prou satisfactoriament la inutilitat de tots els esforços encaminats a la descoberta de les despulles mortals del difunt policia. Em cal reconèixer que no me n'he sortit. Abunden, això sí, els rumors sobre l'existència de grups d'aturats famèlics que creen tot de problemes en llur obstinació de sobreviure sigui com sigui. No sembla, per tot el que he sentit dir, que cap tabú els hagi de privar d'acudir a l'antropofagia, però, insisteixo, no ha estat comprovat. Davant del dubte, i atesa la natural temptació d'incloure un document únic, que em sabia molt de greu d'haver negligit si en el futur es demostrava l'autenticitat de la informació, he cregut que quedarien satisfetes totes dues exigències s'hi posava el capítol entre parèntesi. Així ho he fet. Afegiré que em reservo el dret d'insistir en el procediment si les circumstàncies m'hi obliguen.

Capítol XVII

Relació de les persones detingudes a rel de la segona manifestació-protesta de cartells en tot d'indrets no repetits de la ciutat i prolongada durant vint-i-quatre hores ininterrompudes en un estat de nuesa edèmica per part de tots els manifestants, homes i dones :

Barons

Coti Calt, 23 anys, solter, estudiant
Perel Sanyís, 28, casat, manobra
Isal Bel, 19 anys, solter, dependent comerç
Luca Artena, 50 anys, vidu, manyà
Selonis Pera, 43 anys, casat, professor
Artus Ferrar, 31 anys, casat, professor
Antoni Geluc, 31 anys, solter, escriptent
Ramol Xic, 27 anys, solter, peó
Nero Misca, 25 anys, solter, peó
Perel Misca, 23 anys, solter, peó
Manel Suras, 39 anys, casat, escombrariare
Manel Nias, 18 anys, mecànic
Jossé Sals, 28 anys, vidu, paleta
Ramol Oliva, 29 anys, casat, mecànic
Lllorenç Presa, 32 anys, casat, litògraf
Franel Orta, 25 anys, solter, peó
Nural Sis, 22 anys, solter, estudiant
Selonis Sis, 23 anys, solter, estudiant
Tersia Camil, 30 anys, casat, gravador
Antoni Porsuc, 27 anys, solter, dependent comerç
Olia Peres, 32 anys, solter, escriptor
Antoni Marsa, 30 anys, solter, mecànic
Nereu Mas, 48 anys, casat, escriptor
Franel Mas, 50 anys, casat, intèrpret
Osia Marusmal, 36 anys, casat, xofer.
Jauma Isil, 26 anys, solter, empleat d'hotel
Mensió Garal, 20 anys, solter, electricista

Artus Domen, 35 anys, casat, bastaix
Feliu Segur, 23 anys, solter, escriptent
Damià Olmes, 23 anys, solter, cobrador
Rolas Ters, 41 anys, casat, metge

Femelles

Ada Nias, 17 anys, soltera, modista
Carna Sol, 22 anys, soltera, artista
Carna Mitxa, 37 anys, casada, casa seva
Iren Mònia, 36, anys, soltera, criada
Ila Moral, 21 anys, soltera, estudiant
Sorta Moral, 25 anys, soltera, advocat
Merta Moral, 28 anys, casada, professora
Jeu Estimana, 23 anys, prostituta
Lòdia Grima, 24 anys, soltera, obrera
Ila Surta, 26 anys, soltera, dependenta comerç
Carmi Urana, 24 anys, casada, taquillera
Pura Marta, 19 anys, soltera, obrera
Casina Morta, 22 anys, soltera, mecanògrafa
Ada Beus, 26 anys, vidua, guia turística
Alena Inela, 19 anys, soltera, obrera
Meria Cansa, 29 anys, soltera, escriptora
Ila Mercades, 33 anys, casada, actriu

Totes quaranta vuit persones, a raó d'una cada mitja hora en el curs de tot el dia, han estat interrogades detingudament i persuasivament, sense cap resultat notable, tota vegada que manifesten unànimament, 1) que no es coneixen entre elles, 2) que han obrat amb total independència, 3) que mai no han pretès de pertorbar l'ordre, 4) que no són de cap partit ni organització, i 5) que recusen la competència de la policia i dels tribunals als quals se'ls pot sotmetre. Invitades a explicar per què tots els cartells o pancartes duen la mateixa inscripció, "A partir d'ara només farem actes de gent lliure", ^{diuen} ~~que~~ que la coincidència és ben normal; aquest sentir forma part de l'ambient, de l'atmosfera que es respira, la qual s'han limitat a recollir. S'assenyala el detall pintoresc que, immediatament de detingudes, totes quaranta vuit, sense excepció, han declarat que ~~una~~ tenien purgacions; els metges, cridats a examinar-les, coincideixen en un diagnòstic negatiu.

A remarcar : a partir de la darrera detenció, cent vuitanta-una persones s'han presentat a la comissaria a interessarse pels manifes-

tants i han envaït corredors i despatxos abans que hagi estat possible de rebutjar-los cap a la porta, el centinella de la qual havia desaparegut misteriosament. Els agents n'han pogut detenir vint-i-tres.

A remarcar : a la comissaria s'han rebut dos-cents trenta-nou telegrames d'associacions d'arreu del país que sol·liciten la llibertat dels detinguts. Investigat l'origen d'aquestes comunicacions, els agents esbrinen que cap de les societats en qüestió no té existència legal.

A remarcar : els telèfons de la comissaria han quedat bloquejats durant prop de tres hores gràcies a les nombroses crides d'una quantitat incalculable de veus femenines (pel que sembla moltes d'elles repetides) que assenyalaven transgressions a la llei en diferents indrets, sempre allunyats, de la ciutat.

A remarcar : l'arriba a la comissaria, per missatgers la innocència dels quals és palesa, de trenta-tres paquets adreçats a trenta-tres inspectors que s'han caracteritzat sempre per llur zel en el compliment del deure. No s'ha revelat la naturalesa del contingut d'aquests presents anònims.

Capítol XVIII

L'enfrontament amb l'Església Regular té lloc el segon dijous de la davallada dels seguidors del reverend Prick a les interioritats de la terra, i s'aireja a nivell superior, davant el ministre de Beneficis Espirituals, al qual ha estat denunciada l'existència de la secta (1) i la facilitat amb què aconsegueix adherents (2). Se li imputen finalitats immorals que poden destruir l'equilibri demogràfic del país i atemptar contra la integritat de l'ànima dels ciutadans. A la taula del ministre hi ha un gruixut plec de càrrecs que resumeix el resultat de les investigacions a què s'ha lliurat l'Església Regular sobre les activitats de l'Església de la Relativitat Objectiva. Més greu que això és la falta d'un document que acrediti la legalitat de la secta, qualificada de "clandestina" i "subversiva" en el protocol que ha fet cap a les mans del govern.

La línia de defensa del reverend Prick considera :

- a) que ell i Cunt han entrat legalment al país
- b) que pertanyen a una Església reconeguda per les autoritats de la Potència, de la qual són ciutadans
- c) que mai no han fet proselitisme, si bé tampoc no han rebutjat aquells que se'ls atansaven espontàniament
- d) que col·laboren amb la secció policiaca de les forces de la pau, entre les quals mai no ha estat discutida la legitimitat de l'Església de la Relativitat Objectiva
- e) que no tenen la intenció de suplantar l'Església Regular i
- f) que tots els fidels de l'Església de la Relativitat Objectiva serveixen l'ordre establert.

L'Almoiner Magnífic, cap espiritual de l'Església Regular al país, acusa el cop de l'adjectiu subratllat amb tota intenció pel reverend Prick, el qual el reitera en entrevistes posteriors amb el ministre i d'altres dignataris arrossegats a prendre part en una controvèrsia que tot seguit s'enreda i, sovint, baixa de to i s'entreté en menuderies asprament discutides pel Braç Dret de l'Almoiner, un home d'ira perpètua que s'ha proposat de demostrar la impralitat "ab intro"
.....

(1) Podem deduir que la mateixa Església Regular la ignorava.
(2). Primera notícia !

"ab extra" i "ab ovo" de la secta a partir de la persona de Cunt. En un determinat moment, per exemple, apostrofa :

- Quin dret de convivència pot pretendre entre nosaltres una organització que es titula espiritual i pia mentre permet que una de les seves dignatàries falti tan escandalosament a la modèstia que ha de presidir tota la vida religiosa ? No hem de creure que ens trobem davant d'unes "sollicitationes ad turpia" per part d'aquesta noia quan la veïem comparèixer al nostre davant sense bragues o encreuar provocativament les cames per tal d'exposar les cuixes ?

Cunt, discreta i eixerida, contesta amb una altra pregunta :

- Què és més digna, l'obra de Déu o l'obra de l'home ?

El Braç Dret de l'Almoïner, que és prou llest, s'adona immediatament d'on el menarà la resposta, però la urgència de trobar una rèplica el posa en un altre compromís :

- Tot és obra de Déu ! - diu.

- Vel mal ? - inquireix dolçament Cunt. - No, reverend - prossegueix davant el seu silenci aclaparat -, no tot és obra de Déu, que per això ens ha fet lliures, perquè també nosaltres poguéssim obrar. I les bragues, ja que us heu dignat remarcar aquesta peça o, més ben dit, la seva absència, són obra humana, mentre el sexe el va fer Ell. L'honoro quan el mostro, quan manifesto la seva obra - afegeix tot arregusant-se les faldilles davant l'assemblea - i proclamo la seva excel·lència, infinitament superior a la de les robes que teixim per a amagar-lo. No donem indicacions d'una supèrbia imperdonable quan volem esmenar-lo i ens avergonyim d'al·lo que és seu ?

- Tanmateix - objecta el Braç Dret de l'Almoïner - la visió de la pudenda provoca moviments lascius, engendra cobejances luxurioses i pertorbacions de l'ànim que distreuen l'home del camí de la perfecció espiritual.

- La perfecció espiritual, reverend, passa per la carn...

- Objecció ! - crida el Braç Dret -. La carn és l'enemic de l'ànima.

- Es l'etapa que la precedeix. Només en un cos lliure de cobejances carnals hi pot haver purificació. Cal satisfer-les, doncs, i això és el que ensenya l'Església de la Relativitat Objectiva que es reclama dels nostres primers pares, d'Adam i Eva, els servents del Senyor que van saber interpretar-lo més enllà de la lletra de les seves paraules.

- Damnació ! - balbuceja el Braç Dret -. Heretgia...

- No, no ! - alça la veu el reverend Prick tot avançant fins prop de la noia que torna a deixar-se caure les faldilles sobre les cuixes -. Déu creava la raça humana i no simplement dos individus singulars. L'heretgia seria afirmar que, després d'haver-los proveït d'un mecanis-

me de reproducció, els volia privar de fer-ne ús...

- Hi va haver prohibició expressa - l'interromp el Braç Dret.

- Ben cert - reconeix el reverend Prick -. De quin altre mitjà es podia servir per a assegurar-se de la seva capacitat d'iniciativa, del seu sentit d'independència i, per tant, de responsabilitat ?

- De responsabilitat ? - intervé l'Almoïner Magnífic, sobresaltat per aquella afirmació.

- Sí. Com pot responsabilitzar-se aquell que no és independent ? Només la persona independent aconsegueix un acte propi. I aquest era el voler manifest de Déu. Si els hagués manat d'aparellar-se, els privava de llibertat. L'Església de la ~~Relativitat Objectiva~~ Relativitat Objectiva ho ha comprès perfectament i per això reivindica la memòria dels nostres primers pares com la d'aquelles criatures que van aconseguir un impossible : responsabilitzar-se i obeir alhora. Hi ha una moral superior ? - pregunta no sense orgull.

No hi fa res que les sessions siguin secretes, els arguments dels sectaris arriben a les orelles dels teòlegs jurats de l'Església Regular, dels fidels especialment versats en matèries litigioses, de qualques anacoretes retirats en golfes conventuals i d'unes quantes dotzenes de devotes amb el tel del paladar ben tallat; tots es reclamen de privilegis, acuden a les amistats, compren influències, i, a poc a poc, la sala on es discuteix el futur de l'Església de la Relativitat Objectiva al país es va fent petita, enquibida, i cal habilitar un palau governamental en desús i instal·lar-hi altaveus perquè la controversia pugui ésser seguida des de totes les sales, des de tots els pisos. El Braç Dret de l'Almoïner, el mateix Almoïner Magnífic i d'altres experts en escriptures sagrades i textos col·laterals, es passen les vetlles estudiant com tot de col·legials cloròtics i aplicats. Cal que tanquin el pas a l'heretgia, al pecat, al sofisma d'aquells fornicadors.

Un dels teòlegs té el desencert de pronunciar la paraula.

- Fornicadors ? - salta el reverend Prick amb un crit. Immediatament, però, s'apaivaga, i amb un to de veu commovedor, diu : Sóc verge.

L'aldarull és tan immens que el ministre de Beneficis Espirituals, president nat d'aquesta mena de concilis infreqüents, es veu obligat a fer circular els guàrdies per les sales amb les pistoles empunyades.

- Ordre, senyors, ordre !

- Sí, verge -bepeteix el reverend Prick -. L'Església de la Relativitat Objectiva ha previst des de sempre que un dia li seria feta aquesta acusació maldestra i, en replica a l'avançada, ha volgut que els seus sacerdots s'abtinguessin dels vasos femenins i masculins indistintament. Es, ben cert, una concessió al segle, i no ens en gloriegem pas.

Ben a l'inrevés, és amb humilitat que, en aquest aspecte, reconeixem supeditar als convencionalismes humans menys respectables la duresa d'una fe que, com totes les virtuts primordials, es manifesta només a través de l'obra.

- I qui ens assegura - diu maliciosament el Braç Dret de l'Almoïner amb un somriú gairebé cínic que li dóna un aspecte aproximadament mefistofèlic - que en aquesta abstenció no intervenen factors de malformació congènita ?

Amb lentitud, dignament, el reverend Prick, que no perd la serenitat davant l'escomesa, es descorda per tal d'exposar el membre calumniat, el qual s'infla de seguida, amb generositat, sota els dits experts de Cunt.

- Estic a disposició de les autoritats religioses i mèdiques que creguin convenient de procedir a un examen.

Hi ha un moment de desori quan la majoria d'assistents a l'acte, i molt més especialment les devotes, abandonen els llocs que ocupen i s'atansen al reverend amb la intenció de comprovar la magnificència de l'òrgan, únicament sobrepassada en sublimitat per la veu que domina els murmuris, la remor de peus, els xisclets histèrics i enrampats, les exclamacions ardents o exasperades, les ordres contradictòries dels delegats :

- Es norma de l'Església de la Relativitat Objectiva que tots els seus dignataris siguin homes normalment constituïts i ben dotats, tota vegada que veiem en aquesta dotació un senyal precís i indubtable, distingidor, de la voluntat eterna, impulsora d'una "generació permanent" gràcies a la qual la humanitat s'enalteix i se supera. Símbols del poder genèsic, ens integrem al projecte diví/des de la rel que el possibilita. Certament - alça la mà per reclamar atenció -, en potència i no en acte personal mentre no hàgim vençut tots els prejudicis d'una falsa tradició insidiosament proclamada per les forces suïcides del mal i que cal combatre invertint els termes...

Ha de callar sota l'escomesa de dos guàrdies especialment robustos que, obeint les ordres del ministre, malden per fer desaparèixer la vara sumptuosa i rebel que es resisteix a aplegar-se, potsdr ajudada per un allau de mans sarmentoses enderiades a palpar impunement la duresa insòlita i uniforme de l'objecte per a elles poc familiar.

Mentrestant, una veu crida :

- Textos ! Que citi textos !

I el reverend, convulsionat per una ejaculació involuntària sota el maneig de tants dits, encara té esma de proclamar :

- Cito la font : vosaltres, els testimonis vivents de l'acte fonamen-

tal ! Si hi ha una excepció, que parli !
I calla tothom.

(La falta d'informació sobre els esdeveniments posteriors m'obliga a interrompre aquesta relació, que serà continuada fidelment de seguida que disposi de dades complementàries).

Capítol XIX

Confortat, com ja és norma, amb els auxilis ben intencionats i afalagadors de la vídua i de la seva filla, en Canyis inicia el darrer dia de la seva investigació clandestina. Li costa de resignar-se a un fracàs, sobretot ara que disposa d'uns elements de judici desconeguts de la policia. Per què no ha de continuar ajudant-lo la seva capacitat de raciocini, molt superior, com queda demostrat, a la dels agents oficials? Novament, doncs, fa cap al veïnatge del cementiri de ferralla, a l'indret precià on el carruatge fúnebre fou detingut i assaltat per uns incògnits ciutadans que disposaven d'un carretonet. Secretament, confia en aquest vehicle. Per força ha d'haver deixat senyals del seu pas i, amb una mica de paciència, no li serà difícil de descobrir-los.

La realitat, però, el defrauda. El terra, sòlid, no revela res. És cert que més enllà hi ha una faixa d'herba tendra on un rastrejador de pistes potser trobaria encara quelques tiges trencades o bleïgades d'una manera poc natural, però ell és una criatura de la ciutat, feta als adoquins i al ciment, sense ascendències estrafalàries ni gotes ocultes de pell-roig. No sap interpretar el llenguatge de la ~~terra~~ terra, dels vegetals, de les pedres destorbades. La ~~terra~~ natura és un llibre tancat que no pot obrir ni quan s'hi obstina i repeteix les anades i vingudes a dreta i esquerra, una mica desorientat, ensumant l'aire sense secrets perdurables, aturant-se ara i adés sota el fullam d'un arbre hermètic o dalt d'un ribatge que interromp els camps anònims, per a ell sense personalitat.

De lluny en lluny, sorprèn moviments furtius, com soterrats, que assenyalen presències discretes d'insectes, potser àdhuc de llebres o de conills boscans, i aleshores escorcolla amb la mirada més concentrada, si bé sense esma, sense veritable desig d'esbrinar formes de vida estranyes i enquimeradores, costums reptadors o alats, cohabitacions totalment distanciades del seu fer coital.

Ja són prop de les dotze quan, fatigat, es concedeix un descans i una cigarreta prop d'un arbre abatut per llamps reiterats. L'aire és tan quiet que, sense voler, s'hi adorm.

En obrir de nou els ulls, davant seu hi ha el comissari.

No s'han tornat a batre des del memorableencontre a l'andana del metro; les amenaces d'aleshores han quedat en foc d'encenalls i el segon desafiament ha estat substituït per una fredor i, si més no per part del comissari, per una hostilitat que ara es manifestarà clarament. No perd el temps en paraules, no intenta d'establir un diàleg previ, sinó que en adonar-se que s'ha despertat, es gira cap a dos dels seus homes i els mana :

- Porteu-lo detingut a la comissaria.

En Canyís, per orgull, no replica ni oposa resistència. Segueix els policies cap al cotxe que han deixat a la carretera i ni es tomba quan l'home afegeix :

- Que s'esperí al meu despatx, escortat.

No el perdran doncs de vista en tota l'estona, ni al vehicle, on li lliguen les mans a la barra que corre d'un extrem a l'altre del respatller del seient de davant, ni a la dependència oficial, solitària en aquesta hora del dia, quan tothom és a dinar. El mateix comissari se n'hi deu haver anat en abandonar els camps, tota vegada que no es presenta fins avançada la tarda i, en aquell moment, encara duu un escuradents entre els llavis, a tall de cigar.

Sense adreçar-li la paraula, ordena tot de coses, el damunt de la taula, els calaixos, unes lleixes amb papers encordillats ; ~~treu~~ treu la pols dels mobles, del llum, de la fotografia del Director que penja a continuació de la finestra, en l'ombra; passa personalment l'escombra, la baieta, pels rajols on resten tot de llepades.

En Canyís assisteix a aquest xafarranxo amb un mutisme absolut, amb una immobilitat que només s'altera quan el plomall li frega el colze o ha d'alçar els peus perquè l'home no li remulli les sabates. De fet, el silenci ha durat tant i l'hostilitat és tan visible, que la primera pregunta de l'interrogatori sona com una escopetada :

- Nom, edat, estat civil, professió, adreça.

El tracta com un desconegut, i en Canyís contesta concisament, sense que sobri cap mot.

- Raó de la vostra presència a l'indret on heu estat detingut ?

- La fletxa.

- Quina fletxa ?

- Una fletxa blanca.

El comissari s'ha quedat tan confús que la seva veu recobra una mena de calidesa involuntària.

- No n'hi havia pas cap - diu.

- La devien esborrar.

- Qui ?

- Ells.
- I qui són, ells ? Féu el favor de no contestar en aquest to.
- No en puc emprar cap més quan se'm tracta com un enemic - precisa en Canyís.
- No us hi tracta ningú. Com un desertor, direu.
- No ho sóc.
- Vau desaparèixer sense permís, oi ? I no us trobem fins ara, per casualitat.
- Hi havia un motiu.
- Quin ?
- La fletxa - torna en Canyís.
- La que cercàveu avui ?
- No, una altra. La primera.
- Ah ! I la vau trobar, aquella ?
- Sí.
- No l'havien ~~havia~~ esborrada ?
- No. Era exactament a l'indret on m'havia dit la veu.
- Potser no havien tingut temps... - comença el comissari, però immediatament s'interromp, envermelleix i, enrabiadament amb ell mateix, crida :- Però si no sé de què cony parleu !
- De la fletxa - diu Canyís sense immutar-se.
- De quina fletxa ?
- Ara de la primera i de primer de la darrera; la que no hi era.
- El comissari es colpeja les temples amb els dos palmells oberts.
- Això no pot ser - vocifera - No entenc res !
- Doncs és prou clar. La primera mena' a l'última, o a la que hauria de ser l'última... Es a dir - rectifica - potser n'hi ha més i no ho sabem.
- On ?
- Això és el que cal esbrinar. Si no m'haguéssiu detingut amb una excusa ridícula...
- Ridícula ? Si vau desertar ! - brama de nou.
- Perdó - fa Canyís, discret -. Si us entossudiu a mantenir l'acusació, no diré res. Hauríeu de comprendre que les nostres revalitats no tenen cap relació amb aquest assumpte. Es tracta d'un afer greu i els serveis m'haurien d'estar agraïts d'haver actuat amb tota la rapidesa possible, amb sacrifici i tot...
- Amb sacrifici ? - repeteix el comissari estupefacte.
- I tant ! Imagineu-vos que aleshores de la trucada estava apuntalant un segon clau.
- On ? - fa l'home, sense reflexionar-hi.

El xicot riu.

- Bé, la veritat... aquest cop era a la porta de darrera. Vaig haver d'acabar-lo amb l'aparell a la mà. Confessareu que no és ben bé el mateix.

- Ben cert -diu el comissari, però a l'acte bota ~~de~~ la cadira i abat sorollosament el puny sobre la taula -. Prou ! Ja n'hi ha prou ! Em feu posar nerviós !...

- No és estrany. Jo també ho estava. Us podeu imaginar la situació. Jo amb l'aparell a la mà, escoltant aquella veu de confident, i ella que no parava de moure's.

- Qui, ella ?

Canyís branda el cap, reprovatiu.

- No m'escolteu, comissari.

L'home s'estira els cabells.

- No pot ser ! Ho féu a posta... Què tenen a veure les fletxes amb els vostres embolics eròtics ?

- Res. Us ho acabo de dir. Només que...

El comissari fa un gest violent per tal de dominar-se, alça la mà:

- Està bé. M'ho acabeu de dir. No en parlem més, doncs -. Sospira feixugament i desplaça els ulls cap als guàrdies que, silenciosos, presencien l'escena des de la porta -. Tanqueu-lo. Incomunicat. Que s'assereni.

- Però comissari ! - protesta Canyís. - Si jo...

Un dels policies li reposa la mà al braç.

- Som-hi ? - l'invita amablement, però el seu company ha desenfundat la pistola.

- A pa i aigua - afegeix encara el comissari -. No hi ha res que aclareixi tant les idees.

Clima

El ciutadà V, al qual ha calgut esgotar tota la corda del despertador abans de decidir que no li quedava més remei que llevar-se, troba que fa mala cara. No té pas res d'estrany, al capdavant ja eren prop de les cinc quan s'ha ficat al llit i, les hores immediatament anteriors, no foren pas de cap repòs.

Gairebé atuït per la son que ben just si li deixa obrir les parpelles tot i que s'ha rentat copiosament al lavabo sempre una mica brut de la casa de dispeses on viu, recorda ara l'imprevist desenvolupament d'una sessió de ball, quan en acompanyar la seva parella a casa va trobar-se amb una altra noia que, més que avenir-se a compartir llurs jocs, hi forçà la seva participació. Ben cert que no va queixar-se'n; l'Emeli era tan plaent con la Jonila, si més no a la vista i al tacte, car després, a l'hora d'esmerçar-se a fons, es va adonar que la porta quedava una mica baldera, potser per un excès d'exercici, potser per una generositat no prou d'agrair de la naturalesa. En aquest aspecte, la Jonila resultava més acollidora.

Caldrà que ens tornem a veure, es diu mentre xarrupa tan de pressa com pot el cafè amb llet que després, a tres deu quarts d'onze, apuntalarà amb el ~~sandvitx~~ sandvitx que la senyora Clam li ha deixat sobre la taula. A soles o amb l'Emeli, perquè la presència d'una tercera persona sempre estimula. La prova, pensa satisfet, és que va arribar als quatre claus sense cap dificultat. Del darrer, sobretot, li sembla que no se n'oblidarà mai. Lent, d'una lentitud infinita, sàviament dosificada per la Jonila, mentre la seva amiga li oferia l'esplendidesa d'aquell panorama del qual va recollir el perfum i la humitat. No hi havia dubte, totes dues eren unes grans noies.

El moviment de budells acostumat en aquesta hora relativament matinal l'obliga a traslladar-se a la comuna, on algun brut ha envescat un extrem interior de la fusta; probablement en Gamura, que no s'asseu mai per por d'encomanar-se el que ell anomena una MV. Un cop més, doncs, es veurà obligat a cagar dret, incòmodament. Si la cosa no fos tan urgent, esperaria al despatx, on els waters sempre són nets des que el vell Oreles s'encarrega de revisar-los cada vegada que en surt

algú; n'hi va haver prou amb un parell de penyores perquè tothom apren-
gués a descarregar-se dintre la tassa, sense desviacions enutjoses. A-
ra fan goig de veure i s'hi pot llegir tranquil·lament el diari. A ell
li agrada sobretot d'anar-hi darrera l'Encani, la qual sempre hi deixa
una deliciosa oloreta de vagina mal rentada.

Es corda de pressa, perquè s'està fent tard i per res del món, ara
que ha conegut l'Emeli i la Jonila, no voldria que li descomptessin res
del jornal; les noies li costaran diners llargs, prou que ho veu. No
pas en diners, és clar, sinó en dinades; tot plegat equival al mateix.
Quan les torni a veure, per exemple, un petit obsequi no l'hi estalvia
ningú...

Badalla mentre es posa el gec i després, amb l'entrepà a les mans,
salta escales avall amb menys agilitat que de costum. De bon gust se'n
tornaria a el llit, però si telefonava que estava malalt la casa envia-
ria el metge, aquell capgrós d'en Leira que, tal com actuava, per força
devia tenir interessos a la companyia. Ben mirat, també era una llàsti-
ma que aquella aventureta li hagués caigut un diumenge a la nit; el
cap de personal pretenia que dilluns havia d'ésser el dia més feiner
de la setmana, atès, segons ell, que en aquell moment els empleats
duien trenta-sis hores de repòs acumulat. Ja es veia que no sortia de
nits !

Tres badalls més el menen a l'entrada, on li cal fer un esforç per
evitar els obstacles que la portera hi ha ~~hauria de~~ distribuït estratè-
gicament : escombres, espolsadors, baietes, galledes amb aigua, un pot
ple de pòlvors blancs... A tall de compensació, podria donar un cop
d'ull als pits de la dona, prou visibles sota el vestit esbocat, però
el ciutadà V ja fa massa temps que ha observat l'efecte depriment que
li fan aquelles penjarelles de mugró pelut.

Al carrer l'acull un aire finet i revigoridor que, per paradoxa,
accentua la seva badallera. Inconteniblement, les barres se li obren
amb un moviment robust i esqueixat mentre els ulls li llagrimegen. Déu
meu, quina son ! A fe que avui en farà, de feina !

El destí, però, vetlla per ell. Una mà li subjecta el braç que
acompanyava la mà cap a la boca i, al seu costat, un home entre dues e-
dats, grisegant, diu :

- Què significa, aquesta falta de respecte ?
- Eh ? - s'estranya el ciutadà V, un xifot de vint-i-nou anys, adminis-
tratiu de primera i de tendències dormilegues fins i tot quan no ha per-
dut la nit.
- Es un escarni ! - es queixa l'individu -. No sé pas què acabareu

inventant per ofendre allò que hi ha de més sagrat, el símbol...
- Què us empatolleu ? - s'acaba de despertar el ciutadà V., i fa un gest per alliberar el braç.

L'altre, però, el subjecta amb força.

- Em negareu que no preteníeu denigrar la bandera amb el vostre badall ? - pregunta mentre amb l'altra mà assenyalà cap a la que penja d'un dels balcons de la tercera Delegació Delegada de la ciutat.

- Jo ? Si ni l'havia vist !

- Heu badallat - objecta l'altre.

- Es clar. Si tinc una son que no m'aguanto !

- No és una excusa. No es pot ~~haver~~ badallar davant la bandera. Feu el favor d'acompanyar-me.

- On ?

- A la comissaria - diu el desconegut, i li mostra la placa.

El ciutadà V conté la seva indignació barrejada de temor.

- Us equivoquau, inspector. Tinc molta son, de veritat. M'he passat la nit ambdues noies i ja us podeu imaginar...

- Ni una paraula més ! El comissari us escoltarà amb molt de gust. A ell li agraden, aquestes històries. Però no us feu il·lusions : és una mica incrèdül, sabeu ?

En una edició ja vella (de l'any 1945) de l'Enciclopèdia General de la Potència, trobo una entrada (que ha desaparegut en les edicions posteriors, augmentades) sobre la secta a la qual pertanyen el reverend Prick i Cunt. Crec d'interès transcriure-la.

Església de la Relativitat Objectiva -. Secta fundada l'any 1927 pel Reverend Arthur Milkman Breast en separar-se de l'Església de la Correcció Unificada (¶). Té la seva seu a Owl Town, Mass. i durant els darrers anys ha exercit una forta acció proselitista entre intel·lectuals, dirigents industrials i funcionaris progressistes. Actualment compta amb trenta-dues capelles d'obediència ortodoxa i tretze d'adherides, conegudes com d'obediència heterodoxa, que reconeixen l'autoritat espiritual del Reverend Jones Jones Cock, successor immediat del fundador. Totalitzen, en conjunt, uns set mil fidels. La secta és d'adscripció neo-adamista i es reclama de l'experiència original, si bé ha estat força influenciada per les doctrines cristianes, que interpreta en funció de la seva creença fonamental. No té festes senyalades i el seu culte es redueix a unes cerimònies orgiàstiques de caràcter simbòlic. Els seus sacerdots no poden contreure matrimoni i, de fet, se'ls exigeix la virginitat; les sacerdotesses, en canvi, mentre tampoc no es poden casar, no són obligades a la continència.

Es ben poca cosa, però sempre val més això que res. D'altra banda, aquesta notícia ens dóna ocasió de veure com són de discretes algunes obres informatives. Obé l'Església de la Relativitat Objectiva ha canviat força, o bé el redactor de l'article era excessivament afeccionat als eufemismes.

Culs de paperera

"(La situa)ció exigeix una vigilància constant per par(t de les for)ces de la pau i, alhora, un procedir prou discret en totes aque-lles cir(cumstàn)cies que ho permetin. S'evitarà l'ús de la força en pú(blic sempre que) no es tracti de manifestacions violentes o de masses i, en el cas de d'fencions individuals, els agents de(fugiran de crà)dar l'atenció dels transeünts o veïns. Tots ells són respon-sables de les conseqüències a què pugui donar lloc (llur ac)tuació. Recordem d'altra banda les indicacions de la darrera circular inter-na, en la qual es pre(sisava que un b)on agent està de servei perma-nentment i fins i tot en les hores de lleure té l'obli(gació de cap-te)nir-se"

(Nota : El document, fragmentari, com es veu, ha estat reconstruït. Els períodes entre parentesi, doncs, lògics i tot com semblen, tenen només un valor d'aproximació).

"Recomen de l'ALGO

"Enumer de

formació esp

d'hom

descan

tota la

mer de

instrum

l'efica

dorpre

nemic"

(Nota : Possiblement es tracta d'una nota destinada a escatir els avantatges i els inconvenients de la introducció de l'ALGOL (Algo-rithmic Oriented Language) en les comunicacions policíiques. Com se sap, aquest llenguatge artificial utilitza únicament 116 símbols, en-tre ells 24 paraules d'ús corrent, i els científics se'n solen servir per a les recerques o investigacions matemàtiques).

"pensió

ag

i Leri"

(Nota : tot tendeix a indicar que els quatre mots o fragments de mot pertanyen a una ordre de mesures disciplinàries contra uns agents).

"Ordre del dia :

1. Dispositius de seguretat
2. Reordenació serveis interiors
3. Retribucions
4. Pensions jubilació, vellesa, malaltia i defunció
5. Primes detenció

(Nota : aquest cop el document, molt matxucat, m'arriba sencer.

Es escrit a màquina, però a la banda de darrera, a mà, algú ha anotat :

"Planxar vestit : 95"?

Les notícies no van mai soles.

Després de ~~de l'Enciclopèdia~~ l'Enciclopèdia d'on he extret l'article referent a l'Església de la Relativitat Objectiva, em cau a les mans un diari de la Potència on, en una col.laboració titulada "La naturalesa actual de les nostres relacions foranes", signada pel professor John Xaberhson, la secta és al.ludida en aquests termes : "... incompetència (del Negociat d'Afers Estrangers) que es manifesta en la concessió de poders diplomàtics secrets a organitzacions mancades de tota experiència o tradició negociadora com l'Agrupació per a la Defensa de l'Ordre Establert o l'Església de la Relativitat Objectiva, de caràcter cívic, i netament reaccionari, la primera, i d'índole místico-espiritual la segona".

Fa la impressió que el professor Xaberhson no sospesa gaire els seus termes. Resta el fet, però, que el seu petit estudi estableix una vinculació de la secta amb uns organismes que es singularitzen per la complexitat de llurs intrigues i l'ambigüitat de llur actuació. Potser serà bo de tenir-ho present.

D E S C A N S

(Per ordre de l'autoritat delegada,
és permès de fumar a les persones
que disposen de la Dispensa Sanitària
corresponent al mes actual)

Els millors cordons els trobareu sempre a la Casa Bony, especialitzada en calçat per a persones distingides. Amb llicència oficial

Aprofiteu les nostres ~~rebaixes~~ rebaixes permanents i adquiriu avui mateix les nostres acreditades cafeteres Xup, de fabricació local. Amb llicència oficial.

Tindrem ocasió de participar avantatjosament en la nostra rifa trimestral si ens confieu la compra/venda del vostre pis. Cinquanta anys d'experiència immobiliària. Amb llicència oficial.

Sigueu oportú. Acabem de rebre els darrers models d'articles sanitaris de Hong Kong i ens agradaria que us n'aprofitéssiu. La Casa de les Parelles espera la vostra visita. Amb tolerància oficial.

Els nostres avis es van especialitzar en mobles i nosaltres seguim la tradició. En trobareu muntanyes a totes les sucursals de "Fusta, S. A." escampades arreu del país. Amb llicència oficial.

Ens sobren ~~mangues~~ mànigues i ens en desfem a qualsevol preu. Proveïdors del Cos de Jardiners Selectes dels jardins del Director. Casa Ram, reconeguda d'utilitat pública. Amb llicència oficial.

Liquidació ! Liquidació ! Liquidació ! La Cotillaire Berta llença la casa per la finestra a benefici de les seves clientes. Rebaixes

especials a les núvies que ens confiïn la "roba de la primera nit"
Obsequis, atencions, consultori, etc. Amb tolerància oficial.

La mitja perfecta només la trobareu a Can Cuix. Feu-nos una visita, sense compromís, i els nostres especialistes graduats us diran exactament quins colors corresponen al matís de la vostra pell. Gran varietat. Mitges cameres, genolleres, cuixeres. I, des d'ara, el model pipinera, especialment ponderat per "ells". Amb tolerància reservada oficial.

Per què tantes mestresses de sa casa comprèn sabó "Llor" ? Perquè ^{hem} un sabó per a rentar. Amb llicència oficial.

Milers de clients satisfets ens inunden amb cartes d'agraïment. No cal que hi afegiu la vostra. No ens importa que sigueu desagraït. Però no ho sigueu també amb la vostra família. Es mereix el millor i, per això, li comprareu un cotxe Samia, prestigiats per la seva elegància i per un rendiment incomparable. Samia és sinònim de reeiximent. Amb llicència oficial.

"La Monumental de l'Electrodomèstic" us ofereix uns preus sense competència i unes compres a llarg termini que des d'ara us solucionaran definitivament tots els problemes domèstics. Servei especial d'assessorament, sense recarrec, amb motiu de diades familiars, sants, natalicis, etc. Amb llicència oficial.

Excès de treball ? Molèsties femenines peribòdiques ? Preocupacions ? Exigències conjugals ? De solució només n'hi ha una : "Píndoles Cormac". Amb elles, quedareu bé a tot arreu. Amb tolerància reservada oficial.

Capítol XX

Sembla que encoratjat pel silenci que ha acollit la seva darrera provocació, el reverend Prick es llença a una catilinària en el curs de la qual desafia els membres de l'Església Regular a contradir la seva acusació de "behaviorisme aberrant" i d'"inversió dialèctica", dos conceptes que, de segur, agafem desprevinguts els seus rivals, totalment incapaços de demanar-li uns aclariments que permetrien de continuar el debat. Potser no volen passar per ignorants, i això els precipita a una posició encara més compromesa quan l'home demana una anàlisi comparativa de genitals.

Només un ajudant menor salvarà el moment delicat en recordar inesperadament que l'assumpte en discussió no es relaciona ni de prop ni de lluny amb les flaqueses ben reconegudes de la carn, sinó amb el status legal de la secta estrangera. Unicament aleshores, i si fos reconegut, es podria escatir la moralitat o la immoralitat dels seus principis.

- Perquè - diu - aquests principis no són previs a la legalitat, la qual entèn en virtut d'unes normes establertes pel codi jurídic i amb total indiferència de la moralitat de l'acció no definida en el seu articulat. La llei no considerarà la naturalesa intrínseca d'una doctrina abans d'haver-la reconeguda, tota vegada que no és possible de procedir a un ordenament d'allò que, segons aquesta llei, no té existència. La pregunta que hem de contestar, doncs, és aquesta: autoritza l'actual legislació l'establiment al país d'una secta religiosa separada de l'Església Regular?

- No! - crida el Braç Dret, que mentrestant ha tingut temps de recuperar-se de les martellades dialèctiques del reverend Prick -. El nostre corpus jurídic diu prou clar que "no hi haurà dualitat espiritual".

- Sàvia previsió - declara el reverend Prick amb un xic de sarcasme -, i totalment inútil. La dualitat espiritual, que no podem confondre amb ~~el desordre~~ ^{el desordre} espiritual, és el patrimoni exclusiu, i transitori, dels pobles primitius que entren en contacte amb la civilització. Té lloc en aquell moment que coexisteixen les creences dels colonitzats i dels colonitzadors. Ens trobem, potser en aquest cas?

Tothom té la impressió que el Braç Dret ha caigut en una trampa

i fins i tot l'Almoïner Magnífic se'l mira amb angúnia, sense confiar gaire en una rèplica oportuna. Ningú no hauria ni gosat d'imaginar-se la resposta que cau lenta, contundent :

- Opino que sí.

Un altre pandemonium obliga a una segona exhibició d'armes per part dels representants de les forces de la pau mentre el ministre de Benificis Espirituals fa sonar, exhaustivament, un xiulet agut que imposa una aparença d'ordre.

- L'acusació és greu - diu quan pot fer oir la seva veu -. Es pot interpretar en un sentit condemnatori de la nostra aliada, la Potència. I, alhora, com una crítica del pacte signat pel nostre govern.

- No és missió de l'Església Regular - contraataca el Braç Dret - judicar l'acció política del govern, i és per això que la jerarquia no s'ha solidaritzat mai amb les actituds protestatàries d'una minoria del clergat. Hi ha una esfera, però, en la qual se sent cridada a intervenir. Costums i modalitats de pensament estranys al nostre fer van desnaturalitzant l'herència rebuda pel país i incideixen, doncs, en l'aprofitament correcte del patrimoni espiritual que sustenta i nodreix la nostra fe. No és possible separar el contingut del continent. L'admissió d'una doctrina que, implícitament, rebutja de veure en l'existència una activitat expiatòria i la substitueix per l'exaltació d'un impuls orgiàstic significa, en pocs mots, fer taula rasa dels valors que avui ens permeten de definir-nos com a homes.

- L'il·lustre Braç Dret de l'Almoïner és mestre en l'art del sofisma - somriu el reverend Prick -. L'home no pot ésser definit en termes d'immobilitat, i la mateixa Església Regular ho reconeix en acceptar un patrimoni que es caracteritza, precisament, per la seva naturalesa evolutiva. Quan s'ha acceptat un progrés en el passat, res no justifica que ens hi oposem ara, en el present. També ell és un moment de la història destinat a convertir-se en pretèrit. No podem establir solucions de continuïtat. És el nostre destí que ens endinsem més i més en el fons in formulat de l'espiritualitat humana ...

- Informat ! - bramula el Braç Dret -. No va ésser prou explícit, el verb diví ?

- La tradició ha ocultat una part de la seva ensenyança i res no ens assegura que no hagi desnaturalitzat la que ens ha fet arribar. De boca en boca s'han perdut paraules i se n'han afegit d'altres que ens desorientaven. Allò que un dia fou explícit, ja no ho és. Cal cercar-ho, redescobrir-ho, interpretar-ho. Així procedeix l'Església de la Realitat Objectiva. Partim, necessàriament, ineludiblement - recalca - d'aquella ordre i de com fou sàviament entesa per uns pares comuns.

- La papallona és atreta per la flama i s'hi crema - intervé l'ajudant menor en un to desesperat -. Amb el permís dels meus il·lustres superiors, tornaré a recordar que ens trobem davant d'una qüestió legal i no teològica. De fet, és en aquest sentit que s'ha sol·licitat el parer, i una decisió, de les autoritats competents.

El ministre de Beneficis Espirituals s'escura la gargamella sense recordar que encara té el xiulet a la boca, de manera que el seu acte d'higiene privada es tradueix, gràcies a aquell òrgan d'atenció, en un altre gest defensiu-agressiu dels guàrdies que miren cellajunts els presents. De sobte, però, s'ha fet un gran silenci.

- En el nostre afany de fer justícia - comença l'home - hem permès d'exposar una sèrie de conceptes que poden orientar la nostra decisió. Tal com impliquen les paraules de l'ajudant menor, però, cal que no perdem de vista que, en definitiva, ~~són~~ les lleis vigents al país són les que han de determinar el nostre criteri. Interessa doncs de saber si han estat vulnerades i, en cas afirmatiu, fins a quin extrem amb quina mesura, si amb malícia o per desconeixement. Reverend Prick, de les nostres consuktes es desprén sense cap mena de dubte que heu entrat legalment al país, que la vostra Església té existència reconeguda a la Potència i que des de la vostra arribada col·laboreu, em diuen que eficaçment, amb les forces de la pau. Aquests tres punts de la vostra defensa, ja no són discutibles. No es pot demostrar en canvi d'una manera tan fefaent que no hàgiu fet mai proselitisme • que no hàgiu tingut la intenció de fer-ne, que no us mogui el desig d'ocupar posicions actualment monopolitzades per l'Església Regular o que cap dels vostres fidels no s'oposi a l'ordre establert.

- Excel·lència...

- Un moment, Reverend Prick - el commina el ministre de Beneficis Espirituals -. Permeteu-me d'acabar. La falta d'informacions incriminadores en tots tres aspectes us és favorable, però la justícia no se satisfà fàcilment amb aparences i exigeix proves positives. Afegiré que és el seu deure buscar-les. I això és el que farem ara a través de les vostres declaracions, reverend Prick. - Es concedeix una pausa i després, inclinat cap endavant, pregunta '- : Quants membres de la vostra secta us van acompanyar al nostre país ?

- Un.

- I quants sou, ara ?

- Vint-i-nou.

- Diria, doncs, que sí que hi ha hagut proselitisme...

- Faré observar a la vostra Excel·lència que cap d'aquests vint-i-set adherents no pertanyia a l'Església Regular.

El ministre es gira lleugerament cap a l'altra banda.

- Il.lustre Braç Dret, quants naturals del país no pertanyen a l'Església Regular d'acord amb els vostres arxius ?

- Cap. Hi pertany la població sencera.

- Potser caldria distingir entre els practicants i els indiferents inscrits de criatures per costum, per comoditat... - es defensa el reverend Prick.

- Es una distinció improcedent - rebutja el ministre -. Cal concloure que hi ha hagut proselitisme i fins i tot que ha estat ben actiu... Passem al segon punt. Quines posicions ocupa actualment l'Església de la Relativitat Objectiva que, abans de la vostra arribada, eren prerrogativa de l'Església Regular ?

- Ni uha.

El ministre es torna a girar.

- Il.lustre Braç Dret ? - interroga simplement.

- No - concedeix l'altre de mala gana -, fins ara no hem estat desplaçats de cap lloc.

- Perfecte. No hi ha hagut intent de suplantació o de substitució, per tant. I ara : ens podeu demostrar, reverend Prick, que cap dels vostres fidels no té activitats subversives?

- Sí. Es ben senzill : tots pertanyem al cos d'ordre públic. Una consulta a la comissaria us ho confirmarà, Excel.lència.

- Una darrera pregunta : s'ha lliurat la vostra església a algun acte religiós de caràcter públic ?

- No. Tots els nostres actes de culte han estat celebrats en la intimitat de l'antiga vaqueria, on hem establert la nostra capella.

El ministre assenteix amb el cap.

- La nostra legislació, on en efecte es ~~pensa~~ diu que no pot haver-hi dualitat espiritual, entèn que el nostre és un estat confessional, fill predilecte de l'Església Regular, a la qual competeix en exclusiva la direcció i aconsellament moral dels ciutadans. Tolera però la pràctica privada d'altres religions quan assegura que "no fiscalitzarà la intimitat de les consciències". En altres paraules, considera que no hi ha falta si no hi ha manifestació pública d'aquesta consciència que s'ha de realitzar en la intimitat. Però és legítim d'inferir que no podria haver-hi captació de nous adherents sense un acte públic, de predicació • d'instrucció. Públic - alça la mà per tal de donar més èmfasi a les seves paraules - en la mesura que surt d'aquella intimitat per manifestar-se davant d'una persona o d'un grup de persones que no pertanyen al món privat de la secta.

- Excel.lència - diu Cunt - se'm permet de fer una pregunta que pot

modificar d'una manera radical el plantejament del problema ?

- Ben cert - accedí amb amabilitat el ministre de Beneficis Espirituals.

- Es aquesta : cal considerar que l'exemple de la pròpia conducta pertany al món privat o al món públic ?

- Potser a tots dos...-mormola l'home, insegur, però Cunt en té prou.

- Aleshores, si aquestes adhesions s'haguessin aconseguit gràcies a l'exemple del nostre capteniment, no caldria decidir que no és imprescindible que hi hagi hagut proselitisme exprès ?

- Protesto ! - objecta el Braç Dret de l'Almoïner -. No hi ha dues menes de proselitisme. Sempre és actiu i intencionat.

- Exacte i diu la noia - Quan no hi ha intenció, no hi ha proselitisme.

- He dit també actiu - recorda el Braç Dret.

- La conducta es demostra en l'acte, sense el qual no existiria. Hi hem de renunciar i, per tant, a l'existència, atès que tot existent s'ha de captenir per força d'una manera o altra, per por d'influir els nostres semblants ? Ens pensàvem que l'Església Regular era una institució de persones vives !

- Calma, il·lustre Braç Dret - fa el ministre en adonar-se que l'home envermelleix d'ira -. L'argument té el seu pes. Es condició de l'ésser viu que es manifesti en actituds. Pertanyen a l'esfera privada de la persona encara que tinguin la seva incidència en la vida pública. La legislació entén el proselitisme com una forma de captació als propis criteris i doctrines per mitjà de l'instrucció raonada en totes o en una de les seves variants. Reverend Prick, esteu en situació de demostrar-nos que en l'adhesió dels vostres fidels no ha intervingut res més que la força de l'exemple del vostre capteniment ?

- Si , Excel·lència. Proposo que siguin interrogats.

- Vint-i-set interrogatoris ? - gairebe s'espanta el ministre -. Són massa. En seleccionarem cinc a l'atzar. Oficial ! - crida cap al tinent que mana l'escamot de guàrdies -. Procediu a detenir immediatament tots els fidels de l'Església de la Relativitat Objectiva. Que no es comuniquin entre ells i, demà, porteu-los a la sala. - S'aixeca -. S'ajorna la sessió.

L'Almoïner Magnífic i el seu Braç Dret es miren, cellajunts. Per què se'ls posen tantes pegues ?

lit, exactament insòlit, amb tants nois i noies, tots joves, adolescents gairebé, o sense quasi i tot, escampats per places i carrers, a-vingudes i passeigs, andrones i raxals, amb les bosses plenes penjades als costats, sobre les cames nues, sobre l'uniforme cendra, i les mans plenes de targetes amb l'estampa del Director dreçat contra un fons de velluts, de cortinatges, de tapissos, en una sala majestuosa que s'en-devina llarga, ampla, alta, una sala sumptuosa i de difícil identifica-ció mentre ell és ell mateix, tal com se'l coneix des de fa vint anys, quaranta anys, seixanta anys, des de sempre que se'l coneix i és el Di-rector, l'etern Director de mandíbules quadrades i d'ulls menuts en-fonsats en profunditats espessament ombrejades i més aviat misterioses quan mira fitant, i a totes bandes, vigilant, com ara, en aquesta fo-to que duu ~~un~~ darrera la firma d'un operador oficial i el mostra de cara, un si és no és encarcerat, amb l'uniforme solemne, de les grans diades, de les grans festes, dels esdeveniments remarcables, l'u-niforme únic i no compartit que l'alça per damunt dels altres i el dis-tingeix, el distingiria encara que no fos sol en la sala, en la foto retocada i acolorida que li dibuixa una cara de colors bruns, de mati-sos bruns, saludables, mentre les mans, que reposen en l'empunyadura de l'espasa, són més blanques, àdhuc estranyament pal·lides, potser per culpa dels colors de la faixa, de la doble faixa vertical, encreuada sobre el pit, i l'altra, lligada entorn de la cintura amb un nus esponjós a la banda dreta, on es recullen, s'ajunten, les tres cintes, blava, verda i groga, que el muden massa a parer dels compradors, d'alguns dels com-pradors que els jovincells, nois i noies, empenen amb la seguretat que ningú no passarà de llarg, que l'amor al Director es prou estès i robust perquè tots els transeünts s'apressin a ficar-se la mà a la but-xaca i a adquirir la imatge per unes escasses monedes, per unes modes-tes monedes que no es poden penjar en una paret, com hi penjaran la fo-to un cop siguin a casa, de seguida, abans no passin els inspectors silenciosos i multaires que també duen els inferns del gec plens de fo-tografies i les venen amb un petit recàrrec, probablement perquè no són les mateixes, sino un pèl més groses, satinades, i en les quals el Director seu darrera una taula amb les cames recollides sota les potes de la cadira i el braç dret avançat cap a uns papers que està a punt de firmar, uns papers gruixuts, de barba, farcits de línies escrites ben distingibles però illegibles de tan menudes que són, com totes les se-ves, com totes les de tots els escribes i de totes les màquines d'escriu-re del despatx del Director, dels múltiples despatxos i racons on dot-zehes de mecanògrafs mascles i femelles teclegien d'un cap de dia a l'al-tre per tal de donar l'abast a les ordres, als decrets, a les lleis, als

pactes, a les declaracions de tota mena d'aquest treballador infatigable que no envelleix i es conserva com aleshores que va donar la primera ordre, el primer decret, la primera llei, i dictà el primer pacte, la primera declaració, el primer document sobre el qual bastiria l'edifici d'avui amb una cautela, amb una discreció, amb una prudència que el retreu, l'amaga a les manifestacions de la multitud que no el veu ni el sent però viu amb l'orella atenta als servidors de rang preferent, perfectament audibles i visibles, modestament limitats sempre a parlar en nom d'ell, del forjador de l'imperi interior que ara ha decidit d'escampar de nou la seva imatge per si les velles, que pengen a les llars, a les fabriques, a les botigues, als despatxos, a les estacions de ferrocarril, als vestíbuls dels cines, s'havien descolorit • es desdibuixaven sota l'acció d'un temps que a ell no el toca, el respecta com a un elegit de cabells abundants i negres quan per atzar es treu el barret, el ros, la gorra d'uniforme, una de les múltiples gorres que duu continuament, sense preferències, per no ofendre ni cossos armats ni cofradies, per no ofendre cap de les organitzacions, ni que siguin juvenils com la que avui recorre la ciutat d'un extrem a l'altre, de nord a sud, d'est a oest, i, sense pregonar-la, exposa i imposa la seva mercaderia, la cartolina dignificada per la imatge, per la serenitat de la faç que no somriu ni plora, que no s'estremeix ni s'altera, ans resta impertorbable i segura d'ella mateixa, sense temor a la mort que passa de llarg ni a la vida que perdura i li va ofrenant satisfaccions, honors, plaers i distincions, poder i dignitat, tot allò que accepta en nom del poble sense que li calgui demanar-ho ni agrair-ho quan ho ha obtingut, car és seu, s'ho ha guanyat, es ven ben clar en l'expressió dels ulls petits i llòbrecs, però serens, que us miren, que ens miren, que no parpelleigen ni es fan preguntes inútils des de fa tants anys, des d'una eternitat d'anys que periòdicament han renovat la imatge sense deixar de repetir-la tot i el canvi de decoració, de sales, de cortinatges, d'uniformes, d'accessoris que accentuen la seva perennitat i el converteixen en germà dels fills, dels néts d'aquells que ara tenen la cara solcada d'arrugues i les articulacions rovellades, d'aquells que són morts o estan a punt de morir, a casa o a l'exili, i mai no han fet preguntes ni les faran mentre la imatge perduri, ~~perpetua~~ o potser ni després, si és que hi ha un després, un cadàver inimaginable en algun lloc d'aquell futur assetjat pel present, dominat dia darrera dia pel present, per la imatge i la realitat del Director que de tant en tant fa una altra entrada a les cases, als magatzems, a les sales dels consells d'administració, arreu on hi hagi una paret o un envà i un home o una dona disposi de xinxetes o de claus per clavar la cartolina i dei-

xar-la allí, a grat de mosques impertinents, a grat de la pols que es
 deposita a poc a poc sobre les faccions severes, sobre l'uniforme so-
 bri, sobre les condecoracions discretes, sobre les faixes virolades, i
 va apagant el retrat sense tocar l'original que treballa per tots no-
 saltres, que en la intimitat de les sales sumptuoses i inacabables vet-
 lla el repòs del poble i pensa amb tota la maquinària del cervell ben
 engegada, capaç i subtilment oliada perquè les rodes no fallin, perquè
 l'engranatge circuli i s'animi i prosperi amb impuls renovat, sempre al
 servei dels ciutadans que en sortir del temple • del cafè, del teatre o
 del bordell, del llit conjugal o del dormitori solitari compren un cop
 més la imatge destrament administrada per les mans joves que l'han re-
 collida de mans més senectes en locals on s'amunteguen banderes i pen-
 dons, trompetes i timbals, paquets sencers de fotos del Director que
 allarga els dits cap a l'empunyadura d'una arma noble, l'espasa, sense
 tocar-la ben bé, sense acabar ni de fregar-la en realitat, car no cal
 quan és el depositari de l'amor del seu poble, de la confiança de la
 joventut que el passeja per la urbs, dels espasmes voluptuosos de les
 velles que l'han conegut quan era jove i encara se l'enduen al llit
 d'amagat de la família, de l'espòs, dels fills, de les serventes que
 també tenen la imatge a llur habitació i es despullen cada nit al seu
 davant i s'adormen sota la seva vigilància paternal que no recrimina
 gestos impúdics ni masturbacions clitorials, que no recrimina res men-
 tre hi hagi voluntat i amor, el respecte degut a la jerarquia, el temor
 reverend del qual poua la juvenesa ~~perdurable~~ perdurable, la duració
 en el temps, la continuació il·limitada del seu govern benefactor i
 diàriament lloat des de les pàgines impreses que, freturoses de renovar-
 se sense caure en errors, repeteixen ara els mots escrits trenta •
 quaranta anys enrera per altres plomes, per altres màquines, i creuen
 sincerament que son inèdits, que escauen al moment actual, que comple-
 ten una imatge pública mai no acabada, cada cop més perfecta, més alie-
 na al bé i al mal, allunyada de les baixeses de l'existència, del trist
 fer i desfer dels mortals que acuden al bordell o al temple i s'escu-
 ren les butxaques per no perdre's la cartolina inexhaurible i el goig
 de sentir-la darrera, a l'esquena, quan seuen a taula i s'adonen que es
 fan vells i pensen en la mort sense temor, fortificats per l'exemple
 del patriarca, del Director ben rasurat, sense ni un pèl blanc, sense
 clivelles al coll, a les galtes, ben segur sobre els seus peus que re-
 posen en catifes voluminoses i atepides esteses per sota les potes de
 cadires i butaques i sofàs on potser s'asseu algun cop, rarament, en-
 tre fotografia i fotografia, entre firma i firma, entre reflexió i re-
 flexió, entre visita i visita, entre el temps i l'eternitat ben guanyada

Què faries, lector, si un matí, en tornar a casa teva després d'una llarga absència passada a pages et trobaves amb un document d'aquesta mena damunt la taula ?

Ben cert, el pis havia sofert un escorcoll mentre era fora i els llebrers no s'havien preocupat de tancar la porta; qualsevol hi podia haver entrat, doncs.

Un veí, un bromista, algú amb ganes de comprometre'm ? Massa senzill. Hi havia un detall escruixidor : el text revelava el mateix tipus de faltes mecanogràfiques que em són acostumades : accents caiguts o massa alçats, una confusió sovintejada entre dues lletres contigües, alguna doble coma com les que se'm solen escapar quan m'aturo a reflexionar en acabar una frase... Havia tornat al pis a la insabuda de mi mateix, potser en un atac de somnambulisme ? Em costava de creure; mai no m'he permès aquestes flaqueses. D'altra banda, l'escrit no tenia solta : ja feia tres anys que no es repartien fotografies del Director.

Però m'equivocava. L'endemà, avui, he sabut que diumenge passat, fa tres dies, doncs, es renovà aquesta tradició darrerament una mica oblidada. El text, per tant, és oportú i té el seu lloc en la meua obra.

Renuncio a escatir el misteri i, meves o d'un altre, accepto aquestes pàgines que, per escrúpol, respecto entotes les seves peculiaritats, començant per la d'haver estat escrit de dalt a baix de ^{papir} ~~pergam~~, sense ni deixar espai per a l'encapçalament. No hi ha dubte, però, que en l'ordre de l'obra constitueixen el

Capítol XXI

Capítol XXII

- A veure... 7 fa el comissari -. Potser ara, després del petit dejuni, coordinareu una mica més bé i... - S'interromp, amb l'orella atenta, i pregunta 1 : Què és, això ?

- Els meus budells - contesta Canyís, assegut al seu davant -. Serà difícil de parlar, amb aquest enrenou.

El comissari, magnànim, li allarga un paquet.

- Teniu; fumeu una cigarreta.

- No callaran; ho sé per experiència. Si abans podia esmorzar...

- Pel que sembla - el repta l'home - no us adoneu, o no us voleu adonar, de la vostra posició. No us trobeu en situació de posar condicions.

- Ho dic a benefici de l'interrogatori - explica el noi -. Però estic disposat a transigir. Podem parlar mentre esmorzo. Facilitaria molt les coses, això.

El comissari reflexiona un moment, sense deixar de mirar-lo amb una expressió penserosa i desconfiada.

- Si hi accedeixo, puc comptar amb la vostra promesa que parlareu clar ? Res de fletxes, res de...

- Però això no pot ser, comissari ! - exclama Canyís -. Tot va començar precisament amb una fletxa ! Si m'escolteu, veureu que és ben senzill...

L'home vacil·la, s'hi pensa un altre moment i, a la fi, pitja un timbre que, automàticament, com si hagués esperat darrera la porta, provoca l'aparició d'un guàrdia.

- Porteu un esmorzar - li demana.

- Xocolata - fa Canyís -. Una tassa de xocolata amb melindros.

El guàrdia es mira el comissari, el qual diu :

- Amb pa.

- Molt bé - es resigna el noi -. Que sigui torrat ! Sou mesquí, tanmateix... - es queixa -. Sentiu ?

Mentre el guàrdia surt, tots dos es queden escoltant els budells, que ara remuguen més fort.

- Estic segur que ho feu a posta - li etziba l'home -. No pareu de crear problemes i dificultats.

- Jo ? - s'estranya Canyís -. No oblideu, comissari, que l'ordre de deixar-me a pa i aigua, un perfecte eufemisme perquè en quedés sense sopar, la vau donar vós. Tot hauria pogut quedar aclarir ahir si no us haguéssiu entossudit, encara no sé per què, a rebutjar les meves explicacions sobre les fletxes.

- Molt bé, parlem d'aquestes fletxes, doncs. Però des del començament, sense deixar-vos res, eh ?

- Sí - fa de nou, i es comprimeix una mica el ventre, per l'interior del qual sembla que se li passegi una bombolla d'aire que explota de tant en tant -. Jo era a la vaqueria amb aquesta noia que us deia i, justament quan m'obria la porta de darrera...

- Estalvieu-vos detalls enutjosos - protesta el comissari.

- Enutjosos ? En absolut ! Hi estava acostumada i el pas no oferia cap dificultat. Ni l'altre tampoc, si he de ser sincer...

- Una paraula més i us quedeu sense esmorzar, Canyís.

- Molt bé. Seré concís : el telèfon va trucar, i ho va fer amb tanta insistència, que vaig despenjar-lo sense desembeinar... perdó ! Ho associó tan estretament, sabeu ? En una paraula, doncs : vaig agafar l'aparell... entenc el telèfon, ara... i una veu em va preguntar si era la capella de l'Església de la Relativitat Objectiva . En contestar-li que sí, potser una mica balbucejant, ~~ha~~ ho compreneu, em digné que si volia tenir notícies dels mandarins havia d'acudir immediatament a la placeta Raconera. I tot seguit va penjar, sense més explicacions.

El comissari pren una nota breu.

- I vós ?

- Hi vaig anar. Potser no tan immediatament com volia la veu, perquè al capdavant ja em faltava poc per enllestir. Penseu que ella no havia parat de remenar en tota l'estona...

- Se suposa, se suposa ! - fa el comissari amb un gest amoinat i sense atrevir-se a amenaçar-lo de nou amb la pèrdua de l'esmorzar. Canyís se n'aprofita :

- Estava al punt dolç, doncs, i no era pas qüestió de precipitar-se, sobretot quan em reclamava un parell de dits a...

El comissari tanca el punt sobre el bolígraf i, amb un esforç visible, diu /

- La placeta, Canyís. Ja som a la placeta...

- Com ? Ah, sí ! Hi vaig anar.

- Sol ?

- Naturalment . Ella s'havia de rentar i per no perdre més temps...

- I vau trobar els mandarins ? - l'interromp el comissari.

- No. Tampoc no ho havia dit, la veu, que els trobaria. Vaig trobar,

en canvi, una fletxa blanca. Ho vaig entendre immediatament.

- Què, vau entendre ?

Però ell no contesta de seguida. El guàrdia, que acaba d'entrar amb una ampla tassa plena de xocolata fumejant, escampa un tovalló de paper sobre la taula, hi deixa el recipient i dues llesques força gruixudes de pa torrat. Canyis, impacient, en parteix una, la suca, se la posa a la boca...

9 Ui !

S'ha escaldat la llengua i una mica de xocolata li regalima barbeta avall. El comissari, que no s'impressiona gens, insisteix :

- Què, vau entendre ?

- Que calia seguir-la - diu Canyís tot fitant la xocolata amb circumspècció. Torna a sucuar una crosta de pa, la deixa refredar fora la tassa -. I així, de fil en agulla, vaig arribar al bosquet prop del qual em vau ~~detenir~~ detenir. Però no us penseu que va ser fàcil, perquè de fletxes n'hi havia ben bé mitja dotzena.

- No en vaig veure cap, jo - objecta el comissari.

- Naturalment. La d'allí, si hi era, la devien esborrar - precisa el noi, i elava mossegada al pa

- Suposem-ho - accepta el comissari -. Suposem que tot era ple de fletxes i que faltava la darrera... si era la darrera. Què us permet de creure que això té alguna relació amb els mandarins ?

- La veu ho va dir prou clar. Després, no em negareu que deuen ser en un lloc o altre; no es poden pas haver volatilitzat !

El comissari arruga el front, entretanca els ulls.

- Em sembla força sospitosos que totes aquestes indicacions us menessin precisament a l'indret on, més o menys, devia desaparèixer el cotxe fúnebre que duia el proto-màrtir al Panteó Nacional...

- Per què ? Totes dues coses poden estar relacionades. Qui sap si el cop no el van fer ells ? No se n'ha sabut res més, d'aquesta desaparició ? - pregunta hipòcritament mentre va endrapant pa sucat amb xocolata.

L'home, però, eludeix la resposta; diu :

- Molt bé, Canyís; investigarem aquestes fletxes.

El noi riu, branda el cap.

- I vós creieu que encara hi són ? Si van aconseguir d'esborrar a l'avanzada la darrera, la que ens pensem que podia ser la darrera, més fàcilment hauran pogut esborrar les altres.

- Sempre quedaran senyals... I, si no en queden, pitjor per vós. Us podríem considerar còmplice en una conjura anti-governamental. I, si no, sempre queda en peu l'assumpte de la vostra deserció.

Canyís s'indigna tan sincerament com si acabés de declarar l'evangel i, mentalment, li és d'una gran simplicitat substituir el lilit de la vídua per tot un panorama de fletxes blanques dibuixades per una mà misteriosa i traïdora que després potsèr s'ha penedit de la seva delació.

- Magnífic, comissari ! - exclama -. Heus-ací que, en lloc de perdre temps amb tot de comunicacions que han de fer la seva via jerarquicament, em llenço sol a l'aventura, amb risc de la meua vida, perquè aquesta gent no tenen escrúpols... i quina és la paga ? La desconfiança, l'acusació calumniosa, el calabós ! - S'interromp breument per tal de xarrupar la xocolata que queda al cul de la tassa, i prossegueix - : La vostra francúnia us fa ésser desleial. Quan convindria que tots apleguéssim els nostres esforços per lluitar contra els enemics de la pàtria, què féu, vos ? Deixeu que les pistes es refredin, mineu la moral de les forces de l'ordre amb la vostra suspicàcia, condemneu la capacitat d'iniciativa dels vostres homes... Quin servei no féu a la reacció ! Com es fregarà les mans en veure que, per culpa d'unes miserables fletxes que han fet desaparèixer hàbilment, anul·leu l'únic individu que amenaça la seva organització ! Digueu - pregunta sever i atrevit -, esteu a sou d'ells ?

- Per aquestes paraules, Canyís, us podrireu al calabós ! - bramula el comissari. El noi, però, no es deixa impressionar.

- Veieu ? I no us sembla que d'altres també poden trobar sospitosos aquest interès de fer-me callar ? Sobretot quan ja s'han fet comentaris sobre una certa ambigüitat de la vostra actuació...

- Comentaris ? - salta l'home, i empal·lideix -. Qui els ha fet ?

- Hi ha un cert estat d'opinió... - improvisa Canyís.

- No pot ser - diu el comissari -. Vint-i-sis anys de servei, sense ni una falta, no es mereixen aquesta recompensa. Es injust.

- Que no ho sou vós, també ? Sense tenir-hi tanta obligació com ^{d'altres} ~~altres~~ he exposat la pell...

El comissari sospira, es torna a asseure.

- Ho sento, Canyís; potser teniu raó. Però l'assumpte ja s'ha escapat de les meves mans. Ahir, després de la nostra entrevista, vaig comunicar la vostra detenció, i els motius que m'havien aconsellat de fer-la, a la superioritat. I és ella qui m'ordena que la mantingui mentre s'investiga. Mireu... - i obre un calaix, del qual treu un paper tot ple de segells i de firmes -. Llegiu-ho.

El noi hi dona un cop d'ull, s'arronsa d'espatlles i l'hi torna.

- Us vau precipitar.

- Potser sí. La vostra incoherència... allò que em va semblar la vos-

tra incoherència - rectifica apressadament en veure que Canyís obre la boca per a protestar -, em va fer mala impressió.

El noi, que no s'atura en barres, reflexiona :

- Un ^{funcionari} ~~home~~ que ocupa la vostra posició hauria de ser més bon jutge d'homes -. Toca el paper que s'ha quedat sobre la taula -. Qui sap si amb aquesta ordre d'investigar que se us dóna no s'intenta de posar a prova la vostra capacitat de discerniment.

- Què voleu dir ?

- Si han corregut certs rumors sobre la vostra persona, cal creure que han arribat als superiors. Es natural, en aquest cas, que us vigilin. Us convé presentar-los una informació impecable. I jo sóc l'únic que us pot proporcionar elements suficients.

- Puc comptar-hi ? - demana el comissari -. A canvi d'una justa correspondència, naturalment. Ara per ara, ja ho heu vist, no us puc deixar en llibertat, però només de mi depèn que les condicions del vostre empresonament no siguin massa enutjoses. Hi ha la cel.la dels jerarques... allí estareu bé. També us puc autoritzar visites femenines.

- Si es queden a dormir...

- Farem els ulls grossos - somriu el comissari, tranquil.litzat. - I el menjar serà del restaurant, no cal dir-ho... D'acord ?

- D'acord - assenteix Canyís -. Fet i fet, potser sí que estem destinats a entendre'ns.

- No n'he dubtat mai. Es prou natural, entre persones honestes... oi ?

Què he de fer ?

D'una banda, sé perfectament que el capítol següent, en el qual jo, el negre, intervine per primera vegada en qualitat de protagonista, no pot ésser negligit sense que se'n senti seriosament la coherència de la narració; per un altre cantó, però, comprenc molt bé que la lectura d'aquestes pàgines pot resultar perillosa per a un cert nombre d'animes sensibles que a la més petita provocació se senten exaltades cap a estats de romanticisme la naturalesa nefanda dels quals no cal subratllar, atès que és sobradament coneguda.

Des d'aquesta posició incòmoda en què em col·loquen els esdeveniments, potsèr, a tot estirar, podria donar només un consell : que les persones esmentades, tan propenses a deixar-se dominar per una mena d'idealisme que després, en contacte amb la realitat, sempre paguen car, renunciïn a la lectura personal del capítol i la confiïn a qualche amic o parent llunyà del qual se sentin sentimentalment separats per la duresa del seu caràcter, amb l'encàrrec que els el conti en línies generals i tan freditament com pugui. Si procedeixen així, s'evitaran danys incalculables i, alhora, seguiran el fil d'una narració que, per tot el que em penso, els reserva encara tot de sorpreses.

Capítol XXIII

El meu encontre amb la desconeguda té lloc a dos quarts de sis i minuts, quan entro al parc on la veig asseguda sobre els rajols del menut llac central, ple de nenúfars immòbils per entre els quals, tan aviat visibles com ocults, naveguen els peixos de color que, en solcar la superfície, aplegats o en solitari, desprenen un llampegueig càlid i instantani de llum daurada, vermella, blava...

Amb tot el tors repenjat enrera i una mà que descansa en la vorada de maons col·locats verticalment, la noia submergeix l'altra mà en l'aigua i hi xipolleja amb un gest lent i voluptuós que provoca tot d'onades breus en el líquid gairebé opac, espès. Sota el vestit, els pits li tibent, i les faldilles, molt curtes, se li han enfilat fins al capdamunt de les cuixes brunes i dolces, ara unides.

Una mica d'aire ha allunyat ja els infants i les mainaderes i, en travessar la placeta de l'estany, tan recollida, el jardí és solitari, com abandonat a l'impuls rítmic del brancatge que projecta ombres llargues, de crepuscle, sobre el terra de sorra on resten senyals de petjades i de hòcs i, en un racó, una pala menuda, de mànec verd.

M'hi atanso, colpit per la bellesa de l'òval de la cara, pel perfil d'una dolcesa sorprenent sota els cabells lliures que el ventijol li esbulla, per l'expressió dels trets manyacs i dels llavis infañtilment entreoberts que sembla que somriguin a tot d'imatges interiors, tan subjugadores com ella.

En adonar-se que m'aturo al seu davant, alça els ulls on s'apregonen tot de llums líquides i parpelleja una sola vegada, sense sorpresa, acollidorament.

- Hola - dic.
- Hola - em somriu ella.
- Vols agafar un peix, potser ? - li pregunto.
- Són massa bells, no et sembla ?

M'assec sobre el sortint de rajols que es disposen com una estrella irregular, i li contemplo les cuixes, els braços, la cara que conserva el somris dels llavis plens i dels ulls on cremen somnis. Ella treu la mà de l'aigua.

- Se n'ha anat tothom... - diu amb una llambregada al seu entorn.
- No se n'ha anat ningú - la contradic -; hi ets tu. Si ets real... -
afegeixo prudentment.

Ella riu i allarga la mà humida, que prem la meva, mentre recull el cos endavant i repenja l'altre colze sobre els genolls alçats. Les cuixes, que se li obren, formen un llarg túnel de claror del fons del qual avança un triangle d'ombra.

- Ho sóc - fa.

- Sí - reconec amb un nus a la gargamella, torbat per aquell contacte que acaba d'atansar-nos -. Fins ara - prossegueixo sense saber ben bé el que em dic -, només els somnis eren tan bells...

- Desconegut...-comença ella, i s'interromp abans de continuar - : No confonguis la bellesa amb el teu desig.

- El meu desig ? - gairebé m'estranyo.

- Sí - afirma ella -. Oi que em desitges ?

Fito la ferida carnosa i lleugerament protuberant que ratlla la fosca del pubis, sobre el qual s'arregussen les faldilles quan un gest de les cuixes les força encara a enfilar-se, i els meus ulls acaricien la pelussa que brilla, com satinada, en el voraviu rosat dels llavis que amaguen la dolcesa de la vulva. Tot seguit, però, torno a desplaçar la mirada cap al rostre que espia el meu silenci.

- No -dic -. O potser sí - rectifico -. Tens les cuixes daurades i compactes i un sexe que el meu sexe cobeja. Però no és això. Jo...

- Tu ? - pregunta ella, i l'expressió se li enserioseix.

- No ho sé.

Li premo la mà que prem la meva, hi entrellajo els dits i la vaig atansant a la cara per a reposar-hi la galta. Ella segueix el moviment amb docilitat, confiada, mentre va tancant les cuixes fins que només queda exposada l'ombra pública. Les sinies li vessen per l'escot de la brusa, sòlides i alhora alades, tan brunes com la cara, i jo tanco un moment els ulls per concentrar-me en el contacte de la mà que es mou i, sota la meva, puja cap a les parpelles, cap al front.

- Hi seràs, encara, quan torni a obrir els ulls ? - pregunto.

- Sí - xiuxiueja ella -. H, puc ser ~~sempre~~ sempre - afegeix.

La veu sembla trasmutada i, quan m'atreveixo a mirar-la altre cop, els ulls que s'inclinen al meu damunt tenen uns resplendor humida, xopa de llàgrimes que no arriben a escapar-se-li de les conques.

- Plores ? - faig, estalait.

Ella mou el cap.

- Ets el primer home que em mira sense que em vulgui penetrar.

- Et vull penetrar - la desmenteixo -. Però jo... - i callo de nou.

- Tu ? - repeteix ella, com un moment abans.
- No t'ho puc dir... no t'ho vull dir. Tot just ens acabem de conèixer. Potser mentiria.

El cos es mou sobre els rajols, s'inclina més, i la cara frega la meva amb els llavis molt a prop dels llavis, però sense arribar a besar-me.

- Vols que ho digui jo ? - mormola.

- Ho saps, potser ?

- De vegades - replica no tan enigmàticament com sembla - hi ha dues persones que es queden com sobtadament enlluernades.

Els dits, que no han deixat mai d'empresonar-me, m'arrosseguen cap a la seva sina, on em fa obrir la mà sota el pit que em pesa al dors mentre el palmell recull una palpitació sorda, profunda. I aleshores sento que tot el cos li vibra amb una mena d'espasme quiet i seguit que a l'acte es va fent intens i frenètic. La boca balbucejia :

- Desconegut...

- Un orgasme ? - pregunto jo.

Ella assenteix amb el cap, i afegeix :

- Estic enlluernada.

- T'estimo - faig, i la llengua se'm lliga en adonar-me que al capdavant ho he dit. Molt endins de mi hi ha alguna cosa que em fa mal, que sembla a punt de destruir-me, com sempre que toquem fons -. T'estimo, t'estimo, t'estimo... desconeguda.

- Cunt - diu ella.

Una immobilitat perfecta precedeix el moviment lentíssim amb què redreço el cap per tal de mirar-la, de clavar els meus ulls en els seus que em miren amb una mena de claror que tremola.

- Cunt ? - faig.

Però continua essent desesperadament bella, dolça, manyaga i pura, deliciosament clara quan m'ho confirma.

- Cunt... - repeteixo -. La de l'Església de la Relativitat Objectiva ?

- Sí - diu -. Em coneixies, potser ?

- No. Escric un llibre on es parla de tu.

- Sense coneixer-me ? - s'admira.

- Bé... jo sóc el negre -. I, quan m'esguarda incomprendiva, explico i vull dir que l'escric per compte d'un altre que el firmarà.

- Ah, te'l dicta !

- No. Ell em proporciona els materials, ha disposat si fa no fa l'estructura de l'obra, però de fet sóc jo qui l'ordena i l'escric. De l'home que fa aquesta mena de feina, se'n diu un negre.

- I què dius, de mi ?

- Gairebé només parlem del teu sexe. T'han penetrat molts homes, Cunt.

- Si - reconeix -. I tu deus haver penetrat moltes dones, també.

- Potser sí - faig amb un deix amarg.

Ella em contempla, vacil·lant, i després em pregunta :

- Com te dius ?

- Fredi. Per què ho preguntes precisament ara ?

- Et vull recordar amb un nom - diu simplement, i s'aixeca.

Les faldilles li rellisquen avall, cobreixen un pam de cuixa, i, un instant, contemplo la pell immaculada, els genolls breus i arrodonits, mentre ella em passa la mà pel cap amb un gest lent i nostàlgic abans d'allunyar-se amb tanta brusqueria com si defugís un enemic, o una amenaça.

- Cunt ! - crido, i salto darrera seu.

S'atura, potser perquè sent que la veu em plora, i es va girant amb les mans caigudes al llarg dels flancs, sense que cap d'elles es mogui quan veu que avanço les meves.

- No vull que em recordis - li dic -. No es pot recordar el present.

Ella, en silenci, alça les mans, es desordena els botons de la brusa, se la treu, i els pits, lliures, es gronxen amb una oscil·lació feixuga i compacta que, a poc a poc, es va recollint sota els mugrons. Tot seguit es lleva les faldilles, deixa caure totes dues peces a terra i es dreça al meu davant totalment nua, amb el cos perfectament equilibrat sobre les cames llargues que, cuixes amunt, troben el seu centre de gravetat en la taca entondridora del pubis que s'infla amb una dolcesa, com si alenès.

- Sóc una mena de prostituta sagrada, Fredi - em diu -. Mira'm...

- T'estimo - li contesto.

- Sóc dels fidels - em recorda ella.

- No et vull posseir, Cunt. No em cal posseir-te...

- Però em desitges.

- Si - faig, i, com ella, em vaig traient la roba, sota la qual palpitava la meua virilitat adolorida. Tots dos observem com creix encara i, al cap d'uns segons, el broll que salta a l'unison amb el seu propi espasme.

Fins després no avança la mà cap a la meua, i aleshores reposen abraçats, tots dos ~~amb els~~ anhelants i líquids, amb els llavis encara tremolosos i els ulls closos sota l'oreig que ens despenja i acaricia la nostra carn innocent.

- T'estimo, Fredi - xiuxiueja amb una veu lassa però intensa -. I sem-

pre serà així.

Ens besem amb una esperança desesperada que encara ens uneix més,
torhem a mirar-nos.

- Sempre,- dic i, amb els llavis, li frego les parpelles.

Nota de l'autor, d'amagat del negre (el qual, si de cas, ja la llegirà en publicar-se el llibre) :

Sembla mentida la capacitat d'auto-engany que tenim. Digui el que digui, no hi pot haver hagut cap mena d'innocència en l'acte que reporta, la veracitat del qual, d'altra banda, em sembla dubtosa. I si per atzar fos cert tot el que explica, hauríem de concloure que ens trobem, simplement, davant la complicitat de dos éssers units per una perversió. Repeteixo, però, que no ho crec. Al negre sempre li ha agradat de fabular. Deu haver procedit, doncs, a aquella mena d'operació que ell en diu "reconstruir la realitat", tan pròpia de naturaleses somniadores, insegures d'elles mateixes. M'inclinaria a creure que tot plegat es va reduir a una masturbació mútua, l'únic acte sexual, diguem compartit, a què es podien lliurar en un jardí públic on, amb vent o sense vent (com no es desencadehi un huracà), sempre hi ha passejants, criatures i mainaderes. Que ell no les veiés vol dir, únicament, que la seva dèria li posava una bena als ulls.

Definitivament, aquest noi va per mal camí.

Clima

El ciutadà U fa prop de vint anys que, cada matí, compra el diari al mateix quiosc; es pot dir que ja l'hi reserven, per bé que ell no ho ha demanat mai. De fet, tota la seva relació amb el quiosquer es limita a una salutació distreta, sempre la mateixa. El ciutadà U és poc garlaire, té un caràcter una mica adust, introvertit, que els companys del taller ja han après a respectar; saben que en el fons d'aquell silenci retret hi ha més timidesa que res.

Avui, com de costum, ha adquirit "L'Opinió Pública", diari independent del govern, com s'ha definit algun cop, en el qual, de lluny en lluny, es publiquen articles que es poden llegir entre ratlles, o sia que, en un sol text, n'hi ha dos. Això, al ciutadà U li agrada.

L'obre camí del tramvia, a vint minuts de distància, que el durà al barri de l'altre extrem de ciutat on treballa. Entre la gent que en aquesta hora s'adrecen a la feina, se li ha posat pràcticament al costat un individu vestit també amb granota d'operari, que deu ser més pobre que ell, tota vegada que, en la mesura que li ho permet la marxa, no para d'esforçar-se a llegir per damunt la seva espatlla. El ciutadà U no en fa gaire cas; aquesta mena de lectors abunden.

Ressegueix de pressa la segona plana, on hi ha unes quantes fotografies de sinistres que, inevitablement, han tingut lloc a l'estranger. Tampoc no es preocupa gaire de la ^{Zoriera} ~~segona~~, ocupada per l'editorial, dos anuncis d'electrodomèstics i l'article d'un corresponsal que el periòdic té a la Potència. A la quarta, en canvi, s'entreté amb tot de notícies dels mons laboral i judicial que li permeten, més que d'altres, de seguir la polsació del país. Es clar que també cal llegir una mica entre línies gràcies a la ditzosa moda, d'una duració sorprenent, de l'eufemisme pudibund i del circumloqui elaborat. No hi fa res: l'entrenament diari el manté en forma. Mentalment, va traduint: cinc vagues, dues universitats tancades, mitja dotzena de manifestacions llampec, un acte de sabotatge. Déu n'hi do.

Ho llegeix sense perdre's ni una paraula, ni un nom, quan n'hi ha, i el seu desconegut acompanyant deu fer el mateix, car cada cop allarga més el coll i amfins i tot deixa escapar un renoreig de boca, o de gargamella, és difícil de dir si d'aprovació o de desaprovació.

Més informacions locals ocupen la pàgina cinquena, on no falta un acudit gràfic d'un to entre social i polític tan forçosament subtil que al ciutadà U ~~encara~~ li costa una bona estona d'interpretar-lo i, així i tot, després, encara no està ben segur d'haver encertat. El rumia, doncs, mentre ell i el seu lector esperen un canvi de llum a la cantonada.

Seguidament, ja a l'altra banda de carrer, s'ocupa del comunicat meteorològic, molt detallat però poc exacte, tota vegada que anuncia pluges intermitents quan el cel és tan blau que mareja. Sota, hi ha un anunci de rebaixes del qual pren nota mentalment; potser interessarà la seva muller.

La plana sisena és la de les col.laboracions i avui és ocupada per un únic article, de lletra força espessa, encapçalat per un títol llarg que diu "Notes preliminars a l'estudi de la contribució del Director a la pau de les nacions". Al capdavall, entre parèntesi, una nota prometedora assegura que continuarà. El ciutadà U gira ràpidament full, ara cap a la secció estrangera.

Es en aquell moment que el seu desconegut acompanyant escurça el coll i allarga la mà per tal de subjectar-li el braç.

- No el llegiu ? - li pregunta.

El ciutadà U, que no l'acaba d'entendre, fita els dits que el garfeixen, alça els ulls.

- Com ? - fa.

- L'article.

- Quin article ?

- Us heu passat per alt l'article sobre el Director - explica el desconegut.

- Ah ! I bè ?

- Heu fet mal fet. Es podria interpretar com un gest de menyspreu.

- Qui ? - pregunta adustament el ciutadà U.

- Jo mateix.

- Es el meu diari - fa el ciutadà U -. Puc llegir el que vulgui, oi ?

- Ben cert. Sempre, és clar, que observeu el degut respecte a la nostra primera autoritat.

~~No en faré amb crisi tremenda!~~
- ~~protesta~~ protesta el ciutadà U -. Si vós teniu ganes de llegir-lo, compreu-vos un exemplar, i llestos.

- No és això; conec perfectament l'article. Es la vostra actitud...

- Esteu ple de carallades ! - exclama el ciutadà U, i intenta de seguir el seu camí. Els dits, però, s'afermen sobre el seu braç i el desconegut diu :

- No tan de pressa. Al comissari li agradarà d'aclarir el per què

del vostre procedir anòmal.

El ciutadà U, potser precisament per què és més Bèrbera d'indignitat, té una reacció soberga, irònica :

- Ah, si ? I com ho sabeu?

- Sóc policia - diu l'altre, i li mostra la placa.

El ciutadà U ni es digna mirar-se-la.

- Ja es veu - declara -. Vestit i tot d'òbrer, se us veu. Us cau com una disfressa.

- A la comissaria ho discutirem. Acompanyeu-me.

El ciutadà U no es mou.

- No pas així - diu -. - M'heu d'emmanillar - i allarga les mans -. A un criminal tan ferotge com jo, cal emmanillar-lo. No us ho havien dit, els vostres superiors ?

- Us esteu buscant disgustos... - el mig amenaça el policia.

- No, no; me'ls heu buscat vós - replica el ciutadà U amb una serenitat astoradora, com si s'hagués passat la vida preparant-se per a aquest moment -. Es la vostra feina, oi ? - I exigeix de nou - : Manilles !

El policia el complau.

Capítol XXIV

Quatre dels cinc testimonis escollits arbitràriament, dues dones i tres homes, esperen en una petita sala, incomunicats darrera un forrellat que, des de la banda de fora, no perden de vista els dos guàrdies de servei. L'altre, el cinquè, es troba davant del ministre de Beneficis Espirituals que mena l'interrogatori en presència del "reverend Prick", assistit per Cunt, i de l'Almoïner Magnífic, assistit pel seu Braç Dret. El públic, que no ha estat admès a la sessió, s'haurà de conformar amb les explicacions que, després, s'avinguin a fer els tres agents de servei i els quatre escriptors jurats ara asseguts darrera les respectives màquines.

L'acte s'inicia simplement, amb una pregunta del ministre de Beneficis Espirituals que invita el testimoni a declinar el seu nom i la seva condició. L'home, un xicot obligadament de trenta-tres anys contesta :

- Em dic Beril Calan i sóc former mestre llevador.
- Former ? -fa el ministre, cellajunt.
- Perdoïeu. He viscut cinc o sis anys a la Potència i de vegades se m'escapa alguna paraula...
- Que no es repeteixi - l'amonesta el ministre -. D'altra banda, què cal entendre per mestre llevador ?
- Que m'ocupo d'afers de fertilitat. Examen de terres, homes, animals..
- Formeu part de l'Església de la Relativitat Objectiva ?
- Tècnicament, sí.
- Com hi vau entrar en contacte ?
- A través de Cunt, un dia que era davant del "anc Nacional amb el reverend Prick. Em va adreçar la paraula.
- Per exposar-vos les seves doctrines, potser ?
- No; mai ningú no m'ha exposat les doctrines de l'Església de la Relativitat Objectiva. No sé què em va dir; no ho vaig entendre bé. Em vaig avenir a quedar-me al seu costat, amb els altres, per uns motius totalment profans. Es a dir, potser no ho són tant, però aleshores encara ignorava que havia ensopegat amb una secta fàllico-vulvar,
- Quan ho vau esbrinar ?
- Aquell mateix dia, a la comissaria, quan ens van tancar en una cel.la.

Gairebé immediatament vaig poder assolir els meus objectius.

- Els vostres objectius ?

- Ben cert. Em vaig quedar per ella. De seguida vaig veure que tenia la mena de natges que corresponien a la forma i al volum púbic que sempre m'ha interessat. I afegiré que no vaig pas equivocar-me. Hi ha un angle d'incidència entre...

El ministre de Beneficis Espirituals l'interromp :

- No importen els detalls tècnics. En canvi voldríem saber si en algun moment, aleshores o més endavant, per part del reverend Prick o de Cunt i, en el cas d'ella, durant el comerç sexual, abans o després, no hi ha hagut un intent d'adoctrinament.

- No, mai. Tots dos deixen que la naturalesa s'expressi amb llibertat.

- Tinc entès, però, que en algunes ocasions s'han pronunciat conferències, discursos o parlaments que versaven sobre el caràcter específic de les creences de l'Església de la Relativitat Objectiva. Ens ho podeu aclarir ?

- Sí, el reverend Prick té una certa propensió a l'oratòria i, de vegades, ha pronunciat petits sermons de caire religiós.

- Amb el propòsit de captar voluntats, de fer proselitisme ?

- No ho crec. El proselitisme, per norma general, s'exerceix entre aquells que encara no formen part del grup; es tracta precisament d'atreure'ls-hi. Tots els desfogaments del reverend Prick han tingut sempre lloc entre persones que ja pertanyien a la secta. També puc afegir que mai no han estat prou coherents per informar degudament sobre el conjunt de regles doctrinals que regeixen l'Església.

El ministre de Beneficis Espirituals assenteix amb una caparrada breu i diu :

- Us podeu retirar.

El segon testimoni és un altre home. Declara que el seu nom és Loren Gal i que abans d'ingressar a la secta tenia l'ofici de barber especialitzat en adolescents de tots dos sexes.

- Voleu dir ? - li pregunta el ministre - que actualment heu deixat la professió ?

- Era incompatible amb la meua activitat d'agent policíac.

- Bé... Ens podeu explicar les circumstàncies que us van posar en contacte amb l'Església de la Relativitat Objectiva ?

- De vegades, -va començar l'home - faig serveis a domicili... vull dir que els feia. Aquell matí em va cridar una clienta que tenia un problema capilar, de crecudada excessiva, a l'àrea glútea. Si tenim present la seva edat, setze anys escassos...

- Siguen més concís, - l'amonesta el ministre.

- Sí... Vaig haver de passar, doncs, per davant del Banc Nacional i em va cridar l'atenció que s'hi haguessin reunit tantes persones, potser dues dotzenes. No era normal, sobretot en aquell indret. Vaig pensar que potser algú havia pres mal, o s'havia desmaiàt, i, encuriòsit, vaig atansar-m'hi. I aleshores tot va anar molt de pressa; encara no havia tingut temps de preguntar res quan acudí la policia i se'ns emportà a la comissaria.

- O sia que fins en aquell moment ningú no us havia adreçat la paraula?

- Exacte. I així ho vaig declarar, però això no em va estalviar que m'empresonessin. De primer, em vaig amoinar molt, a la m'va família mai no hi ha hagut cap detingut, som gent d'ordre; després, però, l'interès professional va passar per davant de tot.

- Quin interès professional ?

- Bé... el cas és que es va procedir a certs rituals que em van permetre d'observar de prop les peculiaritats piloses dels reunits. Recordo per exemple una noia el berrissol exil·lar de la qual tenia / una qualitat de textura...

- Molt interessant - comenta el ministre -, però ara no podem ^{entendre-vos} ~~entendre~~ en detalls. Ara que sabem com vau entrar ~~ambmcommmbm~~ en contacte amb la secta, voldríem que ens diguéssiu en quin instant vau decidir d'afiliar-vos-hi.

- No ho vaig decidit, ni ho he decidit encara.

- No pertanyeu a la secta, doncs ? - s'estranya el ministre.

- Sí, sí, això sí ! Vull dir que mai no m'ha calgut decidir res. No m'han demanat juraments ni una inscripció formal. L'atzar m'hi ajuntà i, com que res del que vaig veure no em repugnava, vaig continuar amb ells quan ens van deixar en llibertat. Em sento acceptat i l'ambient que es respira és agradable, sense inhibicions. Cada dia em converço més que hi va haver alguna cosa de providencial en el fet que passés per davant del Banc en aquella hora.

- Us podeu retirar - diu el ministre de Beneficis Espirituals, però el Reverend Prick intervé immediatament :

- Em permeteu una pregunta, Excel·lència ?

- Que sigui breu.

- Si - i s'adreça al testimoni - : Quants anys teniu Loren Gal ?

- Trenta-tres - contesta l'home -. Amb mi no us heu d'amoinar, Reverend. Sempre he estat molt respectuós amb les regles del joc i, si n'hagués tingut més, o menys, m'hauria separat a l'acte de l'Església.

- Gràcies, Gal - diu el reverend, tranquil·litzat.

Lena Duna, el tercer testimoni, manifesta que es brodadora de professió i, a les preguntes del ministre de Beneficis Espirituals, contesta que per a ella la secta ha significat el final d'una llarga recerca que durava des de la seva adolescència.

- Potser va ser la tècnica de grup, no ho sé; només puc dir que, per primer cop, em vaig sentir relaxada. Fins aleshores, malgrat els meus esforços, o potser precisament per culpa d'aquests esforços, sempre hi havia hagut com una mena de tensió interior que em metreia més i més a mesura que l'acte durava; suposo que la culpa la tenia la meua mare, una dona...

- No ens desviem - li demana el ministre -. No investiguem la vostra personalitat, sinó la de l'Església de la Relativitat Objectiva o, més ben dit, la possibilitat que la seva actuació s'aparti o s'hagi apartat d'unes normes legals. Per això em cal preguntar-vos de quins mitjans es va valdre la secta per captar la vostra adhesió.

- Es el que deia - fa la testimoni -. Tot de sobte vaig adonar-me que ara anava de veres, que ho aconseguiria, i potser fins i tot abans que ell...

- No, no - protesta el ministre -. El vostre orgasme...

- Van ser dos - aclareix ella -, i molt seguits. Ni la Marsi, que sempre m'ho fregava per la cara, no hauria estat tan ràpida. Perquè encara cuejava el primer quan vaig sentir...

El ministre toca el xiulet enèrgicament i s'inclina endavant.

- Contesteu simplement les preguntes, sense elaborar-les. No tingueu por de mostrar-vos laconica. Si ens convenen més aclariments, ja us els demanarem.

- Sí, senyor. Es que una servidora només en pot dir bé, sobretot quan després s'ha anat repèntint diàriament. Abans que sempre em sentia cansada...

- Us podeu retirar - vocifera el ministre -. Que passi el següent !

Es un sastre anomenat Bin Sora, un individu que, en contrast a la testimoni precedent, resulta d'allò més articulat i concret en les seves respostes.

- Pertanyeu a la secta coneguda com l'Església de la Relativitat Objectiva ?

- Sí.

- Com hi vau entrar en contacte?

- Vaig parlar amb l'auxiliar del reverend ~~Gumm~~ Prick.

- Us exposà la seva doctrina ?

- No.
- Què us va dir ?
- Que el reverend volia tenir una conversa amb mi.
- La vau tenir ?
- No.
- Per què ?
- Probablement perquè la policia ens va detenir.
- I després ?
- Tampoc.
- Com expliqueu la vostra decisió de quedar-vos prop del Reverend Prick i de la seva auxiliar ?
- Ho acabo de dir. Ell volia conversar amb mi.
- Es un motiu suficient ?
- Sóc una persona educada.
- Si ningú no us va exposar la doctrina de la secta, quin motiu us va empenyer a continuar amb l'Església de la Relativitat Objectiva ?
- La curiositat.
- Provocada per ?...
- Pel capteniment dels fidels.
- Què us va impressionar més ?
- La sinceritat.
- Res més ?
- Sí. Que no semblessin àvids de fer proselitisme.

El Braç Dret de l'Almoiner salta :

- Protesto ! El testimoni treu conclusions.
- En ~~afecta~~ efecte - reconeix el ministre -. Ara que el mal ja està fet, però, potser li podríem demanar en què es basa. Al capdavall - afegeix de cara al testimoni - us van atreure a un grupet de persones reunides amb una finalitat...
- Si, però no sabem quina; mai no van tenir ocasió de manifestar-la.
- I no podeu suposar-la ?
- Em pensava que aquí només es volien fets, no suposicions...
- Us podeu retirar - diu el ministre amb els llavis botits.

El darrer testimoni, una xicota alta i robusta anomenada Pina Pul, cambrera d'ofici, sorprén una mica el ministre en declarar que fou introduïda a l'Església de la Relativitat Objectiva pel seu seductor, en Canyís. Es, per tant, l'única dels cridats que no forma part del grup original.

- En parlar de seducció - li demana el ministre de Beneficis Espirituals - voleu dir que us seduí perquè entréssiu a la secta ?

- Oh, no no ! - somriu ella maliciosament -. De primer, les úniques entrades de què es parlava, les feia ell.

- Us seduí amb enganys ?

- Amb enganys ? - s'estranya ella de la pregunta -. Tinc trenta-tres anys i des dels divuit que ben poques vegades dormo sola.

- Per què us serviu d'aquesta expressió, doncs ? No es impròpia ?

- Potser sí - s'arronsa ella d'espatlles -. Però a mi m'agrada. En record de la primera vegada. Vaig trobar bonic què em seduïssin, sap ?

- Us va explicar les doctrines de la secta ?

- No. Jo sempre he tingut un tarannà força religiós, però les doctrines no em diuen res; ell se'n devia adonar.

- Com us va convèncer, doncs ?

- No era difícil, un cop vaig saber que feien vida en comú. Sóc força sociable i, encara que no m'estigui bé de dir-ho, una mica exigent. En Canyís no es cap nyicris, ho reconec, però jo tinc nits molt engrescades.

- Va ser doncs l'esperança de multiplicar les vostres cohabitacions que us induí a ingressar a la secta ?

- Com diu ?

- No importa - fa el ministre -. Vull dir si no hi va haver cap motivació de caràcter espiritual...

- Ah, si ! Precisament va ser això.

El ministre es queda amb la boca oberta, però la noia ja s'explica:

- En aquest aspecte en Canyís i joensem exactament igual. I l'Església de la Relativitat Objectiva també, prou que ho he vist. Fet i fet, com diu ell, perquè jo tota sola no ho hauria trobat - reconeix humilment -, l'èxtasi sempre ho és, d'espiritual. I jo, amb tants èxtasis...

- Bé, bé - la talla el ministre - em penso que ja ho entenc. I el reverend Prick...

- Oh, és un sant home ! Llàstima què es consideri un pecador indigne... Perquè digui el que digui, és això, pur desig de sacrifici. Un sant !

- Us podeu retirar - diu el ministre.

- Excel·lència... - comença el Braç Dret de l'Almoïner un cop ha desaparegut el darrer testimoni, però el ministre de Beneficis Espirituals no el deixa continuar.

- No penso fer cap comentari, ni ara ni més endavant. El ministeri prendrà una decisió i us farà arribar el seu veridicte, el qual no podrà ésser recusat i, de moment, serà definitiu. Però, ho repeteixo, DE COMENTARI NO EN FARE CAP !

L'autor és més ingenu que no em creia si es pensava que no veuria la seva nota fins que el llibre fos publicat. De fet, però, gairebé estic segur que no volia pas amagar-me-la. Tot plegat forma part d'uns procediments seus, molt personals i tan ambiguos com la seva obra. I, en el fons, tan equivocats com les consideracions que li mereix el meu encounter amb Cunt, consideracions en les quals, pel cap baix, demostra una ignorància que no li suposava. Tots sabem que en un noranta per cent, el sexe és una cosa mental; tots els tractadistes solvents ho reconeixen. D'acord que això es refereix a l'home, tota vegada que la majoria de dones no se senten estimulades per la simple nuesa masculina i, en bon nombre de casos, ni tan sols per la contemplació d'imatges eròtiques. De tota manera, abunden les excepcions, i res no permet d'afirmar que Cunt no sigui una d'elles. Es a dir, sé que ho és. Però també cal tenir present que, a l'estímul visual, ~~enmig d'aquella~~ s'afegí aquella mena de provocació amorosa que suscitava el clima més idoni per a la manifestació física de la noia; la meua actitud, les meves paraules, eren l'equivalent d'una carícia cordial que parlava als seus sentits. Formaven, doncs, part d'un joc preliminar el desenvolupament del qual és ben previst. I ella potser hi havia d'ésser més sensible que ningú, atès que fins aleshores tothom l'havia tractada més com un objecte que com una dona. M'explico perfectament que l'aura romàntica que vam saber crear fos més afrodisiaca que qualsevol contacte corporal. Hi ha estadístiques que em donen la raó: el quaranta-nou per cent de dones responen sexualment a les històries amoroses que els contenen les novel·les o el cinema, mentre les "blue movies" o els llibres pornogràfics ben just si arriben a estimular-ne, i encara feblement, un disset per cent.

També cal contradir aquest concepte de perversió en el qual desemboca l'autor. Els sexòlegs convenen que res no és pervers entre un home i una dona que s'estimen; ens trobem molt lluny d'una moral victoriana que veia quelcom de degradant i d'anti-natural en el "fellatio" el "cunnilingus" i d'altres pràctiques sexuals lliurement consentides per la parella. S'accepten com a naturals tots aquells actes que contri-

bueixen a la satisfacció eròtica d'un home i d'una dona i són, per tant, la condició necessària d'una ~~ammonia~~ harmonia sense la qual no hi ha veritable unió.

No reconstrueixo doncs la realitat, com afirma l'autor tan alegrement. Si hi hagués hagut masturbació, ho hauria dit. I aleshores l'experiència hauria estat una altra. Al capdavant, cal comprendre que totes les parelles que s'estimen cerquen un alliberament, una puresa. I nosaltres, atesos els condicionaments de Cunt, només podíem aconseguir-la mitjançant allò que en podríem dir un "refús de contacte" que, alhora, ens procurés una satisfacció compartida. Es exactament el que vam fer.

Capítol XXV

La jornada dels "vermells" comença a les nou del matí d'un dia ple de sol que alegra els cossos nus i pintats de dalt a baix, sense altra excepció que les zones públiques i, en les dones, els pits, deixats al natural. Potser ho han fet a posta : tots són nois i noies joves, gairebé adolescents i meravellosament formats. A l'esquena, unes pinzellades blanques proclamen un missatge únic : "Llibertat".

N'hi ha a tots els indrets on es drecen reixes, ni que siguin innocents : al metro, a la universitat, als orinadors públics, a les empreses bancàries, a les estacions de ferrocarril, a les sortides de les clavegueres, als mercats, als dipòsits i magatzems del moll, als ponts que creuen les pistes de transport ràpid... S'hi encadenen de dos en dos, a parelles lligades per manilles que aviat es convertiran en un problema policíac : d'on les han tretes ?

D'esquena a les voreres, a les calçades, a les places, als passeigs de la urbs, exposen el seu rètol i les natges arrodonides i compactes, més breus i contingudes en els mascles, dolçament protuberants en les femelles massa atractives perquè els transeünts obeeixin el consell de la prudència que, si no fos per aquell espectacle, els obligaria a allunyar-se abans no es presenti la policia.

La manifestació té una durada poc uniforme. Mentre a les deu ja han estat detinguts tots els protestataires dels indrets més centrals, a les dotze encara n'hi ha que continuen emmanillats als suburbis, a les sortides de la ciutat i en alguns racons de parc poc visitats. Les forces de la pau, veloçment mobilitzades, s'enfronten amb problemes inesperats quan s'adonen que els minyons i les minyones no tan sols han fet desaparèixer les claus, sinó que han espatllat els panys de les manilles. Cal cercar manyans i serrallers, treure'ls dels tallers ombrívols on treballen i carregar-los en camions que els van distribuint arreu on hi hagi reixes. Els operaris s'ho prenen amb calma, estudien detingudament la situació i, en alguns casos, força abundants, acaben per decidir que la duresa de l'acer aconsella llimar els barrots, menys resistents. Escullen eines i les deixen de banda, n'engrapen d'altres i les osquen o les trenquen, es queixen de la qualitat de les llimes

de fabricació nacional, es fan portar càntirs d'aigua, remullen el ferro i les gargamelles, s'enceten els dits i immediatament reclamen la baixa per accident laboral... Després dels primers incidents, algu es preocupa d'aconseguir una ordre de militarització que afecta tot el ram metal·lúrgic, però les dificultats no desapareixen, ben a l'inrevés, potser es multipliquen : alguns obrers conscients demanen uniformes, un xusco, les sobres del jornal soldadesc.

Hi ha cops i empentes, amenaces, i la veu pública es comença a fer ressò de ~~qualsevol~~ alguns afusellaments. Alguns agents compliquen les coses quan pretenen rentar els manifestants allí mateix i requisen galledes i baietes pel veïnat; una multitud de vells i velles s'ofereixen voluntaris, sense sou, i les mans ertes com sarments es passegen per les natges, per les cuixes, s'extravien cap als sexes, sense fer gaire cas de les puntades de peu i dels cops de cul amb què es defensen nois i noies.

A les comissaries i presons obren cel·les de reserva i tot d'inspectors recorren els magatzems i carreguen els cotxes políciacs amb centenars de peces de roba que vestiran els despullats. Ells, però, s'hi neguen, persisteixen a esquingar els teixits fràgils, s'hi embruten, els trepitgen.

Cap d'ells no vol facilitar la seva identitat. Diuen mots senzills i genèrics com "Home", "Dona", "Masclé", "Femella", "Ciutadà", "Ciutadana", • encara "Presoner", "Detingut", "Víctima".

El comissari fa tots els papers de l'auca, crida, suplica, amenaça, intenta de subornar, fa promeses... Nois i noies contesten a quarts de quinze i, tan aviat adustos com locuàços, observen un mutisme anòmal o expliquen històries descosides. El comissari salta de la cadira quan un dels micots, preguntat per la seva professió, declara ben naturalment :

9 Unicorn.

Hi ha noies que diuen :

- Les llavors de l'altre sexe.

Cap a quarts d'una hi ha una apallissada general al pati interior, sota la supervisió directa del cap de serveis que es decideix a intervenir personalment en arribar-li notícies de la incapacitat del comissari. En adonar-se de la seva presència, nois i noies el saluden amb un "visca !" desconcertant i, a l'acte, sense fer cas de les vergassades, es disposen a passejar-lo triomfalment sobre les espatlles. Quan els policies poden arrancar-lo de les mans entusiastes, l'home va ple de merda i de sang de cap a peus. Amb un crit ronc, d'agonitzant, ordena que els insubmisos siguin tancats a les cel·les.

Al cap de cinc minuts, tot l'edifici vibra amb una cantarella uniforme que va repetint :

UNIB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Bum, bum, bum, se'ns en fot
que alceu reixes i tanques;
som el poble que enruna
el poder dels tirants !

Bum, bum, bum, se'ns en fot
que parreu de la pàtria;
som el poble que alzina
banderes fraterne !

Bum, bum, bum, se'ns en fot
que ens tanqueu an masmorres;
som el poble que trenca les reixes
i basteix un demà !

Bum, bum, bum, se'ns en fot
que la bòfia ens malmeni;
som el poble que endura
mentre moren botxins carcamals !

Bum, bum, bum, se'ns en fot
que el poder discursegi;
som el poble invisible
que diu merda al sistema !

Bum, bum, bum, no ens toqueu els collons !
Bum, bum, bum, no ens toqueu els collons !

A quarts de sis, quan cinc o sis homes del servei de vigilància ja han hagut d'ésser internats al frenopàtic, d'altres unitats policiaques endol·len les mànegues i, a poc a poc, van inundant els calabossos amb la secreta esperança que algun dels contestataris no sàpiga de nedar. Tot suren, però, i el càntic prossegueix sense decaure. No es fins a les vuit que un especialista, antic becari d'un camp de concentració estranger, proposa l'única mesura correcta i eficaç : aïllament absolut, manilles als canells, cadenes als turmells i un bon gruix de cotó fluix i d'esparadrap a la boca. Com que no queden prou cel·les disponibles, el noranta per cent dels hostes forçosos són repartits entre els domicilis particulars dels policies. El comissari, que vol donar l'exem-

ple i, al mateix temps, fer obligar el fracàs del seu interrogatori, n'acollirà dos. Modestament, escull dues noies. El cap de serveis que, en secret, ja li destinava una nota desfavorable, l'esborra mentalment i la substitueix per un ~~10~~ 10. Més endavant, si s'escau, ja pensarà en la medalla...

Capítol XXVI

Els serveis postals ho van encertar. Els serveis policiacs ho van encertar. El ministeri de seguretat interior ho va encertar. Ho van encertar tots els organismes oficials que preveien el ~~moment~~ retorn de les quatre-centes vuitanta-cinc cartes circulars adreçades a l'estranger. Una darrera l'altra, quatre-centes vuitanta-quatre tornen a fer cap al país; la que falta es deu haver extraviat, o potser el destinatari foraster negligí de donar-li curs. Tampoc no es pot descartar la possibilitat que, mentrestant, s'hagi mort.

Els carters, transitòriament assimilats al cos de policia i proveïts amb autoritzacions i ordres d'escorcoll i detenció, inicien coratjosament una tasca que tot seguit resulta plena de dificultats. Per començar, els noms escrits als sobres no corresponen a les adreces. I les dones que els obren les portes neguen l'existència de parents, hostes, amics o ~~negats~~ el cognom dels quals respongui al que llegeix el funcionari.

L'endemà, mentre els carters són provisionalment retinguts fins que es determini el tant de responsabilitat que els correspon, els serveis d'estadística confirmen que, si més no oficialment, els destinataris de les cartes no viuen a les adreces en qüestió; de fet, hom diria que no viuen enlloc: cap d'aquells noms no figura a les llistes del darrer cens.

Confusió. Perplexitat. Gratament de closques,

Cal que passin tres dies abans que una idea salvadora no brolli en la closca del cap de serveis: els carters, alliberats amb fiança, distribuïran discretament les cartes a les bústies dels pisos que indiquen els sobres, sense preguntar ni entrar gens ni mica en contacte amb els pressumptes interessats. Al vespre, un escamot de policies passarà a obrir-les per tal de veure si les missives han estat enretirades i, en cas afirmatiu, es procedirà immediatament a un escorcoll.

L'operació es desenvolupa sense pegues i a tres quarts de nou quatre-cents vuitanta-quatre agents fan cap a l'edifici de correus amb una carta a la mà. Ningú no n'havia tocat cap.

- Som exactament on érem - mormola el director postal.

El cap de serveis, però, triomfa :

- En absolut ! Què féu, vós, quan us tiren a la bústia una carta que no us correspon ?

- Si us plau ! - protesta l'altre -. Sabeu ~~que~~ molt bé que, en la meua qualitat de director postal, no puc rebre cartes !

- Es cert, perdoneu - s'excusa el cap de serveis, i aleshores s'adreça a un dels seus subordinats - : Què fas, tu, si et trobes a la bústia una carta que no és teua ?

- No m'ha passat mai - contesta l'interpel·lat. - Es clar que en reboques i, en general, són anònims.

- Bé...-es mig desconcerta el cap de serveis -. Per força hi ha d'haver algú de vosaltres que, per error, ha rebut una carta adreçada a algú altre...

- Si, jo - salta un agent baixet i xuclat de galtes -. Dues vegades.

- I què vas fer ?

- Les vaig tirar a la bústia del carter.

- Exacte ! - aprova el cap de serveis -. Quan algú troba a la seva bústia una carta que no és seva, la tira a la del carter. Però aquesta gent no ho han fet. Tots l'han deixada on era. Us sembla natural ?

Tots reconeixen que no ho és.

- Sense adonar-se'n, s'han trait - prossegueix el cap de serveis -. La seva culpabilitat és tan clara com si haguessin confessat. Més i tot, perquè no hi ha hagut cap mena de coacció -. Es frega les mans, satisfet -. Aquest cop realitzarem un servei perfecte !

Cronometren els rellotges. La irrupció al pisos serà a tres quarts d'una i cinc de la matinada i els agents procediran a l'escorcoll immediat de l'habitatge i a la detenció de tots els qui s'hi trobin, sense distincions d'edat o de sexe. A la pregunta d'un dels agents, el cap contesta que tampoc no es discriminarà entre residents habituals i hostes o visitants. Ho preveu explícitament el codi en vigència.

No ha previst, en canvi, que els pisos seran unànimament buits i, alguns, fins i tot nets de mobles; en d'altres queden cadires velles, la llauna de les escombraries, algun plat trencat, potser una taula coixa... Els veïns coincideixen a dir que les desaparicions daten de tres dies enrera.

El cap acull els informes dels seus subordinats amb un somriure curiosament satisfet.

- Els trobarem - assegura -. Mentrestant queda aclarit un misteri. Ara sabem per què ^{les cartes} van ser enviades a l'estranger i per què han tornat al país. Erem l'ordre de passar a la clandestinitat. I això vol dir, senyors - declara cada cop més triomfalment -, que els fills de l'oposi-

ció es mouen des de fora, tal com sempre hem pensat. Per tant...
Però aleshores calla. La continuació té lloc el dia següent, quan
en una reunió a nivell de sots-secretaris, es decideix de crear un servei paral·lel, oficialment no reconegut, que operarà a l'estranger. Només hi ha una petita discrepància de criteri :

- Avui mateix - diu el sots-secretari del departament de documentació - m'ocuparé dels papers.

- No - el contradiu el cap de serveis -. Més m'estimo que ~~em~~ utilitzin els que tenen.

- Són falsos, doncs ? - s'estranya l'altre.

- Són autèntics. Per això mateix.

Un segon sots-secretari el mira amb un somriś recelós.

- Mai no he vist cap agent especial que operi amb els seus propis documents.

- Jo tampoc. Ni ningú - somriu al seu torn el cap -. M'enteneu ?

Els altres es queden bocabadats i les expressions de desconfiança es converteixen en mirades plenes de respecte.

- Ah ! Sou astut...

- Es el meu deure - contesta humilment el cap de serveis -. De tant en tant, convé tenir iniciatives, oi ? - i, dispaçent, es posa una cigarreta entre els llavis.

Els sots-secretaris, deferents, li allarguen l'encenedor. Saben que aquell home anirà lluny.

Culs de paperera

tament/a les declaracions que/circumstàncies més imaginades que reals/com d'altres de la secta/i el pes de la responsabilitat/menat Canyís sempre/en el deure de posar en coneix/

(Nota : hi he posat més interès que d'ordinari en veure que es parla d'en Canyís, però el text és massa discontinu perquè em permeti una reconstrucció aproximada com la que he intentat en una altra ocasió. Conjecturo que ens trobem davant d'un fragment de l'informe que el comissari devia adreçar als seus superiors a rel del primer interrogatori, frustrat, del xicot. Per desgràcia, aquesta suposició no fa pas més intel·ligible l'escrit).

"interior : la darrera inspecció demostra una descurança prevista en els apartats f) i p) de l'article 21 del Reglament, on s'estableixen penalitzacions de sou fins a quinze dies naturals i de trenta en cas de reincidència. En conseqüència els oficials de setmana establiran una relació del personal de servei la nit del 13 al 14 per tal que els culpables puguin ésser amonestats i punits d'acord amb les previsions esmentades."

(Nota : Algú devia badar en fer la neteja dels locals i a hores d'ara deu estar suspès de sou, però no de feina. Observeu que a això darrer no s'hi fa cap referència).

"11'05 : bordell anomenat "La flor natural". 11'18 : s'ocupa amb l'Elvia com ha estat observat d'altres cops. 12'09 : abandonen l'habitació i tots dos parlen amb la mestressa. 12'25 : surt del bordell i s'adreça a la cantonada dels carrers Llecs i Rius. 12'40 : se li reuneix suspecte vigilat per agent KKL. 12'42 : entren tots dos a la casa número 103 del carrer Flaire i pugen al segon pis, habitat per la família Comara. 13'18 : surt suspecte seguit per l'agent KKL. 13'32 : abandona el domicili de la família Comara amb una noia i, pels carrers Rius, Dors, Família i Doctor Nats s'adrecen al domicili conegut. Continua la vigilància. Rellevat a les 16 per l'agent KK5".

(Nota : informe d'una vigilància en el qual l'agent sembla que

s'hagi fet un embolic amb les hores. De la manera que ho diu, hom creuria que el suspecte va entrar en un bordell a les 11,05 del matí, quan seria més lògic de pensar que eren de la nit. Confirma la meua observació el fet que l'agent va poder seguir el vigilat a l'interior de la casa (si no, no sabria amb qui va ocupar-se, i ni tan sols si va ocupar-se) sense cridar l'atenció. Senyal que era hora de treball, que hi havia d'altres clients. De dia no n'hi hauria hagut; les noies, al matí, ordinàriament dormen. Aleshores les seves 13'18 i 13'32, com també les 16, corresponen en realitat a la una divuit, la una trenta-dos i les quatre. Es curiós que en el text que tinc a les mans ningú no hagi esmenat aquests errors).

P A R E N T E S I

mentre l'Autor i el Negre ventilen la querella provocada per la nota
del primer i la protesta del segon

No vull contradir el negre : si ell insisteix que no hi va haver masturbació i que tot s'esdevingué tal com ho explica, m'ho he de creure. Al capdavant res no l'obliga a mentir. Accepto, doncs, que tots dos, per separat, tinguessin un orgasme. Però em sembla abusiu dir que això fou una experiència compartida. Què compartien, fet i fet ? Una actitud mental ? Potser sí. Però aquesta actitud només és una part del joc eròtic, no la seva totalitat. Com pot parlar-se, aleshores, d'aquest acreixement de la satisfacció sexual al qual es refereix en rebutjar la meua suposició que allò podia ésser un acte pervers ? No hi podia haver augment del gaudi per la senzilla i lògica raó que la part és menys que el conjunt. Es van privar, precisament, d'una plenitud que exigeix la contribució de tots els sentits i que estava a llur abast. Això, i únicament això, em va fer emprar la paraula perversió. Fins i tot puc dir més : és van negar mútuament quelcom, i aquest refús és netament de caràcter sado-masoquista, tota vegada que implica un càstig, un sofriment, alhora infligit i acceptat. I el negre deu saber tan bé com jo, car em consta que ha estat un bon lector de manuals pretendentment destinats a aconsellar els conjugues, que tots els sexòlegs classifiquen les pràctiques sado-masoquistes entre les perversions. De fet, llevat de la bestialitat, potser no n'hi ha cap més.

Després d'això, ja em sembla inútil referir-me a aquell pretès alliberament, a aquella suposada puresa que, diu ell, només podien assolir através d'un "refús de contacte". La puresa i la perversió lliguen malament.

L'autor.

Em sembla prou clar que l'autor, en la mesura que es mereix aquest nom, jutja per unes normes ordinàries que no s'apliquen al nostre cas. En primer lloc hi ha aquest "coup de foudre", aquest enamorament instantani, tan poc freqüent, que d'entrada ja dóna a la nostra relació un caràcter d'excepcionalitat. Després, cal considerar també les circumstàncies, ja al·ludides, que concorren en Cunt, una professional, valgui la paraula, de l'amor físic. Ens podíem captenir, doncs, com dos tendres enamorats de quinze anys que, a partir de l'impuls cordial que els atansa, acabaran per descobrir el món dels sentits ?

Per a nosaltres, i més especialment per a Cunt, aquesta descoberta era anterior al nostre encontre, al nostre amor. Ni un coit ni cap d'aquestes altres relacions que l'autor considera normals, no hauria significat res; hauria estat la simple prolongació d'una habitud. Si ens hi adonàvem, corriem el risc d'inserir aquesta amor nostra en un context que no li pertanyia i que probablement l'hauria destruït abans de donar-li ocasió de desenvolupar-se. Ni ella ni jo no ho vam raonar; va ésser, suposo, una intuïció. Però la vam tenir alhora i fou, per tant, compartida. Més ho havia d'ésser encara l'experiència subsegüent que arrancava d'aquest acord no cercat i se'ns ofería con un present.

Què vam negar-nos ? Exactament allò que es neguen tots els enamorats : el món quotidià. Si d'això l'autor en vol dir sado-masquisme, és ben lliure de fer-ho, però que no pretengui fer-ho passar per una mena de veritat objectiva. No hi ha més perversió en els enamorats que, per obediència a uns convencionalismes, s'imposen una relació platònica mentre en ells tot tendeix a la unió carnal ?

El nostre refús no va ésser convencional ni tenia cap origen que no fos el de l'expressió d'una necessitat. Més masquisme hi hauria hagut en un coit; tots dos hauríem sofert en veure que se'ns escapava de les mans quelcom de massa preciós per renunciar-hi a favor d'un acte que, quan només hi ha daler físic, hom considera normal.

O potser tot plegat és massa subtil perquè l'autor ho entengui ?

El negre.

La resposta agressiva sempre sol ésser indicatiu de mala consciència. Em vaig refermant en la idea que el negre vol justificar als ulls dels altres quelcom que encara no s'ha justificat a ell mateix. Si un coit, • qualsevol altra mena de contacte carnal, havia d'embrutar o destruir llur amor pel fet que Cunt era, és, una adepta d'aquestes pràctiques, per què no mostrar-se lògic i anar fins al final? Vull dir, ni més ni menys, que l'orgasme formava tan part de les seves habituds professionals com la penetració o d'altres modalitats de contacte físic. Quin motiu hi havia, doncs, per excloure tot això mentre s'acceptava el clímax que en sol ésser la conseqüència ordinària? Per què creure que la distància donava un altre sentit a l'experiència i en modificava el contingut? Al meu entendre, no podia fer-ho, i encara menys si pensem que aquest doble acte sokitari tampoc no devia ésser inèdit per a la noia. És més que probable que, en el curs d'algunes celebracions orgiàstiques de l'Església de la Relativitat Objectiva, ella hagi presenciat ejaculacions fora de tot vas,, i fins i tot que hi hagi respost, o les hagi provocades amb una resposta avançada. Aleshores, i deixant ara de banda si aquests pràctiques són o no són sado-masoquistes i, per tant, perverses, hom no acaba d'entendre com els dos amants hi podien donar un valor de "fonament".

Es natural que el negre discuteixi el meu punt de vista, ~~enmig~~ perquè el molesta. Però ja no ho és tant que, sens dubte amb el deliberat propòsit d'afeblir la meua posició, em surti amb conceptes despectius com aquest d'insinuar que potser no em mereixo el nom d'autor. Jo més aviat diria que és ell qui no es mereix el de negre. L'hi tolero perquè em fa gràcia i m'adono que li plau. Però més val que no abusí. Ja ho va fer en la seva conversa amb Cunt, quan pretèn que, de fet, l'obra la redacta ell mentre jo em limito a proporcionar-li material. La veritat és que tota la seva col·laboració no passa de corregir negligències d'ortografia o de sintaxi, d'acabar d'elaborar alguns paràgrafs escrits massa de pressa o d'enllestir finals de capítol que he deixat esbossats. Una feina purament mecànica. A fe que es podria ben bé estalviar de ficar els peus a la galleda!

L'autor.

Una feina purament mecànica ! A l'autor li està passant allò de què m'acusa a mi, de perdre el sentit de la realitat. Ni que el meu treball prop seu es limités a correccions gramaticals, a donar sentit a alguns paràgrafs i a deixar a punt d'impremta alguns capítols, no es podria dir que és mecànic. I menys ho és si afegim que continuament contribueixo a la redacció de l'obra amb idees que afecten la seva estructura. Puc assegurar, sense ~~qualsevol~~ jactància, que sóc més responsable que ell de l'elaboració del text. Opino, doncs, que em mereixo amb tota propietat el nom de negre literari, o sia el que ordinàriament donem a la persona mal pagada que fa, anònimament, la feina de l'home o de la dona que després firmen el llibre. Admeto que ha tingut la condescendència de deixar-me treure el nas en aquestes pàgines en lloc de tenir ben amagada la meua existència, com sol ésser el cas. L'actitud, però, no és tan generosa com sembla a primera vista : em el fons està convençut que el lector pensarà que tot plegat és una ficció destinada a introduir elements nous en l'art de novel·lar, una d'aquestes originalitats que tan abunden en el camp de la narrativa contemporània. I no és així. Hi ha un negre, i aquest negre sóc jo. No pas perquè m'agradi, com diu ell, sinó perquè no em queda més remei. Els editors desconfien de la gent jove, sense adonar-se'n que, ben sovint, publiquen, sota un nom prestigiats, l'obra del desconegut al qual potser el dia abans han negat audiència. En part, doncs, són ells que ens empenyen a una activitat perjudicial als interessos de la literatura, tota vegada que ajuda a ariançar valors falsos i a postergar ^{la floració} ~~el desenvolupament~~ de valors nous, més audaços. Es trist.

També ho és la tossuderia amb què l'autor va posant objeccions a la meua experiència amorosa. A què treu cap això d'esgrimir l'espantall de la lògica ? De quina lògica, per començar ? O potser es creu que la del cervell ha de coincidir per força amb la dels sentiments ? No fa segles que s'ha convingut, abans i tot que ho digués Pascal, que hi ha raons del cor que la raó ignora ? I dels sentits, també... Què havíem de fer, la Cunt i jo ? Reflexionar a fons, sospesar el pro i el contra i establir un límit ? Potser hauríem trobat que no n'hi havia cap. En darrera instància, fins i tot la seva simple presència física

era suspecta i, consegüentment, en bona lògica, l'havia d'eliminar.
No s'adona l'autor de la situació absurda en què volbica. Locar-nos ?
Diria que no. I si la discreció no me'n privés, afegiria, amb proves,
que tampoc la seva vida no és tan assenyada com fan suposar els raona-
ments que pregona. Si ho fos, no s'hauria endut la filla del pagès a
ciutat per fer-hi tres dies de vida marital i deixar-la tot seguit amb
l'excusa que, sobtadament, havia trobat el gran amor...

El negre.

No ho vol dir, però ho diu. Com qui no hi toca, ho xerra tot : la pageseta, el nostre amistançament de tres dies, la nostra separació per culpa d'una altra dona... Podia haver aclarir que no hi va haver drama ni abús, tota vegada que la noia, com em va confessar (cosa que jo aleshores ignorava, és cert) ja havia fet d'altres escapades - i en totes s'havia equivocat. No crec que tingués dret a revelar-ho encara que jo m'hagi ficat en la seva "experiència". Recordem que va començar a parlar-ne per pròpia iniciativa i que, per tant, en fer-la pública, autoritzava que fos discutida. Però el negre és un home que no es para en barres, ho demostra continuament. Ja li ho he dit algun cop, però no em fa res de repetir-ho.

Si no fos així, com podria insinuar que és un xicot jove al qual els editors barren les portes ? Tots dos tenim la mateixa edat, necessàriament, i encara caldria discutir de qui, si d'ell o de mi, pertanyen les iniciatives juvenils i les concepcions més o menys audaces. Però és inútil fer-ho; ni l'un ni l'altre no podríem aportar proves i riscaríem de desconcertar el lector per no res. Per si fos poc, vivim massa a prop l'un de l'altre, ens sentim massa pròxims a desgrat d'algunes divergències, perquè les nostres raons no s'emboquessin fins a l'extrem de la confusió; a partir de cert moment, potser acabaríem per canviar de camp. Ara, aquest perill no m'ha de privar de dir-^{la} que, si em permeto de discutir, és perquè la seva experiència m'és tan familiar com a ell; que la consideri des d'un altre angle, més reflexiu, no vol dir que no em pertanyi també. Com a ell li pertanyen les meves.

Es ridícul que em negui competència en l'afer de Cunt. Es grotesc que s'atribuïxi mèrits personals dels quals m'exclou. Es insensat retreure'm la convivència i la separació amb la pageseta si al capdavall ell mateix la va aconsellar. Li ^{recomanaria} ~~recomanaria~~, si li queda un gram de seny, de no treure les coses de polleguera. No ha durat prou, l'espectacle ?

L'autor

Es veritat, potser sí que n'hem fet un gra massa. Reconeix que no ens podem permetre certs luxes si no volem falsejar la nostra imatge. Però cal comprendre que de vegades em senti molestat per un abús de la raó i per una tendència a voler negar, o treure importància, per perjudicar-me, a una simbiosi que, en conjunt, opera força bé. Què fariem, l'un sense l'altre? Si ens complementem, si àdhuc ens estimulem, senyal que l'associació, per dir-ho d'alguna manera, és apta.

Fins a cert punt, potser és natural que l'un vulgui rebaixar l'altre o, més que això, acular-lo a un segon terme, però cal que aquesta pugna sigui leal, sense cops baixos. Molt em temo que, en aquest intercanvi de notes, tots dos hem faltat a un codi ideal d'honor en el nostre desig de prevaldre. Aquesta pràctica podria ésser tan mortal com ho hauria estat per a Cunt i jo l'acceptació d'un acte "normal". Si aleshores vaig saber evitar aquell petill, també puc evitar ara aquest. Sé que sempre hi haurà una mica de condescendència quan ens anomenem l'un a l'altre "el negre" i "l'autor", però ben mirat importa poc; són paraules convencionals, per entendre'ns. I, fet i debatut, el matís menyspreatiu o irònic que hi podem posar ens afecta sempre a tots dos per igual. El mateix es pot dir pel que fa al meu encontre amb Cunt. No sabria ser pervers sense que ho fos ell. En el fons, doncs, no hi ha res a discutir.

El negre

D'acord. Em sembla que el negre ha posat el dit a la ferida. I més l'hi posaria encara si confessés francament quetots dos ens vam espantar. Es a dir, potser no ho confessa perquè ho considera prou sabut. I de motius n'hi havia prou. Qualsevol s'alarmaria si, al cap de tres dies d'haver-se endut una noia a viure amb ell, descobria sobtadament que acabava d'enamorar-se d'una altra i que per res del món no se la deixaria perdre encara que fos una dona gairebé de tothom. Sobre això, només faltava una experiència tan insolita i, en aquell moment, acceptada amb tanta naturalitat; més ^{encara} ~~encara~~ : com si fos l'única conducta possible atesa la diguem-ne contaminació de Cunt.

La pregunta, el dubte, subsistirà. Però no hi fa res. Es innegable que ens estimem.

L'autor

Final del parèntesi

(Mentrestant s'han perdut una colla de dies que es podien haver aprofitat més bé. Que ens serveixi d'exemple i escarment).

Per què tot d'una el comissari i en Canyís, darrerament gairebé enemics mortals i, després, per conveniències de l'un i de l'altre, còmplices, ara s'han convertit pràcticament en cul i merda ? Ho explica prou aquesta col.laboració interessada que l'endemà d'una conversa-interrogatori famosa els porta a la plaça Raconera en persecució d'una fletxa blanca ? Ben cert que no. Hi ha d'altres motius que veurem en aquest

Capítol XXVII

dedicat a la investigació, sí, però també a les conseqüències d'una custòdia més complicada que no semblava d'antuvi, car les noies vermelles confiades al comissari persisteixen en llur actitud rebel, i, alhora, curiosament inexplicable.

D'una manera tota misteriosa, han aconseguit d'alliberar-se de les manilles i, el vespre següent, en tornar a casa, el policia les troba terriblement enfeinades en una neteja frenètica que li ha trabucat mobles i papers, cortinatges i quadres. No diu res, però. Al capdavant està de bon humor, l'expedició ha estat més fruitosa que no es creia i, si bé no han trobat cap fletxa, han descobert tot d'indrets on les pedres semblen haver estat sotmeses a un tractament d'aigua i esponja metàl·lica que ha esborrat les indicacions. Al comissari ja no li queda dubte que en Canyís ha dit la veritat. Tot dos han anat seguint la pista fins al camí del cementiri de ferralla, on els ^{perduts} ~~perduts~~ que els acompanyaven s'han desplegat a l'ample del terreny en una operació a resultes de la qual ara l'home es troba en possessió de trenta-tres botons idèntics.

- Potser anaven uniformats... - insinua.
- Hi haviem d'anar, si volien passar desapercebuts - diu en Canyís, que encara no s'ha refet del tot de la seva sorpresa.
- De tota manera, és estrany que deixessin tants botons.
- Fins a cert punt - reflexiona el seu còmplice -. Imaginem que l'expedició hagi tingut lloc en dos o tres grups. Aleshores seria natural que els de la primera colla deixessin senyals orientadors.
- Si és així - diu el comissari - potser hem fet mal fet de recollir-los. Qui sap si encara no han passat totes, les expedicions ?
- Per què no hi aposteu un escamot ? - suggereix el noi.

- Bona idea ! - aprova el comissari -. Donaré ordres immediatament i afegeix tot precipitant-se cap al telèfon. Es a dir, cap on hi hauria hagut d'haver el telèfon, perquè damunt la taula no es veu ni rastre d'aparell. - Maleïdes noies - rondina.

Cinc minuts després, els remucs es converteixen en crits. Les dues noies, preguntades, confessem amb tota naturalitat que des de mitja tarda a la casa ja no hi ha servei telefònic.

- Hem demanat que l'enretiriessin - diu la més mamelludeta -. Han vingut uns operaris molt simpàtics i d'allò més treballadors; en mitja hora ho han desmuntat tot. Han anat més de pressa que els del gas...

- Els del gas ? - gairebé explota el comissari -. També l'heu fet treure ?

- Es clar. Es perillós. Ara resistirem més fàcilment la temptació de suïcidar-nos.

- Cap dins ! - bramula el comissari, i les empeny cap a la petita habitació dels mal endreços mentre amb un gest irat es treu la corretja dels pantalons.

En Canyís, però, amatent, tanca la porta darrera les dues noies i subjecta el policia pel braç.

- Compte, comissari - l'adverteix -. No anirem enlloc, així.

- Ah, no ?

- Elles esperen que les maltracteu, que les pegueu, que les tortureu i tot, i hi estan preparades. Cal sorprendre-les amb un tracte deferent. Per què no me les confieu a mi ?

L'altre es mostra recelós.

- Us conec, Canyís, i sé que aneu amb segones intencions ..

- Per què sou tan suspicax ? No us he demostrat la meua bona fé, avui ? Ni que només sigui una vegada, feu un esforç per sostreure-us a la vostra deformació professional...

El comissari es torna a posar el cinturó.

- Molt bé - diu -. Baixo a telefonar.

En Canyís espera que tanqui la porta, es despulla per trobar-se en condicions d'igualtat amb les noies i entra al recambró on jotes dues s'han assegut sobre un cove invertit.

- Magnífic - fa tot fregant-se les mans amb posat de satisfacció -. Què més heu fet ?

En lloc de contestar, però, les noies pregunten :

- Per què us heu despullat ? Si teníeu intenció de fer-nos l'amor, us equivoqueu.

- En absolut - les tranquil·litza en Canyís -. De seguida he vist que éreu verges.

Totes dues es ruboritzen violentament i en Canyís, guinebé enraci-
nat, s'adona que amb dues paraules acaba de guanyar la partida.

- Naturalment, quedarà entre nosaltres - els assegura -. El comissari no en sabrà res. Però tornem al que déiem... Què heu fet més ?

- Hem fet desaparèixer tots els vestits i la roba interior del comissari - explica la més mamelluda -. Els armaris s'han quedat buits. Demà farem tallar el subministrament d'aigua i el corrent elèctric.

- Bona idea - aprova en Canyís. - D'escapar-vos no en teniu cap intenció, oi ?

- No; som més útils aquí. No hi viviu, vós ?

- No; tinc una cel.la a la presó.

- Sou un detingut, doncs ?

- Exacte. Sinó que el comissari em necessita i per això vol que vagi amb ell. Li vaig donant pistes falses.

- Pistes de què ?

- Dels mandarins.

Totes dues riuen i la més mamelluda se li asseu sobre un genoll amb una espontaneïtat encisadora.

- No els trobaran mai.

- Es clar que no.

L'altra diu :

- A poc a poc, si continuem aquí, ens proposem d'anar enderrocant la casa. - Somriu - : Us engresca, això ?

- Això, no; la teva amiga - contesta ell.

La noia, comprensiva, l'acaricia amb uns dits fins i agradables, però després s'agenolla per empresonar-li el membre entre les sines.

- No valdria més... - comença en Canyís.

- Som tan alèrgiques a la sang ! - sospira la noia sense deixar de fer relliscar els dits en un doble moviment que els oposa.

- Potser en podríem parlar aquesta nit - insinua ell -. Hi ha maneres... té temps de mormolar ^{obant} que les paraules se li escanyin a la boca amb la violència de la sensació.

No ha previst que el comissari el voldrà tornar a la cel.la, on segons sembla és totalment obligatori que pernocti, atès que la investigació és de caràcter diurn. Ell prou s'hi oposa :

- Això és pur egoisme, comissari. Us voleu quedar sol amb totes dues...

- Probablement - somriuen les noies, que des del retorn de l'home es fan les falagueres per consell d'en Canyís.

El policia no es deixa convèncer, nega el càrrec amb energia :

- Els detinguts són sagrats ! - assegura.

L'endemà, però, quan el torna a treure de la cel.la, fa una altra contorrelló.

- No m'agrada que em poseu en aquests compromisos, ^{Canviis. Des notes} de seguida es fan il·lusions i és una llàstima haver-les de desenganyar. ^{Biblioteca d'Humanitats}

En Canyís, discret, s'absté de comentarís.

Cap a les deu, passen revista a l'escamot que es dissimula com pot pels voltants d'on la vetlla van trobar els botons i canvien quatre paraules amb el sots-oficial, el qual els assabenta que no han vist ningú; en canvi, han recollit un altre botó, sensiblement més gros que els trenta-tres aplegats la tarda abans.

- Deu ser del cap - comenta l'home.

S'endinsen pel bosquet, per si hi hagués alguna altra fletxa perduda, i a migdia interroguen un llenyataire segons el qual per aquells indrets encara queden alguns búfals.

- Però sempre passen molt ~~silenciosos~~ silenciosos - afegeix -. I com que són petits...

El comissari va fent que si amb el cap, comprensiu, fins i quan quan l'home elabora :

- Em penso que ens substituiran, a la llarga. Cada cop són més intel·ligents. Ja enterren els morts i tot. No fa gaire que van passar amb una caixa.

- Els devia costar de transportar-la...

- Oh, no, duien un carret !

- Si, ja veig que s'espavilen - diu el comissari, i li tusta ~~l'esquena~~ l'esquena -. Ja ens tindreu al corrent, eh ?

Després, però, reflexiona en aquella estranya infomació, i deu anar-hi pensant fins a quarts de quatre, quan pregunta al seu company :

- Vós creieu que es podrien haver disfressat de búfals ?

- Els mandarins ?

- Sí. Són capaços de tot.

- Però si no n'hi ha, de búfals ! Si de cas s'haurien disfressat ~~d'un~~ d'un animal més corrent.

El comissari torça el coll.

- No sé... Ben mirat, quins són els animals corrents ?

- Cap - convé en Canyís -. L'home i prou.

- I això no ho haurien fet - conclou l'altre, desanimat.

Entre dos foscants, però, els espera una sorpresa prometedora : una fletxa en un barracó abandonat no lluny d'un rierol. Es clar que aquesta és negra.

- No hi fa res - diu el comissari quan en Canyís li ho fa observar -. Se'ls podia acabar el guix. Cap on assenyala?

- Cap al ~~toral~~ ^{toral} - fa en Canyís.

- Caldrà que ho deixem per demà.

De tornada a ciutat, mana que un altre escamot passi la nit prop de la barraca, i tots dos, satisfets i cansats, pugen al pis avui fosc i mancat d'aigua. Hi ha crits, amenaces, insults i una llarga recerca fins que troben una espelma. Falten llumins, però, i el comissari, sempre renegant, ha de baixar a comprar-ne.

- Demà els mobles ? - pregunta en Canyís a les noies.

- Si; ja hem emparaulat la venda amb un drapaire.

Ningú no ha previst, però, que la nit següent el comissari no en sabrà res, d'aquesta venda. La passarà a la presó.

Una mala notícia : a partir d'ara em veig obligat a suprimir la secció, que tant d'èxit tenia, de Culs de paperera. La persona que me'ls proporcionava amb tant de risc, ha estat detinguda. Continuaré protegint la seva identitat, tota vegada que els motius de la seva detenció no tenen res a veure amb aquesta feina, fins ara ignorada ~~per~~ de les autoritats. Segons els informes que m'arriben, fou sorpresa infraganti en un treball de falsificació d'uniformes de les forces de la pau; diuen que hi ha complicats alguns alts funcionaris de l'administració. Si és així, probablement es mirarà de desbarregar carretades senceres de terra sobre l'afer. Confiam que el nostre amic - o amiga - es beneficiï d'aquest tracte de favor.

Capítol XXVIII

Transcripció taquigràfica, abreujada, de la reunió a nivell ministerial convocada per a tractar del problema demogràfic. Ignoro si el taquígraf (que de passada s'ha oblidat de consignar el nom dels interlocutors) pateix d'alguna anomalia equivalent, en l'ordre oral, al quequeig, perquè em costa de creure que tots els ministres són tartamuts. Segui com sigui, la traducció fidel diu així :

: cacap dede nonosalaltretres nono igignonorara elel dedesceens
vevertiticacal dede lala nonostratra popoblacicióó dudurarant
elels dadarrerrers vivint aany, nini leles caucausses queque
hihi hahan cocontritribubuitit oo, mémés bébé, l'hahan dedeteter-
mininanat : leles cocontitinunuees ii ooblibligagadedes dedeteten-
cicioons d'eelelelements sususpepectetes oo frafrancacament
susubveversisus. Aaquequestata dadavavallalladada dede lala nana-
tatalilitatat eexixigegeix memesusureres eenenergigiqueques ii
imimemedidiaatetes sisi nono vovolelem trotrobabar-nonos amamb pro-
probleblememes d'ininfefeririooriritatat enen momoments queque
lala papàtritriaa peperirillilli ii, fifins ii totot, enen l'or-
ordredre inintetern dede lala proproduccióó, ~~aa~~ aatètès enenca-
carara queque aaquequestata miminava s'obobseservava papartiticu-
culalarmement enenleles cacapepes oobrehreres. Aaquequest ésés,
dodoncs, elel momotitiuu dede lala rereuninióó d'aavuvui : cecer-
cacar enentetre totots ununaa sosolulucióó queque sesenses oo-
bllibligagar-nonos aca dedecrecretatar lala llillibebertatat dedels
eenenemimics dede l'oordredre, queque jaja sasabem cocom aapro-
profifitataririen en lala nonostratra mamagnànàninimitatat, popo-
sisi rerememeii aa lala cacatatastròtròficaca rereculaladada
dedel nonombrebre dede nanaixexemements.

: Elel proprobleblemama enens ésés fafamimililiaar ii sosovivint
s'haha didiscucutitit exextratra-oofificialalmement; emem semsem-
blabla dodoncs momolt oopoportútú queque elel coconsesell hahagigi
dedecicididit unun cacavivi gegeneneraral d'inimprepressioons
peper tatal dede didictatamiminanar lala soolulucióó cocorrerrec

tata ii sasatitistafactotoririaa queque, sisi l'enencecertetem,
cononfirmamaràà unun cocop mémés lala coconfiāanapa queque
enen nohosalaltretres didipoposisitata cocontinuanuamement el el
popoblble.

- : hehe livingugut preprepararat; hihi hehem livingugut totots.
Quiqui mémés quiqui memenys dedeu poportatar el el seseu esesque-
quemama dede proprojejectete. Prepredidic peper tatant ununaa
sesessissiōō brebreu ii dede tretreball inintetens. Sesensese
didiscucursosos queque aarara seseririen en foforara dede lloloc,
esesbobossassaréré lala memevava oopipininiōō. Crecrec, sesenyo-
nyors, queque s'iimposasa priprimomordidialalmement dede tro-
trobabar lala mananerara d'inindudirir lala gegent, hohomemes ii
dodonenes, aa unnaa cocohahabitataciciōō mémés coconstatant ii
reregugulalar. Een ununaa papararaulala, ii peper didir-hoho
crucruaamement, cacal queque auaugmentiti el el nonombrebre dede
cocoits enentretre elels ciciutatadans queque eses trotrobeben
enen eedadat dede proprocrecrearar.
- : cacaldririaaa unun esestítimumul.
- : Sísí, lāla iidedeaā ésés bobonana, pepròrò tatanmamateixix nono
popodedem fefer ununaa cacampapanyanya queque proprobablebleme-
ment seseririaa mamal aacocollillidada; enens aacucusasaririen en
d'ininteterveveninir enen lala vividada priprivavadada dede leles
fafamimililieses.
- : eēel memeu pepensasamement eerara mémés aatretrevivit, tototata
vevegagadada queque enentretre leles paparerellelles ambamb caca-
cicitatat dede proprocrecrearar cononsisideraravava tatambébé
elels soholteters.
- : ii eēel proprobleblemama dedels fifills nanatuturarals ?
- : lala lelegigislalaciciōō popodridriaa prepreveveurere unana lele-
gagalilitzazaciciōō fāfācicil ii hohonrorosasa. L'asaspepectete
momoralar emem sesemblabla sescunundadariri quaquan enens juju-
gueguem el el fufututur dede lala cocomuninitatat.
- : eses popot acaccepceptatar. Hihi haha ununaa momoralar susupepe-
ririoor aa lala momoralar coconvevencionanal, lala ququal, d'al-
altratra babandada, tamampopoc nono popot seser obohseservavadada
sisi lala cricriatuturara cacapapaq dede susubjectatar-s'hihi
deideixaxa d'eexixistitir.
- : beben cecert. Didiririaa queque totots hihi coconveveninim. Pe-
peròrò rerepeteteteixoxo : ii l'imimpupuls ?
- : cononfessosso queque nono ésés sesenzizill. L'iidedealal sese-

- ririaa trotrababar unun memecacaninismeme queque fefes acaotutuaar lala gegent sesenseses queque s'aadodonenessissin queque s'oson di-diririgigits, enencacamiminanats a a ununaa fifinanalilitatat; unun memecacaninismeme proprovocacadodr.
- :llillibrebres ii pepel.lílicuculeles dede cacaràracter obobscécé, popotseser ? Saseririaa inindidignene.
- :nono; hehem dede rerespepectatar leles rereglegles d'unun joioc cicivivililitzazat. Eses popodridriaa aaflufluixaxar el el ririgo-gor dedels bròrgagans dede cocontrotrol dede lala sasalulut esespi-piriritutualal púpúblicacaca,aiaixòxò sísí, ii perpermemetetre ununaa llillibenertatat mémés gragran d'exexprepressissióo liliteteràraririaa i gràgràficacaca, peperòrò...
- :perpermemeteteu ! Leles vovostretres papararauleles sósón ininspi-piraadodoreres,cocom dede cocostutum. Bebesllullumomo ununaa mamenenerara susubtitil queque popodridriaa rezesosoldredre el el didilelemama sesenseses queque mamai niningugu nono sosospipitetés lala nonostratra inintetervevencicióó enen l'aafefer. ~~hamp~~ Lala pupubliblicicitatat !
- : lala pupubliblicicitatat ?
- : Cocom ?
- : paparleleu.
- : Sísi, lala pupubliblicicitatat. Fafa ananys queque poposesem pepegues alals fafabribricacants dede mitmitgeges i rorobaba ininteteririoror, esespepecicialalmement dede sesenyonyorara...
- : jaja enentetenc !
- : emem pepensoso queque hoho enneteteneneu totots. Proprogregressissivavament, senenseses preprecicipipitatar-nonos, popodridriem aananar auutoriritzazant cacartetells i anuncicis, tatant alal cacarrerrer cocom aa leles pupubliblicacacionns, enen elels ququals prepredodomiminénés la poposissióo susuggestitivava, unun cecert gragru de nunuesasa. Hihi haha pepececes queque s'hihi prepresteten : sososteninidodors, fafaixexes, brabraguegues. Aa popoc aa popoc elels cacarrerrers eses popodeden aananar omplint dede sisinenes, dede veventretres, dede nuicuixexes, dede nanatgeges. Coconfifieau enen elels cocomemerciciaants; aaviváatat elels hahaurerem dede papararar elels pepeus !
- : Sísi, el el ciuciatatadàdà viuviuririaa enen unun coconstatant esestitimul eeròrotitic queque, momolt dede/prepressassa, lili fafa-ririaa oobliblidadar ininhibibibicicioons ii...
- : ininhibibibicicioons queque popotseser nini eexixisteeixexen, sisi emem pepermemeteteu d'aafefegigir-hoho.

- : calal rerecoconèixer queque momoltetes dede leles pepedebers ininteteriorors queque acactutualalment poporteten leles donenes enens fafaririen enen peperfectatament el el jo joc. Pepensoso, peper eexempleple enen aquequests sosostenidors tratransparerents queque nini aamaguequen elels mumugrogrons, oo enen aquequest cuculolots tatan brehrens, dede vevegagades unun sisimpleple tritriaanglegle queque nono pupujaja mèmes aamumunt dede la zozonana pipilolosasa dedel púpúbibis...
- : emem sesemblabla inindidiscutitibleble queque amamb aquequestata memenana de popolíititica el el nonombrebre d'inincidedents sesexualals ~~manca~~ de cacaràcteter cocoitalat haha d'auaugmentatar proprodigiousament. Nono eses potpot crecrear un cliclimama eeròrtitic sense que eses fafacicin sesentittir leles coconsesegüències.
- : eses popodridrien aadoptatar tatambébé d'aaltretres memesusureres paparal.leles oo reralalacionanades queque fafacilitaririen enencacarara elels esesbabarjosos dedel jojovevent.
- : cocom quiquinenes ?
- : perper eexempleple : eses popodridriaa reralalaxaxar lala vivigigilalànciciaa alals paparcs púpúblics, rereduirir elels eefectitius d'aaquest cocos aa lala memeitatat, popotseser aa ununa tetecerara papart ii totot.
- : exexcel.cel.lent ! Hiha totot dede memesusureres coconcominitatants queque, perper lala memevava babanda ~~manca~~ propopososo dede comonfiarar aa leles mamans exexepertetes dedels fufuncionanariris dedel depapartatament. Lala nonostratra mismissió aarara ésés úninicacament dede dedecicidir enen líliniis gegenenerarals, dede dedetetermininar ununenes coorodidinanades. Sisi acacceptàvevem el el proprojectete emem sesemblabla queque hahauríiem asassosolilit l'oobjectitiu queque eses proposasava lala rereunició.
- : nono seseririaa coconvenient tatambébé dede poposasar alalgun obobstataclecles lelegagals aa lala vevendada d'esespepermamaticicidades, cocondodons, pepesasariris ii d'aaltretres proproductetes oo obobjectetes dede cacaràcteter ananticoconcepcionanal ? Sisi lala nonostratra inintetenció ésés d'aacoconseseguir unun nonombrebre crecreixent dede fefecundacions...
- : aquequest asaspepectete foformama papart dede leles memesusures queque hemhem esesmentat i queque nono calal detatallallar aa ninivevell miministeteriaalal.

- : l'aaquiquiesescècènciciaa sesemblabla gegenenèrari. Peper lala
forformama, peperòrò, popotseser seseririaa aacoconsesellallableble
dede papassassar aa vovotatacicióó.
- : sísí, sísí...
- : totots elels ~~cocol~~ cocol.leleguegues queque esestitiguiguin d'aa-
cocord amamb el el plapla d'eerorotititzazacicióó dedel papaís
sesegogons leles lílininiees esestatableblertetes pepel miminisnis-
tetre dede Tretreballs ùuttils, queque titinguiguin lala boñon-
dadat d'alalçar lala màrà... Unun, dodos, tretres, quaquatetre,
cinc, sisis, seset, vuvuitit... Gragràcies. El el proprojejec-
tete quequedada aadoptatat. Claclassissificacacicióó "sese-
crecret alalt". Popodedem didispoposasar, sesenyonyors...

Clima

El ciutadà T, que viu poc harmoniosament amb la dona, té el costum de fer les seves necessitats als orinadors públics de la Baixada de l'Estació, a dos blocs de cases d'allò que, per costum, encara anomena la seva llar, tot i que cada dia ho és menys. O gens. Quan s'ha arribat a l'extrem de no poder ni disposar de la comuna, el mot llar evoca un pretèrit que no ha pogut, o no ha sabut, perllongar-se fins al moment actual.

Avui, doncs, com cada matí, davalla ~~ve~~^{el} vint-i-sis graons que menen al subsòl i penetra en l'àmbit blanc, totalment de rajol quadrat, on s'arregleren deu orinadors i cinc cabines tancades, cadascuna d'elles amb la tassa corresponent. En aquesta hora totes estan lliures i els únics clients són un home de mitja edat que orina i un xicot relativament jove que parla amb l'encarregada, una vidua que es conserva força bé i a la qual, segons rumors, han confiat aquelles funcions en un indret de concurrència masculina perquè és lesbiana; això, sembla, assegura l'estricta moralitat del ~~servei~~^{servei}.

La dona, que ja el coneix, s'alça i li obre la porta que després, des de dins, el ciutadà T ajusta tan bé com sap; curiosament, cap de les portes no es poden tancar per l'interior; un dia li ha de demanar per què.

Com sol fer, el ciutadà T es treu els pantalons i calçotets i els penja en un clau clavat a la paret lateral, en una cruïlla de les rajoles; està escarmentat des d'aquell dia que es va embrutar la gira del camals. Perquè cal dir que la vídua no és gaire neta i el servei resulta deficient en tots els aspectes. Per exemple, mai no hi ha paper higiènic i, el primer dia, el ciutadà T es va haver d'eixugar amb el mocador. Ara, precabut, sempre porta algun tros de diari.

Té una defecació regular, abundant, que li permet d'enllestir en pocs moments. La pròstata, però, li juga males passades i, per tant, aquest assumpte és més lent. Continua doncs cultivat uns minuts més, fins que la pruija minva i gairebé desapareix; llavors butxaqueja, es treu tota una pàgina de diari, la parteix en quatre trossos, dels quals en torna a desar tres per a futures contingències mentre amb el quart,

ben desplegat, avança la mà cap a darrera. La seva gest sigui un xic laboriós, però el completa amb èxit i tot seguit es redreça més àgilment que no s'havia cultivat. L'altra mà, automàticament, se li'n va cap a la cadena que ~~hauria de~~ obrirà el dipòsit, l'estira, però alguna cosa no deu funcionar...

La porta s'obre amb un impuls sobtat, gairebé violent, i l'individu que una estona abans parlava amb la vídua fa un pas cap dins de la cabina, abaixa els ulls sobre la tassa on el paper s'ha anat enfonsant.

- Ei ! - protesta el ciutadà T -. Que no ho veieu que està ocupada ?

El xiçot, sense fer-li'n cap, s'inclina endavant i, per darrera seu, recull el paper amb dos dits llarguíssims i grocs de nicotina que el recuperen sense envescar-se.

- Cony ! - exclama el ciutadà T, desconcertat.

Des de la porta, una veu pregunta :

- Què ?

Es l'individu de mitja edat que de primer orinava, ara plantat al llindar, com per interceptar-li la sortida. Però el ciutadà T no té cap intenció de sortir sense pantalons i calçotets, encara penjats al clau. En canvi, s'indigna :

- Un moment ! Des de quan...

L'home glapeix :

- A callar !

El xiçot, que ha examinat el paper, l'alça més perquè l'altre el pugui veure i diu :

- Hi ha la part superior, des de la línia del front.

- Segur que ho és ? - pregunta el de mitja edat.

- Sí, ben segur.

El ciutadà T torna a protestar :

- No teniu dret d'entrar en una cabina ocupada... - En el fons, però, se sent encuriòsit, i per això ^{l'interalla} ~~pregunta~~ - : Què li passa, a aquest paper ?

- Prou bé que ho sabeu ! - li contesta l'home -. Au, sortiu, !

- Es la meua cabina; l'he pagada - s'obstina ell. - I ~~me~~ m'he de posar els pantalons.

El xiçot els estira del clau amb tanta brusqueria que tots tres poden sentir el "zas !" de la roba que s'esquinça.

- Ah, no ! - fa el ciutadà T -. Això no es quedarà així ! Us denunciaré a la policia.

- Nosaltres som la policia - li aclareix l'home -. I ens acompanyareu a la comissaria.

Al ciutadà T els ulls se li aigualixen de la sorpresa.

- Jo ? Què he fet ?

El xicot gairebé li passa el paper pels nassos i, brusc, interroga :

- El coneixeu, oi ?

El ciutadà T s'acaba de desconcertar :

- Com ?... Qui ?...

L'altre, més reposat, diu :

- Coneixem perfectament el valor simbòlic del vostre gest.

- No ho entenc... - mormola el ciutadà T.

- Es clar que ho enteneu ! Heu embrutat el Director. I que no deu ser la primera vegada.

- Jo...

- Au, no perdem més el temps ! - s'impacienta el xicot mentre es desa la peça de convicció en un sobre que es treu de la butxaca -. Veniu així o us vestiu ?

El ciutadà T, resignat, es posa els pantalons,

Capítol XXIX

Amb Cunt, visitem els barris obrers, de fàbriques, on tenen lloc un seguit de vagues-llampec, tan ràpides, que les forces de la pau rarament arriben a temps d'intervenir-hi. Nosaltres mateixos, perseverants com som, només en dues ocasions podem assistir al cerimonial dels proletaris, molt senzill i disciplinat, tota vegada que es limiten a recórrer el perímetre de la fàbrica, per fora, arreglerats en una mena de processó d'homes i dones silenciosos que, simbòlicament, s'han lligat les mans amb els mocadors. Quan ~~hímmmmmmhmm~~ per atzar els soprenen en plena maniobra, els contingents policials, molt nodrits i amb uniforme de campanya, els dispersen i practiquen detencions sense discriminació de sexe i amb tanta brutalitat que sovint els transeünts se senten provocats a intervenir-hi.

Es així com tots dos cops, Cunt i jo hem de córrer per a evitar les vergassades i ens refugiem en el dedal de carrerons estrets i foscos, de passadissos miserables, d'andrones medievals, on les dones ens acullen, ens amaguen, ens conten ~~hímmmm~~ llurs sofriments i escolten, complagudes, la narració dels nostres amors. Cunt, ~~en la seva~~ ben peixada i de carns dures, es deixa tocar per les adolescents marcides, per les velles apergaminades que ens sorprenen en confessar-nos que encara no han complert els cinquanta anys, besa les criatures que allarguen les mans cap a les seves mamelles esplèndides i pretenen penjar-se-li als mugrons meravellosament obscurs sobre l'ampla aurèola bruna que ella els permet de palpar, consentidora. Els infants se li enfilen per les cames, se li asseuen a la falda, li arregussen la roba sobre les cuixes i, inquiet i amor²os, la van despullant davant l'esguard de les mares còmplices, de les àvies pensaroses que tot seguit la comparen amb les estatuets que han vist als jardins, nues com ella. Les noietes entrellacen els dits amb la tofa pilosa del pubis, l'hi pentinen, l'hi separen a banda i banda de la vulva carnosa, li besen el ventre admirativament.

Ella es confirma en la seguretat d'un destí poc comú, explica ritus germinals, evoca els dracs hivernals i la passió dels déus solars que vencen el fred, el gel, i obren les entranyes femenines. Un

món de màgia carnal il·lumina les estances tenebroses, i les dones joves es renten, es fan belles, s'il·lusionen prou perquè els pits calguts es redrecin i els ventres s'allissin mentre les natges s'arrodoneixen damunt les cuixes sobtadament més fermes, més esveltes i possides d'una estranya nerviositat.

Ens mirem en aquest ambient que es transfigura, i els seus ulls em diuen que ara ha conegut una altra terra, i que comença a comprendre-la. Voldrà doncs insistir, completar el seu coneixement, i després tornarem a les morades humils, a les mateixes dones o a d'altres dones que ja ens esperen i que, sense saber-ho, li donen tant com n'obtenen, l'arranquen d'unes regles inconscientment aprovades des de la violació ritual i la fan més casta. Van completant un procés iniciat aquella tarda, prop de l'estany dels peixos de colors.

Avui una vella l'acull amb una gerra de llet que ha estalviat i li unta els llavis i els pits, el baix ventre. I ella, al seu torn, unta les altres femelles de la família, en arribar el pare, l'espòs, li endolceix també el membre abans que la muller l'aculli i, per primera vegada, l'estimi sense vergonya, deslliurada d'inhibicions avials o de procacitats humiliadores.

La besem tots, a començar pels esposos, però no cedim a llurs precos quan ens demanen d'acoblar-nos. Només li frego els llavis amb els meus i, amb el pit, les puntes erectes de les sines. Hem de fer encara molt de camí fins al coit, i avui retindrem fins i tot l'orgasme. I aleshores, a nit foscant, entre les patrulles inquietes que ens ullen amb suspicàcia, tornarem cap a la vila, cap als carrers il·luminats, i ella s'enllaçarà al meu braç amb un sospir.

- Quan saps com - em diu -, és fàcil dur una mica de bellesa als altres.
- Però no en tenen prou - li recordo -. Els cal, també, seguretat.

Ho reconeix, i tots dos evaquem converses que es repeteixen des del nostre primer encontre, o des de l'endemà, quan l'he invitada a conèixer la terra a la qual ha vingut i a mirar-se l'Església de la Relativitat Objectiva com una empresa opressora.

- Ho saps molt bé - li dic.

I ella calla, sense desmentir-me, però sense donar-me la raó. Al portamonedes duu una tarja provisional de membre auxiliar de les forces de la pau, però recordo que no se n'ha servit cap de les vegades que hem ~~estat~~ estat perseguits i que tot allò que ha fet amb mi es contrari als interessos del sistema. Per això, una mica entendrit malgrat tot, li premo més el braç contra el meu costat i, en veu alta, exposo una reflexió que encara és prematur de proferir:

- Un dia ens batrem tots dos contra la policia.

- I ho posaràs al teu llibre ? - em pregunta.

- Sí. Hi serà tot : que una noia molt bella va venir de la Potència a un país pobre i encara més subjugat que el seu i hi va conèixer un negre per l'amor del qual va renunciar a la missió que li havia estat confiada i es va posar al costat dels desheretats, dels oprimits, i amb ells va lluitar i va vèncer.

- I després ?

- Després tots dos van ser molt feliços en una societat lliure i justa.

- Es molt romàntic, això !

- Sí. Potser no ho saps, però el meu llibre és un llibre terriblement romàntic. Com jo.

No ho sóc tant, però, que no m'hagi adonat del seu silenci en parlar-li d'una missió. Sospitava que en duia una, i ara en tinc la seguretat. Ja només em falta esbrinar quina.

Capítol XXX

Davant els interessats, representants de l'Església Regular i de l'Església de la Relativitat Objectiva, el ministre de Beneficis Espirituals llegeix el seu

VEREDICTE

A conseqüència de l'acció suscitada per l'Església Regular prop de les autoritats competents, a les quals s'exposen els temors de les jerarquies de la institució esmentada davant les pressumptes activitats de l'anomenada Església de la Relativitat Objectiva, el Ministeri de Beneficis Espirituals ha dut a terme les investigacions i enfrontaments pertinents, dels quals resulta :

que l'Església de la Relativitat Objectiva té existència reconeguda i pública al seu país d'origen, la Potència;

que els membres de la repetida Església delegats al nostre país van entrar-hi legalment i tenen la documentació en regla;

que els expressats membres van oferir ~~servis~~^{llurs} serveis a les forces de la pau, en l'organització de les quals foren admesos;

que els ~~organ~~ dirigents d'aquesta organització els van autoritzar a instal·lar una capella privada en l'anomenada vaqueria desafectada, domicili social en aquest moment de l'Església de la Relativitat Objectiva;

que no s'han realitzat actes del culte particular de la secta en públic ni en cap altre lloc que l'autoritzat;

que no hi ha cap evidència de possibles maniobres encaminades a desplaçar o substituir, a benefici dels membres de la secta, algun o alguns dels membres de l'Església Regular que ocupen situacions/de responsabilitat;

que no s'observen actes de proselitisme per part dels dignataris de l'Església de la Relativitat Objectiva.

Les autoritats competents, tenen interès a subratllar que de les declaracions de les persones atretes a aquesta fe es desprèn que foren captades pels següents motius, en ordre d'importància decreixent :
1) curiositat sexual, 2) curiositat professional, i 3) simple curio-

sitat. També importa al Ministeri de Beneficis Espiritual d'afegir que tots els testimonis coincideixen en l'afirmació que aquestes curiositats no foren provocades en cap cas per les exhortacions dels dignataris de la secta, sinó per llur simple presència entre nosaltres.

Informacions complementaries revelen també que les activitats dels membres de l'Església de la Relativitat Objectiva s'han caracteritzat en tot instant per llur fidelitat a les institucions i normes del règim establert, el qual han servit amb competència en tots els comesos que els han estat confiats.

Per tot plegat, el Ministeri de Beneficis Espirituals, creu que la repetida Església no constitueix una amenaça al predomini de l'Església Regular, els privilegis de la qual reconeix i accepta. Es la nostra opinió fonamentada que la secta objecte de querella té un poder d'atracció únicament sobre escasses persones, anterioriorment ja separades de l'Església Regular per la pràctica diària, que cerquen una justificació moral de llur personalitat en unes doctrines que, en la mesura de l'ordre establert per aquella secta, poden contribuir a proporcionar-los un equilibri necessari.

D'altra banda, no és menys fonamentada la nostra opinió que els criteris de l'Església de la Relativitat Objectiva no poden ésser vàlids per tota una comunitat, tota vegada que tendeixen a la instauració d'un ordre anterior a la sistemàtica civilitzada i constitueixen, per tant, l'inici d'un procés de degradació de les conquestes de l'home com a criatura portadora de valors ètics. Apreciem en les doctrines de la secta una exaltació de l'home natural, anterior i contrari a l'home social, amb el seu èmfasi sobre el predomini de l'instint genèsic i el desbordament orgiàstic, pedra mestra de l'edifici bastit per l'Església de la Relativitat Objectiva. Sense que ens espanti una posició condemnada pel seu propi anacronisme, la nostra responsabilitat de guardians del món espiritual al qual l'home ha ascendit a través del temps, ens priva d'un excès de clemència a l'hora de jutjar la secta originària de la potència.

Conscients doncs del nostre deure, però desitjosos també de reconèixer allò que hi pot haver de positiu en l'actuació dels adeptes de l'Església de la Relativitat Objectiva, ens veiem en l'obligació de

DICTAMINAR

que l'Església de la Relativitat Objectiva és innocent dels càrrecs d'il·legalitat, ànsia de predomini i proselitisme;
que es tolera la seva existència al nostre país;
que se li prohibeix d'augmentar el nombre dels seus membres, el qual quedarà reduït a l'actual;

que no pot facilitar l'entrada d'altres adeptes estrangers sense sol·licitar el permís de les autoritats;

que en cap cas no obrirà noves capelles ni indrets de culte.

Aquestes cinc condicions s'inclouen en una, que constitueix la decisió final del ministeri :

ES RESPECTA EL STATU QUO DE L'ESGLÉSIA DE LA RELATIVITAT OBJECTIVA

(Segueixen dates, firmes i segells oficials)

Acabo de rebre un altre anònim concebut en aquests termes :

"Estem al corrent de la teva vida, de les teves freqüentacions i de les teves immoralitats. Ja és hora que rectifiquis ! Som respectuosos amb les idees de tothom. Pots pensar, doncs, el que vulguis. Però no ho manifestis i observa, des d'ara, la dignitat que escau als ciutadans de la nostra pàtria, exemple mundial d'honestetat i de bona conducta. No facis tard a la crida dels qui et volen bé ! Els valors eterns de què som portadors ens obliguen a molt. Perquè ho entenem així, estem disposats a intervenir amb fermesa i a separar, si cal, les ovelles negres que podrien perjudicar el ramat. I més encara quan ocupen llocs • posicions d'influència pública. Confiem en un penediment sincer de les teves faltes i errors.

Creuada per a la Unanimitat de Conducta"

Es prou clar que no té res a veure amb l'anònim rebut temps enrera. La seva redacció fa creure que es tracta d'una mena de circular que probablement deu haver estat adreçada a bon nombre de ciutadans; la signatura ho confirma.

D'altra banda, difícilment em puc donar per al·ludit quan es parla de persones que "ocupen llocs o situacions d'influència pública". En aquest sentit, els Poders no m'han donat mai cap facilitat. Em sembla que es comprèn...

Capítol XXXI

Després serà qüestió de preguntar-se per quins set sous hi havia una fletxa negra que assenyalava directament la fondalada on es van reunir, d'amagat del poble, els tècnics i oficials de la Potència aliada però aleshores ja serà tard, si més no per al comissari que, sense adonar-se'n, ha fet la patinada més greu de la seva vida. Com s'ho podia imaginar quan ell i en Canyís, atents a les orientacions de la fletxa, han escalat el tossal i, des de darrera unes roques, han vist tot aquell munt de màquines, de cotxes i de camions encara imperfectament camuflats? Tots dos han tingut la mateixa idea i el comissari l'ha expressada en veu alta:

- La resistència...

Protegits pel penyaçsegat, durant cinc hores han anat observant les maniobres innocents dels homes que entren i surten de les coves, juguen a cartes o repassen els motors, han comptat vuitanta-tres individus, quinze camions de gros tonatge, vuit d'ells amb remolc, dinou automòbils, setze ginys que semblen excavadores, tres màquines llargues i altes d'aparença misteriosa, dos tractors, set generadors elèctrics...

El comissari triomfa i, en el seu entusiasme, comença a redactar immediatament, allí mateix, la comunicació que destina al cap de serveis. En Canyís es mostra més escèptic.

- Voleu dir? Aquesta gent semblen estrangers... Són alts, i rossos.

- Es podria tractar de brigades de fora que han d'ajudar la rebel·lió. Hi ha exemples - raona el comissari.

- I com us sembla que poden haver entrat tot aquest material? Si no hi ha complicitat de la gent de les duanes, de la vigilància de fronteres... Tot plegat em sembla força estrany. Jo, de vós, no em precipitaria.

- Es clar - es queixa el comissari -, vós els donaríeu temps d'organitzar-se, d'avançar sobre les ciutats! Sant innocent! De vegades em pregunto per què us vaig permetre d'ingressar al cos... Fet i fet, sempre m'heu donat maldecaps.

- Teniu ganes de queixar-vos, tanmateix! - protesta en Canyís -. Al

capdavall, sense mi ara no seríeu aquí. Us en podíeu burlar, de les fletxes !

- Però els mandarins no els hem trobat - es lamenta l'altre -. Es a dir - rectifica a l'acte -, aquesta gent hi podria estar relacionada. Potser són ells qui els han cridat... O molt m'equivoco o acabem de fer un gran servei - es va animant -. Caldrà que enviï ràpidament un escamot o dos.

Entre dues llums, ~~quan~~ quan davallen de la muntanya, hi envia els homes escampats per la plana, i, en arribar a ciutat, una altra brigada amb enllaços i un equip complet de transmissions. Com diu :

- No vull deixar res a l'atzar.

En un tres i no res, la notícia corre de boca en boca, puja i baixa pisos, penetra en els despatxos més obscurs i apartats, i és objecte de comentaris falaguers que, sovint, dissimulen reticències i enveges; serveis menys importants han valgut avançaments i distincions als afortunats i a la comissaria, com a tot arreu, se suporten amb tristesa, amb amargor, les victòries dels col·legues. Es compren, doncs, l'espectació malencònica amb què tothom assisteix al pas del cap dels serveis quan, a tres quarts de vuit, salta temeràriament del cotxe que encara no ha tingut temps d'aturar-se i, com un jovincel, es precipita escales amunt, fins al segon pis, on té el seu cau el comissari.

Obre la porta amb un gest violent i ple de malaveranys que, immediatament, alegra el cor dels tres funcionaris subalterns que el presenten i després, des de fora, assisteixen més o menys a l'escena.

- Comissari ! - crida.

L'home, que passa a la màquina el seu informe, ara amanit amb tota la fraseologia oficial que li evita d'haver d'aprofundir en la llengua, alça el cap amb un somri i gairebé fa l'ullet. El seu superior, però, ~~malabarisme~~ s'abalança amenaçadorament sobre la taula i pregunta :

- Es cert... es cert - repeteix, entrebancat per la seva pròpia passió - que acabeu d'escampar als quatre vents l'existència d'un campament... d'un campament al Turó dels Encenalls ?

- Us ho han dit, ja ? Ara enllestia...

El cap l'interromp :

- He preguntat : és cert ?

El comissari, amb el somri sobtadament glaçat, assenteix. El cap es redreça, repenja amb força les mans contra la taula i s'assegura :

- Al Turó dels Encenalls ?

- Sí.

I aleshores té lloc l'esclafit :

- Bèstia ! Sabeu que heu fet ? Sabeu que per culpa vostra tot...tot...

tothom...

La ira l'escanya, ~~li~~ l'obliga a descordar-se el coll de la camisa, a aflluixar-se la corbata amb una mà mentre amb l'altra va donant tot de cops rítmics a la taula. En Canyís agafa l'ampolla d'aigua que hi ha en un extrem, n'omple mig vas i el toca per la mànega.

- Begui.

El cap, que sembla que el distingeixi per primer cop, alça la mà, l'assenyala, però ~~després~~ recull el vas i se l'atansa a la boca; beu. Després, lleugerament tranquil·litzar, s'inclina de nou sobre el comissari i diu :

- Heu fet la bestiesa més gran de la vostra vida, una bestiesa indigna del càrrec que ocupeu. El vostre acte equival pràcticament a una traïció.

- Jo...- balbuceja el comissari, que no entèn res.

- Vós ! - afirma el cap -. Heu revelat l'emplaçament, què dic ? l'existència del primer grup secret de tècnics i d'especialistes en subversions que ens envia la potència...

- Déu meu ! - plora el comissari amb la cara refugiada entre les mans.

- No heu pogut callar, no us heu sabut limitar a redactar un informe confidencial - continua atacant-lo el cap de serveis -; heu hagut d'embombar-ho, de gloriejar-vos...

- Jo no sabia...

- La ignorància no excusa la vostra conducta. Es que potser encara no heu après el valor de la discreció ? D'aquí a unes hores la ciutat sencera, el país sencer, sabrà que hem cridat aquesta gent, que en el tractat hi ha una clàusula que nos ha fet pública ! Vós... vós... torna a quequejar.

Fa mitja volta sobtada, corre cap a la porta, l'obre de bat a bat i crida :

- Dos homes de servei ! Immediatament !

En Canyís s'arrauleix a la butaca que ocupa, temorec, però el cap continua ignorant-lo i, quan els policies entren al despatx, només assenyala el comissari :

- Queda detingut i incomunicat fins a noves ordres.

Inclement, contempla les llàgrimes que solquen les galtes del seu subordinat, el segueix amb la mirada cap a fora, on desapareix entre els guàrdies, i aleshores es passa la mà pel front.

- I vós... - diu - Què he de fer, amb vós ?

El xicot fa :

- Em permeto de fer-vos observar que, amb la detenció del comissari, quedaran sense custòdia les dues noies vermelles que li van ser con-

fiades. Potser me'n podria encarregar.

- Però vos també estàveu detingut - recorda el cap de serveis.

- Ho estava, sí. Ara, com no sigui que ordeneu el contrari, he quedat en llibertat. Em sembla que la llei és formal - i cita - : "en cas de detenció d'un funcionari, seran alliberades immediatament totes aquelles persones empresonades per ordre seva o a rel de les seves investigacions".

- Sí - confirma l'altre -, jo mateix vaig contribuir a la redacció d'aquest article, el més progressiu de la legislació mundial. Si us concedeixo la custòdia d'aquestes noies, on les portareu ? A casa de la vídua ?

En Canyís envermelleix.

- Ah, sabíeu ?...

El cap somriu, gairebé oblidat ~~mm~~ de la seva enrabiada de fa poc.

- No us amoineu - diu -. Em vau fer un favor; darrerament, totes dues tenien exigències inadmissibles. No sé si amb vós...

- Sí, sí, no s'estan de res. Les noies vermelles, però, podrien/continuar a casa del comissari. Jo m'hi instal·laria...

El cap reflexiona molt breument.

- Bé. Feu-ho, per ara -. Es pinça un llavi entre dos dits i afegeix -: Havia sentit dir que potser us n'aniríeu a la Potència amb la gent de l'Església de la Relativitat Objectiva...

- No hi ha res de concret, encara. Per què ?

- Em preguntava si no us interessaria una missió, allí. Diguem de... de caracter personal.

En Canyís ni s'hi pensa.

- Quan vulgueu. Sempre he simpatitzat amb vós, des d'aquell dia que vam compartir unes natges que ~~mmmm~~ feien força goig.

El cap assenteix amb un esguard aprovador.

- Parlarem, Canyís. I ara no feu esperar aquestes noies - somriu de nou, picardiós.

Capítol XXXII

"Investigacions i Aprofitaments del Subsol" ha plegat. El funcionari que es passava les hores mortes davant un mapa del país dividit en quadricules, reposa en un llit de l'hospital a l'esperava d'una jubilació avançada. Un plànol subterrani, el més perfecte i detallat del món, ha estat establert amb tots els ets i uts del cas. Tots els esforços expedicionaris tornen a fer vida a la superfície. Un exèrcit de paletes tanca els accessos sobrers a les zones interiors. Les autoritats, però, no estan satisfetes, car subsisteix la pregunta cada dia més obsessiu-nant : on són, els mandarins ?

Es amb la intenció de donar-hi una resposta satisfactòria que gairebé immediatament es munta una altra operació d'envergadura : l'exploració de les profunditats marítimes. Es cert que ningú no veu prou clar com aquells fugitius obstinats poden viure sota l'aigua, ni que sigui amb escafandres; el govern n'ha fet un assumpte d'amor propi i no estalviarà ni sacrificis ni despeses. De tota manera, el fracàs de l'aventura terrestre aconsella de reforçar el secret de l'empresa novella i un comitè creat amb aquesta finalitat elabora el complicat sistema d'un triple jurament de silenci eternal que han de prestar les forces encarregades de l'escorcoll aquàtic. I aquest cop tampoc no hi haurà una sala amb un mapa i un buròcrata, tota vegada que l'extensió marítima no es deixa quadricular amb tanta facilitat. Algunes zones seran solcades repetidament, mentre d'altres es veuran negligides per inadvertència. No hi fa res : vuitanta-vuit persones han d'ocupar per força un espai prou gran perquè no passi desapercebut als esforços cavallers de l'univers líquid.

Els resultats secundaris, o marginals, no es fan esperar : quasi de seguida, es comencen a descobrir tot d'espècies novelles dels regnes animal i vegetal i els savis treballen diligentment per tal d'inserir-les en les classificacions establertes; les monografies que redacten sobre la marxa fan obrir l'ull a les corporacions científiques estrangeres i, d'un dia a l'altre, el país es converteix en el capdavanter d'una parcel·la de la investigació. Hom coneix hores d'exaltació patriòtica, d'euforia, d'orgull legítim, d'un entusiasme que arriba al seu apogeu quan un dels exploradors ensopega amb el peix-senyer, potser el

més vell habitant d'aquelles costes i probablement totom dels fundadors mítics de la raça. Aconsella de pensar-ho així el fet que la coloració del seu dors reproduïx la doble barra d'amplada desigual de la bandera de la nació i, a mayor abundamiento, com escriu un exegeta, que aquesta doble barra sigui descolorida; res no demostra tan clarament la seva antiguitat.

El reverend Prick, que ha assistit a la descoberta com qui diu des de la primera renglera i fins i tot ha ajudat a capturar el primer exemplar - dissortadament mort al cap de vint-i-cinc minuts d'extreure'l del seu element natural, -aprofita l'esdeveniment per a recordar que algunes tradicions conservades oralment assenyalen l'existència de peixos de dos i fins de tres colors a les aigües dels rius Eufrates i Tigris, bressol de l'home. Adhuc va més lluny, autoritzat, de segur, per algunes característiques de l'animal, com són la presència d'unes bosses seminals i d'un menut penis retràctil que s'encaputxa fàcilment en una tercera bossa transparent :

- El precursor ! - diu, emfàtic -. Ens trobem davant la primera etapa d'una empresa hominida que ja aportaria poques modificacions al sistema genital. El poder creador i evolutiu haïa trobat la relativa perfecció dels dispositius reproductors tant pel que fa a la seva estructura com a la seva situació, i això ens obliga a considerar-nos hereus directes del peix barrat o, més exactament, ens integra en la filogènia ictiològica ja presentida per alguns cervells particularment desperts a partir de dades ortogèniques que ara es confirmen i que jo, com a representant de l'Església de la Relativitat Objectiva, he de subratllar. Una anatomia generalitzada i compartida, amb els seus corresponents efectes fisiològics, parla a favor d'una orientació evolutiva a la qual només nosaltres podríem posar terme si ens entossudíem a negar el sentit priapic de l'existència i, doncs, a unes limitacions orgàniques que, a través d'una inevitable degeneració ~~gmn~~ regressiva, desviaria el destí de l'home cap a formes de sexualitat restringida i inferior. D'això a l'ofuscament mental, només hi ha un pas...

Es dubtós que els savis coincideixin en aquesta apreciació, però no hi ha dubte, en canvi, que les paraules del reverend Prick provoquen comentaris favorables entre els aventurers submarins, sempre ben disposats a l'acció i, aquella nit del descobriment, prou desbordants de vitalitat perquè les platges i badies s'omplin de parelles que forniquen fins a l'alba en honor del peix. Les fogueres creixen sota el cel fred i il·luminen la nuesa de Cunt, eixida de l'esperma de les aigües, convertides en un Neptú tumultuós i agosarat que fecunda les matrius quan davallen, badades, fins a la font seminal que raja incontenible. Una mà

caritativa masturba el reverend i una veu càlida i agònica amb una cançó de bressol llangorosa i tot seguit entretallada per l'impuls del déu anònim que penetra puixantment en la gropa alta i abundant de la bona samaritana.

L'endemà continuen les troballes, ara obra humana: tenalles, geres, armes rovellades, unes canadelles de terrissa, monedes de plata i de coure, collarets d'os, pedres tallades de monuments o edificis no se sap si terrestres o mariners, mascarons de proa de galeres antiquíssimes, un governall, fragments de ceràmica blava, dos escuts amb motius apocalíptics... Dues dotzenes de funcionaris governamentals han acudit a la vorad del mar i drecen l'inventari d'aquells tresors abans de carregar-los en un dels tricicles del servei de museus. I aleshores, a les dotze en punt, té lloc el descobriment dels submarins.

Són dues tosses immenses, llargues com una torre disposada ~~mantenint~~ horitzontalment i d'una coloració tan semblant a la de l'aigua que fins ara han passat desapercebudes. Cap senyal exterior no revela ~~hansana~~ llur nacionalitat, cap nom no indica que hagin rebut el bateig de rigor, el perispopi roman amagat i els motors, aparentment, reposen. Un missatger surt disparat a la recerca de mitja dotzena de tècnics i torna amb més de la meitat dels efectius del Ministeri d'Aigües Grans, jeràrquicament ordenats darrera el ministre. Es drecen tendals sota la protecció dels quals els buròcrates es vesteixen de bus i després, en patins aquàtics, es fan a la mar ben ~~perillós~~ ^{explorats} per una doble paret d'agents de les forces de la pau, secció de nedadors. Com exigeixen els reglaments del cos, van despullats de pèl a pèl, amb l'excepció dels genitals, recollits en una mena de paperina de plàstic amb fermall de seguretat que no permet l'erecció.

Unes boies precisen l'indret on ancoren els submarins, però la marxa deu haver-les desplaçades i, en submergir-se, el ministre i el seu seguici, entre el qual no falta l'inevitable reverend Prick, avistaven únicament un paisatge de peixos morts i unes grans taques negres, com de carbó líquid, que amaguen els busos restats en les profunditats i ara també difunts. L'expedició s'organitza en escamots de reconeixença que surten en totes direccions a partir d'un centre definit per un pal inexplicablament clavats entre dues roques.

A poc a poc, la zona d'exploració s'estén, s'allarga, i més i més homes, acudits de tot arreu, van solcant els abismes maritims amb tanta perseverència que, a nit entrada, la meitat de les patrulles encara no han tornat. El ministre i els seus subordinats més directes remunten a la superfície, on els espera un sopar fred servit en un raig. Seguidament tornen a les pregoneses, on, reunits prop del pal misteriós, con-

tinuen esperant fins a la matinada. En aquell moment ja s'han perdut
d'altres expedicions encarregades de recercar els extraviats. A l'alba,
quan fa el recompte, el ministre conclou que falten quaranta-nou homes.

La segona conclusió és que els submarins eren d'alguna nació ene-
miga; si no, no haurien desaparegut. Amb una lògica implacable, a les
nou del matí, quan, de retorn a terra, el ministre d'Aigues ^{Grany} ~~Marques~~ ja
ha tingut ocasió de consultar amb els seus col·legues, convocats urgent-
ment, el govern decreta l'estat de guerra, aquartera els soldats i vota
un presupost extraordinari per tal d'augmentar i d'accelerar la produc-
ció de material bèl·lic.

Capítol XXXIII

Alguns fragments significatius del discurs de trenta-set hores de duració i conegut amb el títol d'"Assumpció responsable de les masses" que cinc Delegats del Director pronunciaren alhora, i espontàniament, en cinc indrets diferents de l'àmbit del país :

"Som els homes de la veritat i ens enorgullem de la franquesa amb què ens hem pogut expressar sempre davant el poble que un dia ja llunyà, però sempre cordialment pròxim, va confiar-nos la tasca dura de menar la nau de la pàtria comuna cap a un demà, que ara ja toquem, de justícia, de pau, d'ordre. Vosaltres, homes i dones d'aquest país alegre i responsable, ho heu volgut. I nosaltres, plenament conscients del nostre deure, no hem fet més que obeir els anhels, expressats o no, de tots els ciutadans que, aplegats estretament darrera el Director, van significar, i continuen significant avui amb llurs paraules i amb llurs actes, una voluntat de grandesa que només pot desenvolupar-se dintre els límits estrictes de la llibertat entesa com una empresa constructiva i uniforme, naturalment unitària.

Temps a venir, els historiadors parlaran del nostre moment com de l'època de l'assumpció responsable de les masses i, lluny de distingir entre governants i governats, els caldrà referir-se a una totalitat comunitària que delega funcions, ben cert, però sense renunciar a la seva sobirania, a l'exercici directe del poder que us pertany, que ens pertany a tots a través de la família, de les organitzacions laborals, dels municipis, de les societats recreatives i culturals, esportives i folklòriques, òrgans naturals i plenaments representatius que ara, gràcies a la visió prudent i assenyada del Director, ens trobem en condicions d'avaluar degudament.

.....

No volem tornar, ni hi tornarem, a les divisions fraticides, a les lluites tribals, als intents disgregadors de la uniformitat pàtria, d'aquesta conjunció sagrada que la història segella i rubriquen els nostres cors fidels a les essències més altes i selectes de la germanor.

Fronteres enllà, l'assot dels missatges falsament renovadors de tot de pretesos profetes alça els pobles contra els pobles, els pares contra els fills i els fills contra els pares; s'esqueixen les generacions, es disbauxen els sexes, s'enruna l'ordre de la criatura racional i es befen els valors morals, trampolí de la civilització. No imitem però aquesta subversió tan oposada a la vera democràcia i de la qual el nostre Director ha dit tan justament: "és el retorn contra natura a l'úter de la pre-societat". No, no imitem els rituals de la descomposició; ben a l'inrevés, davant les seves provocacions, ens endurirem. Repetiu-ho tots amb mi: Ens endurirem!

(Veu unànime de la multitud: ENS ENDURIREM !)

Repetim el crit de la grandesa, de la tradició, i renovem la nostra fe en l'obra exaltadora del poble heroic que, girat d'esquena a les sirenes, prossegueix la seva tasca socialitzadora sense deixar-se torbar per l'arbitrarietat d'unes classificacions a les quals l'obra del nostre infatigable Director va posar fi en alçar l'espasa de la pau i decretar, obedient a les vostres ànsies, que un mateix codi de dignitat justificaria tots els ciutadans.

Ho volem recordar expressament davant l'amenaça del món retorn que proclama igualtats envilidores i humiliants, basades en un concepte superficial de la persona. Ben cert que alguns països ja es giren cap a nosaltres com la nau que, en plena tempesta, cerca el refugi segur del port, però no voldríem que oblidessin que aquí, al port, ens haurem de posar en quarentena per tal de prevenir les possibilitats d'un contagi. La salut robusta de què gaudim no ens eximeix d'unes mesures de precaució elementals i que, d'altra banda, no contradiuen la proverbial hospitalitat del nostre poble.

.....

El Director ha sabut veure en la nostra pàtria la capdavantera d'un ordre còsmic i suficient, i tots nosaltres, fidels a la rectitud dels seus principis, de les seves il·luminacions, ens fem ara ressò d'una visió realista que, si imposa sacrificis, també ens proporcionarà satisfaccions. Ens n'ha donat ja! Ho manifesta la vostra simple presència aquí, en aquest acte improvisat i senzill, familiar, que us ha tret com un sol home dels tallers i de les fàbriques per escoltar la vostra pròpia veu que ratifica els juraments i els compromisos del passat i, ensems, reclama l'acompliment final de les promeses que tots plegats ens vam fer.

I es ara, aquí, que té lloc aquest compliment. El vostre entusiasme dicta les condicions, fa obra de govern, no permet ni una paraula

que no respongui als impulsos del cor i, en les pauses, s'escolta per tal d'assegurar-se que ha encertat. I així és. Conduïts per la mà inexorable i tan terriblement humana del Director, hem fet diana. Som un poble dempeus que avança per les senderes invisibles del progrés amb la il·lusió que dóna la joventut, amb l'atreviment caut que correspon a homes i dones preparats, i ben preparats, per a les empreses més fecundes.

Hem rebutjat decididament vacil·lacions i temors i ens realitzem en una voluntat popular que no preveu límits, que no pot ésser desviada per canvis ni frustracions. L'assumpció responsable de les masses garantitza una continuïtat de l'ordre establert, perquè aquest ordre, ciutadans, arrela dintre nostre, s'insereix en la nostra personalitat, és la nostra persona. I això en tots i cadascun de nosaltres. Tots, doncs, ens trobem preparats a fer front a qualsevol eventualitat malestruga i, a través dels òrgans democràtics tan previsorament desenvolupats pel Director, ara mateix podríem, si convenia, engrapar el governall i mantenir-lo, ben ferm, per la ruta que ens hem traçat.

.....

No podem acabar aquest diàleg a cor obert sense felicitar-nos de l'honradesa d'un propòsit que també té els seus objectius materials. Ja hem convingut que som uns realistes, que el Director ens ha mostrat el camí i tots plegats hem estat prou perpicaços per comprendre que si l'home no viu únicament de pa, el pa és tanmateix necessari. Tot, realitzacions espirituals i materials, és part integrant d'un moviment de ~~materialització humana~~ consecució humana que, en el seu límit més alt, el nostre, s'instaura en la llibertat, la plenitud, la satisfacció social i particular. Tots sabeu prou bé que no s'han regatejat esforços per arrancar el nostre país de letàrgies antigues i convertir-lo en un dels grans productors mundials. Dificultats d'exportació frenen aquest impuls, sí, i l'hostilitat de les nacions envejoses ~~material~~ posa entrebancs a la nostra balança de pagaments, però som gent austera, amb una immensa capacitat d'espera, mentre treballém infatigablement i convertim els secans en regadius, els deserts en jardins, els pobles en ciutats, els tallers artesanals en fàbriques modernes. Hem reduït l'índex d'analfabetisme, hem augmentat la renda per càpita, hem acumulat reserves que ens protegeixen contra eventualitats malestrugues i independents de la nostra voluntat.

L'ull vigilant del Director sospesa continuament el present i aguaita el futur per ordre vostra, en nom vostre, el veritable, l'únic govern de la nació. Fem història amb l'home excepcional que ens ha con-

cedit la Providència, i és la nostra història. No cal que, com d'altres pobles, aquests pobles corcats per les contradiccions i les lluites insensates a què ens hem referit abans, acudim a consultes constants i més o menys periòdiques de les aspiracions populars; nosaltres ens consultem diàriament en les pregoneses de la nostra consciència i donem cada dia una resposta afirmativa, una resposta lliure, responsable, sense mediatitzacions. I volem que sempre sigui així, que ningú no ens coaccioni ni ens doni ordres procedents de centrals especialitzades en la subversió a escala universal. Seria contrari a la nostra dignitat. Es per això que combatrem implacablement totes aquelles forces obscures i dissidents que ara i adés intenten pertorbar la nostra harmonia i posar obstacles a l'assumpció responsable de les masses. Sempre que es manifestin, es trobaran amb la paret compacta del poble, de tots nosaltres, units com un sol home en la defensa de les prerrogatives que escauen a una comunitat que va trobar la seva via i s'elegí en delegar el seu poder en la persona del Director, portaveus dels anhels unànimes i unànimament uniformes, bessons, de tots els homes i dones d'aquesta gran democràcia que ell ajuda a construir, que ell, obrer primer de la colla, construí tan sòlidament com les pedres ideals de l'eternitat. Demostrem-li un cop més la nostra confiança amb un gran crit de solidaritat.

(Veu unànime de la multitud : BE, BE, BE !)

Gràcies, ciutadans. Constatem, un cop més, que som els fills predilectes de la història. Això ens obliga a molt, no hi ha dubte. Però complirem. Complirem !

(Capítol XXXIV)

Quatre-cents vuitanta agents que acaben de passar la frontera amb la missió de localitzar els destinataris-remetents de les quatre-cents vuitanta-cinc cartes-circulars i d'obtenir-ne una informació tan detallada com sigui possible, es reuneixen en quaranta-vuit grups de deu, cadascun dels quals ~~adoptant~~^{adoptant} una decisió sobre el futur capteniment de tots plegats. Duts per un afany de perfeccionisme i per un sentit exagerat de l'equilibri numèric, han decidit, abans, sacrificar els cinc membres sobrers de l'equip original. Amb la prudència a què els obliga l'ofici, els han enterrat en la pregonesa d'un llac d'aigües fredes, prop de la frontera, on ara reposen amb les butxaques plenes de pedrots.

Un cop aconseguida la unanimitat, cada grup delega un dels seus homes i, l'endemà, els quaranta supervivents dels quaranta-vuit que eren en aquesta segona etapa de les operacions, car la superstició de les xifres rodones els obliga encara a sacrificar els restants (aquests enterrats més prosaïcament, però sense cerimònies i amb clandestinitat, en un cementiri suburbial), es reuneixen en quatre grups de deu que, a llur torn, discuteixen la jugada i acaben per elegir representants.

En aquest moment sorgeix un problema en aparença insoluble. Normalment, si se seguien les normes fins ara en ús, haurien d'ésser eliminats tots quatre; s'hi oposa, però, el fet que, per moltes voltes que s'hi faci, és totalment impossible que de quatre grups en surtin deu delegats; si n'escollien dos, serien vuit, un nombre insuficient, mentre que, si n'escollien tres, en sobrarien dos. Els agents, capficats, repeteixen les sessions, discuteixen fins a altes hores de la matinada, nomenen comissions que es reuniran amb d'altres comissions, fan càlculs complicadíssims en els quals intervenen tot d'incognites, emprenen estudis ~~complicadíssims~~ de matemàtiques, s'endinsen per un món de coneixement que ni sospitaven i, els més atrevits, desemboquen en tot d'estranyes controvèrsies que posen en dubte el valor del zero i la suficiència del sistema mètric decimal...

Aviat és prou clar que cal començar de cap i de nou. La col·la vinguda del país del Director, ara reduïda a quatre-cents setanta-dos a-

gents, s'imposa encara una reducció, enterra sigilosament els dos homes que destorben els comptes i es reuneix en quaranta-set grups de deu dels quals surten els delegats corresponents, set d'ells immediatament lliurats a la tomba anònima d'una fosa comunal de províncies i els altres quaranta obligats, un cop més, a confiar llurs decisions a un comitè de quatre que, no cal dir-ho, no és acceptat. Seria ridícul avenir-s'hi, després de tants sacrificis !

Es recomença, doncs. L'eliminació de tres agents més, permet de formar quaranta-sis colles de les quals en surten quaranta-sis delegats reunits en quatre grups un cop sacrificats els qui fan nosa. En darrer terme, però, tot queda com abans i hom es desfà de quatre individus per tal que es puguin reunir quaranta-cinc colles i, al seu degut moment, prèvia la normal eliminació, quatre grups de deu que nomenaran quatre delegats...

De fil en agulla, l'equip investigador s'aprima fins a la dotzena de frare. Es possible que, amb tantes operacions, s'hagin descomptat i que aquesta xifra no correspongui a un resultat prou científic, però ara ja és massa tard per posar-hi esment i, d'altra banda, cap d'ells no té la mena de paciència que caldria per a refer els càlculs. El dubte, de tota manera, imposa una pausa, ben esmerçada en la redacció de tot d'informes en els quals es justifica hàbilment aquella carnisseria no prevista per les autoritats. S'hi relaten actes audaços, gestes gairebé sublimes, emboscades, i els difunts, convertits en herois d'una guerra sorda i despietada contra l'enemic, agafen proporcions de gegant, de figures llegendàries inscrites en els llibres auris de la història que hom comunica orgullosament a les generacions futures reunides en escoles llibregues i glaçades.

La resposta no es fa esperar. En un gran comboi fortament protegit que travessa el país en hores nocturnes, arriben a la frontera quatre-centes setanta-dues creus que, a partir d'allí, progressen lentament cap a la capital gràcies a tot de complicitats venals i secretíssimes. Els tretze agents, ben conscients del deure que tenen amb llurs companys morts, inicien a l'acte una tasca ingrata i arriscada que els obliga a tornar als cementis de províncies, a les fosses comunals, a les criptes humides, als abocadors d'escombraries, arreu on hi ha difunts que ara, condecorats a títol pòstum, descansaran en pau.

La feina és llarga i, segons les darreres notícies, encara continua.)

Capítol XXXV

Les dues noies vermelles mai no s'han dit Serena i Sequana, noms amb els quals les bateja còmodament en Canyís en el curs de la iniciació i que potser li han estat inspirats per capteniments íntims o per característiques físiques de difícil precisió i, al capdavant, compartides, ja que d'altres i esveltes ho són totes dues i cap d'elles no desmenteix l'altra a l'hora de conservar la serenitat. Si no fos així, ja haurien abandonat la casa del comissari, on no les subjecten lligams ni portes tancades. Un instint responsable, però, les priva de cercar una fugida individual al tràngol que ha colpit l'organització.

- Salvi's qui pugui - diu Sequana - és un crit que només se sent a les naus a punt de naufragar, desarborades. No és pas aquest el nostre cas. Nosaltres tot just comencem a salpar a tot vent.

També podria parlar per ella, ara. Les glàndules de Bartolin segreguen amb una indiscreció visible sota la menuda protuberància, un xic infantil, que en Canyís estimula amb els capcirons dels dits. L'ha localitzada amb més dificultat que la tija de la Serena, durament viçbràtil sota el tacte de l'altra mà que provoca una descàrrega preliminar, però voluntàriament limitada. Totes dues mouen les anques, desassossegades, i ell els espia la inflor de les sines, el ritme lleu i espasmòdic del ventre, l'expressió de la cara, abans d'explorar delicadament les membranes fràgils que cedeixen una mica sense trencar-se.

Ho farà al cap de dos minuts, amb la punta de la llengua, i la sang que s'escampa desapareixerà entre l'entrada de la ferida i la boca que la recull i no para de besar, d'eixugar els teixits tendres i ardents que l'empresonen i s'alcen per tal d'apregonar-lo cap a l'arrel de l'espasme que ell sosté, prolonga, alenteix, sempre explorant les tenebres humides a la recerca d'una darrera gota roja, sempre esprement i xuclant als voravis ara esquinqats que pegen adolorits abans de cicatritzar-se.

Després els llavis olorosos i inflats pugen pel ventre, cap als pits, cap als llavis de la Sequana que gemeguen encara i els deixen

escapar amb recança quan ell inverteix el trajecte per la nuca de la seva companya i se submergeix entre les cuixes badades, on contempla un instant la bellesa insensata i ridículament entendridora, poètica, d'uns pètals que se sobreposen i ondulen un món floral, exquisit com una trampa carnívora. Hi cau, s'hi enreda, hi penetra amb llargaries d'espasa foradaire, i el tel s'aprima, esclata com una poncella provocada pel sol. Unes mans, les de la Sequana, li davallen per l'esquena, s'endinsen per sota les natges, tensen inversemblantment la vara que se li arrapa al ventre.

L'hi tindrà dues, prop de tres hores, mentre esperen una cicatrització mínima i elles li revelen la llegenda que ha començat a nèixer entre les organitzacions revolucionàries i segons la qual els mandarins han sabut camuflar-se genialment entre les forces de la pau.

- S'hi van infiltrar - conta Serena - aleshores que les tropes van anar escombrant país endins, fins a la capital. La llegenda diu que, pels boscos, van sorprendre petites unitats, les van atacar i, un cop vençudes, es van apoderar dels seus uniformes, de les seves armes, dels seus papers...

- No els trobaran mai - recalca Sequena -. I ara treballen des de dins.

- Però i els oficials ? - objecta en Canyís -. Bé devien conèixer els seus homes...

- Van matar també els oficials d'aquestes unitats i els homes que els van substituir es van sotmetre a operacions de cirurgia estètica perquè la identificació fos més perfecta. No oblidis que entre ells hi ha metges.

- A poc a poc - prossegueix la Serena - anirant escalant llocs de més responsabilitat; alguns, sembla que ja han estat ascendits. Un dia, doncs - diu, confiada - dominaran el país.

- Si és així - reflexiona el noi - per què us manifesteu, per què provoquen desordres ? No és inútil ?

- No. Cap d'aquestes manifestacions no farà canviar el sistema, ja ho sabem. Però els ajuden a ells.

- Com ?

- Els aldarulls provoquen repressions. Aquestes repressions els donen ocasió d'actuar amb mà dura, de fer mèrits, i, per tant, d'arribar més de pressa a aquests llocs responsables que els permetran de governar.

En Canyís es mostra escèptic.

- Bé - diu -, només és una llegenda,...

- Totes les llegendes tenen un peu en la realitat - li recorden les

noies, i Serena l'abraça, l'atreu contra seu.

Ell espera encara, temerós d'esguerrar una obra fins aleshores perfecta, i continua fent preguntes que els distreguin, que facin minvar la tensió. I quan a la fi abraça la Sequena, la penetra amb una cura infinita, sense la més petita violència, tímidament gairebé, i la va encenent i abtandant amb tot de petits moviments més hàbils que profunds que l'obliguen a lligar-li les cames amb les seves quan ella, desbriada, solleva el pubis amb força cap a la rel del seu membre. Es per això que després, triomfalment, pot desembeinar una arma neta i mostrar-la breument, abans la Selena no sé n'apoderi amb una impaciència inútil, car s'ha d'esperar que la creixença torni a ésser total i l'ompli bé, de cap a cap, tota vegada que ella ha aconseguit d'empresonar-lo amb cames i braços i en Canyís no pot alliberar-se'n ni en deixar-se anar de costat i rodolar per terra, cap a la porta, en arribar a la qual l'àncora ja toca fons i es clava en les profunditats líquides que augmenta amb la seva pròpia riuada i ben oblidat ja d'un recel que es demostra infundat. Quan enretira l'espasa, tots els sucs són clars.

I aleshores, de sobte, se sent com un déu. Elles, que ho noten, se li abraonen i, per acabar d'exaltar-lo, li revelen el darrer secret: la vetlla, a conseqüència dels darrers desordres, hi va haver una reorganització ministerial que encara no s'ha fet pública i tots els ministres són mandarins. Pràcticament, el Director està neutralitzat.

Comentari de l'autor

?

Comentari del negre

!

Comentari (suposat) del lector

Quin noi més porc ! (1)

(1). Cal creure que es refereix a Canyís, eh ?

Capítol XXXVI

Sense gaire pena ni glòria, s'han celebrat les tretze hores semestral de la Mitja Jornada per al Control de les Minories, siguin ètniques, religioses o sexuals. Tot i que el fervor, amb els anys, ha decaigut una mica, la celebració encara posa els seus problemes, atès que en el curs d'aquestes tretze hores, des de les vuit del matí a les nou del vespre, no es tolera la presència d'aquests minoritaris pel carrer i, alhora, se'ls obliga a acudir com de costum a llur treball. Els més precabuts acampen al taller, a la fàbrica o al despatx des del dia abans, però hi ha indrets on els amos no els ho permeten. Els queda el recurs, ben cert, de llogar cotxes i de fer el trajecte amb les cortinetes abaixades si per atzar ensopeguen un xofer simpatitzant. Cal dir, de tota manera, que això no és freqüent. En aquests casos, els escamots encarregats del contròl no fan cap distinció entre el passatger o passatgers i el conductor del vehicle, el qual sovint acaba consumit per les flames.

Aquest any s'han registrat dos accidents d'aquesta mena contra els cinc que hi van haver l'any passat. Mentre aleshores no ~~hinnamhann~~ va morir cap dels afectats, però, enguany hi ha hagut una víctima, la cotillaire de la plaça Raconera, adscrita de naixença a una minoria cultural particulatament activa. Aclarim, de passada, que els escamots no tenen ordre de matar, sinó, simplement, de molestar, d'humiliar i de detenir els dissortats sectaris.

L'incident més espectacular ha tingut lloc a la Via Lateral, on els escamots han fet despullar una parella i, després de cremar-los els vestits, els han obligat a enfilem-se a un pal prèviament ensabonat. Sembla que l'exercici ha durat hores i que, a continuació, han circumcidat el noi mentre feien una explotació vaginal a la seva ~~paranilla~~ companya. Es a dir, al capdavant ha resultat que no anaven junts; el xicot, foraster, s'havia aturat a demanar unes orientacions a la noia. Però no hi fa res; fet i fet, tots dos eren minoritaris.

La detenció, quan n'hi ha, sol fer-se sota l'acusació de conducta desordenada¹⁰ escàndol públic. Es així com han tancat una lesbiana sorpresa al moment que anava a cercar el metge per a la seva mare, malalta.

L'han emborratxada amb rom i cervesa i li han prohibit d'orinar. Diuen que la dona ha resistir força bé fins a quarts de vuit i que llavors, de sobte, s'ha aclofat prop d'un quiosc de diaris. Es probable que la retinguin dos o tres mesos als calabossos de la comissaria, però n'hi ha ha que opinen que sortirà abans, si la seva mare es mor.

Hi ha gent llesta que es procuren documentació falsa tot i que és força arriscat. En aquests casos, els pobres pecadors són sotmesos a judicis sumaríssims i no és rar que els surtin quinze o vint anys de treballa forçats. Si per casualitat ~~hambona~~ el culpable és una dona prenyada, la farien avortar.

Algunes persones responsables, poques, han protestat ~~alguna manera~~ més d'un cop contra aquestes pràctiques salvatges i raonen que, al capdavall, la Mitja Jornada per al Control de les Minories tampoc no soluciona res. Quan s'instaurà hi havia el convenciment que en qüestió de deu o quinze anys es liquidaria definitivament el problema, però els càlculs eren massa optimistes. La població amenaçada no tan sols no ha minvat, sinó que ha augmentat lleugerament. Les minories han reaccionat amb veritable consciència i entre elles el nombre de naixements supera en un 0'8 per cent el de la resta de la població. També és digne d'afegir que si entre els individus de les generacions velles hi ha hagut més d'una defecció, els ~~màn~~ joves s'enorgulleixen cada dia més de llur peculiaritat. De segur que hi han contribuït les mesures persecutòries. Fins i tot se sap de grups d'adolescents que s'han enfrontat amb els escamots, de vegades amb èxit. Ara, aquests els eviten, ja que els combats a la via pública tenen una desagradable tendència a transcendir fronteres enllà i a provocar manifestacions de protesta davant les ambaixades i consolats del país.

Aquest any, per exemple, se sap d'una colla que cercava soroll i que ha estat sistemàticament evitada, o ignorada, pels organitzadors de la Mitja Jornada. Potser cal concloure que aquesta actitud de la jovenalla és un dels motius de la minva d'entusiasme amb què darrerament actuen els escamots. Alguns profetes ja preveuen la desaparició total de la festa, però hi ha senyals que inquieten els més reflexius. De bon començament, els escamots eren totalment masculins, mentre ara, des de fa dos o tres anys, s'hi barregen també noies. Però potser s'hi repens^{ar} després del que s'ha esdevingut a la capella d'una funerària, on cinc xicots han violat una noia després d'haver aconseguit d'ail·lar-la dels seus companys. En aquest moment la policia deu estar cercant activament els fornicadors, però sembla que no hi ha testimonis. Fet i fet, tot plegat podria ésser una maniobra encaminada a reviscolar el fervor repressiu d'antany.

Ara, de violacions sempre n'hi ha, si bé solen anar a compte dels repressors. A favor d'ells només es pot dir que ~~finalment~~ no s'obliden mai d'adoptar les precaucions anticoncepcionals més acreditades. Mai no s'ha sabut de cap noia que quedés embarassada a conseqüència d'una d'aquestes cohabitacions. S'explica perfectament; seria gròtesc que, sortits a eliminar minories, contribuïssin a acreïxer-les. Deu ser per això que, segons es murmura, tots els membres dels escamots passen per un curset de preparació abans d'ésser admesos. Caldrà veure si els violadors d'avui han procedit amb la mateixa cautela. Hom en dubta.

Capítol XXXVII

Per què tantes presses ? Que potser el sistema s'enfonsa ? Hi ha quelcom de cert, doncs, en les manifestacions de les dues noies vermelles ? O es tracta simplement d'un projecte tan llargament madurat que ja no té espera ? Sigui com sigui, el cap de serveis actua amb una rapidesa que desconcerta en Canyís, el qual, com qui diu, encara no ha tingut temps de treure's el gust de sang virginal de la boca quan es troba l'home al seu davant.

Es l'endemà al matí, a primera hora, i la Serena i la Sequana dormen beatíficament. Ell mateix dormia, i és l'home qui el desperta amb una petita pressió a la clavícula. Un dit de l'altra mà, dreçat a frec de boca, li recomana silenci. De segur que no esperava trobar-se amb aquell bé de Déu de carn bruna, perquè, sense voler, els ulls se li'n van cap a les forques plenes de penombra, però es domina i, amb un gest forçat, el commina a seguir-lo a la cuina.

- Esteu disposat a sortir aquest vespre ? - li pregunta.

A migdia ho tindrà tot a punt, el nomenament de negociador ~~nomina~~ oficial, el passaport i la valisa diplomàtica.

- Ni una paraula a ningú, però - afegeix amb un cop de cap que asse-nyala l'habitació -. La missió és secreta.

En Canyís, que encara no s'ha tret la son de les parpelles, se les frega repetidament i, distret, va per omplir un got d'aigua. Fins que no sent el gluèglu sec de la canonada no recorda que el subministra-ment ha estat tallat per iniciativa de les noies.

- Vós direu - fa.

El molesta l'erecció matinal i un sobtat moviment de budells que, per sort, de seguida s'aquieta.

Segons el cap de serveis, tot és prou senzill. Oficialment, tindrà el comès de negociar amb una de les empreses que, a favor del tractat amb la Potència, pot proporcionar-los uns quants centenars de milers de tones de racions de campanya, però extra-oficialment, a títol personal, ha de depositar uns documents en una entitat bancària on hi ha un tal senyor Nortoman que ja l'espera.

- Dinners ? - obre l'ull en Canyís.

- Diners ! - exclama el cap despectivament -. Com si la nostra moneda... - Però aleshores es repensa, es mossega la llengua i, al cap d'un moment, prossegueix -. Es un manuscrit.

- Les vostres memòries ? - bromeja el noi.

- Xit ! Què crideu ? - i, inquiet, treu el cap al dormitori, on les noies no s'han mogut. - Està bé, - diu tot seguit - : les meves memòries. Aquí perillen. S'ha sabut que les escrivia i ja hi ha gent que hi van darrera.

En Canys es contempla l'erecció, que ja dura massa, i s'excusa :

- Perdoneu.

Quan surt de la comuna, alleujat, el cap de serveis torna a ésser al dormitori, però en veure'l entra de nou a la cuina. Ell riu :

- Us tempta, oi ?

L'altre murmura :

- Mentre s'hi fora me'n podria encarregar jo, de la seva custòdia... Ja en parlarem després - fa. - Tornem a aquesta missió... No hi deveu tenir inconvenient, oi ?

- ^{Hi ho} ~~La~~ una cosa que no acabo de veure clara. Aquest manuscrit val una fortuna. Qualsevol editor de fora el pagaria a pes d'or. No se us ha acudit que me'n podria apoderar ?

El cap de serveis somriu.

- Tot està previst. L'original és escrit en un clau personal, del tot arbitrària, que no pot dèxifrar ningú més que jo.

- Si és així, per què el volen, aquestes persones que heu dit ?

- No ho saben. I, en darrer extrem, el podrien destruir. De fet, això és el que ~~monhem~~ es proposen. Compromet massa persones.

- Companys vostres...

- I d'altres, situats més amunt.

En Canys calla, tamborineja amb els dits sobre la taula de la cuina i comença a veure les complicacions de l'assumpte. Perquè, digui el que digui l'altre, de senzill no en té res. Si tantes ganes tenen d'apoderar-se del manuscrit, no deuen deixar-lo mai de petja. Probablement l'han vist entrar a la casa, sabran que ha parlat amb ell i, quan s'adonin que surt de viatge, li posaran llebrers als talons, intentaran de desposseir-lo del document i, si cal, no vacil·laran a eliminar-lo.

- Bé... - fa -. Em demaneu que em jugui la pell.

- M'oblidava de dir-vos que, en marxar, us acompanyarà un taló de vint-i-cinc mil dòlars que podreu cobrar a la mateixa banca.

Ell branda el cap.

- No.

- També ho podem fer així, si voleu : la meitat aquí, en moneda del

país, i l'altra meitat en arribar a la Potència.

- No - torna en Canyís. - Si voleu que us digui la veritat, cada cop m'agrada menys. Deveu tenir d'altres persones de confiança, persones que coneixeu més bé que a mi...

- Precisament és això, que les conec massa. No compreneu que un home com jo no en té, ni en pot tenir, d'amics ? I tampoc no és que confii exactament en vós. Potser és ben bé el contrari.

- Costa d'entendre.

- No, no costa gens. La vostra vinculació a l'Església de la ^{Relativitat} ~~Relativitat~~ Objectiva us fa suspecte...

- Ah ! Es suspecta, doncs, la secta ? - s'admira el noi.

- Del tot. Per això vam facilitar el seu ingrès a la policia. No hi ha cap manera més eficaç de controlar-la. Però ara es dóna la particularitat que només em pot servir allò que és suspecte.

- Cada cop ho enredeu més ! protesta en Canyís.

- No, gens. Per definició, les persones suspectes pertanyen a l'altra banda, en acte o en potència. El nostre sistema és tan perfecte que mai no s'ha sospitat de ningú sense fonament.

- Per què no els deteniu, doncs, en lloc d'integrar-los a la policia ?

- En aquest cas, cal evitar complicacions. No oblidem que els dirigents de la secta són ciutadans de la Potència. Si voleu, en podem detenir un sota una acusació molt concreta, com va passar aleshores de l'afer de la Tossa amb Cunt, però una detenció en massa ens obligaria a donar explicacions. Si calia fer-ho, no vacil·laríem, és clar, però aquest altre mitjà sembla més eficaç. A més d'evitar-nos conflictes, eventualment en poden menar a descobriments importants. Ja veieu que no us amago res.

- Això és el que m'estranya.

- Per què ? Aquest coneixement no us pot servir de res. També ho saben, ells, que no ens en fiem.

- Molt bé. Però d'això a que us calgui precisament un suspecte...

- Penseu-hi una mica - li suggereix el cap de serveis -. Si us temptés de trair-me, ho faríeu amb l'oposició. I aquesta mai no destruiria el document; encara que de moment no el poguéss llegir, el conservaria. En el fons, no es tracta de res més.

- Potser sí - reflexiona en Canyís -. Es natural que, en la posició que ocupeu, sigueu retorç. Però continuo opinant que m'hi jugo la pell, en aquest afer. I em sembla que val més de vint-i-cinc mil dòlars. - Fita el seu interlocutor i, tot d'una, diu - : Cent mil.

- No he arreplegat tant - el desenganya el cap de serveis -. Cinquanta mil i us asseguro que em quedo pelat.

El noi torna a moure el cap.

- No.

El cap de serveis sospira i ho aprofita per donar un altre cop d'ull al dormitori, on ara la Serena s'ha tombat i li ofereix una perspectiva deliciosa de natges. El sospir s'accentua. Després, però, es gira de nou a en Canyís :

- Us faré una altra proposició : cinquanta mil i una participació del vint-i-cinc per cent en els drets d'autor, quan es publiqui el manuscrit. Encara hi sortiu guanyant. No dubteu que serà un bestseller.

El noi vacil·la.

- Poden passar molts anys...

- Ningú no ho sap. Tots dos fem una jugada.

En Canyís tamborineja un cop més sobre la taula de la cuina i, al cap d'un moment, pregunta amb suavitat :

- On són, els mandarins ?

El cap de serveis no sembla gens de sorprés, però l'expressió de la cara li canvia, es fa ombrívola, com si el rosegues una pena secreta.

- No ho sé - contesta.

- Creieu que poden enderrocar el règim ?

- No ho sé - repeteix l'home -. Si no els trobem, potser sí. Per això cal prendre precaucions... I bé - afegeix -, jugueu amb mi ?

- D'acord - fa en Canyís - : jugo.

Clima

El ciutadà S, que no ha vist mai "Temps moderns" ni cap altra pel·lícula de Charlot, totes rigurosament bandejades des que la classificació dels serveis de Consulta els penjà l'etiqueta de "virulentment negatives" i les colpí amb la infamant taca vermella, es passa deu hores diàries fent exactament aquest gest : allargar la mà, pitjar un botó perquè l'operari que ocupa un lloc al seu davant pugui ^{poter} una rosca en la tija d'un volant, enretirar la mà, allargar-la de nou, pitjar el botó següent... Ad nauseam.

Per sort, l'empresa és considerada i, des de fa cinc o sis anys, ha instal·lat un sistema d'altaveus que, d'un cap de jornada a l'altre, alterna fragments de l'oratória més escollida del Director, himnes oficials i lectures dels comunicats d'una guerra que es remunta més enllà de la infància del ciutadà S i de la majoria dels seus companys. Perquè gairebé tots són joves, joveníssims i tot. L'empresa no s'ho explica, però gairebé tots els operaris emmalalteixen abans d'arribar als trenta anys i, si per atzar conserven una salut relativa, llur vida familiar empitjora fins a tal extrem que repercuteix desfavorablement en la feina. Tot d'eminències s'han ocupat del problema, la casa ha fet autèntics sacrificis econòmics per tal d'aclarir els fets, llurs causes i motivacions, les parets dels locals han estat repetidament pintades, cada cop de colors diferents, la il·luminació natural ha estat substituïda per llums artificials i, a la fi, per una sàvia combinació de totes dues, s'han instal·lat dutxes i lavabos on els millors artistes del país han pintat grans frescos estimulants, plens de verdor i de senyorettes somrients i escassament vestides, s'ha bastit una capella amb dos confessionaris als quals tothom pot acudir lliurement fora de les hores de treball, durant la pausa del migdia o els dies festius. Pràcticament, doncs, no s'ha negligit cap detall. I, així i tot, els operaris continuen llanguint amb una rapidesa esbalaïdora i, segons les darreres estadístiques, cada cop més precipitada, més breu.

El ciutadà S, però, encara conserva el seu vigor i, de moment, treballa amb eficàcia, sense passar-se cap botó per alt. Els misteriosos encarregats que es van alternant en el servei d'acord amb unes normes

tan regulars com desconegudes, no en tenen res a dir i, fins ara, sempre l'han considerat un bon operari i una persona com cal. Avui, però, tot canviarà. El ciutadà S, per estrany que sembli, no ha fet cor als seus companys quan els altaveus han tocat "La marxa inclement contra l'enemic". I no és pas que ignori l'obligatorietat d'acompanyar els himnes patriòtics ! Ho sap des de la infància, quan els hi van fer aprendre de memòria i àdhuc li donaren unes sumàries nocions musicals perquè no desafinés. De moment, potser es pot creure en una distracció, però i després, quan observa el mateix mutisme en sentir "La nostra lluita exterminadora" / que precedeix de pocs minuts l'acabament de la jornada laboral ? D'altra banda, tot ell té una actitud rígida, una mena d'expressió obstinada que li plega els llavis i li tiba la pell sobre els pòmuls, un xic alts i sortits;

La mateixa expressió amb què, a la sortida de la nau, acull l'individu, vagament entrellucat d'altres vegades, que se l'enduu cap a un dels despatxos del segon pis, ordinàriament tancats, on els espera un altre home d'orelles llargues i de caràcter agressiu, tota vegada que ataca de seguida, sense embuts :

- Ens comuniquen que, aquesta ^{tarda} ~~vesada~~, no heu acompanyat els himnes. Hi deu haver una explicació.

- Sí.

- Una explicació convincent.

- Sí - torna el ciutadà S, però no prossegueix.

L'individu s'impacienta :

- Apa, parreu !

- He decidit que no m'agradaven.

A tots dos els pugen els colors a la cara i, a l'uníson, repeteixen interrogativament, incrèdulament :

- Que no us agradaven ?

- No; gens. Són ofensius.

- Són...

No ho pot acabar de dir, perquè gairebé s'escanya i les galtes se li emporpren com si l'acabessin de bufetejar. El ciutadà S, com si no s'adonés de res, afegeix :

- No m'importa que em penalitzin amb el descompte de sou que ~~estableix~~ estableix el reglament.

L'altre, que ha recuperat una certa capacitat d'expressar-se, mastega:

- I per què són ~~mg~~ ofensius ? - Però immediatament alça el braç per aturar les paraules del ciutadà S -. No - diu - no m'ho expliqueu. No ho vull sentir dues vegades !

- Dues vegades ?

- Sí; ara i davant del comissari.

El ciutadà S empal·lideix lleugerament.

- Què hi té a veure el comissari, en ~~mmm~~ tot això ?

- De seguida ho sabreu.

Obre un calaix, d'on treu el barret, i l'altre, que fins ara només un cop ha obert la boca, subjecta el ciutadà S pel braç. El xicot encarcara el gest.

- No vindré - fa -. No és cosa de la policia.

L'individu infla el pit, redreça el cap, les orelles se li allarguen encara.

- Tot és cosa de la policia - declara amb una veu campanuda, magnífica; fa un ^{par} ~~par~~ cap al ciutadà S i abat una mà immensa i vermellosa sobre l'espatlla caiguda -. Es veu que penseu poc, - l'aclapara.

L'altre, gairebé furtivament, li esmuny les manilles entorn dels canells.

- No en parlem més - diu, sorneguer.

Capítol XXXVIII

Fa dies que li busco un diminutiu afectuós i, a la fi, m'he decidit per un apòcope que té la gràcia de fer més delicat el seu nom : Vagi. A ella també li plau. L'hi dic per primer cop una tarda que ens sorprén una tempesta furibunda i espectacular de la qual ens defensem segons la recepta clàssica suficientment posada a prova per la gent de la contrada que temen els arbres i les barraques i prefereixen despullar-se en ple camp. Amb la roba plegada sota nostra, ens ajacem de costat damunt la terra mentre l'aiguat ens remulla l'esquena i les nates. Tot de llamps zigzaguejants i espaordidors es donen cita al nostre entorn, on cremen les bardisses i un ametller geperut. Les pedres dels marges espeteguen i l'olor de sofre crea una mena de zona màgica que facilita prodigis estranys. La pell ens canvia de color, ens veiem subjectes a fenòmens de levitació relativament modestos i quan, en el nostre espant, allarguem els dits l'un cap a l'altre, tot de guspires blaves ens uneixen les mans. Els mugrons se li dilaten, se li encenen en tot de llumetes que brillen entre l'aigua, i la boca es queixa, gema.

Girada de sobines, alça les cames separades, plega els genolls contra el ventre i, trasbalsat, puc veure com els grans llavis ~~manam~~ ~~manam~~ s'obren i s'abaixen cap a l'interior de la tavella, rebregats per una presència invisible i compacta que els arrossega en penetrar-la. Les parets humides s'inflen, abracen el fal·lus, l'insereixen més pregonament amb tot de moviments convulsius que l'eixamplen més i la despullen fins a l'úter. Fascinat, assisteixo al joc desconegut dels teixits elàstics, a la precipitació de la matriu que avança, de les geles que s'espesseeixen i lubrifiquen l'hoste meravellosament acullit. Es aleshores que dic :

- Vagi...

Els llamps es multipliquen, solquen tot de camins que respecten la nostra illa màgica i formen com un sostre sota el qual ella dilata els ulls, ara totalment en blanc. Les sines, escapades de la gravetat, s'endureixen cel amunt, com endutes per les guspires que ara li fan els mugrons transparents.

- Vagi... -torno.

I sento la dolçesa ardent d'una carn tendra que m'embolcalla, la impaciència d'una vulva que em xucla cap a un abisme estremit, el contacte afrodisíac d'una zona aborrißolada contra el meu pubis i la presència dubtil d'un ventre que les meves mans abandonen, guiades per unes altres mans que pugen cap als pits; una boca s'esclafa en la meua boca i, sense adonar-me'n, mormolo :

- Mama... Dana... Nout... Mã... Maïa...

La mare de la humanitat alça els flancs, m'enfonsa amb les cames lligades sobre les meves, s'aprima contra el terra i torna a sollevar-se amb un moviment segur, confiat. L'electricitat que impregna el camp ens aixeca del sol que s'enfanga i, en l'aire, l'escomesa dels cossos continua, s'accentua a mesura que ens elevem més i jo repeteixo el seu nom, les seves advocacions a través dels pobles i de les civilitzacions.

Molt a prop, s'esberla un núvol, l'aiguat ens ailla del món circumdant i una columna incandescent es precipita des de les altures, corre per la meua espina dorsal i explota en l'espasme alçat al meu encounter, entre gemecs que deixen escapar un non, uns noms...

- Adam, germà...

La terra és freda, xopa, i hi reposo estenallat, obert de braços i de cames, amb la boca havejant, al costat de Cunt que encara respira feixugament i té els ulls closos i els llavis sagnants. L'aigua els hi va rentant, se li esmuny per la breu fondalada que separa els pits, li neteja la ferida que es tanca.

Quan em mira, torna a allargar la mà, i ara ja no hi ha descàrregues elèctriques entre nosaltres; de fet, la tempesta s'allunya, la pluja minva, es va convertint en un degotall lent i mandrós.

- Vagi... - faig.

- Sí - diu ella.

- Ho he somniat ?

Ella denega amb el cap.

- No.

- Ets una maga ? - li pregunto.

- Oh, no ! - riu -. Ens hem posseït -. Però aleshores s'enseriozeix - Ja no podrà ser de cap més manera...

- Suposo que no - reflexiono.

- T'havia de distingir... m'havies de distingir - fa, enigmàticament.

- Així ? I per què ? - m'estranyo.

- Ens estimem, oi ?

- Sí.

- Ens hem estimat des de sempre i ens estimarem per sempre.
- No som déus, Vagi - li recordo, recanciós.

Ella torna a riure.

- M'ho deus haver dit cada vegada !
 - Cada vegada ?
 - Sí. Al Perú, a l'Assia Menor, a Grècia, entre els celtes, on era Ahna, Danu, Dana. Has recordat tots els noms.
 - Es cert - assenteixo -. Ho sabies, tu ?
 - Ho sé ara. Ens anirem trobant eternament, mentre hi hagi homes.
 - Però tu ja no ets la deesa, ni ho seràs mai més.
 - Si el món ja no necessita divinitats, no. Quan ens tornem a trobar, potser seré en un bordell.
 - Sí - reconec, i aleshores l'amargor en puja fins arran de llavis -. Però vindrà un dia que em trobaré sol.
 - No - em contradiu ella -. Si aquest dia que imagines arriba, ens estimarem com dos adolescents. Tu seràs el meu primer home i jo la teva primera dona. Cap de nosaltres dos no prevaldrà contra l'altre. - S'espolsa una gota d'aigua del mugró dret i alça el cap -. Mira, ja fa sol.
- Recollim la roba que, curiosament no s'ha mullat, i ens vestim entre les bardisses calcinades, l'únic senyal, ara, del pas de la tempesta. N'hi ha prou perquè ens trobem en un altre món.

D'un canvi d'impressions entre l'autor i el negre després de la redacció del capítol anterior :

- Creus verament imprescindible d'introduir aquesta mena de fets en la narració ?

- Cunt en forma part des de bon començament, oi ?

- Però i tu ?

- No ho sabem. Més val ser previsor.

- Què vols dir ?

- Vull dir que el desenvolupament de la història ens és desconegut. Ningú no pot assegurar, doncs, que aquestes relacions entre nosaltres no hi juguin un paper decisiu.

- En dubto, la veritat. En aquest llibre tot gira entorn dels mandarins i de la seva desaparició. Quan els trobem, si els trobem, s'haurà acabat. D'acord - afegeixo en veure el seu gest -; ens interessa també de donar una impressió de conjunt del context, del sistema en el qual tenen lloc aquests fets. Es normal.

- Doncs de què et queixes ?

- Concretament, de la importància que dónes als teus amors i, sobretot, del to fantasiós amb què en parles.

9 Fantasiós ?

- I tant ! Aquesta escena de possessió en la qual intervenen les primeres mares que han estat capaces d'imaginar totes les civilitzacions, no respon a cap realitat. Si aquesta és la teva manera de defugir el fet que us vau conèixer carnalment...

- No defujo res. Situo aquesta coneixença al seu nivell.

- Ah !

- T'has oblidat, potser, de qui és Cunt ? Forma part d'una secta orgiàstica que remunta els seus orígens, o la seva inspiració, al moment inicial de la humanitat o, si vols, de la seva presa de consciència. Què té d'estrany, doncs, que els seus amors no siguin com els d'una noia normal, corrent ? Ella hi introdueix uns elements que els aprofundeixen, que els donen una altra transcendència...

- Prou que ho veig !

- No siguis irònic. Una noia així, una secta així, només pot existir en un ambient molt concret. Seria una llàstima que no el captés.

- Però tu, en lloc de fer-li el joc... vull dir en la narració, hauries de mostrar el teu escepticisme.
- Ah, sí ? I per què ?
- Perquè no hi pots creure, carall !
- Tampoc no puc creure en tot això altre, en aquest clima de persecució i d'arbitrarietat, en aquesta estúpida història d'uns mandarins que es fan fonedissos.
- Si ho estem vivint !
- Ja ho sé. Però no és racional.
- No, això no - reconec, pensarós.
- Aleshores, si acceptem una irracionalitat, per què hem de negar l'altra ? Si vols que t'ho digui, totes dues s'avenen perfectament.
- I el lector què hi dirà ? Hi has pensat ?
- Sí. Crec que cal exasperar-lo, dur-lo fins al capdavall de l'absurditat en què viu perquè reaccionï constructivament.
- Magnífic ! Heus ací que estem escrivint un llibre moral...
- Mai no n'he dubtat.

Capítol XXXIX

En un indret molt precís del cel, les coordenades del qual no han estat mai revelades, penja cada dia una mena de núvol-objecte, sovint perfectament visible en el cel clar. De nit, sol desaparèixer o, més ben dit, es trasllada a un altre punt de l'horitzó.

La seva forma recorda més o menys vagament la d'alguns platets voladpms com els que han estat vistos a d'altres llocs, i els entesos diuen que també fa pensar en ells la brillantor metàl·lica que desprèn quan el sol hi incideix en un determinat angle. Per si fos poc, es parla, encara, de la seva sorprenent capacitat de maniobra, tota vegada que quan es desplaça cap al seu refugi nocturn, engega, valgui la paraula, a tota velocitat, sense que s'observi una acceleració progressiva, i, en general, descrivint un angle tancadíssim que cap aèronau humana no ha aconseguit.

Tot plegat és prou curiós perquè hagi estimulat la imaginació oficial, la qual, obsessionada com està amb la desaparició dels mandarins, ha volgut relacionar totes dues coses. A hores d'ara, els antics reunits a la Tossa s'han convertit ja en uns éssers fabulosos capaços de les més exquisides extravagancies; no pot descartar-se doncs la possibilitat d'un contacte amb éssers extra-terrestres o fins i tot la invenció, per part dels seus científics, d'un vaixell aeri que imita les característiques d'aquells vehicles que, segons les cròniques, ja trobem a l'alba de la civilització.

Fracassada doncs l'aventura marítima que ha causat tan sensibles pèrdues a les forces de la pau, el govern organitza l'operació Perigeu, en la qual intervindrà únicament un nombre molt reduït d'homes, tots altament especialitzats i àdhuc superespecialitzats un cop han llegit els vuit-cents noranta-tres volums de la Biblioteca Pàtria classificats sota l'etiqueta de "Fenòmens atmosfèrics artificials".

Els preparatius culminen amb una benedicció de primera classe que l'Església Regular es digna d'oficiar d'amagat del reverend Prick, objecte de gelosies cada dia més mesquines des del cèlebre veredicte que el protegeix de persecucions al descobert.

Es així com un matí resplendent, d'una diafanitat absoluta de l'ai-

re, tres caces de la darrera fornada, procedents d'una afamada indústria ~~ana~~ aeronàutica de la Potència, s'alcen àgilment del camp militar número 3XI i emprenen un viatge velocíssim cap al suposat OVNI. Les instruccions són clares i contundents : Sobre i sota volar el misteriós aparell, contornejar-lo i estudiar-lo des de la mínima distància possible i captar-lo des de tots els angles, repetidament, amb les cambres fotogràfiques ultra-sensibles que, com els avions, procedeixen d'una empresa de la Potència. Si l'objecte es mou, prossegueixen aquestes intruccions, cal seguir-lo fins al seu nou emplaçament i repetir les observacions indicades tant en aquell indret com en el curs del viatge. Els caces no atacaran l'OVNI en cap cas, ni si hi ha provocació, puix que llur missió és purament informativa. Si calgués entaular combat, se n'encarregarien uns altres tres caces que, a la mateixa hora, aixequen el vol del camp militar 5IX amb instruccions de formar un sostre protector, protegit, al seu torn, per un segon sostre d'aparells sortits del camp militar 4XI. L'operació comporta encara la intervenció de tres bombarders proveïts de xarxes metàl·liques extensibles i amb capacitat suficient per a capturar, en cas de necessitat, la presa misteriosa.

Sinó que, un cop dalt, resulta que no hi ha presa. Els avions, que es guien per les coordenades que el comanament els ha facilitat, reporten a l'estació de terra la desaparició sobtada, i inobservada, de l'OVNI. Això no concorda gens ni mica amb les dades dels camps, des dels quals l'objecte continua essent perfectament visible. Els pilots s'obstinen a assegurar que sobre i sota volen un espai net, inocuat. Els caces encarregats de la protecció ho confirmen. Un oficial, afeixugat pels auriculars, crida :

- Si no pot ser ! Us veiem ! Esteu a la distància correcta del vehicle inidentificat !

- No hi ha cap vehicle - replica el comandant de ~~l'escadreta~~ l'escadreta. Ens distingim perfectament i entre nosaltres no hi ha res !

Se'ls ordena que s'atansin més al suposat objecte i els caces, a tres nivells diferents, es van aplegat fins que, des de terra, sembla que fregin la nau misteriosa.

- Compte ! - exclama involuntàriament l'oficial dels auriculars.

No hi ha cap col·lisió, les ales dels aparells desapareixen dintre el cos estrany i en tornen a emergir sense dany, sense que els pilots hagin estat conscients d'una presència...

Al cap de dues hores de maniobres infructuoses, se'ls mana de davallar i immediatament, atès que els aparells fotogràfics han funcionat a la perfecció, els tècnics del laboratori procedeixen a revelar

les plaques. Totes confirmen les asseveracions dels pilots: al cel, no hi ha res.

Però l'objecte suposadament extra-terrestre continua a l'indret acostumat; ho poden veure tots, inclús els aviadors que ara no paren de renegar amb gran descoratjament del ministre de l'Església Regular que, després, es veurà obligat a repetir les cerimònies de benedicció.

El ministeri, consultat, es mostra incrèdul i reparteix penjaments i amenaces amb una generositat fàcil. Els pilots són relllevats i, provisionalment, ingressen a les masmorres subterrànies del camp. D'altres pilots de reserva els substitueixen i, un cop més, els caces volen cap a l'atzur, ara amb un doble carregament de mapes celestes...

A les quatre de la tarda s'han fet ja cinc sortides, la darrera altra vegada amb els pilots primerament empresonats, car els serveis aeronàutics han esgotat les existències de gent suposadament qualificada. Res no ha canviat, però. L'OVNI, que des de terra no s'ha mogut de lloc, ni un sol cop no ha estat vist pels cavallers de l'espai o, encara pitjor, per les cambres fotogràfiques. Des de dalt, no existeix.

Cap a les deu, una assemblea de savis reunida apressadament en una cambra insonoritzada perquè poguessin cridar, conclou, gairebé per unanimitat, que no pot decidir res sense disposar d'una anàlisi detallada de les condicions de l'atmosfera des del dia en que fou observada la presència de l'objecte; aquesta anàlisi inclourà especialment un estudi de temperatures a diferents nivells des de l'estratosfera a la superfície de la terra, un gràfic perfecte de l'orientació, natura, alçada i velocitat dels vents i un càlcul acurat del grau d'evaporació d'aigües de rius i mars. Se'n faran divuit còpies triples, una per a cada savi.

A les dotze, ~~mentant~~ un sots-secretari de les forces voladores és encarregat de cremar l'informe i d'adreçar a l'assemblea un acús de rebut i l'agraïment pels serveis prestats.

L'endemà, a trenc d'alba, un exèrcit aeri compost de trenta-dos bombarders i seixanta caces surt del camp X2X i s'adreça a l'objectiu amb ordre de travessar-lo. Des de terra s'observen perfectament les maniobres: la primera passada, la segona passada i la tercera passada de la totalitat de les forces. La darrera, però, ja hi era de més; en aquell moment l'objecte inidentificat ja havia deixat d'existir.

Si fa no fa a la mateixa hora, una menuda pluja molt circumscrita queia sobre l'edifici local de la Delegació del Director i els seus encontorns immediats.

Algú ha relacionat tots dos fenonems, però en conjunt, com de totes les coses inexplicables, se n'ha parlat poc. És possible que hi ha-

gi contribuït l'actitud dels organismes oficials, extraordinàriament
recelosa. Un diari que s'hi ha referit, ha estat suspès sine die, i
se sap d'algunes persones penyorades (1).

(1) Un meteoròleg de la meua coneixença més perifèrica, consultat, assegura que aquest fenomen no té cap explicació científica i afegeix que, per la seva banda, creu que tota la història ha estat inventada per a desprestigiar el govern. Troba doncs natural que hi hagi hagut sancions, i fins i tot opina que han estat poc severes. No sé si pot influir en el seu criteri el fet que acaben de proposar-lo per a una distinció acadèmica...

Capítol XL

Una altra ofensiva de l'underground.

A les deu, una noia ha sortit al carrer amb una cabra que, entorn del cos, duia dibuixada una bandera a la qual s'havien afegit dues ~~manam~~ ~~manam~~ faixes més de colors.

A dos quarts d'onze, dos xicots passejaven un cavall pintat també amb la bandera, sinó que aquesta era incompleta.

A les onze, quatre persones, un noi i tres noies, conduïen amb bastons una vaca en el dors de la qual s'encreuaven dues banderes, una de curta i una altra de llarga.

A dos quarts de dotze, sis nois i dues noies escortaven un gos llop adornat amb una llaçada que alterava l'ordre de les barres de la bandera.

A les dotze, un grup de setze nois i noies empenya un ase dels flancs del qual penjaven els colors nacionals, tan barrejats que era difícil d'identificar la senyera.

A dos quarts d'una, vint nois i dotze noies corrien darrera un brau de cua nerviosa que anava ventant d'una banda a l'altra una mena de llenç que quadriculava la bandera.

Totes aquestes persones, vestides amb una túnica on es llegia "Per un govern del poble", han estat immediatament detingudes.

A les dues, de trenta indrets diferents de la ciutat, s'han escampat per vies i places tot de colles de gats negres amb inscripcions blanques.

A dos quarts de tres, una altra quantitat indeterminada de gats, ara grisos, però també amb inscripcions al dors, ha envaït les estacions del metro.

A les tres, uns contingents més reduïts de la mateixa espècie, sinó que ara blancs i amb inscripcions negres, s'han fet visibles prop dels edificis oficials.

A dos quarts de quatre, més gats, aquest cop de tots colors, han penetrat amb llurs inscripcions en els magatzems més centrals de la urbs.

Com és natural, no s'ha detingut cap d'aquests animals, però la captura de qualques exemplars, tots negres amb excepció d'un de blanc, ha permès de veure que en tots ells es repetia la mateixa expressió : "Som el futur !"

A les cinc, quatre ramats de bous han penetrat als ravals i des d'allí, menats per una dotzena de joves de tots dos sexes, han pogut progressar sense destorb fins a la Via Circular.

A dos quarts de sis, els grans magatzems s'han vist de nou pertorbats, ara per la presència d'un sens fi d'ocells que han sembrat la confusió entre la clientela.

A les sis, vint-i-dos individus vestits de ramblers han passejat una rècula d'eugues prenyades pels vestíbuls i sales d'espera de les estacions ferroviàries.

Tots aquests animals, inclosos els ocells (sinó que en ells eren més petites), portaven unes tires de roba blanca en les quals es llegia : "Cada dia som més".

Això no ha privat els agents de l'ordre d'empresonar els falsos ramblers i els falsos pastors. Alguns dels animals encara continuen en llibertat; els altres han fet cap a l'escorxador.

A les set, una trentena de nois i noies amb el cap rapat al zero i els ulls protegits per unes gruixudes ulleres negres, han desfilat pel barri universitari darrera una trentena de gossos especialment entrenats per a la conducció d'invidents.

A dos quarts de vuit, vint individus més, armats de bastons blancs, davallaven lentament i a les palpentes cap als barris comercials.

A les vuit, un altre escamot de cecs que es movien en filera india, cadascun d'ells ben agafat als faldons de l'americana del xicot que el precedia, han completat unes quantes voltes entorn d'un dels blocs de cases del barri nou.

Les forces de la pau els han incautat les pancartes, que deien "El poble es mou", i els han enquibit en tot de camionetes que moments després desembocaven a la comissaria.

Mentre tenien lloc aquests fets, tot d'operaris d'una empresa publicitària anaven empastifant parets i tanques amb un poster gegant, de tres metres per tres i mig, on una noia de dimensions naturals i d'aspecte suggestiu no ha tingut encara temps d'acabar d'enfilarse les bragues fins dalt de tot del cul, part del qual exposa, doncs, a les mirades malicioses. Els sostenidors, que són de la mateixa marca,

encara no se'ls ha cordat i, per sota, se n'escapa un pit robust, malau-
radament incomplet per culpa de la positura, entregirada. En una ban-
da, a continuació del nom del fabricant, una llegenda en lletres d'au-
rades explica : "Són tan fàcils de treure com de posar".

No se sap que, amb motiu d'aquest afer, hi hagi hagut cap deten-
ció.

Els anònims ja saben el camí de casa; la prova és que aquest, el tercer, m'arriba tot i que porta l'adreça equivocada.

El text, escrit amb tinta vermella, que vol passar per sang, damunt un paper de barba tan tacat i greixós que probablement ha servit per a embolicar algun producte de cansaladeria, m'ataca sense compassió, amb una ferotgia no exempta de pintorequisme :

"Al Canyet n'hi ha de més dignes i ja fa temps que t'esperen. La corda s'acaba. Les nostres condicions són : destrucció immediata de tots aquets deliris infamants que, com un traïdor que ets, deus voler publicar a l'estranger; retirada, igualment immediata, de tots els monstres amb què has ofès repetidament la pàtria; penediment públic de les teves faltes i confessió plena prop d'un sacerdot de més de seixanta anys; confinament a la vida privada durant un període no inferior a tres anys; reconeixement per escrit de la legalitat democràtica que s'ha donat el nostre poble. Et volem veure freqüentar els temples, les oficines governamentals i les cerimònies de caràcter patriòtic. Tot això s'estén a la teva còmplice Cunt, la gran bandarra de Sodoma i de Gomorra, filla d'una vadella i d'Asmodeu. No permetrem que desmoralitzeu la ciutat amb les vostres pràctiques contra natura. Ull viu, doncs ! Preparam ja la torxa que carbonitzarà les seves vergonyes i el ganivet dels eunucs. Via fora els emancipats ! Visca l'ordre eternalment establert !"

Em penso que són els mateixos que em van enviar ~~hà~~ la primera missiva sense firmar, sinó que ara ja saben quina mena de llibre escriu. Per ser gent que, com deien, no repetixen els avisos, trobo que, fet i fet, em tracten força bé.

(Capítol XLI)

A seguiment de les darreres manifestacions, les autoritats han pres una decisió greu. Ben cert que, des del punt de vista oficial, hi ha una bona justificació: les presons són plenes i els detinguts s'atapeeixen ja pels corredors, pels quals és impossible de circular. Cal afegir, també, que ens trobem en plenes vacances de la magistratura i que, per tant, és impossible de fer comparèixer tota aquesta generació, predominantment juvenil, davant els tribunals. Es preveuen, d'altra banda, més detencions nombroses que complicarien encara el problema. En virtut de tot això, com sembla que diu l'ofici de circulació interior, els poders han acordat "la remoció d'un setanta, coma, divuit per cent dels empresonats".

L'ordre és duta immediatament a la pràctica. A dos quarts de dues de la nit surten les primeres camionades de nois i noies, rigurosament separats per sexes, i les forces de la pau a les quals ha escaigut aquest comes les descarreguen en un ample anfiteatre que s'estén entre uns penya-segats i la badia de la Calavera, tradicionalment anomenada així des del temps dels pirates provocadors de naufragis.

Els executors els segueixen en una caravana de cotxes negres i sense matrícula que, per desgràcia, es fan detenir per un motorista del Servei Vial massa complidor del seu deure i totalment ignorant dels acòrds governamentals. No queda més remei que deixar-lo malferit en un racó de cuneta, on s'escolará tranquil·lament fins a l'alba, quan dues senyores afeccionades als lepidòpters descobreixen el seu cadàver.

A la badia, els guardians no executius han fet estendre els detinguts en un ample semi-cercle, d'esquena a les roques, però no hi ha hagut temps de lligar-los ni les mans ni els peus i la jovenalla es mostra indisciplinada. Hi ha canvis de posició segons les afinitats electives, corregudes enjogassades i, en l'ombra, alguns intents de coit que són interromputs a l'acte per les forces de la pau, custòdies de la moralitat pública.

L'arribada dels executors, lleugerament ajornada per l'incident amb el motorista, transforma immediatament la situació. A la vista de les metralladores que hom instal·la a frec d'aigua, nois i noies, tots ben

acostumats a una vida de risc, es llancen endavant i, sense atacar-los, fidels com són a un credo de no-violència, desborden els servidors de les armes i es precipiten a la mar. No tots hi arriben, però. Els executors, refets, canvien l'orientació de les metralladores i, ratxa darrera ratxa, van segant les siluetes ombrívols retallades contra la lluna. Els telèfons de campanya entren ràpidament en funcionament i, al cap de deu minuts, tot de barcasses policiaques abandonen els ports propers i salpen a l'encontre dels fugitius.

D'altres camionades desemboquen ja a la platja, on encara ~~mm~~ se senten crits i espetecs d'armes, i més nois i noies salten a la sorra mortal. Uns quants, però, han aconseguit d'apoderar-se d'un dels camions i el vehicle roda veloçment cap als botxins, escombra les metralladores i persegueix els homes que ara desapareixen amb les pistoles. Un motor, tocat, explota, i una gran foguera il·lumina corregudes i combats, els fugitius que suïcidament imiten els seus precedors, cap a l'aigua, o intenten d'enfilax-se pel rocam. En un racó torna a funcionar el telèfon i, desde la ciutat, més cotxes carregats d'executors emprenen el camí de la badia.

Nois i noies esparverats i a punt de renegar llurs conviccions pacífiques recobren les metralladores plenes de sorra i ja ~~inservibles~~, les alcen amb un gest de gegant, però des de l'ombra encara hi ha qui fa foc a l'espera dels novells botxins que, tot just arribats, i sense saltar dels automòbils, netegen la platja de siluetes. No tots són morts, però; n'hi ha que han excavat la sorra i s'hi amaguen, i caldrà que els executors els cerquin de sot en sot abans de girar-se cap als que pegen de les roques, d'on cauen com fardells gravidíssims sota l'impacte de les bales.

La sang i la pólvora han ~~mm~~ desbridat els instints ja prou elementals dels botxins i ara n'hi ha que es deixen caure contra les femelles i barregen llurs sospirs voluptuosos a la ranera angoixosa de les moribundes. Al cap de deu minuts el treball de violació ja és sistemàtic i alguns dels homes, embriacs de luxúria, atquen fins i tot els mascles.

Uns quants escàpols de la primera onada de víctimes tornen de la mar, perseguits per les barcasses, i escometen els fornicadors amb peus i mans, però la policia nàutica ja desembarca i s'afegeix a l'orgia que ara no respecta ni els morts. Fins a l'alba, els executors s'atipen de carn. I aleshores encara poden tastar un xic més de sexe fresc, quan amb la llum descobreixen tres noies gairebé miraculosament arraulides en una estreta coronisa, de la qual ja no han pogut passar. Els darrers homes, però, ja posseeixen altre cop cadàvers.

Després hi ha la tasca ingrata d'enterrar-los a la platja mateix, al peu del roquissar on els policies, esgotats, excaven tombes superficials i provisòries sota la xardor d'un sol que arrenca de la terra tot de ferments malsahs, ràpidament detectats per les aus de rapinya contra les quals s'han de defensar amb les culates de les armes inutilitzades.

Entre els executors es constaten tres baixes, una d'elles la d'un xicot ros que, estranyament, ha mort escanyat).

En el seu afany de presentar al lector una informació tan completa com les circumstàncies permeten, l'autor no ha estalviat esforços ni despeses (que potser repercutiran en el preu de venda del volum) per a fer-se amb la fotocòpia, en exclusiva, d'un document d'innegable valor humà. Es consueix, alhora, de preservar per al demà un d'aquests textos que tenen una gran tendència a desaparèixer dels arxius oficials, de les biblioteques públiques i dels dipòsits dels temples cada cop que, més o menys periòdicament, les civilitzacions fan un auto de fe i pretenen de recomençar a zero. La destrucció dels pergamins sagrats d'Eusebi, del Llibre de les Sibil·les o de la Història Fenícia de Sanchoniathon, en són un bon exemple.

Amb orgull, doncs (i, recordem-ho, en exclusiva), introduceixo ara, i sense que serveixi de precedent, un

Capítol Especial

Carta que el comissari adreça al Cap de Serveis l'endemà passat del seu confinament :

Amic i col·lega : la nit porta consell. També en porta l'estada al calabós. Aprofito, doncs, d'un doble consell, i en aquest sentit de segur que fins es pot dir que sóc afortunat. En un llarg auto-examen, he anat recordant tots els moments més sobresortints d'una història que tots dos hem contribuït a fer i de la qual ja és impossible de separar-nos. Des de la fosca, he mirat la nostra obra i he trobat que era bona. Sempre hem perseguit la felicitat dels homes i si, de vegades, els hem hagut de perseguir a ells, era encara per la seva felicitat. Guiats per una alta exigència moral de perfeccionament i d'ordre, els nostres actes han estat sempre sincers i inspirats. Hem servit amb honor i amb amor des d'un lloc responsable i sobiranament selecte. Però es pot servir des d'altres llocs, també; avui, per exemple, des d'aquesta cel·la, com a detingut, com a castigat, com a transgressor d'unes normes que cal respectar sempre. En aquest moment, sóc potser la mostra més alta, la confirmació més plena, de l'esperit de justícia que mou el nostre sistema. Aquest esperit no es podria manifestar sense un culpable, uns culpables.

Es aquesta la reflexió que ara capgira el meu concepte del món i m'obliga a aprofundir en una problemàtica que, des de darrera la taula del meu despatx, m'amagava una de les seves facetes. Perquè ara veig ben clar que ells, els culpables, són també necessaris. Sense ells no hi podria haver obra bona. Participen, per tant, en aquesta obra, i hi participen inclús des d'un lloc escollit, ~~en la~~ ~~en la~~ tota vegada que sense ells el nostre ordre s'ensulsiaria. Combaten, doncs, al nostre costat, són dels nostres. Ací es manifesta una mena d'harmonia universal que ens agermana en una única finalitat. Que bell que és, el nostre ordre, contemplat des d'aquesta perspectiva ! Ara es veu com l'obra humana s'encamina a una perfecció superior que nosaltres hem servit per pura intuïció.

No és pas petit, el nostre mèrit, però més gran serà quan, en aquest servei, ens assisteixi la plenitud de la consciència. Gràcies, amic i col·lega, d'haver-me donat aquesta oportunitat. Si no em sentís tan humil, exultaria. Al capdavall, potser sóc un precursor, el precursor. Ho he de creure quan mai no he sentit expressar per cap dels nostres col·laboradors immediats aquesta gran veritat : som només una part de l'ordre, i ells en són l'altra.

Heus-nos ací situats tots en un mateix nivell de llicitud, en un mateix grau de dignitat, en una mateixa situació de respecte. Amb el benefici, per part d'ells, que els ha escaigut el paper més ingrat, la tasca més penosa i més sacrificada. Com pot estranyar-nos, a la llum d'aquestes reflexions, que es mostrin optimistes, riallers, plens de fe i d'esperança ? També nosaltres, ~~amb~~ al seu lloc, ens sentiríem uns privilegiats. Es clar que en això parteixen d'una concepció errònia de la situació. Es deixen enlluernar per les aparences. Però sostinc que no els ho podem retreure. Més blasmable em sembla una certa actitud de superioritat per part nostra. Però no discutiré aquests detalls, fàcilment esmenables.

Importa en canvi de precisar que en l'adscripció inalterable d'uns i altres a unes funcions determinades assetja el perill d'immobilitzar la nostra marxa ascendent cap a aquell ordre que esmentava; els homes, limitats a l'acompliment/exclusiu d'un deure sostingut i sense modificacions, tendeixen a encarcerar-se, a perdre dinamisme, i això és funest. Se'n desprèn com seria de desitjable de procedir a intercanvis regulars entre les forces de la pau i les anomenades forces subversives. Cal que tothom ^{consegueixi} ~~consegueixi~~ l'altra meitat del total que permet al nostre sistema de sobreviure i de superar-se. Si es feia així, hi hauria, de segur, un accelerament cap a aquesta superació que és i ha estat sempre el nostre objectiu. La justícia que ens inspira no hi patiria pas gens, tota vegada que ella únicament exigeix la presència de totes dues forces, sense personalitzar en els seus components.

El paper se m'acaba, amic i col·lega; el carceller només ha accedit a proporcionar-me dues quartilles. Però no hi fa res. No cal que elabori aquesta mena d'il·luminació que, tot d'una, ens dóna la clau d'un reeiximent ràpid i perfecte. Mediteu-hi. ~~consegueixi~~ Hi ha evidències que s'imposen totes soles, i aquesta n'és una.

A tall de favor especial, us demanaria que em consideréssiu el primer subjecte d'aquest intercanvi tan ple de promeses. No vull cap més recompensa.

Ben vostre en el Director,

Firmat pel Comissari

Ens alegra de poder comunicar a tots els nostres amics que la persona a la qual devem informacions tan reveladores com les que anàvem publicant sota la rúbrica "Culs de paperera", ja torna a gaudir de llibertat. No pas perquè se l'hagi exonerat oficialment, a resultes d'una acció judicial, sinó perquè va escapar-se de l'indret on era detinguda. Com ella mateixa ens diu, la persona que n'és digna (de la llibertat), "si no la hi donen, se la pren".

Advertim al lector que faria mal fet d'identificar aquest femení amb el sexe de l'informant en qüestió. Es a posta que ens hem servit del mot persona, que no compromet a res.

Per acabar, ens plau de felicitar, des d'aquí, l'escàpol que ha donat tantes proves de decisió i de coratge. Per molts anys !

Enunciat dels esdeveniments sensacionals que han tingut lloc en el curs de les dues setmanes d'escorcolls i de molèsties a què tots dos, negre i autor, ens hem vist sotmesos a rel/de la fugida del nostre amic (o amiga), en la desaparició del qual s'ha cregut, erròneament, que podíem haver participat :

Brutal assassinat de Ganyís l'endemà passat de la seva arribada a la Potència (veure pàgines següents).

Brutal violació del reverend ~~Gan~~ Prick com a colofó d'una festa orgiàstica (veure pàgines subsegüents a les següents)

Brutal enterrament d'en Ganyís, elevat a la categoria de proto-màrtir bis (veure pàgines posteriors a les subsegüents de les següents)

Capítol XLII

En Canyís ens ha estat arrabassat en plena joventut, a l'edat divina de trenta-tres anys i víctima, com es rumoreja, de maquinacions fosquíssimes que, ara per ara, no seran posades en clar.

A la capital de la Potència s'havia instal·lat en una suite de l'hotel Milton, de primera categoria, on tot seguit es va saber fer agradable al personal per la generositat del seu tracte i la correcció amb què els faldons de la camisa Hawaiana li queien per damunt dels pantalons. Prou intel·ligent per adaptar-se immediatament als usos i costums del país on el duia la seva doble missió confidencial, un dels seus primers actes fou sol·licitar del grum l'adreça telefònica d'una call-girl especialitzada en el servei d'estrangers.

En devia quedar prou satisfet, tota vegada que va retenir-la per l'endemà, si bé aquest cop amb l'afegiment d'un companya de la noia que se'ls reuní en el transcurs del sopar. Aquest esperit d'iniciativa va acabar de guanyar-li la simpatia dels empleats i dirigents menors de l'hotel, els quals en tot moment el van tractar amb clares mostres de predilecció.

En aquell moment, negligint potser una mica les seves obligacions, ja havia visitat tots els indrets més remarcables de la ciutat: de dia, esglésies, museus, slums i vessadors d'escombraries, on va tenir ocasió de fer la coneixença d'algunes notabilitats locals, sobretot polítics i escriptors adinerats que la seva companya va presentar-li en termes afalagades que indicaven una perllongada i substancial intimitat; de nit, els més afamats locals d'exhibicionisme anatòmic i una caserna de bombers on se l'homenatjà, com sol fer-se amb tots els visitants d'ultramar, amb un uniforme vell.

Les hores de la matinada sembla que van ser més tranquil·les, enterament transcorregudes en el repòs del triple llit de la suite, força familiar a les dues noies, si bé cal remarcar que en cap instant no feren al·lusió a possibles visites anteriors, de segur que també aprovades pel grum, un noi d'ulleres gruixudes decorosament proveït amb una voluminosa agenda plena de dades, adreces i descripcions còmodament catalogades.

El dia següent, ja ben descansat, en Canyís va presentar-se a l'entitat bancària amb una cartera ben ad hoc que contenia l'inapreciable manuscrit del cap de serveis; un mister ~~Northman~~ el va rebre gairebé immediatament i, amb discreció i sigili, va dur-lo al departament de les caixes fortes, al subterrani, on el document fou provisionalment enterrat en un petit nínxol que duia la xifra 43082704. Tot seguit, el mateix mister, ~~Northman~~ un home remarcable per la seva estatura i el rasurat perfecte de la cara, va encarregar-se personalment de fer-li efectiu el taló que el noi duia a la cartera.

Ben confortat amb el gruixut plec de dòlars que li esbocava l'americana, en Canyís va fer un dinar solitari i més aviat abundant en un establiment de moda, al barri de Llonch, on de passada va tenir l'habilitat de conquistar-se les bones gràcies d'una de les cambreres topless, amb la qual va convenir una cita per aquell mateix vespre, a les set, davant el monument d'un heroi nacional que, en vida, dedicà tots els seus esforços a les guerres d'extermini.

Segueix aleshores un període una mica confús, car en Canyís havia obrat una mica a la lleugera, enllaminat per les sines ufanoses i curiosament bellugadisses de la cambrera; de fet, s'havia oblidat que, un cop més, estava citat amb la call-girl, amb la qual havien d'acudir a una altra de les atraccions típiques de la localitat: la projecció d'uns documentals sobre els costums conjugals dels indígenes.

Això, aquest compromís anterior, deu explicar que el xicot entès i sortís de diversos bars per tal de tancar-se uns moments a les respectives cabines telefòniques. La noia, potser retinguda per d'altres persones sociables, no devia contestar. Tampoc no aconseguí, sembla, de posar-se en contacte amb l'amiga, si bé aquí va poder parlar amb una tercera xicota que no va saber orientar-lo.

Probablement descoratjat, en Canyís va fer un salt a l'hotel, a la caixa del qual ingressà vint mil dòlars tancats en un sobre, i després, per matar les dues hores que faltaven fins al moment de la cita, es va ficar en un cinema.

Ningú no es va adonar de res, potser perquè el local era mig buit i els espectadors, doncs, força escampats. No proferí cap crit, cap gemec, cap exclamació, de pànic o de sorpresa, que advertís el personal de la sala o els veïns més propers. Cal dir, també, que la pel·lícula, un western sorollós, pot haver ofegat la seva queixa.

No van descobrir l'assassinat fins a les dues de la matinada, quan s'acabà la sessió. Per inversemblant que sigui, hagien obert els llums tres vegades sense que ni una sola persona s'estanyés de veure aquell home amb el cap penjat sobre el respalller; tothom es devia pensar que don

mia.

En tocar-lo l'empleat, va caure endavant i mostrà el traï, o més bé, l'ampla taca sanguinosa que li xopava l'americana de color verd ampolla. Sota, la policia, cridada a l'acte, aprecià una ferida llarga i profunda inferida, com va corroborar el metge, per una arma de tall prim i afilat que el penetrà fins al cor; la mort devia haver estat gairebé instantània.

A les butxaques duia la documentació en regla, prop de set mil dolars i un plànol de la ciutat. Es va concloure, per tant, que el mòbil de l'assassinat no ~~havia estat~~^{era} el robatori. Ben cert que la policia de la Potència no tenia cap motiu per saber que també li haurien d'haver trobat el taló-rebut del dipòsit que, unes hores abans, havia fet al banc.

(Dades recollides a través de distintes fonts, en general ben informades i exclussivament no-oficials).

Capítol XLIII

Es trist que l'avançament del Reverend Prick, que acaba d'enfi-
lar-se per l'escalafó/policia sense haver intrigat gens ni mica, pels
sols mèrits de la reorganització a què dona lloc la caiguda del comis-
sari, sigui el motiu, també, del seu canvi de condició. No importa que
sigui innocent, que calgui carregar-ho tot a compte de l'oficiositat
o dels focs de la vídua del proto-màrtir; els fets són els fets i l'hon-
ra ha estat perduda.

Tot comença a quarts de set del vespre, quan els sectaris, als
quals acaba d'arribar l'agradable notícia, decideixen homenatjar-lo amb
una festa que inclou la consumació de tot de bones menges i d'una quan-
titat respectable d'alcohol servit, per raons de moral, en tasses primes,
de terrissa i gairebé invisiblement esbroquellades. L'acte se celebra
a la mateixa vaqueria desafectada, on són admesos uns quants hostes es-
collits, entre ells el cap de serveis, el qual, de tota manera, s'haurà
de retirar aviat, en arribar-li un missatge oficial que reclama la seva
presència immediata al barri dels anomenats "traficants de pous ne-
gres", ara en vaga.

A la capella, les satisfaccions del paladar alfernen degudament
amb els sacrificis a la Venus primogènia, invocada sota noms diversos
que no alteren gens ni mica la naturalesa de la cerimònia. Cunt en per-
sona s'ha preocupat que les cadires escassegessin i bona part dels fi-
dels es veuen obligats a instal·lar-se per terra, en un amuntegament que
facilita contactes i penetracions. El reverend Prick els afavoreix enca-
ra amb un dels seus petits sermons directament inspirats pels seus co-
naixements històrics :

- Es la nostra missió restablir l'autenticitat de l'experiència que ens
lliga a la creació, a la multiple creació represa o repetida amb més da-
ler cada cop que els cataclismes naturals o humans han exposat la nos-
tra raça a l'anihilament. Recordem les paraules de les filles del pro-
feta quan Sodoma i Gomorra cremaven : "Per què no embriaguem el nostre
pare, que així ens donarà descendència ?" - cita amb notable inexacti-
tud, que passa desapercebuda entre l'euforia general -. Com retrobem
aquí l'actitud d'Eva, de la mare que acollí els fills i els féu pares

dels seus néts i nétes, de vosaltres, els mantenedors del concepte fonamental de la vida, acceptat i admès també pels àngels conhabitadors vinguts de la terra verda, de Venus, a ensenyar els oficis, les arts de pagesia i el domini del metall ! - ~~profeguer~~ sense entrebancar-se ni una sola vegada tot i les libacions, acostumat com està a repetir-se -. Lluny de nosaltres, de les finalitats de la nostra església, que coincideixen estretament amb les de l'home, la restricció d'un instint heurístic del qual ens allunyàvem en exaltar el despullament de la criatura natural. Siguem lliures en l'acte fervorós que invoca el retorn, la instauració definitiva del món que es realitza a través de l'èxtasi...

Brinda pels fidels, per l'Església, per l'emancipació humana, per la mort dels tabús, pel triomf de la carn que triomfa de la carn, i prop d'ell la vídua del proto-màrtir li omple un cop i un altre cop la tassa, sense destorbar-se ni quan li cal sacrificar també i fer-ho amb braó, mig aclofada sobre la taula, amb els pits immersos en un plat de vianda i les natges terriblement alçades a l'encontre de l'escomesa anònima que la bada. Sota, la tomba que va contenir les despulls del marit introbable i segelladors prematur dels conductes vaginals, és ben coberta, aplanada, en l'ombra de la taula que es va buidant de comensals.

Cunt oficia en un racó, amb la Mora que comparteix els honors d'un complicat intercanvi i s'abraça a la sacerdotissa cada cop que els deus s'hostatgen en la verdor del seu refugi i hi rebenten; totes dues s'acarien, s'amoixen, palpen la duresa de les armes i els replecs elàstics que les acullen, les sines on sempre reposen uns llavis o altres i les gropes insòlites i semblantment hospitalitàries. Mengen raïms i peres que es parteixen amb els cavall^{er}s, amb els anants i vinents que templegen tavelles, i beuen cordials que obren les portes del santuari.

Davant la taula, el reverend Prick es dreça amb tota la seva majestat, nu de cintura en avall i arrogantment erecte a fregar dels llavis de la vídua que li serveix una altra tassa, perfumada, aquest cop, per la immersió breu de l'òrgan inalterable. I ell beu amb lentitud, amb tot el cos immòbil, animat només pel gest de les mans i, després, per un parpelleig d'ulls que acaben per tancar-se. I aleshores la tassa se li escapa, s'esmicola contra el terra, mentre ell cau sobre la cadira, on resta amb el cap abatut, inconscient.

Músiques distants acompanyen el moviment de la dona que, sol·licita, s'inclina al seu damunt i li toca les galtes ascètiques tot mormolant :

- Reverend, t'has emborratjat...

Quina tendresa la mou a preocupar-se d'ell amb una parla familiar i emocionada, amb un gest amorós i enganyadorament maternal quan, en la seva prouja de fer-lo recobrar, arriba fins i tot a asseure-se-li als genolls i a petonejar-lo amb tot de petites besades que, com sap des de petita, són el remei més escaient contra els desmaís del mascle? Covava potser una passió secreta pel dignatari inassolible en virtut dels seus vots ?

De cert només hi ha això : que enduta pel seu fervor ben aviat el cavalca amb les cuixes nues entorn de les seves i que, per tal d'evitar aquella nosa que els separa, dreçada entre ells, instintivament la repenja cap a l'única sortida possible, que és una entrada. I és amb tota naturalitat que ell hi va penetrant sense obstacles i arrela en el moviment incontenible de la vídua, ara obligada a ^{bellugar-se} ~~movre's~~ si no vol relliscar de la falda i desemparar, doncs, el reverend que continua amb els ulls tancats.

També els tanca ella, ara doblement embriagada, i no veu, doncs, la Cunt que s'atansa, fins que la noia sospira :

- Oh !

Allarga les mans per a separar-la i evitar que el sacrilegi sigui consumat, però la vídua, en plena convulsió, s'arrapa protectorament al reverent, clava els peus en els llistons de la cadira i galopa amb tot d'enèrgics cops d'anca sense ni adonar-se/que una salivera espessa li regalima per les commissures dels llavis.

- Oh, no ! - torna Cunt.

Però ja ha fet tard. La font brolla, tan subterrània que, immediatament, raja per darrera, sobre els rajols.

Un moment després, la noia ha corregut cap a l'interruptor i el local s'enfosqueix perquè quedi oculta la vergonya del sacerdot violat. En les tenebres se sent, ben distint, un sanglot llarg, que sembla un renill de cavall. Qui l'ha deixat escapar, la vídua o el ^{reverend} ~~sacerdot~~ ? Cunt, honestament, no ho sap.

Capítol XLIV

Profèticament, havíem previst el retorn d'en Canyís a la pàtria, però no sabíem aleshores que faria el viatge en un taüt de zenc, hermèticament tancat, ni que a l'aeroport l'esperarien dues dotzenes de representacions oficials amb tot de llaçades florals.

Al peu de l'avió expressament noliejat es pronuncien els primers discursos torrencials, continuats després al vestíbul de la comissaria, on s'instal·la la capella ardent. La prudència dels governants, que ensumen la creixent hostilitat del poble per la Potència, ha volgut evitar que la despulla fos administrada per l'Església de la Relativitat Objectiva, al capdall estrangeritzant. Cap dels seus fidels no és ad més prop del cadàver, per davant del qual desfilen homes i dones que, a desgrat d'aquesta absència dels sectaris, posen en solfa, sorollosament, l'honorabilitat d'un país que ha permès l'assassinat d'un diplomàtic. Les forces de la pau, obligades a intervenir en obediència a un article obscur del pacte, fan sang. La jornada es salda amb divuit morts.

L'endemà, des de la finestra gran de la Delegació local del Director, i amb assistència de la vídua especialment invitada, hom proclama el difunt proto-màrtir bis. La dona, que llagrimeja, posa una mica d'è-moció a un acte que, sense això, hauria resultat fred. El poble, escarmentat pels esdeveniments de la vetlla, no ha fet acte de presència a la proclamació.

Un complicat mecanisme comença a funcionar amb tota la lentitud que preveu la llei. Un escamot d'inspectors es trasllada al "anteó Patriòtic", on escull la tomba entre discussions inoportunes tota vegada que des de sempre s'ha sabut on havia de descansar el protomàrtir. Ben cert que ara hi ha aquest bis que ho complica tot...

Alhora, i amb una anticipació ben lloable, dues companyies senceres d'agents de les forces de la pau, comanades pels oficials més experimentats, examien pam a pam, i en una extensió de dos quilòmetres de profunditat, la totalitat del recorregut que haurà de fer el cotxe fúnebre; les autoritats estan decidides a que no es repeteixin els fets lamentables que culminaren en la desaparició absoluta de l'ex-policia. Un dels oficials ha cregut de bon auguri procurar-se la col·laboració de la ví-

dua, potser perquè no ignora l'amistat que l'unia al difunt, i aconsegueix, amb una rapidesa notable, que li confereixin el grau de tinent honorari, requisit sense el qual no hauria pogut acompanyar-los.

Simultàniament, l'Església Regular, que triomfa secretament d'una rival temuda, s'apodera, ben legalment, de la carcassa invisible sota el zenc i, amb un oblit total de l'elecció que el difunt havia fet en passar-se a la secta, el fa objecte dels seus ritus i ~~exorcismes~~ ^{exorcismes}, potser una mica estranyada que ni el reverend Prick ni la Cunt no manifestin la seva protesta. Hi ha doncs una funció solemne, amb recital de cantúries llòbregues en un ambient de fums aromàtics espesseïts per la falta de circulació d'aire, car les cerimònies tenen lloc a porta tancada. L'ortodoxia exigeix que tots els vapors i cànctics restin en l'enclos del temple rígidament segellat.

Coincideixen amb aquests actes els remenaments de papers a què es veuen obligats els funcionaris de tres ministeris i, sobretot, l'administració funerària que veu complicada la seva tasca per l'existència d'una altra tomba a nom del difunt. La llei, que no permet la possessió de dues tombes ni a vius ni a morts, es troba en un cul de sac del qual només sortirà quan un altre servidor públic, home d'iniciatives, suggereix un repàs en profunditat del cens, a la recerca i captura d'algun altre Canyís que pugui substituir el mort en la propietat sobrera. Set dels vuit que troben són immediatament descartats per raons de sexe o de vinculacions directes ja existents amb d'altres ~~aním~~ nínxols o mausoleus; el vuitè, però, reuneix totes les condicions, excepció feta del segon cognom, un detall solucionat sense tardança quan els serveis competents s'avenen a tramitar amb urgència una sol·licitud de canvi que l'home, esperonat per aquella ganga que li cau a les mans, accedeix a elevar a la superioritat.

Tot un procés que podia haver durat potser dos o tres anys queda enllestit en sis dies, però en aquell moment ja en fa dos que el bagul després fetors nauseabundes i cada cop més ofensives a les pituitàries dels encarregats de la seva custòdia. Una inspecció revela que el zenc és de mala qualitat i que les soldadures foren fetes barroerament, sense amor a l'ofici. Dos llaurers, convocats, s'afanyen a posar-hi un remei escassament eficaç, puix que les juntures persisteixen a obrir-se per altres costats. La vetlla de l'arribada de tots els papers, a la fi reunits, ja hi ha cinc operaris que es relleven de nit i de dia prop del taüt.

Han treballat en condicions poc favorables, mig desmaiats, i, per tant, no cal estranyar-se que, en carregar-lo a la furgoneta, tot el cul s'enfonsi i, amb ell, el cadàver. Els homes s'atabalen, ja no hi

ha temps de fer una caixa nova, i, d'altra banda, tampoc no poden ~~man~~ ~~gan~~ entaforar directament tota aquella massa mig líquida i formiguejant d'insectes en el vehicle net, acabat de rentar. Cal que un dels sacerdots tingui la pensada de procurar-se un bidó de quitrà buit i dues pales que, des de temps immemorial, s'arraconen en un armari de la sagristia. Els homes, més tranquil·litzats, traslladen destrament els fragments de cadàver al novell bagu, hi aboquen una capa de terra damunt i el depositen al cotxe fúnebre.

S'han oblidat però de subjectar-lo i, dos-cents metres més amunt, en un tombant, la llauna s'inclina, cau i rodola amb tanta empenta que obre les portes posteriors i es precipita sobre les llambordes. L'escampall, considerable, obliga el xofer i els homes de l'escorta, ja que aquest cop no s'ha procedit amb la imprudència que va fer possible la desaparició de l'ex-policia i s'han alterat ordres i reglaments que permeten l'acompanyament d'un escamot de protecció; els obliga tots, doncs, a escorcollar minuciosament el terra de vorada a vorada i fins i tot a agrair la col·laboració espontània d'algun transeünt que, sense saber ben bé de què es tracta, recull un dit, un tros d'orella, mig pam de budells... Les autoritats, en saber-ho, es feliciten d'haver ordenat un enterrament quasi quasi clandestí.

Dos dels guardians entren en un establiment a comprar cordes i en un tres i no res el bidó queda ben subjecte, a prova de tombants i de viratges sobats. A un d'ells se li acut d'acabar d'assegurar-lo amb el pes de dues pedres força considerables que arrenca de la vorera. Ara, els cops que ha rebut no han provat gens ni mica al bidó i, poc abans d'arribar al "anteó Patriòtic", l'oficial de l'escorta ^{observa} que el vehicle comença a gotejar.

Comprovació feta, hom descobreix dos grans traus per on es va escapant el cadàver indòcil. Els tatxonen ràpidament amb tota de grapats d'herba que les forces de la pau tallen d'un camp veí i, per damunt, ~~mananndm~~ hi empastigen encara unes glevs de sang que, en no disposar d'aigua, pasten amb orins. La mescla és prpu sòlida perquè duri fins al cementiri.

La comissió receptora, però, observa tot seguit que falten alguns elements del cadàver i es veu obligada a procedir a un inventari que acusa, en efecte, tot de pèrdues substancials. També objecta a la presentació del difunt, poc decorosa i totalment indigna d'un proto-màrtir, encara que sigui bis. Poc disposada a responsabilitzar-se d'un enterrament que un d'ells qualifica d'"incomplet", apel·la a autoritats més altes, la presència de les quals se sol·licita al Panteó Patriòtic.

Hi ha conciliàbuls entre els nou vinguts i la gent de la comissió,

s'interroga escrupolosament el zofer i els guardians de l'escorça, es fan càlculs per tal de determinar quines poden haver estat les pèrdues naturals a conseqüència, d'una banda, de la descomposició, i, de l'altra, de les repetides caigudes del cadàver. Cap a mitja nit es convé que l'anomenada "pèrdua artificial" no passa en cap cas del 3:3 per cent i, per una majoria de cinc vots, s'acorda que serà suplida per terra con-sagrada d'un dels llits de flors on, fa poc, va morir un colom. Ha pre-dominat, doncs, l'opinió d'un dels responsables, segons el qual, la ma-tèria orgànica és una, sigui d'home, sigui d'animal.

I aléshores , a la llum de les torxes elèctriques, en Canyís és discretament sebolit. Un simple dispar del canonet del monument assegurarà al país que, aquest cop, el proto-màrtir (bis) ha arribat a lloc.

Clima

El ciutadà R entra per quinzena vegada al dormitori on jeu la seva dona i, anguniejat, es retorça una mà amb l'altra. Ella continua dormint, o inconscient, sempre amb el front entresuat i aquells ulls oberts que és impossible de tancar. No es queixa, no pot queixar-se, però es nota que sofreix i les galtes se li han xuclat fins a convertir-se en dos clots sota els pòmuls, que era semblen més alts.

El metge ha parlat en termes imprecisos, d'una vaguetat esfereïdora, i es veu ben bé que va a les palpentes; per això devia recomanar-li d'adreçar aquella instància d'internament als serveis sanitaris, sense el permís dels quals no hi ha cap esperança d'ingressar-la a ~~l'hospital~~ l'hospital.

La instància, de fet, com sembla que és costum, fou adreçada al Director, encara que ja se suposa que ell no deu llegir personalment aquesta mena de documents. De tota manera, potser això contribueix a allargar els tràmits, tota vegada que, a despit del segell d'urgència, ara, al cap de dos dies de la seva redacció, el ciutadà R encara no ha obtingut resposta.

El metge, que ha vingut aquest migdia, no se n'estranya; sap d'alguns casos similars en els quals l'espera s'ha prolongat fins i tot dues setmanes. No ha volgut confessar, però que el ciutadà R. hi hagi fet al·lusió, que molts d'aquests pacients ja no ha calgut traslladar-los; en arribar la conformitat oficial, ja eren enterrats.

No voldria pas que es repetís amb la seva dona, i per això, ara, en sortir de nou de la cambra de la malalta, el ciutadà R rumia tan a fons com pot amb la intenció de trobar una altra via d'accès als serveis : una recomanació, potser ? Però no coneix ningú, sempre ha viscut allunyat de les esferes d'influència, entre gent menuda i tan insignificant com ell.

Un moment, pondera la possibilitat de lliurar-se a allò que hom anomena un acte consumat. Podria llogar un cotxe, baixar-hi la seva muller i conduir-la directament a l'hospital. En trobar-se-la davant, els sanitaris potser no gosarien refusar-li l'admissió...

Somriu amargament. D'altres ho han intentat, i mai no ha sortit bé.

Homes i dones desesperats, han ~~privat~~ tota mena de coses, compresa la falsificació de documents, i sempre hi han sortit perdent. Tampoc no és possible d'emprar la força; l'hospital està ben guardat per un cos de porters que asjuguen el càrrec a la primera badada.

Cal resignar-se, doncs. Amb un sospir, el ciutadà R s'asseu davant la taula on, amb desgana, ha dinat unes conserves sense suc ni bruc i fulleja una de les novel·les radiòfiques a les quals la malalta era tan afeccionada; hi ha tot d'embolics amorosos i de fills naturals, una noia que es fa monja i una altra que està a punt de casar-se amb el seu germà, però ara, en aquestes circumstàncies tan crítiques, tot plegat resulta poc engrescador.

Encèn una cigarreta, dóna un altre cop d'ull a la dona, ara sense passar del pas de la porta, i s'adreça a la finestra. El carrer, com sempre, és brut d'escombraries i hi ha una rasa que han obert els serveis de conducció d'aigües, gairebé exactament al mateix lloc on, dos dies enrera, van tancar-ne una altra d'igual els del servei d'electricitat. Per un motiu o altre, el carrer sempre està esbotzat.

Impacient, consulta el rellotge. No sap per què, ja que el metge no tornarà fins demà i la noia treballa fins a les nou. Normalment, potser s'hauria hagut de quedar ella, al capdavant les dones s'hi entenen més, en malalties, però hi ha l'assumpte del jornal; com que és jove, a ella la paguen ~~més~~ el doble. Es clar que això la priva d'aprofitar-se dels avantatges socials i ha fet que ell, ~~de~~ retruc, perdés els seus. Tot i que li ho han explicat més d'un cop, no ho ha pogut capir mai; és massa complicat.

Un suposat gemec el fa córrer cap al dormitori, però deu haver estat en algun altre lloc, o se l'ha imaginat, puix que la dona continua exactament com uns moments enrera, de sobines, immòbil i fitant, es diria, l'eternitat.

Per tal d'entretenir-se, recull les llaunes buides, el plat i els coberts i ~~h~~ porta tot a la cuina, on engega l'aigua amb el propòsit de rentar-ho. Deu ser per això que no sent els passos que pugen per l'escala ni els primers trucs a la porta. Quan se n'adona, el visitant ja es deu començar a impacientar i els cops són vigorosos, insistents.

- De seguida ! - crida, i corre cap al menut vestíbul sense ni eixugar-se les mans.

Són dos. Tots dos vesteixen de fosc, severament, però van mal rasurats i fan cara de son, com si s'acabessin de llevar,

- Ciutadà R ? - pregunta el més vell.

- Sí, sí, sóc jo.

Els dos homes es miren significativament i, sense que els hi in-

vitin, fan un pas cap dins. El que entra en darrer terme, ajusta la porta, com si fos a casa seva. L'altre es treu un paper llarg, plegat, de la butxaca.

- Vau escriure aquesta instància ? - interroga.

- Sí - diu el ciutadà R, sense ni mirar-se-la. - Ja era hora que vinguéssiu ! - sospira. - Us esperava.

Els altres dos es tornen a mirar breument.

- Millor - fa el més vell -. Senyal que sou conscient de la vostra culpa i que us en penediu. Això pot afavorir-vos.

- Culpa ? - pregunta el ciutadà R, sense entendre-ho -. Quina culpa ?

L'altre desplega el paper, ~~hi~~ l'hi posa sota els ulls i, amb el dit, assenyala. El ciutadà R contempla l'indret, sense saber veure-hi res de particular.

- Què ? - fa.

- No déieu que ens esperàveu ? - s'estranya l'home -. Mireu - afegeix -. No vau acabar l'escrit amb la frase de rigor : "Que Déu us conservi molts anys"...

El ciutadà R. parpelleja.

- Bé... Me'n devia distreure.

- Potser sí... o potser no - diu l'individu més vell -. Sovint, aquestes omissions són prou intencionades i cal veure-hi una pràctica de tipus màgic destinada a perjudicar el Director.

- Però jo...

- No digueu res, ara - li aconsella l'altre -. Es el comissari, qui ha de decidir.

- El comissari ? Voleu dir...

- Sí. Cal que ens acompanyeu.

El ciutadà R assenyala cap al dormitori.

- I la dona ? Està malalta... greument malalta.

Tots dos l'ullen, cellajunts, i el més jove acaba :

- Això és més important. - Obre la porta -. Si us plau...

A través de conductes prou irregulars perquè siguin dignes de crèdit, algú m'envia la còpia d'aquest telegrama xifrat que, dos dies abans de l'arribada d'en Canyís a la Potència, fou cursat a aquell país per una persona inidentificada :

M. Guss Mharr 19 Whore Road Santhi Cal

FBEXRM HJAB GBMMBO PEOJQ ARYOEC EGJKBFRE LREBY

Firmat : Clep

El comunico immediatament al Servei Internacional de Claus, amb prec d'un desxifrat d'urgència (tarifa primera). Tinc la impressió que pot ser important.

Capítol XLV

El comissari, que de primer es pensa que vénen a alliberar-lo, es refusa enèrgicament a abandonar la cel.la i àdhuc acusa al cap de serveis d'haver menystingut o mal interpretat la seva carta. No era prou clar que volia restar pres, integrat, per tant, a aquella part necessària d'una totalitat també imprescindible les bases tèdriques de la qual s'il.luminaven amb una nova justificació, tota vegada que ara no excloïa niçgú i, doncs, per primer cop es realitzava en tota la seva magnitud ?

Però els homes, que ignoren la seva conversió a un sistema més perfecte i no entenen gaire bé la proximitat dels seus conceptes, li asseguren que tot es redueix a un trasllat que de cap de les maneres no suposa el seu alliberament, atès que, ben a l'inrevés, l'indret on l'han de dur per ordre superior ofereix unes garanties insuperables de confinament als detinguts.

Una mica estovat per aquest senyal de perferència que al capdavall es ben mereix, el comissari acaba per depositar la seva actitud rebeca i s'avé fins i tot a que li tapin els ulls. En cert sentit, això afalaga les seves disposicions novel.lesques i l'anima a convèncer-se que el seu antic cap de serveis ha reconegut la importància de la seva contribució a una causa comuna.

A les palpentes, sol.licitament ajudat per aquells mateixos homes que dies enrera tenia a les seves ordres, recorre els llargs passadissos ara netejats d'un escreix de detinguts, davalla els graons infinitament usats que menen al carrer i puja al cotxe que engega a l'acte, gairebé sense donar-li temps de seure.

El viatge és relativament curt, i silenciós. Comprèn molt bé que els homes, simples subordinats, no poden fornir-li cap explicació precisa i ell, per la seva banda, és incapaç de faltar a un codi que, per desgràcia, no sempre respecten els altres detinguts; confia, és clar, que tot això canviarà una mica en el futur, quan les seves indicacions siguin generalitzades.

Amb el mateix silenci, i de nou ajudat pels seus guàrdians, salta del cotxe sobre un terreny dur, de grava, a continuació del qual hi ha

tres graons amples i, dalt, un replà des d'on passa, no pot dir pel canvi d'atmosfera, aquí càlida i perfumada d'essències farmacèutiques, a l'interior d'un edifici que deu ésser espaiós. Li cal recórrer potser cinc minuts de corredor i baixar després ~~quaranta-dos~~ quaranta-dos graons - els compta - abans que una mà li enretiri la bena dels ulls.

No és la mateixa que l'hi havia lligat. En un indret o altre del trajecte, els guardians han estat substituïts per dues altres persones, un home i una dona vestits amb una mitja bata blanca de voravius rosats que l'inviten a seure en una de les dues butaques dreçades davant d'una taula on un altre home, més madur, es disposa a fer-li tot de preguntes.

Hi contesta amb bona voluntat, fet com està des de la seva adolescència els rituals burocràtics que lubrifiquen els serveis. I no tan sols això, sinó que inclús admira la complexitat apregonadora de les preguntes, algunes de les quals van tan enllà com per interessar-se en els motius de la defunció dels seus pares i, dins del possible, en llur historial clínic. Pel que es refereix a ell, personalment, l'interrogador li escorcolla els racons més ocults i oblidats de les malalties infantils i de les freqüentacions de col·legial. Una part sencera de l'exploració es dedicada a la seva vida sexual des del període premasturbatori fins a l'actual dedicació onanista, passant per les grans etapes del coit i del cunnilingus, aquesta darrera, com ha de confessar, no totalment liquidada. El funcionari no aprova ni desaprova; es limita a escriure.

Els mateixos subordinats de mitja bata blanca amb voravius rosats el menen seguidament a la dutxa, li subtilitzen la roba i li'n proporcionen una altra, força més vistosa : peces interiors de color rosa i un vestit-pijama blau amb motius blancs. Això sí que el sorprén una mica; no sap de cap presó on els detinguts portin aquest uniforme. Perquè es tracta d'un uniforme, ho comprova quan, a la fi, el tanquen en una cel·la on ja hi ha tres presidaris, nets i polits com ell.

Són una mica estranys, això sí. Un d'ells, força jove, ~~anxanap~~ no para de fer ganyotes amb la part baixa de la cara, d'una mobilitat que contrasta amb la quietud solemne de la banda superior; també es frega continuament la barbeta amb dos dits disposats en forma de serra, com si se la volgués tallar. Els dits de l'altra mà els té retorçats els uns sobre els altres i els peus se li inclinen cap dins, al capdavant d'un arc de cames violentament obert; fora d'això, se'l veu ben normal.

També els altres dos tenen algunes peculiaritats : es graten generosament el bescoll, l'entreuix i les aixelles, fan continuament l'ullet i, de tant en tant, riuen; si no fos que no s'assemblen gens, hom

diria que són bessons. El comissari, ple de la mateixa bona voluntat amb què s'ha captingut davant l'interrogador, els adreça la paraula, prova d'establir-hi contacte, però tots estan massa ocupats amb les respectives fal.leres per fer-li'n cas i a poc a poc, a còpia d'indiferència, el redueixen al silenci.

No pas per molta estona, car sembla que hi ha hagut algun error i, al cap d'un parell d'hores, quan se n'adonen, tornen a cercar-lo per conduir-lo, ara, a una altra cel.la, més gran, on es troba en companyia d'un altre individu de la seva edat i de tres dones que fan rotlle a part. Aquí la relació sembla més fàcil, si més no amb una d'elles, una rossa un xic boteruda que contesta amablement la seva salutació i s'avé a entaular una conversa únicament interrompuda de lluny en lluny, quan demana a una altra de les detingudes que li miri la ratlla de les natges. Com explica seguidament, té tendència a desviar-se-li i ella no s'ho pot vigilar des que li han pres el mirall.

La comprovació sembla que animi una mica les companyes, també subjectes a extravagàncies inèdites i força queixoses del poc cas que se'ls en fa, i el comissari, tot d'una, es troba depositari de tot un seguit de pertorbacions íntimes que elles exposen amb franquesa, detalladament. Coincideixen a assenyalar que, abans d'ingressar a l'establiment, aquelles malures les afectaven ben poc. De fet, inclús pretenen que eren persones sanes. El comissari concedeix que, és cert, de vegades la presó pot afectar desfavorablement algunes persones poc preparades.

- Quina presó ? - s'admira la de la ratlla de les natges pretesament subjecta a desviacions. Les altres riuen.

Però ja no calia. En aquell moment, com si li hagués caigut una teula damunt, el comissari ho acaba de comprendre tot. L'han tancat en un manicomi !

De tota manera, no diu res, no crida, no fa escenes, ni es lliura a la desesperació. Hi ha conductes regulars a través dels quals pot expressar la seva protesta i demanar que el retornin al món d'on, inexplicablement, l'han tret.

A l'hora de sopar, polidament, reclama una entrevista amb el director, però s'ha d'accontentar amb el seu ajudant, un xicot prim i alt, amb aires de saberut, que es posa immediatament ^{co les seves ordres} ~~al seu ordre~~. Agraeix, diu, la confiança que li demostra i accepta, sense fer-se pregar, la possibilitat d'un error. Tots som fal.libles, s'excusa. Des de demà s'ocuparà activament de l'afer. Ara, això si, el comissari ja comprén que la revisió del seu cas pot ser lenta; l'establiment no té el costum d'actuar amb precipitacions que es podrien traduir en una altra ba-

dada. Que retorni doncs tranquil·lament a la cel·la amb la seguretat que allí tots són amics seus, sempre disposats a servir-lo. Aquest esperit de servei, prossegueix l'ajudant del director, és general i no exclou ningú, però s'accentua encara amb un hoste, i subratlla la paraula, la dedicació del qual a la pàtria és prou coneguda de tot el personal.

El comissari, doncs, agradablement impressionat pel to de l'entrevista, torna dòcilment a la cel·la i durant tres dies es subjecta sense posar-hi pegues a la disciplina de l'establiment: exàmens psico-somàtics, anàlisis ~~exhaustives~~ exhaustives, sessions terapèutiques col·lectives i individuals, dutxes, gimnàstica, observacions clíniques, estudi de reflexos, passejades pel corredor, ingestió de diversos fàrmacs... L'individu que comparteix la cel·la amb ell i les dones continua menant una existència solitària que ignora la presència dels companys i fins i tot dels metges, però elles es mostren cada dia més expansives, més obertes, i a partir del segon vespre el comissari ja té dret, per exemple, a observar directament els desplaçaments de la ratlla de les natges. Tot això crea un ambient de cordialitat que només ~~un~~ s'altera, de tard en tard, quan una o altra de les dones passa per un breu període de depressió i, de cara a la paret, plora amb desconsol, riu histèricament o s'enceta els dits en el seu afany d'enderrocar ~~el mur~~. Alguh cop les coses són més greus i l'afectada per l'atac arriba fins i tot a escometre els seus confidents i amics de segons enrera. El infermers no hi intervenen mai; hom sent llur presència a l'altra banda de porta, però es limiten a observar. Sempre deixen que els malalts solucionin els seus problemes entre ells. Potser més val així; després, la possessa es mostra agraïda, omple tothom de moixanes i ajuda, més que ningú, a recrear aquell clima de companyonia.

A la fi, però, el comissari comença a impacientar-se i demana una segona entrevista amb l'ajudant. L'atzar fa que aquest acabi de sortir de vacances i l'ical, doncs, veure's amb el seu substitut, el qual, desgraciadament, no està al corrent. No hi fa res, de tota manera. El personal de l'establiment, explica, treballa molt unit, amb unanimitat de criteri i, per tant, no serà ell qui posarà obstacles als propòsits de l'absent. D'altra banda també a ell li sembla que pot ésser justificada la reclamació del comissari, el nom del qual li és prou familiar. Que no passi pena, doncs; a partir d'ara iniciarà tots els tràmits pertinents i, en qüestió de dies...

Al cap d'una setmana la compenetració entre els estadants de la cel·la, excepció feta de l'indòcil solitari, ha progressat prou perquè el comissari i les dones hagin arribat a l'estadi dels jocs ~~passionants~~

pre-genitals i no costa gens de veure que, a partir d'ara, hom cremarà les etapes. I possiblement amb èxit complet, tota vegada que ell observa un revifament facilitat, cal suposar, per la lentitud amb què ha tingut lloc el procés i, també, la convivència constant amb aquell món femení els interessos del qual solen girar sempre entorn del sexe.

Això, però, no priva el comissari d'insistir de nou prop del substitut, es a dir, del director, aquest cop accessible i tan ben disposat, o més, que els seus subordinats. Confessa que està assabentat de l'afer i àdhuc diu que s'han ~~fet~~ els primers passos. Tot sembla encaminar-se a una solució satisfactòria, que ara ja no pot tardar. Ben cert que el personal competent escasseja i que, per dissort, l'establiment és víctima de tot de pràctiques burocràtiques que alenteixen el seu funcionament, però el seu cas ha entrat per unes vies de preferència que no permetran d'ajornar el dictàmen de la superioritat. D'un moment a l'altre, doncs...

Deuen sorgir imprevistos, però. Els dies succeeixen els dies, el comissari va seguint la rutina, que ja troba normal, l'individu insolidari és traslladat de cel.la i, al seu lloc, s'instal.la una ~~minimada~~ dona en la qual les altres reconeixen una companya perduda de vista temps enrra. Les alegries del retrobament inclouen el comissari i l'obliguen a deixar per més endavant una altra entrevista amb el director, o amb qui sigui. Esperarà una mica més. Fins demà passat, o l'altre. Fet i fet, potser no corre cap pressa. Ara, després de tants anys, ha tornat a conèixer dona, dones. Totes l'estimen, el comparteixen amicalment, es mostren plenes ~~d'atencions~~ d'atencions, no li regategen cap caprici, l'estimulen amb llur competència. D'altra banda, ell ha observat que els fa un bé, que la seva influència sobre les dones és favorable. Des que les penetra regularment, i cada dia amb més braó, els atacs histèrics s'han anat espaiant, minvant d'intensitat, i és fàcil de preveure que ben aviat cessarant del tot. I tampoc no pot oblidar que a l'establiment n'hi ha d'altres, moltes; les ha vist pels passadissos, a l'hora de menjar... Sí, potser val més que no insisteixi.

No pot negar-se que el Servei Internacional de Claus treballa amb diligència. Ara acaben de comunicar-me que el missatge que els vaig congiar és escrit en el codi T/T3, el qual respon a aquestes característiques : a partir de l'a, que perd un lloc i es converteix per tant en b, totes les lletres es van canviant per les que les succeeixen segons una progressió aritmètica senzilla : 2:3:4:5, etc. En acabar-se l'abecedari, amb la l, hom torna a recomençar, substituint ara les lletres restants per aquelles que han quedat excloses en el curs de la progressió. El nou alfabet queda doncs constituït així :

a = b	m = a
b = d	n = c
c = f	o = e
d = h	p = g
e = j	q = i
f = l	r = k
g = n	s = m
h = p	t = o
i = r	u = q
j = t	v = s
k = v	x = u
l = y	y = x

D'acord amb aquestes regles, el missatge diu :

CANYIS DEMA PASSAT HOTEL MILTON OPERACIO FINAL

Com em temia, és important. Sembla que no queda cap mena de dubte quant a la categoria de la persona que el va enviar. El mateix Servei Internacional de Claus m'assabenta que les quatre lletres de la firma, CLEP, són exclusivament utilitzades, si bé amb tota mena de variacions pel que fa a llur distribució i, de vegades, amb l'afegiment d'una, de dues o de tres xifres, pels caps policials de tots els països. En el CLEP en qüestió identifiquem, doncs, el nostre cap de serveis.

Ara resulta prou clar que aquest telegrama xifrat duia l'ordre de liquidar el pobre Canyís. D'aquesta manera, el cap de serveis no deixava cap rastre al seu darrera. Es a dir... Hi ha aquest misteriós M. Guss Mharr al qual s'adreçava el missatge. Confio que, amb el temps, també esbrinarem qui és.

En homenatge al difunt, no em sembla sobrer de reproduir altre cop per a una novella meditació, l'únic poema que ens ha llegat. Ara ja es pot dir que treballava per al poble.

Que és teva la pàtria
potser ?

La bossa
la banca
la cartera
la butxaca
els diners.

La bossa
la banca
la cartera
la butxaca
els diners ?

Fam de puta
de manobra
d'escrivent
de jornalier
ben maurada en terra de xalets i de pinedes
de whisky i de bikinis
de boïtes amb noies a gogo
i de sulfurant als pits de les daneses.

Per res del món no escriuria a la banca
amb un cigar a la boca
sí senyor
i corbata obligatòria
per res del món no presidiria un consell d'administració
ben assegut sobre un poble sense vagues
que estalvia camisa en temps de samarreta

per res del món no voldria confondre la pàtria
amb els comptes-corrents que tens a la banca
amb les finques que et cobreixen el ronyó.

La pàtria és la gana que passes
la llibertat que no passa
el silenci amb què passem
mentre criden altaveus i diaris
com avui anem farts

i som lliures

i cantem.

Insisteixo, però, en allò que deia : mai no acabem de conèixer
la gent. En Canyís no tenia cap predisposició poètica.

(Capítol XLVI)

Després d'haver sobreviscut als atzars de tot un seguit de purgues numèriques auto-imposades, els tretze agents sucumbiran sense pena ni glòria prop de la frontera, víctimes, un cop més, d'un sentit del deure exigent i immolador. Sense entrebancs massa seriosos, si bé amb penes i treballs, han pogut imposar les distincions/postumes als companys que crien malves en terra ferma, però ara, a l'hora de complir degudament amb els cinc primers sacrificats, que reposen al fons del llac, l'empresa es fa verament difícil. No disposen d'equips convenients i la prudència ~~demandant~~ els descoratja de fer compres sospitoses. Bé prou que han cridat l'atenció ! Darrera d'ells queda un conjunt de tombes obertes clandestinament i tornades a excavar amb tanta precipitació que, en alguns llocs, aquestes activitats anònimes han arribat a orelles de les autoritats; hi ha fonaments per creure que hom procedeix a una investigació. Cal extremar doncs el sigili, i fins i tot la nocturnitat.

Als cinc millors nedadors del grup se'ls confia la feina ingrata de davallar a les pregoneses de l'aigua i de cercar els cossos relativament sepulats per tal de penjar-los les medalles tan merescudes. El llac, però, té corrents subterranis i l'empresa, duta a terme a les palpentres, es liquida amb cinc defuncions més, totes per asfíxia. Sortosament, abans d'enfonsar-se d'una manera definitiva, els exploradors sub-aquàtics han tingut temps d'allargar les condecoracions als col·legues que no s'han remullat. Un d'ells, fins i tot pot indicar, amb senyals, l'indret on reposen els cadàvers; el sacrifici, doncs, no haurà estat inútil.

Consideracions de dignitat, però, obliguen els vuit sobrevivents a ajornar la segona immersió mentre de la pàtria agraïda arriben cinc ~~noves~~ ^{creu} més destinades a la darrera tornada d'herois. Cal dir que el temps s'aprofita amb tot d'exploracions obligadament superficials que els familiaritzen amb els trencacolls de l'ambient líquid, tan glaçat ara com temps enrera; de fet, es lliuren a un entrenament intensiu força profitós per a llur vigoria. La moral, una mica decaïda a rel del fracàs, remunta de pressa i els permet, al seu dia, de llençar-se

de nou a les profunditats amb l'esperit seré, optimista.

Ara els cinc escollits són portadors de dues medalles per cap i la tasca a què s'han de lliurar és doble i més complexa. Si bé saben on trobaran els precursors de la negada, ignoren cap a quins racons es poden haver endut els moviments de l'aigua els cossos de les víctimes recents. Procedeixen sistemàticament, amb una disciplina perfecta que fa augurar un èxit complet. Sinó que els cadavers, ja alliberats d'aquell instint de quadricula, han faltat a totes les normes ordenades i deuen haver derivat per camins imprevistos, espontanis, com si es volguessin escapar dels honors que els destinen els vivents, pròxims o llunyans. Tampoc els difunts vells no s'han captingut amb correcció i, com no sigui que hi hagi hagut error en la interpretació d'aquell ~~monumental~~ col·lega que pretenia haver-los trobat, cal concloure que, a despit de les pedres que els llasten, s'han mogut pels llims subterranis i ara descansen en noves latituds.

Els nedadors s'exhaureixen, remunten una vegada i una altra a la superfície per tal de fer-se amb un glop d'aire, es tornen a submergir i palpen vegetals llefiscosos, roques tallants, fantasmes de peixos furtius... Cap a la matinada, llur estada a l'aigua es perllonga sospitosament i els altres tres, navegants d'una barca desarbolada, recorren el llac darrara les menudes onades o els breus cercles concèntrics que semblen assenyalar una presència vivent. Els rams colpegen la superfície d'acord amb una pauta convinguda, i fins hi ha qui gosa pronunciar els noms dels desapareguts en veu alta i, això sí, cautelosa. No hi fa res. Amb l'alba, el llac s'aquieta, ben tancat sobre els seus misteris i les seves tragèdies, i a ells els cal tornar a la riba amb el cor encongít, conscients d'una pèrdua més terrible que la d'aquelles vides humanes: amb elles, s'han perdut les medalles.

Però no! Algú, estrenu, ha fet un altre esforç suprem i abans de restituir-se a les profunditats, ara per sempre i sense esperança, ha deixat les condecoracions al peu d'una mata de jones. O potser han estat tots cinc, cinc herois més que, amb aquest gest, indiquen als sobrevivents quin és el camí irrenunciable.

I ells ho comprenen. Recullen les recompenses, les emboliquen amorosament i, després, comuniquen a la pàtria el sacrifici d'aquells altres fills dilectes i ara mereixedors també, a llur torn, d'una distinció. I els poders, que pensen com ells, no es fan pregar: cinc ~~creus~~ ^{creus} més viatgen ràpidament cap a la frontera.

En aquest instant es podia haver plantejat un problema ~~matemàtic~~ matemàtic tan sever com els que han dut a la liquidació de la colla, però aquest cop el fat es presenta més benigne, o ha fet uns càlculs

més conformes : quinze condecoracions es poden repartir perfectament entre tres homes, els que resten del grup, sense faltar a cap de les lleis de l'harmonia universal; felicitacions, enhorabones, abraçades...

Els agents, que ponderen amb tota lucidesa el risc acrescut d'una immensió decisiva, escaampen pel llac tot de fustes de les quals pengen cordes salvavides i es parteixen amicalment el domini de les aigües. Més afortunats que llurs predecessors, com és natural que ho siguin ara que el nombre de cadàvers s'ha multiplicat per tres, aconseguen de localitzar quatre dels difunts i de descarregar-se, per tant, d'una part del pes metàl·lic que els afeixuga.

Amb un esforç sostingut, en troben encara un cànquè, li ~~penjen~~ claven la medalla en una solapa ja sovintejada per peixos i fan una sortida breu a la superfície, on els espera el destí. Set caçadors furtius que s'han equivocat de llac, disparen perdigonades certeres contra els caps que la fosca els permet de confondre potser amb ànecs salvatges. Un darrera l'altre, els cossos rellisquen de les menudes plataformes ara tacades de sang i esquixades de cervell i com un plom, però lentament, davallen a reunir-se amb els companys.

Dies enllà, tretze carcasses inflades retornaran a flor d'aigua i el servei de salvament aquàtic, avisat, acudirà a remolcar-les cap a la riba, d'on un comboi d'ambulàncies se les endurà ~~al~~ al nosocomi i les deixarà en mans de tot un equip especialitzat en autòpsies.

A despit de llur comunicat posterior, que assenyala una mort unànime per causes naturals, aigua i foc, en termes dignes del difunt mister Eliot, els diaris grocs insinuaran motivacions més obscures basades en la possible existència de civilitzacions o, si més no, d'éssers neptunians que, alhora, defensen les aigües i condecoren els transgressors d'unes lleis ògnotes. Res més no explica, sembla, aquell bé de Déu de medalles. El govern del Director, discret com sempre, calla. Ell i nosaltres ens quedarem sense saber qui vivia en aquelles adreces, si hi vivia algú, i quin era l'objectiu final d'aquella circulació de missatges. Llàstima).

Capítol XLVII

La cua comença de bon matí, quan encara no han obert les portes grans de la comissaria i, a dos quarts de vuit, s'allarga ja entorn de set blocs de cases les entrades de les quals queden obturades per la gernació de nois i noies riallers i alegres que, en molts casos, s'han endut fins i tot l'esmorzar.

A les vuit, ordenadament, sense empentes ni abusos, van penetrant a l'edifici sota la mirada esbalaïda dels guàrdies de servei, s'enfilen al primer pis, on hi ha els despatxos dels subordinats de ~~primera~~ primera, truquen educadament a les portes ajustades i, un cop dins, es lliuren a la justícia.

- Assassinat.
- Violació.
- Furt.
- Abús de confiança.
- Falsificació.
- Estafa.
- Agressió.
- Atracament.

Els càrrers que es fan, les malifetes de què s'acusen, son sempre greus i, com es veurà tot seguit, corroborades per les víctimes o, si aquestes han mort, per tot ~~nummum~~ de testimonis que, curiosament, és fàcil de retrobar també a la cua, on s'han afilerat amb el propòsit d'acusar-se, a llur torn, d'altres crims no menys repugnants o violents. Uns i altres declaren amb prolixitat, gairebé exhaustivament, sense estalviar detalls ni circumstàncies, amb un afany de veracitat que obliga els policies a omplir papers i més papers.

Davant d'aquella onada de crims, que no té precedents, a les nou ja ha calgut mobilitzar tots els funcionaris que estaven lliures de servei o gaudien de vacances i, atesa la insuficiència dels despatxos, els interrogatoris tenen lloc també pels passadissos, pels replans, on els guàrdies instal·len tauletes provisionals, requizades dels cafès veïns.

Alguns dels nois i noies, aprofitant el desconcert d'aquella inva-

sió de malfactors peneditis que imploren els rigors de la llei, aconsegueixen fins i tot de declarar a més d'una taula, sempre per una acció diferent; i després, encara, potser es posen de nou a la cua per tal d'afegir un càrrec més als que ja consten per escrit. No és d'admirar, doncs, que a les dotze la renglera que espera fora no s'hagi escurçat gaire. Entre els "nèdits" i els "veterans", com comencen a qualificar-se per a distingir els que han fet ja una declaració dels que no n'han fet cap, reeixen la petita gesta de bloquejar el tràfic dels encontorns.

Els carcellers, desbordats, no paren per això d'introduir continuament gent nova a les cel·les i, a mesura que el dia avança, d'atapeir-la-hi com si les parets i les reixes fossin elàstiques. D'altres carcellers, amb mangueres, refreden de tant en tant els entusiasmes dels detinguts que, malgrat la deposició davant el funcionari, encara proclamen llurs crims a grans crits.

Cap a les dotze el remombori esquerda una paret mestra i cal cridar apressadament un equip de paletes que treballaran amb els colzes plegats a les costelles, damunt bastides dreçades pràcticament sobre els membres dels detinguts, que no han estat desallotjats. Els guardians, amb les armes a la mà, contenen com poden els moviments de marea que fan trontollar l'edifici.

A la una, quan la cua encara no ha estat totalment liquidada, arriben ordres de la superioritat que, de moment, sembla que solucionaran el problema de l'espai: tots els presos es beneficiaran d'una llibertat provisional mentre s'instrueixen els sumaris. Per tal d'evitar-se més complicacions, s'ha passat per alt la petita formalitat de fer-los depositar una fiança.

El remei, però, és pitjor que la malaltia. Tots els tancats, sense excepció, s'afegeixen immediatament a la cua, que torna a interrompre el tràfic, i es declaren culpables de nous crims que de primer no havien confessat, diuen, per no fer més difícil la tasca dels funcionaris. I, aquest cop, les faltes de que s'acusen encara són més greus:

- Manifestació il·licita.
- Reunió il·legal.
- Contactes clandestins.
- Pintades de parets.
- Accions subversives.
- Atemptats a l'ordre.
- Burla de les autoritats.

Els funcionaris escriuen, deligents, passen els nois i noies als carcellers i aquests els tornen a tancar a les mateixes cel·les, en les

mateixes condicions. Tot, àdhuc l'esquerdament d'un mur, es repeteix com en un malson recurrent. Sinó que ara els paletes ja en tenen prou, es rebel·len i abandonen bastides, material i eines. El principi d'autoritat, que reclama el respecte que li és degut, no ho pot tolerar i decreta llur detenció immediata. Per sort, l'esquerra no sembla que prosperi; potser es podrà esperar.

Prop de les quatre, una altra ordre, ara dels serveis judicials que entenen en delictes contra la seguretat de l'estat, allibera de nou, sempre provisionalment, els presumptes culpables, i les masmorres es buiden un altre cop. No pas per gaire estona, però. No hi fa res que ara la policia, alligonada, hagi pres les seves precaucions i no permeti la formació de noves cues. Els ex-detinguts s'obstinien i les forces ~~de la pau~~ de la pau es veuen obligades a retenir-los una vegada més. Hi haurà doncs un altre arrencament càbtic mentre van passant per davant les taules dels funcionaris, ara rellevats per tropes de refresc que escriuen tan de pressa com poden i amb tant poc d'interès que els mateixos acusats els han de recordar formalismes que ara ja se saben de memòria i que els desagradava de veure negligits.

Hi ha una tercera davallada cap als calabossos, on mentrestant han començat a treballar uns altres paletes, assessorats pels paletes antics que no s'han beneficiat de l'alliberament de fa poc i potser ja penedit d'aquell cop de sap. Després cal encara assegurar les frontisses d'un parell de reixes estovades per l'atapeïment de les detencions anteriors. Tothom hi col·labora entre cants que alenteixen la feina, però els guardians deixen fer.

A les sis, tres dotzenes d'autobusos de dos pisos s'aculen contra la porta de servei de la comissaria i una brigada sencera de forces de la pau hi va fent pujar els criminals a cops de culata. De seguida que són plens, els xofers engeguen i els vehicles s'encampen cap a totes les sortides de la ciutat. Al cap de mitja hora, els passatgers forçats són invitats a abandonar-los en plena natura, entre camps o en camins rurals, ben lluny de tot habitatge.

Aquestes mesures permeten als funcionaris de descansar fins a la matinada, quan les colles, que s'han passat la nit caminant, es reuneixen encara davant la porta i, plens de pols i amb el calçat que badalla, exigeixen que se'ls rebi a declarar.

Tots s'han descobert malifetes antigues que, afegides a les confessades, allarguen un historial delictiu ~~de~~ prou quilomètric. I ara diuen:

- Blasfèmia.
- Incest.

- Bestialitat.
- Homosexualisme.

Depenen doncs encara d'una altra autoritat judicial, o en depen-
drien si, entre temps, el cap de serveis no hagués trobat la solució.
Al/peu de les escales que menen a les masmorres, dos guardians fornits
i destres en l'ús del bastó, abaten l'un darrera l'altre els detinguts
i els lliuren a un escamot de dotze ganàpies que ^{estiba} ~~estiba~~ els cos-
sos, morts o malferits, al llarg de les parets interiors de les cel·les.
Telefònicament, un funcionari prdena als cementiris que vagin obrint
tombes...

Joshu, que havia començat a estudiar el Zen als seixanta anys, no va rebre la seva il·luminació fins als vuitanta. Des d'aleshores, va ensenyar fins als cent vint, quan es morí.

Un dia, un dels seus deixebles li va preguntar :

- Si no tinc res al cervell, què he de fer ?

- Expulsar-ho - va contestar-li el mestre.

El deixeble es va estranyar :

- Però com ho puc expulsar, si no hi tinc res ?

- Molt bé - va dir-li Joshu -. Treu-t'ho.

() Potser del "Shaseki-shu", escrit per Muju, un mestre Zen japonès del segle XIII. Potser.

Visita inesperada i misteriosa. El visitant es nega a identificar-se i em lliura una targeta en blanc.

- Tinc entès que escriviu un llibre sobre determinats esdeveniments del país...

No vol precisar com ho ha sabut, però s'avé a despullar-se perquè li escorcolli la roba. I aleshores constato que es tracta d'una dona.

- Suposem-ho - mig confesso.

- El podria veure ?

- Per què ?

- Potser m'interessaria comprar-lo.

- Comprar-lo ?

Se m'acut que he negligit un detall, però ella no s'oposa a un examen de vagina. No, no hi du cap micròfon.

- Què en voleu fer ? Cremar-lo ?

- I ara ! No, el vull publicar.

- Ah ! Sou editor, doncs ?

- Diguem que actuo per compte d'un editor.

Caig en què no li he mirat la boca, i la hi faig obrir. No, tampoc no hi amaga cap dispositiu minúscul.

- Heu acabat ? - em pregunta.

- Em penso que sí.

Pel que pugui ésser, però, la faig girar i palpo amb el dit.

- Us equivoqueu; ja ho heu mirat aquí.

- Perdó - m'excuso, i desplaço el dit.

No hi ha res.

- El llibre encara no està acabat - li manifesto aleshores.

- Falta gaire ?

- No ho sabem. Depèn del de pressa que s'aclareixin alguns fets.

Es a dir, un fet, essencialment : la desaparició dels mandarins. També m'agradaria, encara que no sigui important, esbrinar un embolic de misatges, unes cartes circulars...

- Us referiu, potser, a aquelles quatre-centes vuitanta-cinc que van fer el viatge d'anada i de tornada ?

- Com ho sabeu ? - m'estranyo.

- No ho sé; ho he suposat. Es això ?

- Bé... - assenteixo de mala gana.
- Us ho puc aclarir jo.
- No ho veig clar.

Desconfiat, la torno a revisar. Però ara ella protesta.

- No em toqueu tant; em podrieu fer escalfar.
 - Perdó - torno a fer, polit.
 - Sóc una de les persones a les quals van ser enviades les cartes, a l'altra banda.
 - Que no viviu aquí, doncs ?
 - No; no sempre.
 - Però si representeu un editor...
 - No pas del país. Potser ho havia d'haver dit de bon començament.
- Us publicariem fora.

La meva desconfiança no s'ha fos del tot.

- Es inútil parlar-ne, mentre no l'hagi acabat.
- No sembla que us corri gaire pressa, oi ? - diu ella.
- Pressa ? No depèn de mi...
- He dit que us podia explicar això de les cartes-circulars, i no veig que us impressioni.
- Molt bé - faig, escèptic -. Què significa això de fer-les sortir del país per introduir-les-hi de nou? Per començar, és una imprudència.
- Exacte; d'això es tractava. Les cartes mai no han contingut cap autèntic missatge. Eren, simplement, un esquer.
- Un esquer ?
- Sí. Suposavem que els serveis de seguretat interior hi veurien una maniobra d'envergadura i, en no aclarir res aquí, que enviarien tot d'agents a l'estranger.
- I què ?
- Els esperàvem - declara ella, tranquil·lament. - Els hauríem liquidat.
- I què ? - repeteixo.
- Com, i què ? Això hauria confirmat el govern que l'afer era d'importància, i n'hauria enviat més.
- I també els hauríeu liquidat.
- Sí. La finalitat de la maniobra era aquesta, fer una bona sagnia als serveis de seguretat. Però no comptàvem amb les manies d'aquesta gent, amb aquest esperit d'ordre tan primfilat.
- Es cert, doncs, que es van anar exterminant ?
- Ho és. Veig que ho sabíeu. Ho heu escrit ?
- Entre parentesi. Les fonts d'informació no eren segures. Ni ho són ara - afegeixo.

Ella s'aixeca de la cadira.

- Torneu-me la roba - em demana.

Es va vestint : els calçotets, la samarreta, la camisa, els pantalons... Queda tan plana que no em puc estar de tocar-li els pits.

- Sí, hi són - faig en veu alta.

- Els tinc petits - diu ella -. I una mica tous, caiguts.

Es natural; deu tenir uns seixanta i tants anys.

Es fa el nus de la morbata i es posa l'americana. Fins després no torna a obrir la boca.

- Fem tracte o no fem tracte ?

- Vull acabar, abans. Torneu més endavant.

- No.

- Aleshores... - m'arronso d'espatlles.

Però ella diu :

- Cada dia, entre les vuit i dos quarts de nou del matí, hi ha un geperut que escombra el carrer davant ^{l'entrada} ~~l'entrada~~ de la casa del costat dels "Magatzems Nyac".

- D'acord - faig jo, i l'acompanyo fins a la porta.

En tornar al despatx em miro de nou la targeta. Es clar, continua essent blanca.

Declaració

L'autor i el negre, reunits per tal de celebrar un canvi d'impressions, convenen que és contrari a totes les regles de la narració, fins ara escrupolosament observades, d'introduir-hi a darrera hora personatges nous, mancats de tot antecedent i destinats a desaparèixer tan bruscament com han aparegut; i més així quan en ells es ~~man~~ manifesten certs elements d'inversemblança que podrien perjudicar un text fins ara, en aquest sentit si més no, impecable. Aquesta consideració, però, no priva que l'entrevista hagi tingut lloc, i precisament en les circumstàncies esmentades, ni que s'hi hagin pronunciat les paraules transcrites, algunes d'elles prou interessants, tota vegada que ens expliquen un petit misteri a l'aclariment del qual ja renunciàvem.

Desitjosos, doncs, de no ocultar gens ni mica d'informació al lector i, alhora, de no incórrer en una falta greu que podria ^{constituir} un precedent per a narradors menys honestos i no tan dotats, decideixen que les planes anteriors seran marcades amb una estampilla que, en diagonal, digui : ANUL.LAT.

Tots dos, autor i negre, creuen de debò que, amb aquest procedir, separen aquelles planes del cos narratiu sense sostreure-les - i això és important - a la curiositat, o al coneixement, dels pocs o molts lletraferits als quals també agradaria, de tant en tant, d'assistir a les badades dels professionals.

(Es còpia de l'original, que obra en poder del notari).

Capítol XLVIII

D'un text anònim, escrit en llengua indígena ingenuament deformada, reproduueixo uns quants fragments que expliquen, cal creure que de primera mà, els darrers esdeveniments que ha viscut la nostra ciutat :

La contrafensiva.

Pals carrés i plaças circulen lliurament davant las forces de la pau, que no intervenen, tot d'individus i d'indivíduas acollats o d'un en un que alcen el braç en angle rigurós a la cara dels transeünts desprevinguts i obligats a correspondre amb un gest idèntic si no volen ser molestats.

Molts, sorpresos, no són prou llestos i allí mateix es veuen desposseïts de roba i, si són parellas, comminats a un coit públic i avergonyidor que'ls assaltants presencian entre burles i paraules obscenas mentra reuneixen a l'entorn espectadors impreparats i silencisos que saluden també imperialment sota las miradas vigilants dels ultras encarregats de la feina.

Amb semblant impunitat penetren en botigas i comersos a l'escomesa dels clients que hom veu sortí de quatre grapas entra miols o lladrucs planyívols i amb las natjas adoloridas de puntades de peu infligidas amb botas altas i ferradas que deixen marcas vermellas i blavas en las gropas involuntàriament provocativas.

S'assenyalen incidents pintorescos al metro, a ont un petit escamot imaginatiu fa vestí els homens de donas i las donas d'homens, talla cabells massa llargs i afaita mostatxos i barbas amb propòsits unificadors contra els qu'és rebel·lan els més jovas, entossudits a mostrà genitals diferenciadors i ellas la mamella.

Els ultras, amb tisoras, amenaçan d'escapsar mugrons i penjarellas, però la juvenalla aguanta ferm i amaga els sortints en els entrants en l'alcova improvisada del cotxa, que passa de seguida a una via morta.

Traginers i pagesos, igualment encarats a las portas de la ciutat amb la salutació de ritual, són foragitats dels varros i camionetas i fets asseure en la frescó de l'herba amb les calças abaixadas i els peus en remull dintra las sèquias d'aigua glaçada; en alguns casos fins cal

partit el gel a cops de pedra o de magall.

A la sortida de les fàbricas, els obrés i las obreras qu'és riuen del salut han de corre tot seguit si's volen lliura de vexacions, entre les quines remarcarem no tan sols la despullada sinó una estada bo-caterrosa contra las fentas d'origen divers que normalment embrutan a-quells barris transitats per bèstias de càrrega.

Abundan aixímateix las garrotadas, els cops de porra i alguna ga-nivetada, atès que'ls individus i els escamots van armats amb menuts punyals de procedència aparentment uniforme i de tall fi que fan es-tralls inclús en las peças més resistents, com són las sabatas i las faixas de goma que porten las senyoras; las feridas, però, són sempre tan lleus que no precisan cap intervenció mèdica.

No es practican detencions.

A part que potser no hi estigan autoritzats, els ultras deuen sa-ber prou bé que hi ha un problema carcel.lari que seria insensat d'a-greujar.

Hom parla, de tota manera, de la desaparició d'uns pocs ciuta-dans que han reaccionat violentament a les provocacions dels ~~ultras~~ ~~ultras~~ cavernícolas; se suposa que deuen haver ingressat a las masmor-ras secretas d'aquestas organitzacions.

Entre ells hi ha tota la dependència d'una perfumeria a l'engrós que ha agredit els assaltaants amb las ampollas i flascons pleins d'es-sència que s'apilaven als prestatges de l'establiment.

En un altre indret, cinc noias despulladas han pogut ampararse d'una mànega de rec i han tingut prou presència d'esperit per engegar l'aigua; mentre uns passavolants compassius les vestien, han escom-brat els ultras fins a uns orinadors propers, per quines escales han caigut tots.

Quant als ciutadans que, ja sia per convenciment, ja sia per una envejable promptitud de reflexos, han respost al gest provocatiu, tots els testimonis presencials, que són molts, coincideixen a afirmar que immediatament han passat a acèixer aquestes forces ~~inorganitzades~~ trogloditas que creen tant de desori.

S'observat que, per curiosa coincidència, tots els centres ofi-cials tenian las portas tancadas, així com també els establiments ban-caris i d'altres, senyal, segons el consens general, d'una infor mació prèvia que, automàticament, descobreix una relació culpable entre las autoritats i l'oliarquia d'una banda i els grups ultras de l'altra.

Més detalls sorprenents : las forces de la pau, poc nombrosas, si bé es parla de reserves amagadas o dissimuladas a las cotxeras i esta-cions, duien guants blancs tot i no celebrarse cap diada oficial; no

s'ha procedit, tampoc, a rellevar-les en cap moment de la jornada, per a ser per evitar la presència d'oficials als carrés, puix que és sabuda l'obligació que tenen d'assistir als canvis de guàrdia.

Els ultras no han començat a retirar-se fins que ja era fosc i, a partir de las vuit, las vias ciutadanas han retornat a una normalitat tot just alterada per petits grups que comentaven els esdeveniments i per l'anà i vení d'altres persones que cercaven llurs vestits.

Càlculs provisionals permeten d'establir que, aproximadament, han estat molestats uns trenta-cinc mil ciutadans de tots dos sexes; aquesta xifra no inclou els forasters.

La meva versió personal dels fets

Eren dos quarts de deu en punt (però el meu rellotge retarda una mica) quan, a la cantonada dels carrers de la Construcció i del Projecte, un individu d'uns trenta-dos anys se m'ha posat al costat i, sobtadament, amb el braç, ha fet el gest d'avançar-lo i de plegar-lo cap l'espatlla amb els cinc dits de la mà oberts com si fos una urpa. He reconegut a l'acte la salutació, antany oficial, que ara ja només conserven algunes organitzacions para-estatals, i m'he limitat a correspondre-li amb un somris entre irònic i interrogatiu.

Immediatament m'ha interceptat el pas.

- Despulla't ! - ha dit.

S'abalançava al meu damunt i l'he rebutjat amb una empenta, però quan ja anava a seguir el meu camí, tres individus més, sortits de no sé on, m'han envoltat amb tot de grinyols amenaçadors mentre unes quantes mans m'estiraven l'americana i la camisa i en feien saltar els botons.

A cegues, he donat unes quantes punyades de peu i unes quantes pinyes que, més o menys, han fet diana. Eren massa, però, per guanyar-los i, aleshores, abans no es recobressin de la sorpresa (no estan acostumats a què les víctimes/s'hi tornin), he repartit encara dos o tres cops de colze per tal d'obrir-me pas i, sense pensar-m'hi més, he arrencat a córrer.

Trenta metres més enllà s'obria un passatge, i m'hi he endinsat amb l'esperança que no coneixirien tan bé com jo els topants. Més aumunt hi ha un petit arc que, mentre per una banda comunica amb les escales de l'edifici de veïns, per l'altra es perllonga en un corredor que té sortida a la placeta de darrera, on desemboquen tres carrerons plens d'angles i de trencacolls.

No he pogut arribar-hi. Per aquell costat se sentien cops i gemecs, senyal que algú altre rebia, i he hagut de desviar-me cap a una altra entrada, ara de la placeta, des ^{d'on} ~~des d'on~~, per dins, podria passar a una segona casa que, per davant, comunica amb el carrer a la cantonada del qual acabava de tenir aquell desagradable encontre.

Però tampoc no hi he arribat. Des de lluny l'he vist tancada i

m'he aturat ~~damunt~~ damunt d'una tapa de claveguera que ha oscil·lat a Barcelona lleugerament sota els meus peus, com si fos mal ajustada. En un segon, he comprès que no tenia cap més salvació - si és que aquella ho era. Els carrerons estaven interceptats (si no tots, alguns d'ells, i no sabia quins) i, per on havia vingut, se sentien ja les corregudes dels meus persecutors; per desgràcia, s'havien orientat.

En un tres i no res, he saltat de la tapa que petjava, l'he alçada, m'he introduït pel forat, dintre el qual un graó de ferro ha ensopegat amb els meus peus, o a l'inrevés, he tornat a abaixar-la sobre el cap i, sense perdre la serenitat, he volgut assegurar-me que aquest cop encaixava bé.

Tot era molt fosc i he anat davallant a les palpentes fins a una mena de replà per sota el qual circulava una mica d'aigua, o del que fos, sortosament no massa nauseabunda; així i tot, m'ha semblat més prudent lligar-me el mocador entorn del nas i de la boca, a estil fascinerós. Aleshores he encès la lot que sempre m'acompanya.

Em trobava en un túnel llarg pel fons del qual, de vorada a vorada, ~~himbambam~~ corria mandrosament un rierol tèrbol procedent de comunes, banys i aigüeres. El replà, una veritable voravia, de quatre pams d'amplada, es perdia en la distància.

Encara passejava el feix de llum amunt i avall quan la tapa de la placeta s'ha obert sorollosament i una veu, en la qual he identificat la de l'individu que em volia fer despullar, ha dit :

- No se'n pot haver anat per enlloc més.

Silenciosament, de puntetes, i ara a les fosques, guiant-me únicament per la paret que fregava amb la mà, he corregut endavant, cap on m'imaginava que devia desembocar la claveguera. Ells baixaven, també a les fosques, renegant.

I aleshores, tot d'una, a cosa d'un centenar de metres a tot estirar, la paret s'ha separat de la meua mà i, per por de caure en el líquid llefiscos, m'he aturat en sec. Prop meu se sentia una respiració feixuga.

Indecís, he allargat el braç cap a la fosca i, amb la punta dels dits, he fregat quelcom de càlid i dolç, una espatlla o una galta, que ha retrocedit a l'acte. Però jo he avançat més, ara amb tot el cos, i el contacte s'ha tornat a establir sense que la persona allí refugiada digués res. M'he hi aplanat mentre xiuxiuejava :

- No respireu tan fort...

Els homes ja eren baix, però s'havien quedat sota la tapa, discutint. ~~Nomenament~~ He sentit ben distintament la paraula llum i la veu més alta d'un altre que deia :

- Si et vols emmerdar, endavant, però amb mi no hi comptis!

Els altres devien opinar si fa no fa, perquè tot seguit s'han tornat a moure i als pocs segons ha ressonat de nou la tapa. En aquell moment ja m'havia adonat que al refugi on acabava d'entrar no hi havia una sola persona, sinó dues, i que totes dues eren noies.

Hem restat una estona en silenci, encara a les fosques, fins que la quietud ambient, només destorbada pel nostre alenar, m'ha convençut que els persecutors havien renunciat de debò. Aleshores m'he separat una mica i he encès la lot.

Eren dues xicotes joves, una d'elles amb el vestit tot esquinçat, que feien cara d'espantades.

- Em penso - he dit - que el perill ja ha passat... També us perseguien, a vosaltres?

La que semblava més decidida ha assentit amb el cap.

- Si; en sortir de casa del cap de serveis.

- No sou pas la Serena i la Sequana? - els he preguntat, sorprés d'aquella coincidència.

- Així ens anomenava en Canyís... El coneixes, potser?

- Fins a cert punt - he dit vagament -. Sabíeu que és mort?

Es clar, ho sabien, com tothom. Després ha resultat que també tenien notícies d'aquest llibre en plena redacció, i això ha facilitat enormement les coses; hem pogut parlar sense embuts.

No pas allí, però, on la feto augmentava per moments. A proposta meva, i guiats pel feix de llum, ens hem anat allunyant al llarg del rierol, sempre seguint la direcció de l'aigua. La claveguera ~~anammomh~~ semblava que no havia de tenir fi i, a mesura que ~~anammh~~ avançàvem, creixia el nivell del líquid, cada cop més dens i més pudent. Ara i adés havíem de saltar petits rierols laterals que elles franquejaven amb l'ajut de la meva mà, no sempre prou destre pel que es veu, car més endavant la Sequana ha relliscat i les aigües, sorprenentment més profundes que no ens créiem, l'han cobert fins a la cintura. A l'altra banda, li ha calgut treure's les faldilles i fregar-se ben fregada per tal de netejar-se sumàriament. A partir d'aleshores, m'he tret les sabates, m'he arremangat els pantalons i les he fet passar en braços, ben arrapades al meu coll.

Quan ja gairebé desconfiàvem, hem començat a veure llum i, al capdavall, una obertura més enllà de la qual s'alçava una clapa de cel blau. La Serena ha arrencat a córrer, eufòrica, però aquí la verera era humida i relliscosa i, amb un xiscle, la noia ha patinat cap dins del desguàs, amb jo a darrera, quan he intentat de subjectar-la. Tots dos hem caigut de cul, remorosament, entre excrements desfets, papers xops

i deixalles de cuina.

Rescatats per la mà de la Sequana, ens hem hagut de posar de pèl a pèl abans de recórrer els darrers metres que ens separaven de la reixa. A l'altra banda, la claveguera s'enfonsava entre dos fragments de platja més aixecats i dipositava les seves immundícies en una mar opaca.

Hem fet saltar fàcilment el cademat i hem sortit, ara obligats a xipollejar, a la llum clara de la badia plena de sol. Amb un cop d'ull n'he tingut prou per identificar-la : allí havien sacrificat dotzenes de detinguts sobrers.

Era això, com he sabut aleshores, que ha decidit les noies a escapar-se de la custòdia del cap de serveis; si els mataven, ja no tenia objecte compartir una sort comuna.

- Això i l'assassinat d'en Canyís - ha afegit la Serena mentre tots tres ens rentàvem en l'aigua soma del tocant de platja.

Perquè no en tenien cap dubte, que es tractava d'un assassinat; el noi, segons elles, sabia massa coses. No sabien, però, qui ho havia fet, si els sicaris del cap de serveis o algun agent de la Potència que volia privar-lo de descobrir prematurament l'amagatall dels mandarins.

He dreçat l'orella, tot i que en aquell moment, ja nets i xops de ~~saliniflorosa~~ sal flairosa, havia arrelat profundament en la Sequana. Ella mateixa m'ho havia demanat en adonar-se que des de la darrera remullada, a la claveguera, traguava una nosa excessiva i tan dura que se m'amplana^{va} contra el ventre. Fins després, doncs, no he començat a fer preguntes.

El noi, m'han dit, se'ls havia confiat la nit de l'estranya seducció, durant una pausa, quan el cansanci i la satisfacció li havien deslligat la llengua; després semblà que se'n penedia, però ja era tard; d'altra banda, afegí, ja ho sabien prou gent...

- Prou gent ? - l'he interrompuda, admirat.

Sí, m'ha contestat; el reverend Prick, la Cunt i d'altres membres de l'Església de la Relativitat Objectiva, si no tots.

- Hi van intervenir - ha remarcat.

- En la desaparició ?

- Sí - ha dit ella mentre distretament acabava de desenterrar una cosa blanca i llarga mig coberta per la sorra. La Sequana s'ha inclinat endavant.

- Què és ?

- No ho sé - i se l'ha mirat -. Sembla un os.

- Un ~~peroné~~ ^{peroné} - he mormolat.

I ella l'ha llençat de pressa, amb una expressió afligida; a tots tres ens acabava d'acudir que devia haver pertangut a alguna de les

víctimes recents. El peroné ha surat dòcilment en l'aigua, com si no tingués pes, i l'onada se l'ha anat emportant mar endins.

- Em deies que hi van intervenir - li he recordat després d'un breu silenci.

- Sí - ha repetit ella -. Ara, no sé si la idea va sortir d'ells o bé dels oficials; és a dir, devien rebre ordres.

El peroné tornava a cavall d'una altra onada m'he aixecat per tal de llençar-lo més lluny. Ha caigut en una cresta escumosa que s'ha obert amb un centelleig ràpid i enlluernador.

- Ells, els dels submarins, no s'haurien atrevit a actuar per iniciativa pròpia - he sentit que continuava la Serena al meu darrere.

M'he girat.

- Són als submarins, doncs ?

- Sí - ha assentit ella -. Diu que sempre han estat amagats allí.

- Es curiós - he fet tot assegant-me al seu costat - que la Potència els hagi volgut salvar. Aquest procedir no s'avé gaire amb el pacte...

- No s'hi avé gens ni mica - han reconegut elles -. Per això no volen que se sàpiga. Hi hauria recriminacions.

Tot d'una, m'he posat a riure.

- I les autoritats remenant cel i terra per trobar-los ! Han després milions, han posat el país damunt davall i mira, els tenien a tocar del nas ! Perquè els submarins van arribar a veure'ls...

- Van ser uns imprudents de quedar-se tant de temps - reflexiona la Sequana -. Se n'havien d'haver anat de seguida.

He sospirat.

- Bé, la qüestió és que els han salvat. Potser no són tan brètols com ens pensàvem, aquesta gent.

- Potser no.

Quelcom em frega la cuixa allargada sobre la sorra i, en tombar-me, veig que el ~~peroné~~ ^{peroné} ha viatjat de nou cap a la platja. Ara no el torno a llençar, però, sinó que l'agafo i l'alço contra el sol. És tanmateix un bon símbol, per acabar una narració.

Perquè s'ha acabat. Ja sabem on són els mandarins, ara.

El negre, que ha teclejat amb desgana i posa punt sense convenciment, em diu que no.

- Aquest vespre he de veure la Cunt. Se'n va - m'assabenta.

- Se'n va ? - em sorprenco.

- Sí. Ella i el reverend Prick. Sembla que els han cridat a casa.

- Per què ? No feien bona feina ?

- Es alguna cosa relacionada amb la violació.

- Ah ! - faig -. De manera que et deixa...

- Sí - diu ell, una mica sorrut.

- De tota manera, això no té res a veure amb nosaltres - comento -. Els teus amors...

- Ja ho sé - em talla ell -. No ho dic per això, que no s'ha acacat. Es que vull veure si ella em confirma les contalles d'aquestes noies.

- Dubtes de la seva veracitat, potser ?

- No sóc tan crèdul com tu. Rellegeix el capítol XXXV i veuràs que et vas empassar amb tota tranquil·litat una informació segons la qual eren elles qui havien donat notícies dels mandarins a en Canyís; pretenien saber que ocupaven llocs de govern.

- No en vaig fer gaire cas - objecto -. La prova és que hem continuat la narració.

- D'acord. Però si ens vam equivocar aleshores, també ens podem equivocar ara.

- Molt bé, doncs; parla amb Cunt - dic, per complaure'l.

Em sap greu contrariar-lo, quan està trist. Introduirem, doncs, un darrer capítol.

Capítol XLIX

Ens passegem pel mateix jardí on ens vam conèixer temps enrera, però avui tots dos estem una mica neguitosos i, quan ens asseiem al caire del petit estany dels peixos, sobre els rajols vermells, ella no para de moure les cames sota les faldilles breus. Ombra endins s'espesseeix la fosca més densa i recollida del pubis i, quan es fa enrera, amb les mans repenjades prop de l'aigua, de vegades distingeixo la ratlla més clara de la tavella entreoberta i dolçament rosada.

Algú, ignoren qui, devia denunciar el reverend Prick. No hi fa res que ella tanqués el llum tan de pressa com va poder. Algú, home o dona, fidel o invitat, vigilava i no es deixava distreure pel propi engrescament.

- També hi confiava, en això - em diu -. Tothom s'entretenia.

Però no tots es devien entretenir prou. Fou un home retut que es concedia un descans ? O bé una dona ja satisfeta que, per damunt de l'espatlla d'un masle encara enderiat, mirava cap a la taula ? Probablement no se sabrà mai; la denúncia devia ésser anònima i, si no ho fou, tampoc és d'esperar que els dignataris superiors de l'Església de la Relativitat Objectiva els comuniquin, a ella o al reverend Prick, el nom del denunciant.

El cop ha vingut quan ja començava a estar confiada; quan hi estaven tots dos. Però, és clar, una carta, un telegrama, el que fos, no és un mitjà de comunicació instantani i, d'altra banda, els dirigents de la secta devien reunir-se, consultar-se, ponderar... El missatge que han rebut, que van rebre ahir, és laconic i, alhora, prou explícit. "Assabentats irregularitat reverend, ordenem tornada immediata delegats", diu.

Ho he vist. El porta i me'l mostra sense posar-hi inconvenient abans de tornar a referir-se a la promptitud amb què deixà el local a les fosques. Si algú va veure alguna cosa, només podia ésser aquell gest preliminar de la vidua, en asseure's a la falda del reverend. O també un moviment sospitos. La introducció, que ja s'havia produït en tancar el llum, quedava oculta no tan sols pel mateix cos de la dona, sinó per la taula dreçada entre ells i els fidels.

Li recordo que potser no va ser ben bé així. En una altra versió, la primera, que ara consta per escrit, es diu que les coses ja estaven ben engegades quan ella va córrer al interruptor. Les maniobres de la vídua, en aquell moment, eren prou clares...

- Sí, potser tens raó - em concedeix.

Però encara s'admira que hi hagués denúncia, tota vegada que això demostra l'existència, entre ells, d'algun membre envejós i mesquí o, a l'inrevés, massa fervent per tolerar la presència d'un sacerdot maculat en la direcció de la petita secta.

- I jo diria que cap no és ni una cosa ni l'altra. Què poden envejar, si tots forniquen a cor que vols ?

- La seva puresa, potser ? - suggereixo.

Ella sacseja el cap.

- Haurien de ser molt devots. I no ho són. Ja vas veure per quins motius van ingressar a la nostra església... I tampoc no pot ser obra d'un ambiciós, ja que cap d'ells no pot substituir el reverent; només ho pot fer un altre home verge.

Siguin quines siguin les motivacions, però, hi va haver denúncia i ara ella i el reverent estan a punt de tornar a la Potència; exactament, se'n van demà a migdia.

- I per què, tu, ben mirat ? - li pregunto -. Quina culpa hi tens ?

- Deuen voler que testimoniegi. No en tindran prou amb el que digui el reverent.

- Ho negarà ?

- No. Es un home sincer.

- Això no priva - li faig observar - que hagi intentat de continuar al front de la secta quan ja no n'era digne.

Ella mou les cames més de pressa, i la ratlla d'ombra baixa per les cuixes, gairebé fins als genolls, cada cop que les tanca.

- Es culpa meva - confessa -. Ell volia renunciar, però vaig convèncer-lo que no ho fes fins que tornéssim a la Potència.

- Es clar -dic, tot preparant ja la reflexió següent -; no podíeu deixar pas la secta sense cap.

- Oi ? Es el que li vaig dir.

I aleshores insinuo :

- La vostra missió n'hauria sofert.

Ella em mira, immobilitza les cames i mou una mica els llavis. Ara m'ho dirà, m'ho ha de dir, perquè m'estima. Abans de seure ací, a l'estany, m'ho ha repetit, i gairebé plorava.

Però respon :

- Sí. Una església sense cap és com si no existís.

Hi ha una pausa, i jo torno a mirar el joc d'ombres i de llum que es renova entre les cuixes compactes, gens deformades per la positura, car seu sobre l'extrem de les natges, amb les extremitats alçades. M'empasso la saliva.

- I no et podries quedar ? - li demano.

- Quedar ?

- Sí. ~~Aquí~~ Aquí, amb mi - afegeixo innecessàriament.

- No el puc deixar sol, ara que ha caigut en desgràcia.

- Només és per això ?

- També ~~perquè m'ax comuniquen~~ ~~perquè m'ax comuniquen~~.

- Tan important és, per a tu, aquesta secta ? Jo em pensava...

Ella s'abalança immediatament endavant, reposa una mà en el meu coll i l'altra sobre els genolls.

- Estimat... - diu -. No t'abandono. Ens tornarem a trobar, ens trobarem sempre, ja ho saps. En un altre lloc, en una altra situació... Digues-me Vagi - em demana tot de sobte.

- Vagi... - mormolo.

La galta frega la meva i sento que diu :

- He d'acomplir aquest destí, estimat. No ho entens ?

Per damunt del seu cap, miro cap al cel, com si esperés veure un núvol negre que avança, i una tempestat. Però res no es repeteix, i el firmament, que es va enfosquint, és una gran clapa uniforme, serena.

9 Si, Vagi - dic.

- He estat teva - em recorda -. I ho soc, ho seré... Només teva, estimat.

Jo somric, amargat, i dic :

- Tanmateix és una història que acaba bé -. Faig una pausa -. Si no fos pels mandarins...

Ella se separa una mica i va enretirant les mans cap a la vora de les faldilles, on s'immobilitzen.

- Els mandarins ? - fa, com estranyada.

- Sí. Ara, si sabia on eren, tot seria perfecte.

Branda el cap, entre reprovativa i irònica, i els llavis li somriuen.

- Ets estrany... Tots els autors sou així ?

- Només sóc el negre, ara.

- Els negres, doncs.

- No ho sé. Però tot està tan barrejat, la nostra història, aquest episodi del meu país...

- Ho has barrejat tu. O l'autor - rectifica -. Que totes dues coses si-

guin més o menys simultànies, no vol dir que hagin d'estar barrejades.

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

- Potser no.

La miro. Ens mirem. Té una bellesa dolça i innocent que no serva rastres del pas dels homes ni de la mentida. Ara que torna a projectar els braços enrera per a adoptar aquella posició predilecta, els pits lliures inflen la roba i la burxen amb els mugrons dreçats, i, sota, el ventre pla s'enfonsa cap al ~~baixament~~ pubis novament revelat entre les cuixes.

- Vagi... - faig.

Ella mou el cap, somrient, es gira una mica i deixa relliscar la mà dreta fins a l'aigua.

- Recordes ? - pregunta.

Recordo. I recordaré molt de temps. Els peïsos, la solitud del parc on hi ha joguines abandonades, la nostra conversa fàcil que va estar a punt d'interrompre's, i com tots dos vam despullar-nos per estimar-nos de l'única manera que llavors era possible. Moc el cap i cerco una pregunta distant per allunyar-me d'aquella tarda.

- No us poden expulsar ?

Em mira, estranyada, però no hi fa cap comentari i contesta amablement.

- No ho crec. Ell perdrà la seva dignitat, i prou.

- I tu ? No et poden considerar còmplice ?

- No ho sé.

- No tornaries, si t'expulsaven ?

- Estimat ! - em retreu.

- Perdona - m'excuso, i miro encara el cel.

Després segueixo el moviment de la cama dreta, que s'alça ^{meu} ~~la~~, com per fregar-se amb l'altra, i fa relliscar ~~la~~ la roba contra el baix ventre. El triangle fosc es retalla entre les cuixes, partit, sota el borriçol, per una línia ara finíssima.

- Ets bella, Vagi - li dic.

- Sí - reconeix ella

- I t'estimo - afegeixo malgrat meu.

- Ens estimem - em rectifica ella, i redreça el bust, cap endavant, per abraçar-me -. Es tard - diu.

- Sí, és tard.

Però no ens movem. Em mira de molt a prop, gairebé a frec d'ulls, i xiuxiueja :

- Toca'm, estimat; toca'm la vulva...

Avanço la mà cap a les seves cuixes i la reposo, plana, sobre la taca tendra, suau. Un dit separa lentament els llavis units i reseguix

el marge carnós sobre el qual s'arrapa la pilositat i s'aturan les
comissures que palpiten amb dolcesa. Sento com s'inflen a poc a poc,
vellutades i amples damunt la tija que surt a l'encontre del meu tacte,
arrodonida i dura en la lleu humitat salabrosa dels llavis interiors.
I ella em fita amb una mirada profunda i càlida mentre les cames m'em-
presonen i, tot seguit, es tornen a obrir perquè pugui palpar també
amb l'esguard aquella ratlla que es dilata com una clariana enmig del
bosc que es va enfilant, espès i triangular, pel pubis ~~amamam~~ avançat,
protuberant, on el llarg abisme de color rosa ondula entorn del meu
dit que torna a davallar, ara cap a l'extrem invisible que es plega a
l'inici de les natges, i explora, allí, una pelusa fina i escassa abans
d'aplanar de nou la mà contra el trau infinit i abraçar, d'una sola ve-
gada, la jungla i el paradís. La humitat em xopa el palmell, es filtra
entre els dits, i els llavis es vessen per xuclar-me cap a la fenedura
ardent on m'esperen les parets amoroses i, al fons de tot, la tomba de
l'úter.

Hi deixo després la meva besada, i llavors, sense un mot, m'alço,
em giro i, amb els ulls tancats, arrenco a córrer

Dues notes ex-equò

- /.. Qualsevol semblança que es descobreixi entre les contradiccions de la narració i les contradiccions de la realitat, és de-li-be-ra-da. I encara em quedo curt.
- /.. Tots els personatges de la narració són de carn i ossos i, per tant, existeixen o fa poc que s'han mort; pietosament, però, he procurat dissimular-ho.

Nota que ha fet tard a l'ex-equo

/. Ni circumstàncies ni fets no han estat manipulats per a servir una realitat novel·lística; qualsevol sospita d'una utilització imaginativa, doncs, serà infundada.

Nota final

/. No tots els comissaris són el mateix comissari; cal saber distingir.

Segona nota final

/. En absència de l'autor, que torna a ésser a pagès, el negre firma, sol i per ordre, aquest text acabat de mecanografiar directament i a quatre còpies. Per raons de seguretat, no hi ha borrador.

Tercera i, de fet, única nota final

/. M'excuso amb les lectores probablement defraudades. A conseqüència d'un error que constitueix força major, l'acabament del començament del llibre correspon a una altra obra. Mai no ho lamentaré prou !

No es pot dir blat que no sigui al sac, diuen;
Mentre hi ha vida hi ha esperança, diuen;
Tot està bé si acaba bé, diuen;
Cap desgràcia no dura cent anys, diuen.
I diuen moltes coses més, totes igualment encertades.
Gireu full i us en convencereu.

Post-capítol

Quina estranya premonició em fa pensar, en trucar el telèfon, que és la Cunt ? Són les onze trenta-dos minuts i dins de vint-i-nou, ^{ales} dotze i un minut, emprèn el vol. Deu ésser ja a l'aeroport i no és lògic que, tan tard, s'entretengui a telefonar-me. La premonició, però, persisteix quan agafo l'aparell, i immediatament es confirma. La seva veu manyaga diu :

- Estimats ?...

- Cunt ? - pregunto per ganes de preguntar. Al capdavant, cal ésser obedient als ritus.

- Sí. Sóc a l'aeroport - em confirma.

- Ja ho supeso - faig, curiosament decebut d'haver-ho encertat.

- Estàs sol ? - s'interessa aleshores.

- Sí. Per què ?

Ella sembla que vacil·li un moment, però a la fi diu :

- T'he de parlar.

- No ens ho vam dir tot, per ara ?

- No. ^{He comprès} ~~que no me'n puc anar així, sense...~~ - s'interromp i canvia - : No t'he estat franca.

- Ja ho sé.

No se'n sorpren gens, perquè assenteix :

- Sí, me'n vaig adonar.

Afegeix alguna cosa més que no entenc bé, puix que les paraules queden ofegades per una altra remor que es repeteix dues vegades.

- Cunt, Cunt ! - faig. - Ets aquí ?

- Sí, sí...

- Què ha estat, això ?

- Les monedes. Et telefono des d'un aparell públic i... Et volia parlar dels mandarins - afegeix.

Lentament, amb una mica d'ironia, li contesto :

- Potser has fet tard; ja sé on són.

- Ah !

- Als submarins - dic, i amb l'altra mà trec una cigarreta del paquet que hi ha damunt la taula, però no arribo a posar-me a la boca, ja que

ella em contradiu :

- No, no; hi eren, sí, però ara...

Com que la veu s'apaga, li pregunto :

- Hi vau intervenir vosaltres, en tot això, oi ? Els de l'Església.

- Sí.

- Concretament, però, qui ?

- El reverend i jo.

- I en Canyís ? Tenia entès...

- Bé, també. Ell ens va presentar... Deixa que t'ho expliqui tot. No dispo de gaire temps, ja carreguen l'equipatge, saps ? I si em comences a fer preguntes...

- Molt bé, digues - i ara em poso la cigarreta a la boca. - Una cosa, però, abans : vau venir per això ?

- No. Recorda que en aquell moment encara no s'havien tancat a la Tossa. Va ser precisament per aquells dies. En sortir de la Potència, doncs, no en sabíem res. Vam venir per una altra cosa.

- La missió - no em puc estar d'interrompre-la.

- Sí - em confirma -, la missió. Fa temps que ho sospites, tu, però jo no podia dir res. Ni ara, tampoc. Però hi tens dret i jo... Es el teu poble...

- Més clar, Cunt - li demano.

- Ens van enviar a fer unes investigacions relacionades amb el Pacte. Sí, ja sé que penses... i és veritat. Som agents del govern. Ens calia saber si el sistema continuava essent prou fort, si no hi havia perill que tot s'enfonsés. Al capdavant, la mort del Director...

- Com ? - crido, i la cigarreta, sense encendre encara, oscil·la violentament, clavada en una comissura de llavis.

- Es veritat que no ho sabies... Ho conto molt malament - reconeix.

Però jo insisteixo :

- Dius que el Director és mort ?

- Sí. Els nostres serveis d'espionatge ho van esbrinar l'endemà de la firma, i hi ha d'altres països que ho saben, també. Però els interessa callar perquè no hi hagi alteracions en la balança del poder mundial, que ja saps que depèn molt de les formes de govern i de les aliances.

- Sí - mormolo. - I com va morir, el Director ?

- Va tenir una hemiplegia. Tothom es va espantar, però un dels ministres, ignorem concretament quin, va tenir la idea d'oultar la mort. I tots ho van acceptar. Van reconèixer que sense el símbol no eren res i van temer que la gent perdria la por, o el respecte, que diuen ells. Per això continuen governant com si encara visqués, en nom seu.

- I què en van fer, del cadàver ? Es al Panteó Patriòtic ?

- No. No l'han mogut de la seva habitació, on el tenen embalsamat.
- Però això suposa moltes complicitats, Cunt. No sé si m'ho crec -
- li objecto, ja una mica asserenat -.
- Es clar que sí, però tots callaran; s'hi juguen el poder i, els qui no en tenen, els beneficis.
- I els noticiaris - se m'acut aleshores -, les fotografies de les revistes i diaris ?...
- Es material rejuenit. Ho han previst tot.
- Tot, llevat que els serveis d'espionatge serien més llestos que ells - comento entre admirat i sarcàstic.
- N'ose n'han de preocupar, d'aquests.
- Ni dels enemics, d'aquells que precisament volen alterar la balança que deies ?
- Quan ho sàpiguin, ja s'hauran afiançat. Tot els nostres informes coincideixen. En qüestió de sis mesos, no quedarà cap lloc responsable en mans que no siguin totalment adictes. Recordes tot l'assumpte de la recerca dels mandarins, aleshores que van afusellar oficials i exiliaren uns quants generals ? Era una de les operacions de depuració. N'hi ha hagut d'altres, que no s'han sabut. I n'hi haurà més, moltes més.
- Ja veig...
- Només ~~només~~ correrien perill si ara, immediatament, algú revelava la mort del Director al país.
- Ho puc fer jo - dic suaument.
- Ho pots fer tu - assenteix ella.
- M'ho contes per això ?
- No ho sé. Es el teu país - diu com de primer.
- Però tu...
- No ho sé - repeteix -.
- Ets un agent de la Potència, que suporta el sistema i es fa còmplice de l'engany. Ho has fet fins ara. Has canviat, potser ?
- Silenci, a l'altra banda.
- Dignes, Cunt - torno - : has canviat ?
- Me n'he d'anar - diu ella.
- Això no és una resposta. Per què te n'has d'anar ?
- Potser allí... - comença, i calla de nou.
- Cunt - dic, tan aplomat com puc -. Per què m'has telefonat ?
- T'ho devia - fa ella -. I això dels mandarins...
- Apvst cop.*
~~la~~ la remor que em fa perdre unes paraules ja no m'estranya, sé que són les monedes. Més estrany és que no tornin a caure fins ara.
- Es veritat, els mandarins. Conta-m'ho, Cunt. Dius que en Ganyís us

hi va posar en contacte...

- Enconeixia uns quants i quan vam rebre l'ordre de recollir-los als submarins ens els va presentar, i aquests van avisar els altres. Tots estaven amagats, saps ?

- Sí. I per que va voler recollir-los, la Potència ? No és un acte d'hostilitat, això ?

- Es més complicat - diu ella -. En aquell moment encara no estàvem ben segurs de res i calia assegurar-se tots els trumfos. Nosaltres... la Potència - rectifica - no vol perdre mai. Amb la mort del Director podien passar dues coses : que els seus successors, o col.laboradors, conservessin el poder o que el perdessin.

- Sí, - l'ànimo.

- Si el perdien i triomfava una revolució, la Potència sempre podia dir que havia acollit els mandarins per protegir-los. D'aquesta manera es conquistava la simpatia del règim nou, al qual no hauria costat d'oblidar el pacte.

- Es raonable - condedeixo.

- I si el conservaven, podia lliurar-los a les autoritats. Ja veus que sempre quedava bé. Per això era convenient recollir-los.

- Ho veig. Però no els ha lliurat.

- No - diu ella. - D'això es tracta. Quan ho he sabut... Es tan horrible !

El cor se m'encongeix, sobtat per una altra premonició.

- Què els ha passat ?

- No ho he sabut fins avui, aquest matí. Et juro que ahir, quan érem al parc...

- Què els ha passat ? - repeteixo amb duresa -. Dignes, Cunt !

La veu xiuxiueja :

- Els van matar.

Ara sóc jo qui fa una pausa. A despit de la premonició, em sento alterat. Potser fins al cap d'un minut no pregunto :

- Tots ?

- Sí, tots.

- I per què ?

- Perquè les autoritats van fer explorar el mar i els van veure. Els submarins, vull dir. Després no haurien pogut explicar per quin motiu els retenien.

- I no se'ls podien emportar a la Potència ?

- Massa perillós. Més tard o més d'hora, algun • altre hauria donat senyals de vida. Potser a posta. ~~Són~~ Són enemics...

- Ho eren - rectifico.

- Sí, ho eren.

Les paraules ajuden, omplen i bandegen poc o molt. ^{El març, an- sub-}
mergeixen els sentiments, permeten de resistir, d'ajornar el moment
cruel de la reflexió, quan l'horror es farà lúcid, insuportable. Per
això continuo parlant, per això pregunto :

- Una altra cosa, Cunt.

- Falten set minuts... - mormola ella.

- Sí. Es un moment... A en Canyís sembla que el va matar algú que es
diu Guss Mharr, de Where Street...

Sento la seva respiració que explota contra l'auricular, contra
l'orella que he de separar una mica de l'aparell.

- Cunt...

La veu que contesta és prima, alterada, gairebé indistingible
quan articula amb dificultat :

- Es l'adreça de l'Església de la Relativitat Objectiva. Jo...

La veu es barreja a una remor sorda, de motors o de vent, i algú
altre, en la distància, fa :

- Que ens esperen, Cunt ! Vihe...

Es la veu del reverend Prick ?

- Vagi - dic.

Pero ella acaba de penjar, sense una paraula més, d'adéu, i l'apa-
rell vibra insistent, metàl·lic i burleta.

Barcelona, febrer-abril 1971